

ویژه
کنکوری‌های
۱۴۰۳

۱۴۰۲/۱۲/۱۸

آزمون
یازدهم
حضور

دفترچه شماره ۱

سال تحصیلی
۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

روان‌شناسی	جامعه‌شناسی	علوم و فنون ادبی	ریاضی و آمار
درس ۶ تا ۸ (از ابتدای درس «تفکر (۲) تصمیم‌گیری» تا پایان درس «روان‌شناسی سلامت») صفحه ۱۳۴ تا ۲۰۶	جامعه‌شناسی دوازدهم درس ۸ (سیاست هویت) صفحه ۸۶ تا ۹۶ جامعه‌شناسی یازدهم درس ۹ تا ۱۲ (از ابتدای درس «جهان دوقطبی» تا پایان درس «بحران‌های معرفتی و معنوی») صفحه ۷۳ تا ۱۰۴	علوم و فنون ادبی دوازدهم درس ۱۰ (سبک‌شناسی دوره معاصر و انقلاب اسلامی) + درس ۱۱ (وزن در شعر نیمايي) صفحه ۹۵ تا ۱۱۱ علوم و فنون ادبی دهم درس ۱۲ (جناس و انواع آن) صفحه ۹۷ تا ۱۰۱ علوم و فنون ادبی یازدهم درس ۱۰ (سبک‌شناسی قرن‌های دهم و یازدهم (سبک هندی)) صفحه ۸۰ تا ۸۷	ریاضی و آمار دوازدهم فصل سوم، درس ۲ «ریشه نام و توان گویا» صفحه ۸۶ تا ۹۴ ریاضی و آمار یازدهم فصل دوم، درس ۲ و ۳ «توابع یکانی و قدرمطلق» «اعمال بر روی توابع» صفحه ۳۴ تا ۵۴

آزمون آزمایشی خیلی سبز

گروه آزمایشی علوم انسانی

• نام و نام خانوادگی: • شماره داوطلبی:

عنوان مواد امتحانی آزمون، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی	ملاحظات
۱	ریاضی	۲۰ سؤال	۱	۲۰	۳۰ دقیقه	۸۰ سؤال ۹۰ دقیقه
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰ سؤال	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه	
۳	علوم اجتماعی	۱۵ سؤال	۵۱	۶۵	۱۵ دقیقه	
۴	روان‌شناسی	۱۵ سؤال	۶۶	۸۰	۱۵ دقیقه	

اساتید، مشاوران و دانش‌آموزان گرامی:

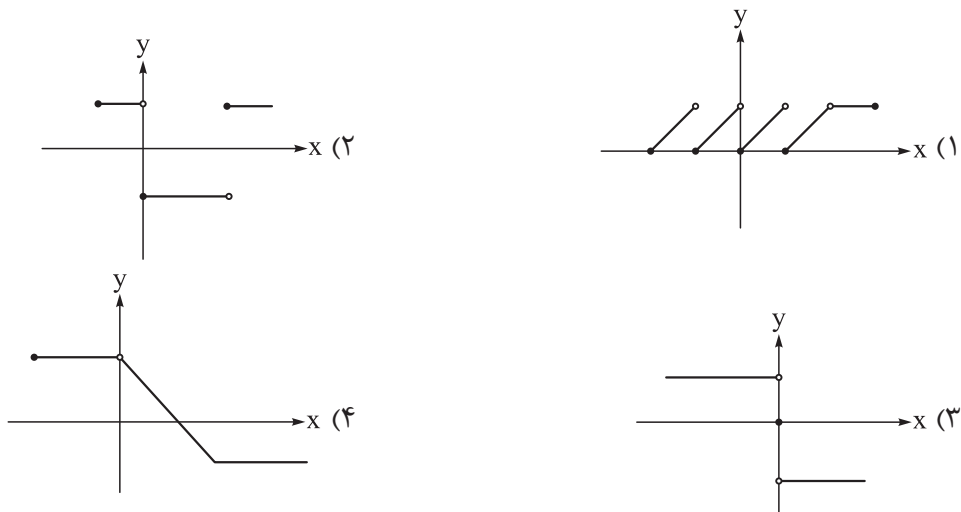
نظرات، پیشنهادات، انتقادات و بازخوردهای خود نسبت به سؤالات این آزمون را می‌توانید
از طریق آیدی @Kheilisabz_edit در همه پیام‌رسان‌ها با ما به اشتراک بگذارید.

Azmoon.kheilisabz.com

ریاضی و آمار یازدهم: صفحه‌های ۳۴ تا ۵۴، ریاضی و آمار دوازدهم: صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴

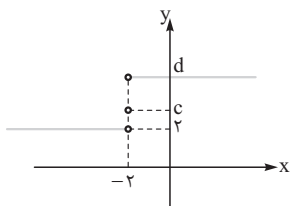
۱- کدام گزینه یک تابع پلکانی است که با حذف یک پاره‌خط به تابعی ثابت تبدیل می‌شود؟

۲- اگر $f(x) = \text{sign}(x+1) + 2\left[\frac{11}{x}\right]$ باشد، حاصل $f\left(-\frac{2}{3}\right)$ کدام است؟

- (۱) -۳۱ (۲) -۳۲ (۳) -۳۳ (۴) -۳۴

۳- نمودار تابع $f(x) = \text{sign}(x-a) + b$ به شکل زیر است. مقدار $a + b + c + d$ کدام است؟

(۱) ۱۲

(۲) ۶

(۳) ۷

(۴) ۸

۴- اگر $\left[\frac{x}{p}\right] = 1$ باشد، عبارت $|x-2| + |x-4| + 2|x-6|$ با کدام گزینه برابر است؟

- (۱) $x - 6$ (۲) $-x + 6$ (۳) $3x - 10$ (۴) $-3x + 10$

۵- اگر $f + g$ تابعی ثابت با برد منفی و $f - g$ تابعی همانی و $(f \times g)(2) = 8$ باشد، مقدار $g(4) + 4f(5)$ کدام است؟

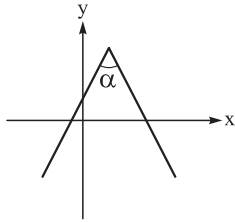
- (۱) -۵ (۲) -۶ (۳) -۷ (۴) -۸

محل انجام محاسبات

۶- تابع ثابت f با دامنه $\{1, 2, 3\}$ و تابع $g(x) = \lfloor \frac{-x}{2} \rfloor + a$ با دامنه $\{2, 3, 4, 5\}$ مفروض اند. اگر تابع $f \times g$ ، تابعی همانی باشد، مقدار $g(5)$ چند برابر $f(1)$ است؟

- ۲ (۱) ۴ (۲) -۴ (۳) ۴ (۴)

۷- کدام گزینه می تواند ضابطه نمودار زیر باشد؟ ($\alpha < 90^\circ$)

$$y = -|2x - 5| + 4 \quad (۲) \qquad y = -|2x - 3| + 4 \quad (۱)$$

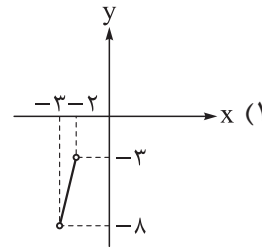
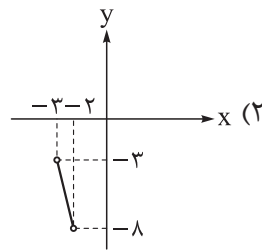
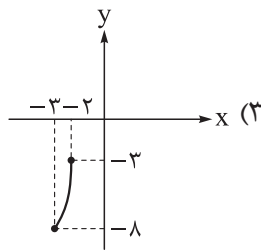
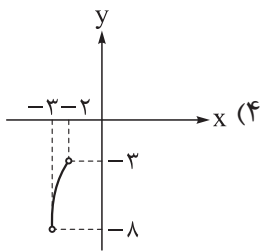
$$y = \left| \frac{-x}{2} + 1 \right| + 3 \quad (۴) \qquad y = -\left| \frac{x}{2} - 1 \right| + 3 \quad (۳)$$

۸- اگر f تابعی همانی و $g(x) = \frac{f(x)}{|x|}$ باشد، کدام عدد در برد تابع $f + g$ نیست؟

$$\sqrt{3} - 1 \quad (۲) \qquad \sqrt{2} \quad (۱)$$

$$\sqrt{3} + 1 \quad (۴) \qquad -\sqrt{2} \quad (۳)$$

۹- اگر $f(x) = x^2 \cdot \text{sign}(x)$ و $g(x) = [|x| - 3]$ دو تابع با دامنه های $D_f = \{x > -3\}$ و $D_g = \{-3 \leq x < -2\}$ باشند، نمودار تابع $h(x) = (f - g)(x)$ کدام است؟

۱۰- توابع $f(x) = 4[x] - 3x + 2$ و $g(x) = ax - 3[x] + 1$ مفروض اند. اگر تابع $f + g$ با دامنه $b \leq x < c$ ، یک تابع همانی باشد، مقدار $a + b + c^2$ کدام است؟

- ۵ (۱) ۶ (۲) ۷ (۳) ۸ (۴)

۱۱- چند مورد از عبارتهای زیر، تعریف نشده هستند؟

الف) $1^{\frac{-2}{5}}$ ب) 0^{23} ج) $\sqrt[3]{-1}$ د) $\sqrt[4]{-2^4}$ ه) $(-3)^{\frac{5}{4}}$ و) $\sqrt[6]{(-4)^6}$

- ۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

محل انجام محاسبات

۱۲- ریشه سوم عدد ۲۷- با کدام گزینه برابر نیست؟

- (۱) ریشه پنجم عدد ۲۴۳-
 (۲) یکی از ریشه‌های دوم عدد ۹
 (۳) قرینه ریشه نهم عدد 27^3
 (۴) ریشه هفتم عدد ۷۲۹-

۱۳- حاصل $81^{\frac{3}{4}} + 8^{\frac{4}{3}}$ کدام است؟

- (۱) ۴۱
 (۲) ۴۲
 (۳) ۴۳
 (۴) ۴۴

۱۴- حاصل عبارت $\sqrt{(2-\sqrt{6})^2} + \sqrt{(\sqrt{2}-\sqrt{6})^3} - \sqrt[4]{6}$ کدام است؟

- (۱) $-\sqrt{2}$
 (۲) ۲
 (۳) -۲
 (۴) $2(\sqrt{2}-1)$

۱۵- اگر $a, b > 0$ ، حاصل عبارت $(a^{\frac{-1}{6}} b^{\frac{-1}{12}})^4 (a^{\frac{-1}{6}} b^{\frac{-1}{9}})^{-18}$ کدام است؟

- (۱) $(ab)^3$
 (۲) $a^2 b^3$
 (۳) $a^3 b^2$
 (۴) $(ab)^2$

۱۶- حاصل عبارت $\frac{x^{-\frac{1}{3}} + x^{-\frac{1}{2}} + x^{-\frac{1}{4}}}{x^{-\frac{1}{6}} + x^{-\frac{1}{3}} + x^{-\frac{1}{2}}}$ به ازای $x = \sqrt{\frac{2^{14}}{64^{-1}}}$ کدام است؟

- (۱) ۲۸
 (۲) ۳۰
 (۳) ۳۲
 (۴) ۳۶

۱۷- اگر $A = \frac{\sqrt{8\sqrt{0.0016}}}{\sqrt[5]{-243}} \times 15^{\frac{1}{2}}$ باشد، حاصل جزء صحیح A^{15} کدام است؟

- (۱) -۲۱
 (۲) -۲۲
 (۳) -۲۳
 (۴) -۲۴

۱۸- در معادله $\sqrt{2} \times 8^{\left(\frac{x}{3}-x\right)} = \left(\frac{1}{16}\right)^{x^2-1}$ مجموع ریشه‌ها کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{4}$
 (۲) $-\frac{3}{4}$
 (۳) $\frac{3}{8}$
 (۴) $-\frac{3}{8}$

۱۹- α و β ریشه‌های معادله $x^2 + 4\sqrt{2}x - 24 = 0$ هستند. اگر $|\alpha - \beta| = 4^k$ باشد، حاصل $k + [k]$ کدام است؟

- (۱) $2/25$
 (۲) $2/75$
 (۳) $4/25$
 (۴) $4/75$

۲۰- بین دو عدد ۱ و ۸، پنج واسطه هندسی مثبت درج می‌کنیم. اگر مجموع این پنج واسطه برابر با $m + n\sqrt{2}$ باشد،

اختلاف ریشه‌های دوم عدد $2n + m$ کدام است؟ ($m, n \in \mathbb{N}$)

- (۱) $2\sqrt{10}$
 (۲) $2\sqrt{5}$
 (۳) $4\sqrt{10}$
 (۴) $4\sqrt{5}$

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی دهم: صفحه ۹۷ تا ۱۰۱، علوم و فنون ادبی یازدهم: صفحه‌های ۸۰ تا ۸۷، علوم و فنون ادبی دوازدهم: صفحه‌های ۹۵ تا ۱۱۱

۲۱- کدام مورد از ویژگی‌های فکری شعر انقلاب اسلامی نیست؟

- ۱) روح حماسه و عرفان در شعر این دوره آشکار است.
- ۲) گرایش به خیال‌بندی، شعر برخی از شاعران این دوره را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک می‌کند.
- ۳) فرهنگ دفاع مقدس یکی از اصلی‌ترین درون‌مایه‌های شعر این دوره است.
- ۴) روی آوردن به مفاهیم انتزاعی در شعر این دوره آشکار است.

۲۲- کدام مورد از ویژگی‌های زبانی شعر پس از انقلاب اسلامی نیست؟

- ۱) دست شاعر برای استفاده از همه واژه‌ها باز است.
- ۲) زبان و واژگان در قصاید این دوره به سبک خراسانی نزدیک است.
- ۳) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژگان کهن در زبان شعر این دوره محسوس است.
- ۴) واژگان متناسب با دین، ایثار و وطن‌دوستی در شعر این دوره بیشتر شد.

۲۳- موضوع آثار زیر، به ترتیب در کدام گزینه تماماً درست است؟

- «تذکره شاه‌طهماسب، رشحات عین‌الحیات، مجالس المؤمنین، جامع عباسی»
- ۱) زندگی‌نامه، عرفان، آداب تشیع، تاریخ
 - ۲) زندگی‌نامه، فقه، آداب تشیع، تاریخ
 - ۳) تاریخ، جغرافیا، زندگی‌نامه، فقه
 - ۴) تاریخ، عرفان، زندگی‌نامه، فقه

۲۴- «صمیمیت و تواضع در لحن»، «تناسب وزن با لحن طبیعی گفتار و زبان شعر» و «به هم خوردن تساوی طولی

مصراع‌ها» به ترتیب مربوط به کدام سطح از ویژگی‌های سبکی شعر معاصر است؟

- ۱) فکری - فکری - ادبی
- ۲) ادبی - ادبی - ادبی
- ۳) فکری - ادبی - ادبی
- ۴) ادبی - ادبی - ادبی

۲۵- نثر کدام آثار، به ترتیب «ساده، بینابین و مصنوع» است؟

- ۱) مجالس المؤمنین، عباس‌نامه، حبیب‌السیر
- ۲) رشحات عین‌الحیات، احسن‌التواریخ، محبوب‌القلوب
- ۳) عباس‌نامه، حبیب‌السیر، دیباجه عیار دانش
- ۴) شرفنامه بدلیسی، محبوب‌القلوب، رشحات عین‌الحیات

۲۶- انتساب کدام سخن به گوینده آن نادرست است؟

- ۱) گواهی بخواید اینک گواه
- ۲) چون عقده‌ای به بغض فرو بود حرف عشق
- ۳) این تنگ عیشی برای او (مولوی) نوعی ریاضت نفسانی بود؛ ناشی از خست و خشک‌دستی نبود. (عبدالحسین زرین‌کوب)
- ۴) وقتی یقینم شد که خودتانید، نزدیک بود بی‌اختیار به سویتان خیز بردارم و فریاد بزنم: آقای موسوی! (سید مهدی شجاعی)

۲۷- انتساب چند اثر به پدیدآورنده آن «غلط» آمده است؟

- (رشحات عین‌الحیات: علی بن حسین واعظ کاشفی) (عباس‌نامه: شیخ بهایی) (حبیب‌السیر: خواندمیر) (جامع‌التواریخ: حسن بیگ روملو) (مجالس المؤمنین: میرزا بر خوردار فراهی) (عالم‌آرای عباسی: اسکندر بیگ ترکمان) (محبوب‌القلوب: امیر علیشیر نوایی)

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۲۸- ویژگی‌های ادبی شعر سبک هندی در همه ابیات مشهود است؛ به جز:

- (۱) مصرع برجسته صائب بی‌نیاز از مصرع است
 (۲) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی
 (۳) ای گل که موج خنده‌ات از سر گذشته است
 (۴) جمال صورت و معنی زامن و صحت توست
- با قیامت یار را همدوش دیدن مشکل است
 هنوز می‌پرد از شوق چشم کوب‌ها
 آماده باش گریه تلخ گلاب را
 که ظاهرت دژم و باطنت نژند مباد

۲۹- آرایه «جناس همسان» در کدام بیت‌ها یافت می‌شود؟

- (الف) پری رویا چرا پنهان شوی از مردم چشمم
 (ب) ای آسمان چو دور ندیمان‌ش دیده‌ای
 (ج) میانت را و مویت را اگر صد ره بیمایی
 (د) به شمشیر از تو نتوانم که روی دل بگردانم
- پری را خاصیت آن است کز مردم نهان باشد
 در دور خویش، شکل مدور گرفته‌ای
 میانت کم‌تر از مویی و مویت تا میان باشد
 و گر میلیم کشی در چشم میلیم هم چنان باشد
- (۱) الف - ب
 (۲) الف - ج
 (۳) ب - د
 (۴) ج - د

۳۰- به ترتیب در چند بیت، «موازنه» و در چند بیت، «لف و نشر» وجود دارد؟

- رخ منور و خال سیاهت، آتش و هندو
 این دلبری و شوخی از سرو و گل نیاید
 می‌رساند رنج و پندارم که راحت می‌رساند
 ای نور چشم مستان در عین انتظارم
 موسم عشرت و شادی و نشاط است امروز
- خط معنبر و زلف کثرت، زمرد و افعی
 وین شاهی و شنگی در ماه و خور نباشد
 می‌فرستد درد و می‌گویم که درمان می‌فرستد
 چنگی حزین و جامی بنواز یا بگردان
 منزل راحت و ریحان و سرور است این جا

- (۱) دو - سه
 (۲) سه - دو
 (۳) یک - چهار
 (۴) چهار - یک

۳۱- آرایه‌های «استعاره، ایهام، پارادوکس و لف و نشر» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) ای که از دفتر حسنت مه تابان بایی است
 (ب) همچو زلف سیه و روی جهان‌افروزت
 (ج) ابرویش خم به کمان ماند و قدر است به تیر
 (د) ای کرده ماه را از تیره شب، نقاب
- آتش روی تو در عین لطافت آبی است
 نتوان دید شبی تیره و مهتابی خوش
 کس ندیدم که چنین تیر و کمانی دارد
 در شب فکنده چین، بر مه فکنده تاب
- (۱) الف - د - ج
 (۲) ب - د - الف - ج
 (۳) د - ج - الف - ب
 (۴) د - الف - ج - ب

۳۲- آرایه‌های مقابل کدام بیت، «هر دو» درست هستند؟

- (۱) در حسن بی‌نظیری در لطف بی‌نهایت
 (۲) راستی گرچه به بالای تو می‌ماند سرو
 (۳) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی
 (۴) ای روی دلارایت مجموعه زیبایی
- در مهر بی‌ثباتی در عهد بی‌دوامی (ایهام، موازنه)
 نسبت قد تو با سرو روان نتوان کرد (تشبیه، استعاره مصرّحه)
 تو خود آفتاب خود باش و طلسم کار بشکن (مجاز، تضمین)
 مجموع چه غم دارد از من که پریشانم (جناس، پارادوکس)

۳۳- در ابیات زیر به ترتیب، کدام آرایه‌ها یافت می‌شوند؟

- (الف) ندارد با تو بازاری مگر شوریده اسراری
 (ب) گر دلبرم به یک شکر از لب، زبان دهد
 (ج) تا روان دارم روان دارم حدیثش بر زبان
 (د) چه شب است یارب امشب که ستاره‌ای برآمد
- که مهرش در میان جان و مهرش بر دهان باشد
 مرغ دلم ز شوق، به شکرانه جان دهد
 سنگ دل گوید که یاد یار سیمین تن مکن
 که دگر نه عشق خورشید و نه مهر ماه دارم
- (۱) جناس ناهمسان، تشبیه، مجاز، لف و نشر
 (۲) کنایه، مجاز، جناس ناهمسان، ایهام تناسب
 (۳) واژه‌آرایی، استعاره، کنایه، مراعات نظیر
 (۴) کنایه، اغراق، جناس همسان، لف و نشر

۳۴- ابیات زیر را با توجه به داشتن آرایه‌های «تشبیه، استعاره مصرّحه، مجاز، کنایه و تشخیص» از راست به چپ مرتب کنید.

الف) دل چو سنگ خاره شد ای پور عمران با عصا	چشمه‌ها زین سنگ خارا کن کمال این است و بس
ب) دلم را داغ عشقی بر جبین نه	زبانم را بیانی آتشین ده
ج) اولاً تجرید شو از هر چه هست	وانگهی از خود بشو یک بار دست
د) با اهل فنا دارد هر کس سر یک‌رنگی	باید که به رنگ شمع از رفتن سر خندد
ه) مشکن دلم که حقّه راز نهان توست	ترسم که راز در کف نامحرم اوفتد

(۱) ه - ج - ب - الف - د
(۲) د - الف - ه - ج - ب
(۳) د - ه - ج - ب - الف
(۴) ه - ج - الف - د - ب

۳۵- آرایه‌های روبه‌روی ابیات، همه درست است؛ به جز

(۱) ز خاک رسته لاله‌ها چو بسدین پیاله‌ها	به برگ لاله ژاله‌ها چو در شفق ستاره‌ها (جناس، سجع)
(۲) دیگر از آن جانبم نماز نباشد	گر تو اشارت کنی که قبله چنین است (مراعات نظیر، ایهام)
(۳) خرد زنده جاودانی شناس	خرد مایه زندگانی شناس (ترصیح، تکرار)
(۴) صوفی بیا که آینه صافی است جام را	تا بنگری صفای می لعل فام را (تشبیه، اشتقاق)

۳۶- تعداد جناس در کدام گزینه، متفاوت با سایر ابیات است؟

(۱) کفر است در طریقت ما کینه داشتن	آیین ماست سینه چو آینه داشتن
(۲) خار بدروتن به مزگان، خاره بشکستن به دست	سنگ خاییدن به دندان، کوه بریدن به چنگ
(۳) بالای خود در آینه چشم من ببین	تا با خبر ز عالم بالا کنم تو را
(۴) روزی سرت ببوسم و در پایت اوفتم	پروانه را چه حاجت پروانه دخول

۳۷- نام بحر همه گزینه‌ها درست است؛ به جز

(۱) ما از الست آورده‌ایم این اتصال	این جاست عشق تازه و عهد کهن (رجز مسدّس سالم)
(۲) چه شد گر کفر زلفت شد بلای دین	پریشانی گهی بر هم زند آیین (هزج مسدّس سالم)
(۳) نه قدرت که با وی نشینم	نه طاقت که جز وی بینم (مقارِب مسدّس سالم)
(۴) امتحان ما ز طبع شعر تو شعری است	کاو ردیف لعل دارد عذب و خوش‌گفتار (رمل مسدّس سالم)

۳۸- وزن قطعه شعر زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

«ما در میان زخم و شب و شعله زیستیم / در تور تشنگی و تباهی / با نظم واژه‌های پریشان گریستیم»

(۱) مفعول فاعلات مفاعیل فَعْل / مفعول فاعلات مفاعیل / مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن
(۲) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن / مفعول فاعلات مفاعیلن / مفعول فاعلن مفعول فاعلات
(۳) مستفعلن مفاعیل مستفعلن فَعْل / مستفعلن مفاعیل مستف / مستفعلن مفاعیل مستفعلن فَعْل
(۴) مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعول / مستفعلن مفاعیل مستف / مستفعلن مفاعیل مستفعلن فَعْل

۳۹- بحر عروضی کدام گزینه درست است؟

(۱) حلال است رفتن به صحرا ولیک	نه انصاف باشد که بی ما روند (مقارِب مثنی سالم)
(۲) یک لحظه بود این یاشی کز عمر ما تاراج شد	ما هم چنان لب بر لبی نابرگرفته کام را (رجز مثنی محذوف)
(۳) وجودی دارم از مهتر گدازان	وجودم رفت و مهتر هم چنان هست (هزج مسدّس محذوف)
(۴) یار بارافتاده را در کاروان بگذاشتند	بی‌وفا یاران که بریستند بار خویش را (رمل مسدّس محذوف)

۴۰- در قطعه شعر زیر، چند اختیار شاعری «تغییر مصوّت کوتاه به بلند» وجود دارد؟

«حریق خزان بود / همه برگ‌ها آتش سرخ / همه شاخه‌ها شعله زرد / درختان همه دود پیچان / به تاراج باد»

(۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت

۴۱- وزن کدام گزینه از تکرار فقط یک پایه آوایی و صورت کوتاه شده آن تشکیل شده است؟

- (۱) من در کنار درّه مرگ ایستاده‌ام / از آخرین شکار من ای مخمل سپید / خرگوش ماده‌ای که دلش سفت و زرد بود
 (۲) من همان فریادم آن فریاد غم‌بنیاد / هر چه بود و هر چه هست و هر چه خواهد بود / من نخواهم برد این از یاد
 (۳) دیگر به تنگ آمده بودم / از خنده‌های طعن / وز گریه‌های بیم / دیگر دلم گرفته از این حرمت و حریم
 (۴) چه دل گرفته بهاری / پرنده‌ها همه آهن / نسیم موج غباری / به گوش منتظر طفل روستا نرسید

۴۲- ترتیب بحرهای «رمل، هزج، متقارب و رجز» در کدام گزینه آمده است؟

الف) اگر زیردستی درآید ز پای	حذر کن ز نالیدنش بر خدای
ب) گرفته باشم زین جهان باز آیدم رفته روان	گر هم چنین دامن کشان بالای خاکم بگذری
ج) زلف او بر رخ چو جولان می‌کند	مشک را در شهر ارزان می‌کند
د) هنوزت بر مه از شب سایبان است	هنوزت بر گل از سنبل طناب است
- (۱) ج - د - الف - ب
 (۲) ج - ب - الف - د
 (۳) ب - ج - الف - د
 (۴) ب - د - الف - ج

۴۳- در قطعه شعر نیمایی زیر کدام پایه‌های آوایی تماماً وجود دارد؟

«گرداب می‌ریایم از اوج موج‌ها / در کام خود گرفته مرا تاب می‌دهد / فریاد می‌کشم / آیا کدام دست / بر پای این نهنگ گران بند می‌زند»

- (۱) مفعول - مستفعلن - فاعلات
 (۲) مفاعیلن - مفعول - مفاعیلن
 (۳) مستفعلن - مفاعیل - فاعلاتن
 (۴) فاعولن - مفاعیلن - مفعولن

۴۴- وزن واژه‌های شعر زیر کدام است؟

«در قرن‌های دور / در بستر نوازش یک ساحل غریب / زیر حباب سبز صنوبرها»

- (۱) مستفعلن مفاعیلن / مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل / مفعول فاعلات مفاعیلن
 (۲) مفعول فاعلن / مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن / مفعول فاعلات مفاعیلن
 (۳) مستفعلن فاعلن / مستفعلن مفاعیل مستفعلن فع / مستفعلن مفاعیل مفعولن
 (۴) مفعول فاعلن / مفعول فاعلات مفاعیلن / مفعول فاعلات مفاعیلن

۴۵- وزن کدام گزینه از تکرار پایه‌های آوایی همسان تشکیل شده است؟

- (۱) تا صبح دمان در این شب گرم / افروخته‌ام چراغ زیراک / می‌خواهم برکشم به جاتر / دیواری در سرای کوران
 (۲) دلم هوای غزل کرده است / هوای زمزمه در یک اتاق در بسته / که رمز هیچ کلیدی / به قفل آن نخورد
 (۳) در آرامش سبز این شهر، در کنه شادی / شگفتا، شگفتا / دل من به یاد قفس می‌زند
 (۴) کشتی به شن نشسته به دریای شب مرا / وز بندر نجات / چراغ امید صبح / سوسو نمی‌زند

۴۶- مفهوم کدام بیت در مقابل آن نادرست آمده است؟

(۱) تا روانم هست نامت بر زبان دارم روان	تا وجودم هست خواهد بود نقشت در ضمیر (پایداری عشق)
(۲) مگذران روز سلامت به ملامت حافظ	چه توقع ز جهان گذران می‌داری (قدر عافیت را دانستن)
(۳) نوبهار است در آن کوش که خوش دل باشی	که بسی گل بدمد باز و تو در گل باشی (غنیمت شمردن وقت)
(۴) من اول روز دانستم که باشیرین در افتادم	که چون فرهاد باید دست از جان شیرینم (صرف نظر کردن از معشوق)

۴۷- مفهوم کدام بیت به مفهوم بیت زیر نزدیک تر است؟

- «گم بود در عمیق زمین شانه بهار بی تو ولی زمینه پیداشدن نداشت»
 (۱) او آمد و زندگی پر از شادی شد
 (۲) او آمد و کوچه و خیابان شد سبز
 (۳) او آمد و چشم آسمان را وا کرد
 (۴) او آمده بود تا ورق برگردد
 ویرانه دل دوباره آبادی شد
 امید شکفت و عشق و ایمان شد سبز
 در فصل قفس پرنده را افشا کرد
 بی‌واهمه از نبرد مردم می‌گفت

۴۸- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) از دهان جهان به گوش دلم
 (۲) در حرم وصل یار خسته‌دلی بار یافت
 (۳) غم مخور زان که من در این تشویش
 (۴) همیشه تا برآید ماه و خورشید
 مژده وصل یار می‌آید
 کز همه خلق جهان بار ملامت کشید
 خرمی وصل یار می‌بینم
 مرا باشد به وصل یار، امید

۴۹- همه بیت‌های زیر به غیر از گزینه بر مفهوم واحدی دلالت دارند.

- (۱) همای اوج سعادت به دام ما افتد
 (۲) عَنقا شکار کس نشود دام بازچین
 (۳) خجسته روز کسی کز درش تو بازآیی
 (۴) چه حکایت از فراق که نداشتم ولیکن
 اگر تو را گذری بر مقام ما افتد
 کآنجا همیشه باد به دست است، دام را
 که بامداد به روی تو فال میمون است
 تو چو روی باز کردی در ماجرا بستی

۵۰- مفهوم کدام بیت به بیت «ز منجنیق فلک سنگ فتنه می‌بارد / من ابلهانه گریزم به آبگینه حصار» نزدیک تر است؟

- (۱) نتوان ستردن از دل خون گشته داغ عشق
 (۲) جز به خلاف اهل دل سیر نمی‌کند فلک
 (۳) چنان به پیش فلک نالم از غمت شب‌ها
 (۴) گرچه خوردی هر دم از جام فلک صدگونه زهر
 ناخن عبث مزن، جگر لاله‌زار را
 قاعده نیست راستی این فلک خمیده را
 که خون دل چکد از دیده‌های کوکب‌ها
 هم به تریاکی رسی زین چرخ گردان غم مخور

جامعه‌شناسی یازدهم: صفحه‌های ۷۳ تا ۱۰۴، جامعه‌شناسی دوازدهم: صفحه‌های ۸۶ تا ۹۶

۵۱- عبارتهای کدام گزینه در ارتباط با مفهوم «چالش‌های جهانی» تماماً درست است؟

- (۱) چالش‌های جهانی به ترتیب و یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند و اغلب پایان نمی‌یابند. - چالش و نزاع بین بلوک شرق و غرب چالشی منطقه‌ای نبود، بلکه جهانی بود. - چالش‌های ذاتی ریشه در عقاید و ارزش‌های درونی جهان اجتماعی دارند و چالش‌های عارضی در اثر عوامل خارجی پدید می‌آیند.
- (۲) چالش‌های معنوی، اخلاقی و عاطفی، چالش‌های برخاسته از عمق فرهنگ غرب هستند. - چالش و نزاع بین شرق و غرب در سراسر قرن بیستم و پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ ادامه یافت. - تمامی چالش‌های جهانی، از لایه‌های عمیق فرهنگ غرب یعنی سکولاریسم، اومانیسم و روشنگری برمی‌خیزند.
- (۳) چالش‌های جهانی در مواجهه با سایر فرهنگ‌ها پدید نمی‌آیند و در برخی موارد از درون فرهنگ غرب برمی‌خیزند. - چالش‌های جدید غرب در بسیاری از موارد چندین صورت دارند؛ برای مثال در عین اقتصادی بودن، مستمر و دائمی نیز هستند. - از نظر مارکس، حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب امکان‌پذیر بود.
- (۴) بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا، هر دو هویتی اقتصادی دارند. - دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که فقط به ابعاد اقتصادی چالش و نزاع میان کشورهای غنی و فقیر توجه دارند. - چالش فقر و غنا که نتیجه لیبرالیسم اقتصادی محسوب می‌شد، اولین چالشی بود که در جوامع صنعتی پدید آمد.

۵۲- عبارت متناسب با هر یک از موارد زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- عقیده نظریه‌پردازان اقتصاد لیبرال
- علت پدید آمدن چالش فقر و غنا
- اشتراک سوسیالیسم و کمونیسم
- ماهیت چالش بلوک شرق و غرب

- (۱) کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند. - حاکمیت لیبرالیسم اولیه - اعتقاد به مالکیت خصوصی به صورت نسبی - از نوع چالش‌هایی بود که بین فرهنگ‌های مختلف شکل می‌گیرد.
- (۲) آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند. - باز شدن راه استثمار برای صاحبان ثروت - جامعه‌گرا بودن - دو بلوک از نظر سیاست، اقتصاد و جغرافیا متفاوت بودند.
- (۳) عدالت اقتصادی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند. - نادیده گرفتن عدالت - عبور از فردگرایی لیبرالیستی - هر دو بلوک درون فرهنگ سکولار غرب جای می‌گرفتند.
- (۴) مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند. - تکیه بر شعار آزادی به‌ویژه آزادی اقتصادی - عدم اعتقاد به مالکیت خصوصی - هر دو بلوک به فرهنگ واحدی تعلق داشتند.

۵۳- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب از مصادیق کدام قسمت جدول است؟

- قاره آفریقا از معادن ارزشمندی برخوردار است، اما فقیرترین قاره مسکونی دنیاست.
- کشورها به جهان اول، جهان دوم و کشورهای تحت نفوذ این دو جریان (جهان سوم) تقسیم می‌شوند.
- جوامع غربی چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای پیرامونی حل می‌کنند.

اصطلاحات رایج برای نام‌گذاری چالش‌ها	مصادیق و موارد مرتب
«ج»	کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب و کشورهای بلوک شرق
استعمارگر و استعمارزده	«ب»
مرکز و پیرامون	«الف»

(۴) ب - ج - الف

(۳) الف - ج - ب

(۲) الف - ب - ج

(۱) ب - الف - ج

۵۴- به ترتیب مصادیق و عبارات مرتبط با «جنگ‌های جهانی»، «چالش فقر و غنا»، «لیبرالیسم اولیه» و «نظریه جنگ تمدن‌ها» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) از مهم‌ترین عوامل وقوع این جنگ‌ها، رقابت کشورها بر سر مسائل مذهبی بود. - مارکس برای حل این چالش، لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد. - روابط اجتماعی ارباب و رعیتی را در هم ریخت. - دولت‌ها بازیگران اصلی روابط بین‌المللی هستند.

(۲) تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ گرم بین بلوک شرق و غرب ادامه یافت. - باعث از بین رفتن آزادی افراد و پیدایش طبقه‌ای جدید بر مدار قدرت شد. - به کارگران اجازه مهاجرت داد. - عملیات نظامی دولت‌های غربی را توجیه می‌کرد.

(۳) وقوع این دو جنگ، خطاب‌بودن نظریه آگوست کنت در باب جنگ را نشان داد. - در کشورهای غربی شکل گرفت. - به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود. - فرهنگ اسلامی را مهم‌ترین تهدید برای غرب می‌داند.

(۴) در جنگ جهانی اول برای نخستین بار از سلاح‌های اتمی استفاده شد. - نتیجه توجه به آزادی اقتصادی و نادیده‌گرفتن عدالت است. - رویکردی اجتماعی و اقتصادی داشت. - جنگ بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف به وقوع خواهد پیوست.

۵۵- کدام یک درباره بحران اقتصادی درست است، اما درباره بحران زیست‌محیطی نادرست است؟

(۱) آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می‌گیرد. - بحران‌های زیست‌محیطی ابتدا در حوزه روابط انسان و جامعه قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان با طبیعت نیز سرایت کرد.

(۲) چالشی همیشگی است که سرمایه‌داران فشارهای ناشی از آن را به اقشار و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند. - انسان مدرن به دلیل نگاه دنیوی خود، تصرف در طبیعت را صرفاً براساس دانش‌های عقلانی و ابزاری انجام می‌دهد.

(۳) در بحران اقتصادی تولیدکنندگان بازار فروش خود را از دست می‌دهند و در نتیجه کارخانه‌ها تعطیل و کارگران بیکار می‌شوند. - با گسترش زندگی مدرن در جهان، انواع آسیب‌های زیست‌محیطی به سرعت گسترش یافتند.

(۴) مهم‌ترین بحران اقتصادی در فاصله بین دو جنگ جهانی یعنی در سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ میلادی اتفاق افتاد. - سازمان ملل با طرح پیمان باسل تلاش کرد تا از انتقال زباله به کشورهای فقیر جلوگیری کند.

۵۶- در ارتباط با بحران علمی - معرفتی در فرهنگ غرب:

الف) روشن‌شدن این‌که علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، چه پیامدی به همراه داشته است؟

ب) بحران معرفتی غرب در دوران رنسانس، پیامد چه عاملی بوده است؟

ج) تردید درباره بیان‌های هویتی و لایه‌های عمیق فرهنگ غرب، منجر به چه بحرانی شد؟

(۱) علم از داوری ارزشی دست برداشت. - شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته شد. - ناسازگاری ابعاد معرفتی با نیازهای اقتصادی جهان غرب

(۲) علم مدرن زیر سؤال رفت. - روش معرفتی کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا مورد تردید قرار گرفت. - افول روشنگری و شکل‌گیری پسامدرنیسم

(۳) علم به امور طبیعی محدود شد. - وحی و شهود در شناخت علمی نادیده گرفته شد. - تردید در روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پساکولاریسم

(۴) در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن تردید شد. - استقلال معرفت علمی و تجربی مخدوش شد. - تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن

۵۷- هر یک از عبارتهای زیر، مرتبط با کدام بحران یا چالش در جهان غرب است؟

«آسیب‌های اجتماعی همچون مهاجرت، بیکاری و حاشیه‌نشینی»، «جنبش وال استریت»، «پیدایش طبقه‌ای جدید بر مدار قدرت»، «اجلاس هزارهٔ ادیان»

۱) زیست‌محیطی - فقر و غنا - شرق و غرب - معنوی ۲) زیست‌محیطی - اقتصادی - شرق و غرب - معنوی

۳) اقتصادی - اقتصادی - شمال و جنوب - معرفتی ۴) فقر و غنا - فقر و غنا - شمال و جنوب - علمی

۵۸- عبارت درست در ارتباط با «سیاست همانندسازی» و «الگوی تکثرگرایی» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

۱) همیشه به صورت یک‌سویه و سخت و خشن انجام نمی‌شوند، بلکه می‌توانند از طریق دیگچهٔ همانندسازی اقدام کنند. - هم‌چنان وجود یک ساختار سیاسی و اقتصادی که گروه‌های مختلف را به هم پیوند دهد ضروری دانسته می‌شود.
۲) به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه بود به‌گونه‌ای که همهٔ گروه‌ها یکسان شوند. - تکثرگرایی و شناخت متقابل افراد و جوامع از یکدیگر، باعث شکل‌گیری اشتراکات و پیوند گروه‌های مختلف و رشد اسلام شده است.

۳) سیاستی بود که در دورهٔ پسامدرن دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف در پیش گرفتند. - گاهی به بعد فرهنگی هویت و تمایزات زبانی و مذهبی توجه می‌شود و گاهی بعد سیاسی هویت مورد تأکید قرار می‌گیرد.
۴) در هم آمیختن فرهنگ‌ها موجب می‌شوند که فرهنگ‌ها کاملاً خالص نباشند و هویت دستخوش تغییر شود. - در مدل تکثرگر، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی نه تنها حفظ، بلکه تشدید و تقویت می‌شود.

۵۹- موارد کدام گزینه بیانگر تغییرات و تحولات مفهوم «هویت» در دوران پسامدرن است؟

۱) تعریف هویت از منظر گروه‌های مختلف - جایگزینی قشربندی به جای هویت در مباحثات فکری و سیاسی - مطلوب‌پنداشتن بی‌ثباتی
۲) پیگیری مسائل سیاسی براساس علاقه‌های هویتی - جهانی شدن و توسعهٔ ارتباطات - مورد نقد قرارگرفتن همانندسازی
۳) توجه به هویت و دانش به عنوان کانون نزاع و کشمکش - توجه به هویت‌های خرد، محلی و فردی - تأکید بر جداسازی و فشارهای سخت اجتماعی
۴) جایگزینی مدل تکثرگر به جای مدل همانندسازی - مطلوب‌دانستن هویت ملی و وحدت و ثبات ناشی از آن - شکل‌گیری جهانی بدون مرز

۶۰- جامعه‌شناسی انتقادی ریشه در رویکرد تفسیری دارد، ولی به دنبال ملاک‌هایی برای داوری علمی دربارهٔ ارزش‌ها و هنجارهاست و نمی‌خواهد به این وضعیت تن دهد که داوری ارزش‌ها، بیرون از دایرهٔ علم صورت گیرد. کدام گزینه به علت این مسئله اشاره دارد؟

۱) زیرا رویکرد انتقادی می‌خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد و این نقش را در نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌بیند.
۲) زیرا رویکرد انتقادی کارکرد نفی سلطه را برای جامعه‌شناسی متصور است و انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی، به رهایی انسان‌ها کمک کند.
۳) زیرا در آن صورت سرنوشت ارزش‌ها به مناسبات قدرت و ثروت سپرده می‌شود و همواره ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان، ارزش‌های غالب در اجتماع خواهد بود.
۴) زیرا در آن صورت علم با درست و غلط کردن و خوب و بد پنداشتن امور، سلطه‌گری می‌کند و خوب را به معنای خوب بودن و بد را به معنای بد بودن برخی افراد و گروه‌ها قلمداد می‌کند.

۶۱- در ارتباط با پدیده‌های اجتماعی همانند «مهاجرت غیرقانونی»، پاسخ هر یک از سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) رویکرد تبیینی با چه معیار و روشی این پدیده را مورد بررسی قرار می‌دهد؟
 (ب) کنش‌های افرادی که اقدام به مهاجرت می‌کنند، در رویکرد تفسیری دارای چه ویژگی و مشخصه‌ای است؟
 (ج) وجه اشتراک رویکردهای تفسیری و انتقادی در مطالعه پدیده مهاجرت چیست؟
 (د) هدف رویکرد تبیینی از مطالعه مهاجرت‌های غیرقانونی به کشورهای صنعتی چه چیزی می‌تواند باشد؟
- (۱) حس و تجربه - طبیعی - توصیف پدیده‌ها - فهم انگیزه مهاجران از مهاجرت
 (۲) نگاه از بیرون به پدیده‌ها - معنادار - تفسیر - کنترل ورود مهاجران غیرقانونی
 (۳) تجربه - طبیعی - نگاه از درون به پدیده‌ها - تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن
 (۴) روش‌های کیفی - معنادار - استفاده از تجربه - پیش‌بینی تعداد مهاجران غیرقانونی

۶۲- درستی یا نادرستی عبارتهای زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- آیزایا برلین و کارل مارکس در عین تفاوتی که در نظریات خود داشتند، در نقد لیبرالیسم اقتصادی هم‌نظر بودند.
 - در فرهنگ توحیدی، طبیعت ماده خام نیست، بلکه دارای ابعاد و نیروهای ماورائی است.
 - با شکل‌گیری ناسیونالیسم، دولت‌ملت‌ها پدید آمدند و هویت از منظر ناسیونالیستی تعریف شد.
 - فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید.
- (۱) درست - نادرست - نادرست - درست
 (۲) نادرست - درست - درست - نادرست
 (۳) درست - نادرست - درست - نادرست
 (۴) نادرست - نادرست - درست - درست

۶۳- به ترتیب «شبهات مدل همانندسازی و مدل تکثرگرا»، «تفاوت نظریات کنت و هانتینگتون» و «تفاوت نسل‌کشی و جداسازی» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) هر دو از روش‌های تنازع هویت‌ها یعنی وحدت و کثرت هویت‌ها هستند. - از نظر کنت، جنگ در جوامع غربی امری عارضی است. - در جداسازی امکان اصلاح دیگران وجود دارد.
 (۲) وجود یک ساختار سیاسی مشترک در هر دو روش ضروری است. - از نظر کنت، بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از جامعه بشری رخت برمی‌بندد. - در نسل‌کشی دیگری شری است که باید نابود شود.
 (۳) هر دو مورد در مقابل مدل سیاست‌گذاری تعارف هویت‌ها قرار می‌گیرند. - هانتینگتون عملیات نظامی غرب را توجیه می‌کند - به جای نسل‌کشی، نمی‌توان از روش‌های مربوط به جداسازی استفاده کرد.
 (۴) در هر دو روش، دیگری شری است که باید حذف شود و امکان اصلاح ندارد. - هانتینگتون، جنگ را از جوامع غربی به جوامع غیرغربی منتقل کرد. - اساس آن‌ها بر نفی و طرد دیگری متفاوت است.

۶۴- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- آیه «و همانا این است امت شما، یک امت واحد و منم پروردگار شما...» نشان‌دهنده چه جامعه‌ای است؟
 - کدام‌یک از مصادیق سیاست همانندسازی هویتی است؟
 - بحران بوپال و بحران ایبجان، نشان‌دهنده کدام بحران در فرهنگ غرب است؟
 - کدام‌یک، بیانگر دیدگاه توماس مالتوس درباره اقتصاد لیبرال است؟
- (۱) جامعه‌ای که به آن هرگونه ستیز ناشی از خون و نژاد از بین می‌رود. - پاکسازی قومی در یوگسلاوی سابق - اقتصادی - انسانی که جامعه خواهان کار او نباشد نابود می‌شود.
 (۲) جامعه‌ای که آن امکانات گروهی پراکنده و غیرمنسجم می‌شود. - جشن سال نوی چینی در آمریکا - اقتصادی - کالاها باید قیمت مناسب خود را داشته باشند.
 (۳) جامعه‌ای که در آن هرگونه ستیز ناشی از خون و نژاد از بین می‌رود. - تبعیض علیه بوکورامین‌ها در ژاپن - معرفتی - رفاه و تولیدمثل کارگران موجب مشکل می‌شود.
 (۴) جامعه‌ای که در آن همه بشر بر مدار آرمانی حقیقی جمع می‌شوند. - نسل‌کشی در کامبوج توسط خمرهای سرخ - زیست‌محیطی - کسانی که در فقر متولد می‌شوند حق حیات ندارند.

۶۵- هر یک از وقایع زیر در چه شرایطی و در کدام دوران تاریخی رخ داده است؟

- پوچ‌گرایی، یأس، ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها
 - آشکارشدن آثار و پیامدهای جهانی بحران‌های منطقه‌ای
 - اعتباردادن به شناخت حسی و تجربی برای شناخت علمی
 - شکل‌گیری دولت‌هایی با هویت تاریخی و نژادی
- (۱) با اصالت‌بخشیدن به انسان دنیوی - شکل‌گیری اقتصاد جهانی - قرن نوزدهم و بیستم - با ظهور جهان متجدد
- (۲) پس از انکار حقایق قدسی - افزایش اهمیت مرزهای سیاسی - بحران معرفتی جدید غرب - رنسانس
- (۳) دوران پساکولاریسم - به دنبال انتقال بحران اقتصادی به تولیدکنندگان خرد - قرون وسطی - پس از کنارگذاشتن هویت مسیحی
- (۴) به دنبال بحران معنویت - کاهش اهمیت مرزهای جغرافیایی - نیمه اول قرن بیستم - به دنبال پیدایش مارکسیسم

۶۶- به ترتیب درستی و نادرستی عبارتهای زیر در رابطه با تصمیم‌گیری و حل مسئله، کدام است؟

- تصمیم‌گیری برخلاف حل مسئله ناظر به خلق و بازآفرینی نیست.
 - مهم‌ترین دغدغه تصمیم‌گیرندگان معطوف به نتیجه‌بخش بودن تصمیم است.
 - اگر فردی فقط بین دو اولویت مهم مردد مانده باشد، فعالیت ذهنی او می‌تواند از نوع دشوار و پیچیده باشد.
- (۱) درست - نادرست - درست
(۲) نادرست - درست - نادرست
(۳) نادرست - درست - درست
(۴) درست - نادرست - نادرست

۶۷- با توجه به «نوع تصمیم»، کدام‌یک از تصمیم‌گیری‌های زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) انتخاب بهترین دروازه‌بان از بین دو تیم موجود توسط دانش‌آموزان مدرسه
- (۲) انتخاب نوع غذا برای پذیرایی به مناسبت مجلس ترحیم مادربزرگ توسط همه فرزندان او
- (۳) انتخاب رنگ دکور اتاق خواب از بین دو رنگ آبی و بنفش توسط خود فرد
- (۴) انتخاب همسر آینده زیر نظر و همراه با رضایت و تأیید همه افراد خانواده

۶۸- برای کنترل توزیع ماده مخدری، حد مجازات اعدام آن ماده تغییر کرد؛ به نحوی که به جای دو کیلوگرم، حمل یک کیلوگرم از آن ماده منجر به مجازات اعدام می‌شد. در این موقعیت، تصمیم‌گیری هر یک از افراد زیر براساس کدام ملاک بوده است؟

- علی وزن بسته‌های قاچاق خود را کاهش داد تا مشابه قبل کم‌تر از حد اعدام باشند.
 - ساسان اعتقاد داشت سال‌ها زحمت نکشیده که به خاطر تغییر قانون بازارش را از دست بدهد.
- (۱) علی: خطر - ساسان: سودمندی
(۲) علی: هزینه - ساسان: هزینه
(۳) علی: خطر - ساسان: هزینه
(۴) علی: هزینه - ساسان: سودمندی

۶۹- گیتی سال‌هاست کارمند یک شرکت خصوصی است و از درآمد و امکانات رفاهی خوبی برخوردار است. چند سال پیش تحت تأثیر مطالعه کتاب‌های موفقیت فردی که می‌گویند: «بهتر است آدم کسب و کار خودش را داشته باشد»، بدون محاسبه مزایا و معایب موقعیت، احساس کرد که از کارش رضایت ندارد و از آن زمان تا به حال در این فکر است که کار خودش را راه انداخته و کارمند نباشد، اما تلاشی برای تغییر وضعیت نکرده است. کدام‌یک از سبک‌های تصمیم‌گیری در گیتی غالب است؟

- (۱) احساسی
(۲) تکانشی
(۳) منطقی
(۴) اجتنابی

۷۰- محمد پس از تحلیل و بررسی فراوان بین شغل دولتی یا شغل آزاد، شغل دولتی را انتخاب می‌کند. پس از این انتخاب گام بعدی تصمیم‌گیری محمد کدام است؟

- (۱) بیان ویژگی‌های هر اولویت
- (۲) تعهد و پایبندی به اجرای اولویت مورد نظر
- (۳) اجرای بهترین اولویت
- (۴) بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر

۷۱- هر کدام از موقعیت‌های زیر، به ترتیب با کدام مورد همخوانی بیشتری دارد؟

- دانش‌آموزی که در جلسه امتحان با دیدن برگه زنگ‌ترین دانش‌آموز کلاسشان، از جوابی که می‌داند درست است صرف نظر می‌کند و جواب همکلاسی‌اش را می‌نویسد.
- مدیری که ایده‌هایی برای بهره‌وری بیشتر سازمانش دارد، بدون مشورت با کارمندان و بدون ایجاد زیرساخت‌های لازم اقدام به اجرای برنامه‌ها و فشار بیشتر به افراد زیردستش می‌کند.
- مدیر یک باشگاه فوتبال به دلیل مشکلات مالی مجبور می‌شود با آنالیزورهای خود جلسه‌ای گذاشته و قرار می‌شود بازیکنی که بیشترین نظرات منفی در مورد او است را حذف کنند، ولی مدیر پس از صحبت کردن با تک‌تک کارشناسان بازیکنی که مدتی پیش با او مشاجره لفظی داشته است را از لیست خود خط می‌زند و تصور می‌کند که کارشناسان نیز نسبت به او نظر منفی‌تری دارند، در حالی که این‌طور نبود.

(۱) اعتماد افراطی - سوگیری تأیید - کنترل نکردن هیجانات

(۲) سوگیری تأیید - سوگیری تأیید - کنترل نکردن هیجانات

(۳) کنترل نکردن هیجانات - اعتماد افراطی - سوگیری تأیید

(۴) کوچک شمردن خود - اعتماد افراطی - سوگیری تأیید

۷۲- در بازی شطرنج مهره‌هایی با نام‌های مختلفی وجود دارد و هر بازیکن در طول بازی سعی می‌کند تا مهره‌های حریف را حذف کرده و مهره‌های خودش را حفظ کرده یا افزایش دهد تا بتواند برای کیش کردن شاه از آن‌ها استفاده کند. هر یک از موقعیت‌های زیر به ترتیب مصداق کدام یک از انواع «تعارض» هستند؟

- در موقعیتی مهره اسب می‌تواند مهره فیل یا رخ حریف را بزند و باید بازیکن بین این دو انتخاب کند.
- با به ردیف پایانی رساندن مهره سرباز، بازیکن باید انتخاب کند از میان وزیر و رخ خود کدام را به بازی بیاورد.
- مهره رخ حریف می‌تواند در حرکت بعدی فیل یا اسب را بزند و بازیکن باید یکی را نجات دهد.

(۱) گرایش - گرایش / گرایش - گرایش / اجتناب - اجتناب

(۲) اجتناب - اجتناب / اجتناب - اجتناب / گرایش - اجتناب

(۳) گرایش - گرایش / اجتناب - اجتناب / گرایش - اجتناب

(۴) اجتناب - اجتناب / گرایش - گرایش / اجتناب - اجتناب

۷۳- درستی و نادرستی هر یک از عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- نگرش‌های جدید برای شکل‌گیری نیازمند هماهنگی با نظام شناختی فرد هستند.
- دوران بلوغ و دبیرستان آستان بیشترین تغییرات نگرشی برای افراد است.
- برای فهم رفتارهای اجتماعی حیواناتی مانند زنبور باید به سراغ نگرش رفت.
- با وجود قوت عوامل نگرشی، عوامل زیستی نیرومندی بیشتری دارند.

(۱) درست - نادرست - نادرست - درست

(۲) نادرست - درست - درست - درست

(۳) درست - درست - درست - نادرست

(۴) نادرست - نادرست - نادرست - نادرست

۷۴- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر، مربوط به وجود یا فقدان کدام‌یک از عوامل نگرشی است؟

الف) رحمان قرار است در یک کنفرانس بین‌المللی یک ارائه داشته باشد، اما به علت مشغله زیاد، نتوانسته برای ارائه آماده شود. با این حال با توجه به تجربیات موفق قبلی معتقد است از پس این ارائه نیز به خوبی برمی‌آید و با اعتمادبه‌نفس به کنفرانس می‌رود.

ب) نادیا فکر می‌کند مهاجرت از شهر به روستا کار درستی است؛ زیرا در آن‌جا می‌توان سالم‌تر زندگی کرد و عمر طولانی‌تر داشت، اما در عین حال به زندگی در شهر ادامه می‌دهد و می‌گوید برای داشتن زندگی پرامکانات و موفقیت‌های اجتماعی باید سختی‌های مسیر را تحمل کرد.

- ۱) ادراک کنترل - ناهماهنگی شناختی
 ۲) ادراک کارایی - ناهماهنگی شناختی
 ۳) ادراک کنترل - هدفمندی
 ۴) ادراک کارایی - هدفمندی

۷۵- ارزیابی یک فرد از چاق بودن و گرفتن رژیم، به مقدار زیاد تحت تأثیر کدام عامل قرار دارد؟

- ۱) ارزشیابی‌های مثبت او نسبت به چاق بودن
 ۲) عدم وجود تعداد عناصر کافی مثبت پیرامون رژیم گرفتن
 ۳) وجود قدرت بیشتر عناصر منفی، پیرامون رژیم گرفتن
 ۴) قدرتمندی عناصر منفی پیرامون چاقی علی‌رغم تعداد کم آن‌ها

۷۶- نظریه پردازان روان‌شناسی اعتقاد دارند مراقبت خوب از نوزاد در ماه‌های نخست اهمیت بسیاری دارد؛ زیرا در صورت غفلت، نوزاد گمان نمی‌کند که «والدین من مراقبین خوبی نیستند»، بلکه چنین برداشت می‌کند که «من موجودی لایق برای دریافت مراقبت نیستم». با توجه به این نظریه، اسناد آدمی در ماه‌های نخستین چگونه است؟

- ۱) اسناد به عوامل غیر قابل کنترل بیرونی
 ۲) اسناد به عوامل ناپایدار درونی
 ۳) اسناد به عوامل پایدار درونی
 ۴) اسناد به عوامل قابل کنترل بیرونی

۷۷- کدام گزینه توضیح بهتری برای عبارت زیر است؟

«بررسی‌های جمعیت‌شناختی نشان می‌دهند همان‌طور که شیوع افسردگی در مبتلایان به سرطان بیش از سایر گروه‌های جمعیتی است، شیوع سرطان در مبتلایان به افسردگی نیز قابل توجه است.»

۱) تبیین ویژگی‌های جسمانی بدون توجه به بیماری‌های روان‌شناختی ناممکن است.
 ۲) عاملی مشترک می‌تواند زیربنای بیماری‌های جسمانی و روان‌شناختی باشد.
 ۳) بیماری و سلامت دو جنبه جدا نبوده و میان این دو طیفی گسترده دیده می‌شود.
 ۴) سلامت جسمانی و ویژگی‌های روان‌شناختی ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر دارند.

۷۸- با توجه به موقعیت زیر، کدام‌یک از موارد داده‌شده می‌تواند سبک زندگی سالم‌تری را برای فرد رقم بزند؟

الف) علی یک نوجوان ۱۴ ساله است که تلاش می‌کند هر روز زمانی را به پیاده‌روی اختصاص دهد.
 ب) وی هم‌چنین از رژیم غذایی خواهرش استفاده می‌کند که شامل کربوهیدرات زیاد و قند و شیرینی کم است.
 ج) او همواره سعی دارد فشارهای روانی که به طور روزمره بر او وارد می‌شود را فراموش کند تا ریسک ابتلا به بیماری‌هایی همچون بیماری‌های قلبی و عروقی را برای خود کم‌تر کند.
 د) او هم‌چنین به مشاور مدرسه مراجعه می‌کند تا بهتر بتواند با استرس کنکور کنار بیاید.

- ۱) ب - ج
 ۲) ج - د
 ۳) الف - د
 ۴) الف - ب

۷۹- مادری را در نظر بگیرید که با وجود تلاش‌های زیاد نمی‌تواند گریه نوزاد بیمار خود را متوقف کند و به همین خاطر دست از تلاش برداشته و شروع به گریه می‌کند. کدام گزینه می‌تواند در مورد او درست باشد؟

(۱) او بدون تلاش در انتظار اتفاق‌های خارق‌العاده بوده و به همین خاطر روش او ناسازگارانه است.

(۲) زمانی که نمی‌توانیم عامل فشار را از بین ببریم، پذیرش موقعیت و تحمل آن مفید است.

(۳) روش مقابله او موجب فشارهای روانی بیشتری شده که اثرات آن از فشار اولیه بیشتر است.

(۴) تنفس عمیق و نوشیدن آب در چنین موقعیت‌هایی می‌تواند در درازمدت کمک‌کننده او باشد.

۸۰- هر یک از عبارات زیر، به کدام‌یک از راه‌های تأثیر مذهب بر سلامت اشاره دارد؟

• اجتناب از رفتارهای پرخطر و ناسالم با رعایت احکام حلال و حرام

• انجام مناسک مذهبی که غالباً به شکل گروهی برگزار می‌شوند.

• انجام واجبات دینی برای ارتباط با خداوند در زمان‌های معین

- (۱) مستقیم - مستقیم - مستقیم
 (۲) غیرمستقیم - مستقیم - مستقیم
 (۳) غیرمستقیم - مستقیم - غیرمستقیم
 (۴) مستقیم - غیرمستقیم - غیرمستقیم

دوستان عزیز خیلی سبز، سلام؛
فایل پاسخنامه این آزمون را که شامل درس نامه، نکات کنکوری، پاسخ تشریحی و ... است، ساعت ۱۴ امروز از
صفحه شخصی خودتان در سایت آزمون خیلی سبز دریافت کنید.
همچنین شما می توانید همین امشب کارنامه اولیه آزمونتان را در صفحه شخصی خود مشاهده بفرمایید.
برای دسترسی به صفحه شخصی خود وارد سایت آزمون خیلی سبز به آدرس: azmoon.kheilisabz.com شوید
و کدی را که توسط مدرسه و یا نمایندگی های آزمون های خیلی سبز به شما داده شده، در محل مشخص شده در
سایت ثبت بفرمایید.

ویژه
کنکوری‌های
۱۴۰۳

۱۴۰۲/۱۲/۱۸

آزمون
یازدهم
حضور

دفترچه شماره ۲

خیلی سبز
آزمون
تجربتی | راهی | انسانی

سال تحصیلی
۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

عربی	تاریخ	جغرافیا	فلسفه و منطق	اقتصاد
عربی، زبان قرآن دوازدهم درس ۴ (قواعد و تمارین) صفحه ۷۰ تا ۵۹ عربی، زبان قرآن یازدهم درس ۵ و ۶ صفحه ۶۵ تا ۹۰	تاریخ دوازدهم درس ۱۰ و ۱۱ («انقلاب اسلامی») «استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی» صفحه ۱۱۷ تا ۱۵۲ تاریخ یازدهم درس ۹ تا ۱۲ (از ابتدای درس «ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی» تا پایان درس «فرهنگ و هنر در عصر مغول - تیموری») صفحه ۸۹ تا ۱۳۴	جغرافیای دوازدهم درس ۵ (ویژگی‌ها و انواع مخاطرات طبیعی) صفحه ۸۲ تا ۹۹ جغرافیای یازدهم درس ۷ تا ۹ (از ابتدای درس «نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت») تا پایان درس «معنا و مفهوم ناحیه سیاسی») صفحه ۸۳ تا ۱۲۶	فلسفه دوازدهم درس ۱۰ (دوره میانی) صفحه ۷۸ تا ۸۶ منطق درس ۱۰ (سنجشگری در تفکر) صفحه ۹۷ تا ۱۱۳ فلسفه یازدهم درس ۱۱ (انسان، موجود اخلاق‌گرا) صفحه ۸۳ تا ۹۳	درس ۱۱ تا ۱۴ (از ابتدای درس «رشد و پیشرفت اقتصادی» تا پایان درس «پس‌انداز و سرمایه‌گذاری») صفحه ۱۱۶ تا ۱۶۰

آزمون آزمایشی خیلی سبز

گروه آزمایشی علوم انسانی

• نام و نام خانوادگی: • شماره داوطلبی:

عنوان مواد امتحانی آزمون، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی	ملاحظات
۱	زبان عربی	۲۰ سؤال	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه	۸۰ سؤال ۸۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۳ سؤال	۱۰۱	۱۱۳	۲۵ دقیقه	
۳	جغرافیا	۱۲ سؤال	۱۱۴	۱۲۵		
۴	فلسفه و منطق	۲۰ سؤال	۱۲۶	۱۴۵	۲۰ دقیقه	
۵	اقتصاد	۱۵ سؤال	۱۴۶	۱۶۰	۱۵ دقیقه	

اساتید، مشاوران و دانش‌آموزان گرامی:

نظرات، پیشنهادات، انتقادات و بازخوردهای خود نسبت به سؤالات این آزمون را می‌توانید
از طریق آیدی @Kheilisabz_edit در همه پیام‌رسان‌ها با ما به اشتراک بگذارید.

Azmoon.kheilisabz.com

عربی، زبان قرآن یازدهم: صفحه‌های ۶۵ تا ۹۰، عربی، زبان قرآن دوازدهم: صفحه‌های ۵۹ تا ۷۰

• عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي تَرْجُمَةِ الْعِبَارَاتِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۱ - ۸۸):

۸۱- ﴿أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا﴾:

- ۱) آیا پس به آسمان بالای سرشان نمی‌نگرند که چگونه آن را ساختیم!
- ۲) آیا مگر به آسمان که بالای سرشان است نگاه نکردند که آن را چه‌طور بنا کرده‌ایم!
- ۳) آیا مگر به آسمان بالای سرشان نگاه نکرده‌اند که چگونه آن را بنا کرده‌ایم!
- ۴) پس آیا آسمان بالایی‌شان را ندیده‌اند که چه‌طور آن بنا شده است!

۸۲- «إِنَّ يَكْذِبَ الْإِنْسَانَ وَ يُكْرِرُ عَمَلَهُ مَرَّاتٍ فَلَا يُمَكِّنُ إِخْفَاءَ كَذِبِهِ أَوْ إنْكَارَهُ وَ هُوَ يَظْهَرُ فِي فَلَاتَاتِ لِسَانِهِ فَالْأَنَاسُ لَنْ يَلْتَفِتُوا إِلَى كَلَامِهِ أبدأ!»: اگر انسان ...

- ۱) دروغ بگوید و عمل او بارها تکرار شود، پس نمی‌تواند دروغ خود را پنهان یا انکار کند و آن در لغزش‌های زبانش ظاهر می‌گردد، بنابراین مردم هرگز به کلام او توجه نخواهند کرد!
- ۲) دروغ گفته باشد و کارش را چند بار تکرار کرده باشد، پس مخفی کردن دروغش یا انکارش امکان ندارد و آن در لغزش‌های زبانش آشکار می‌شود، پس مردم هرگز به سخنش توجه نخواهند کرد!
- ۳) دروغ بگوید و کارش را بارها تکرار کند، پس پنهان کردن دروغش یا انکار آن ممکن نیست و آن در لغزش‌های زبانش آشکار می‌شود؛ بنابراین مردم هرگز به سخنش توجه نخواهند کرد!
- ۴) دروغ بگوید و کار خود را بارها تکرار نماید، پس قادر به مخفی کردن دروغش یا انکار آن نخواهد بود و مردم با ظاهر شدن دروغش در لغزش‌های زبانش به سخن او توجه نخواهند کرد!

۸۳- «لِيَعْلَمَ كُلُّ ذِي سَعَةٍ أَنَّ ثَرَوَةَ الدُّنْيَا أَمَانَةٌ عِنْدَهُ فَلْيَنْفِقْ مِنْ سَعَتِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ!»:

- ۱) برای این که هر توانگری بداند که مال دنیا امانتی در نزد اوست، باید از توانمندی خویش در راه الله انفاق نماید!
- ۲) هر کسی که تواناست باید آگاه شود که ثروت دنیا نزد او امانت است، پس باید از توانمندی‌اش در راه خداوند انفاق کند!
- ۳) هر توانمندی می‌بایست بداند که ثروت دنیا نزد او امانت است، پس از توانمندی خود در راه خدا باید انفاق کند!
- ۴) هر دارای توانایی‌ای واجب است بداند امانت نزد او مال دنیاست و از توانایی خود در راه خدا انفاق نماید!

۸۴- «قَدْ تَوَدَّى الْمَصْنَعِ الصَّنَاعِيَّةِ إِلَى تَلَوُّثِ الْهَوَاءِ وَ تَعَرَّضَ حَيَاتُنَا لِلْخَطَرِ تَعْرِضاً وَ لِذَلِكَ يَجِبُ عَلَيْنَا أَنْ نَرِاقِبَ صِحَّتَنَا!»:

- ۱) کارخانه‌های صنعتی منجر به آلودگی هوا شده‌اند و زندگی ما را قطعاً در معرض خطر قرار می‌دهند. برای همین، ما باید از سلامتی خود مراقبت کنیم!
- ۲) کارخانه‌های صنعتی‌ای که منجر به آلودگی هوا می‌شوند، زندگی‌مان را در معرض خطر قرار می‌دهند؛ بنابراین ما باید مراقب سلامتی خودمان باشیم!
- ۳) کارخانه‌های صنعتی گاهی منجر به آلودگی هوا می‌شوند و زندگی‌مان را بی‌شک در معرض خطر قرار می‌دهند؛ بنابراین ما باید مراقب سلامتی‌مان باشیم!
- ۴) کارخانه‌های صنعتی گاهی منجر به آلودگی هوا می‌شوند و قطعاً زندگی ما را در معرض خطرات قرار می‌دهند؛ پس ما باید از سلامتی خود بی‌شک مراقبت کنیم!

۸۵- «الرَّجُلُ الْفَاضِلُ أَعْطَانِي مَوْعِظَةً قِيَمَةٌ تَمْنَعُنِي مَنَعاً عَنِ ارْتِكَابِ الْمَعَاصِي وَ الْوُقُوعِ فِي بِنْرِ الضَّلَالَةِ!»:

- ۱) مرد دانشمند به من اندرزی ارزشمند داد و مرا از انجام دادن گناهان و سقوط در چاه گمراهی واقعا منع کرد!
- ۲) مرد دانا به من اندرز باارزشی داد تا من را از انجام گناهان و افتادن در چاه ضلالت حقیقتاً منع کند!
- ۳) پند باارزشی که مرد بافضیلت به من داد مرا از انجام دادن گناهان و سقوط در چاه گمراهی بازداشته بود!
- ۴) مرد دانا به من یک پند ارزشمند داد که من را از انجام گناهان و افتادن در چاه گمراهی حقیقتاً باز می‌داشت!

۸۶- عَيْنَ الْخَطَا:

- (۱) إِنِّي عَاهَدْتُ نَفْسِي أَلَّا أَكْذِبَ مَرَّةً أُخْرَى لِيُصْلِحَ سَلُوكِي: من با خودم پیمان بستم که بار دیگر دروغ نگویم تا رفتارم اصلاح شود.
- (۲) فِي تِلْكَ الْأَيَّامِ بَعْدَ ارْتِكَابِ الْمَعَاصِي كُنْتُ أَعُوذُ بِرَبِّي مِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ: در آن روزها پس از انجام گناه از هوای نفسم به پروردگار پناه می‌بردم که سیر نمی‌شد!
- (۳) أُعْطِيتُ الْبَائِعَ بَطَاقَةً لَا يَعْمَلُ بِطَاقَتِهِ شَحْنَهَا لَكِي يُبَدِّلَهَا لِي: کارتی که کارت شارژ آن کار نمی‌کرد را به فروشنده دادم تا برایم عوض کند!
- (۴) كَانَ حَاتِمُ الطَّائِي إِضَافَةً إِلَى كَرَمِهِ يُفْرَجُ عَنِ الْمَكْرُوبِ وَ يَفْكَ الْأَسِيرَ: حاتم طائی علاوه بر بخشندگی خود، اندوه غمگین را می‌زداید و اسیر را رها می‌کرد!

۸۷- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) خَلَقَ اللَّهُ أَعْجَبَ مِمَّا نَرَاهُ فَعَلِينَا أَنْ نَتَذَكَّرَ نَعْمَهُ وَ نَحَافِظَ عَلَيْهَا: خلقت خداوند عجیب‌تر از چیزی است که آن را می‌بینیم، پس باید نعمت‌هایش را به یاد بیاوریم و از آن‌ها نگهداری کنیم!
- (۲) هُنَاكَ نَوْعٌ عَجِيبٌ مِنَ الْأَسْمَاكِ يَدْفِنُ نَفْسَهُ تَحْتَ الطَّيْنِ وَ يَنَامُ نَوْمًا عَمِيقًا: نوع عجیبی از ماهی‌ها وجود دارد که خود را زیر خاک دفن می‌کند تا به خوابی عمیق فرو برود!
- (۳) وَ نَوْعٌ مِنَ الطَّيُورِ يُظْهِرُ نَفْسَهُ مَجْرُوحًا لِإِبْعَادِ مَفْتَرَسِهِ عَنِ الْعَشِّ وَ يُنْفِذُ فِرَاحَهُ: نوعی از پرندگان برای دور شدن حیوان درنده از لانه‌اش خودش را زخمی نشان می‌دهد و جوجه‌هایش را نجات می‌دهد!
- (۴) وَ الْمَخْلُوقَاتُ فِي هَذَا الْخَلْقِ يَعِيشُ بَعْضُهَا عَلَى بَعْضٍ لِلْبَقَاءِ وَ تَسْتَمِرُّ هَذِهِ الْحَالَةَ دَائِمًا: و مخلوقات در این خلقت برای زنده ماندن از یکدیگر تغذیه می‌کنند و این حالت همواره استمرار می‌یابد!

۸۸- «نزدیک بود جوان بسیار دروغگو در رودی بزرگ غرق شود، ولی مردم به سبب دروغ‌هایش به کمک او نشتافتند!»
عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) كَادَ الشَّابُّ الْكَذَّابُ يَغْرُقُ فِي نَهْرٍ كَبِيرٍ وَلَكِنَّ النَّاسَ مَا أَسْرَعُوا إِلَى مَسَاعِدَتِهِ بِسَبَبِ أَكَاذِبِهِ!
- (۲) الشَّابُّ الْكَاذِبُ كَانَ قَرِيبًا لِلْغُرُقِ فِي نَهْرٍ كَبِيرٍ وَلَكِنْ مَا أَسْرَعَ النَّاسُ إِلَى مَسَاعِدَتِهِ بِسَبَبِ كَذِبِهِ!
- (۳) كَادَ الشَّابُّ الْكَاذِبُ يَغْرُقُ فِي النَّهْرِ الْكَبِيرِ وَلَكِنْ مَا أَسْرَعَ النَّاسُ إِلَى مَسَاعِدَتِهِ بِسَبَبِ أَكَاذِبِهِ!
- (۴) الشَّابُّ الْكَذَّابُ كَانَ قَرِيبًا أَنْ يَغْرُقَ فِي نَهْرٍ كَبِيرٍ وَلَكِنْ لَا يُسْرِعُ النَّاسُ إِلَى مَسَاعِدَتِهِ بِسَبَبِ الْأَكَاذِبِ!

• اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۸۹ - ۹۱) بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ:

الخفافيش هي البونات الوحيدة التي يمكن لها الطيران. لهذه الحيوانات نوعان؛ المجموعة الأولى هي الخفافيش التي تتغذى على الفواكه فتسمى بالخفافيش آكلة الفاكهة. المجموعة الثانية من الخفافيش أصغر حجماً و تتغذى على الحشرات الصغيرة. لا تستخدم هذه الخفافيش عيونها لتجد طريقها بسبب ضعف بصرها، لكنها تستطيع مواصلة رحلتها عن طريق إرسال موجات صوتية قصيرة لا يقدر على سماعها إلا نفسها. الخفافيش الصغيرة هي الطيور الوحيدة التي تستخدم هذه القدرة. تزج أشعة الشمس هذه الخفافيش، لذا تعيش في الأماكن المظلمة و تقوم بالصيد ليلاً. و يُشكِّلُ هذا النوع سبعين بالمئة من الخفافيش. و للخفافيش فوائد مهمة للإنسان و البيئة و تلعب دوراً مهماً في نثر بذور الفاكهة على الأرض. و على عكس ما يعتقد الكثير منا، فإن هذه الطيور لا تهدد حياة الإنسان و إنما ما يسبب الخوف في الإنسان هو مظهرها القبيح.

۸۹- «بعض الخفافيش تعيش في الكهوف لأنها...» عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) تريد أن تُحافظ على حاسة سمعها القويّة!
- (۲) تتغذى من حيوانات تعيش في الكهوف!
- (۳) لا يحبّ النهار المُضيء و تهرب من أشعة الشمس!
- (۴) تخاف أن تصيدها الطيور الأخرى!

۹۰- عین ما یختص بالخفافيش الصغيرة فقط:

- (۱) لها مظهر قبيح يُبیر الخوف في الإنسان!
- (۲) على عكس ما نعتده هي تعین الإنسان في الزراعة!
- (۳) إنها هي اللبونة الوحيدة التي تقدر على الطيران!
- (۴) تستخدم الموجات الصوتية عندما تنتقل من مكان إلى مكان أخرى!

۹۱- «أكثر الخفافيش...» عین الصحيح:

- (۱) ليست لها عيون حتى تستفيد منها عند الحركة!
- (۲) تقوم بالصيد عندما تكون الحشرات في النوم!
- (۳) حجمها صغير فذلك تقدر أن تطير أسرع من الطيور الأخرى!
- (۴) تسمع موجات صوتية لا موجود يقدر على سماعها!

• عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۹۲ - ۹۳):

۹۲- «أصغر - لا تُهدد - المظلمة - الطيران»:

- (۱) أصغر: مفرد مذکر - اسم تفضيل على وزن «أفعل» (مؤنثة: صغرى) - نكرة/ خبر و مرفوع بالضمة
- (۲) لا تُهدد: فعل مضارع للنفي - للغائبة - مزيد ثلاثي - له حرفان زائدان - متعد/ فعل مع فاعله خبر «إن»
- (۳) المظلمة: مفرد مؤنث - اسم فاعل مأخوذ من فعل مجرد ثلاثي - معرف بأل - معرب/ صفة و مجرور بالتبعية من «الأماكن»
- (۴) الطيران: مثنى مذکر - معرب - معرف بأل/ فاعل لفعل «يُمكن» و مرفوع بالألف

۹۳- «لا تستخدم - مواصلة - يُشکل - يعتقد»:

- (۱) لا تستخدم: فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي - حروفه الزائدة ثلاثة - متعد - معلوم/ فعل و فاعله «الخفافيش»
- (۲) مواصلة: اسم - مفرد مؤنث - مصدر من فعل «أوصل، يُوصل» - معرب/ مفعول و منصوب بالفتحة
- (۳) يُشکل: فعل مضارع - مزيد ثلاثي - من باب تفعيل (مصدره: تشكيل) - مجهول/ نائب فاعله «هذا»
- (۴) يعتقد: للغائب - مزيد ثلاثي - له حرفان زائدان: «الف - ت» - متعد - معلوم/ فعل مع فاعله «الكثير» جملة فعلية

۹۴- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) سافرتُ قبلَ يومينِ إلى قريةٍ شأهدتُ صورتها أيامَ صغري!
- (۲) لا يستشير العاقل الكذاب فإنه كالسراب يُقربُ عليه البعيد!
- (۳) إن الصدق مع الناس هو أن لا يكذب المرء على الآخرين!
- (۴) المواطنُ الفهيمُ يهتمُ بنظافة البيئة اهتماماً بالغاً!

۹۵- عین الصحيح في المفهوم: «لا تحدث الناس بكل ما سمعت به!»

- (۱) چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست سخن شناس نه ای جان من، خطا این جاست
- (۲) گر دهدت روزگار دست و زبان زینهار هر چه توانی مکن هر چه توانی مگو
- (۳) به درد عشق بساز و خموش کن حافظ رموز عشق مکن فاش پیش اهل عقول
- (۴) مصلحت نیست که از پرده برون افتد راز ورنه در مجلس رندان خبری نیست که نیست

۹۶- عین فعلاً مضارعاً لا يترجم إلا إخبارياً في الفارسية:

- (۱) لا تُعلم اللغة الإنجليزية كما يتكلم بها الإنجليزيون راجعتُ إلى أستاذة ماهرة!
- (۲) إن توافق أن نأكل الفطور في هذا المطعم الجميل فسوف نصل إلى رشت قبل الظهر!
- (۳) العقلاء لا يُجربوا ما جربه الآخرون بل ليطالعوا تجارب الماضين حتى تقل أخطاؤهم!
- (۴) عزمتُ ألا أرمي نفاية في البيئة لكي لا تتعرض الموجودات و النباتات لخطر الموت!

٩٧- عین ما فيه الصفة من نوعین؛ الاسم و الجملة:

- (١) اليوم شاهدتُ الطيور على غصون تُعني بأصواتٍ جميلة!
- (٢) يا أولادي؛ لا تُضيعوا وقتكم القيمَ أبداً بأمور ليست نافعةً لكم!
- (٣) إنَّ الحسنات و الخيرات بذورٌ يزرعها الإنسان في حياته للأخرة!
- (٤) قرأتُ أمسٍ مئة صفحة من كتابٍ قد أخذته مع صديقي من المكتبة!

٩٨- عین «اللام» جاءت لطلب القيام بأمر:

- (١) لتجدوا رحمة الله يوم القيامة قدّموا حسنات لأنفسكم قبل الموت!
- (٢) هذا خطر يُهدد توازن الطبيعة فليتخذ المواطنون طريقاً لإزالته!
- (٣) إذا تعرّفت على عالم صالح فلا تتعد عنه و اعمل بكل ما يقول!
- (٤) هذا جهاز حديث يستخدمه الأطباء لتعيين مقدار ضغط الدم في المرضى!

٩٩- عین المفعول المطلق مختلفاً في النوع:

- (١) كنت تشكرين الله شكراً مُخلصةً له!
- (٢) أخبرنا القرآن عن الظواهر السماوية إخباراً عجبياً!
- (٣) دافع مجاهدو الإسلام عن الحدود الإسلامية دفاع الشُّجعان!
- (٤) مدرّسنا الحاذق يعلمنا دروسنا تعليم الأب المشفق!

١٠٠- عین مصدرًا يُزيلُ الشكَّ عن حدوث الفعل:

- (١) اعلم أنّ أكثر المزارعين يُراقبون حقولهم مراقبة شديدة!
- (٢) رجاءً توبوا إلى الله توبة المُذنب الذي ندم على ذنوب ارتكبتها!
- (٣) نحمد ربنا حمد المؤمنين المخلصين و لا نعصي أوامره عصيانياً!
- (٤) سائحٌ كانوا يُريدون زيارة مرقد سلمان ذهبوا إلى المدائن ذهاباً سريعاً!

تاریخ یازدهم: صفحه‌های ۸۹ تا ۱۳۴، تاریخ دوازدهم: صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۵۲

۱۰۱- کدام گزینه، مقایسه‌ی درستی از وضعیت رابطه‌ی حکومت‌های مسلمان با خلافت عباسی ارائه می‌دهد؟

- (۱) روابط خوارزمشاهیان در زمان سلطان محمد برخلاف روابط زیاریان با خلافت عباسی خصمانه بود.
- (۲) روابط سلجوقیان در زمان طغرل همانند روابط سامانیان با خلافت عباسی دوستانه بود.
- (۳) روابط طاهریان برخلاف روابط صفاریان با خلافت عباسی دارای فراز و نشیب بود.
- (۴) آل بویه همانند علویان با خلافت عباسی هیچ‌گونه رابطه‌ی خاصی نداشتند.

۱۰۲- نبرد دندانقان بین کدام حکومت‌ها به وقوع پیوست و فرجام آن چه بود؟

- (۱) سلجوقیان و خوارزمشاهیان - تجزیه‌ی قلمرو سلجوقی در ایران و تقسیم آن بین امیران و اتابکان مختلف
- (۲) غزنویان و گورکانیان هند - دستیابی به ثروت و گسترش دین اسلام و زبان فارسی به شبه‌قاره‌ی هند
- (۳) سلجوقیان و امپراتوری روم شرقی - گسترش قلمرو سلجوقیان از رود سیحون در شرق تا دریای مدیترانه
- (۴) غزنویان و سلجوقیان - محدودشدن حکومت غزنویان به سرحدات شرقی ایران و شمال غربی هند

۱۰۳- کدام موارد درباره‌ی عصر غزنوی درست است؟

- (الف) تشکیلات دیوانی و اداری را دیوان‌سالاران سامانی و آل بویه اداره می‌کردند.
 - (ب) شعر فارسی به اوج خود رسید و تبدیل زبان اداری از عربی به فارسی رسمیت یافت.
 - (ج) از آن‌جا که مهم‌ترین فعالیت اقتصادی کشاورزی بود، بر موقعیت اجتماعی دهقانان افزوده شد.
 - (د) با حمایت حاکمان، مؤسسات آموزشی که بیشتر به تعلیم علوم دینی اختصاص داشت، گسترش یافت.
- (۱) «الف» - «ب» (۲) «ب» - «ج» (۳) «ج» - «د» (۴) «د» - «الف»

۱۰۴- کدام موارد تصویر درستی از وضعیت ایران در عصر نظام‌الملک ارائه می‌دهند؟

- (الف) با هدف نظارت و آبادکردن زمین‌های بایر و بلااستفاده، نظام اقطاع ابداع شد.
 - (ب) اصلاح در تشکیلات اداری، به تقابل دو نیروی مخالف یعنی اهل قلم و اهل شمشیر انجامید.
 - (ج) تقویت حکومت مرکزی از طریق توسعه‌ی نظام اداری مبتنی بر میراث کهن ایرانی، در دستور کار قرار گرفت.
 - (د) در شهرهای مهمی مانند بغداد، اصفهان و نیشابور، نظامیه‌ها ساخته شدند که به تدریس فقه شیعی اختصاص داشت.
- (۱) «ب» - «د» (۲) «الف» - «ج» (۳) «ج» - «ب» (۴) «د» - «الف»

۱۰۵- در یک موقعیت فرضی، فردی در فاصله‌ی سال‌های ۶۵۴ تا ۷۶۳ ق می‌زیسته است؛ کدام گزینه درباره‌ی وی درست است؟

- (۱) می‌توانسته در مکتب کمال‌الدین بهزاد، مشق نگارگری کرده باشد.
- (۲) می‌توانسته در رصدخانه‌ی مراغه به فعالیت‌های علمی و نجومی پرداخته باشد.
- (۳) شاید همسر و فرزندان خود را در موج اول حمله‌ی مغول به ایران از دست داده باشد.
- (۴) شاید در جریان تصرف نواحی غربی و مرکزی ایران به دست آق‌قویونلوها کشته شده باشد.

۱۰۶- در رابطه با گسترش تصوف، به عنوان یکی از تحولات مهم دوران ایلخانان و تیموریان، کدام گزینه درست است؟

- (۱) نگرانی و ناامیدی جامعه در پی هجوم مغول، نقش مؤثری در گرایش مردم به تصوف و رفتن به خانقاه‌ها داشت.
- (۲) افزایش نفوذ و موقعیت اجتماعی رهبران و مشایخ صوفی، روزبه‌روز بر کثرت پیروان و مریدان طریقت‌های صوفیانه می‌افزود.
- (۳) با وجود مخالفت مقامات سیاسی و نظامی با مشایخ صوفی، مردم با نذورات و موقوفات خود قدرت اقتصادی صوفیان را تقویت می‌کردند.
- (۴) اگرچه صوفیان به تشیع و فعالیت سیاسی گرایش نداشتند، اما پیروان برخی طریقت‌ها مانند طریقت صفوی وارد عرصه‌ی سیاست و قدرت شدند.

۱۱۲- پس از پیروزی انقلاب اسلامی، در فاصله آغاز تدوین قانون اساسی جدید تا زمان برگزاری همه‌پرسی و تأیید آن، کدام رویداد مهم به وقوع پیوست؟

- ۱) مهندس بازرگان و اعضای کابینه او استعفا کردند و شورای انقلاب، مسئولیت اداره نظام سیاسی جدید را عهده‌دار شد.
- ۲) سازمان نقاب، با پشتیبانی سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) و حکومت بعثی عراق، دست به انجام کودتا زد.
- ۳) با تشکیل مجلس خبرگان رهبری، نظام سیاسی جمهوری اسلامی به طور کامل استقرار یافت.
- ۴) آمریکا با طراحی یک عملیات پیچیده نظامی، نیروهای ویژه خود را در صحرای طبس پیاده کرد.

۱۱۳- کدام گزاره درباره پیشینه گروهک مسبب حمله تروریستی به آیت‌الله خامنه‌ای در تیرماه ۱۳۶۰ درست است؟

- ۱) از همان ابتدا تفکرات غیراسلامی داشتند و با الهام از افکار مارکسیستی، مبارزه مسلحانه را اساس کار خود قرار دادند.
- ۲) پس از تبعید امام خمینی از ایران، برنامه ترورهای خود را آغاز کردند و ترور حسنعلی منصور یکی دیگر از اقدامات آنها بود.
- ۳) پس از دچار شدن به انحراف فکری، به مارکسیسم تمایل پیدا کردند و با کنار گذاشتن مبارزه فرهنگی، به ترورهای سیاسی پرداختند.
- ۴) از اعضای نهضت آزادی بودند که بعد از قیام پانزده خرداد، فعالیت سیاسی را کنار گذاشتند و به جنگ مسلحانه روی آوردند.

جغرافیای یازدهم: صفحه‌های ۸۳ تا ۱۲۶، جغرافیای دوازدهم: صفحه‌های ۸۲ تا ۹۹

۱۱۴- اصطلاح «کشت و صنعت» برای معرفی کدام مورد به کار می‌رود؟

(۱) احداث دامداری‌های صنعتی در کنار مزارع کشت غلات به منظور استفاده از بقایای محصولات کشاورزی برای تغذیه دام‌ها
(۲) ایجاد کارخانه‌ها در مجاورت مزارع غله تجاری برای تبدیل و بسته‌بندی محصولات کشاورزی و توزیع آن‌ها در بازارهای مصرف

(۳) اختصاص دادن زمین‌های وسیع کشاورزی به تولید یک محصول خاص به منظور تبدیل شدن به کالا در کارخانه‌های صنعتی
(۴) کاربرد روش‌های علمی، بذره‌های اصلاح‌شده و آفت‌کش‌های شیمیایی برای رسیدن به خودکفایی در تولید محصولات کشاورزی

۱۱۵- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه دربردارنده گزاره‌ای درست است؟

- (الف) بزرگ‌ترین تولیدکننده گندم است، اما در زمره برترین صادرکنندگان این محصول جای ندارد.
(ب) یکی از کشورهای نیمه‌پیرامونی است که در دو دهه اخیر، خیز اقتصادی فوق‌العاده‌ای برداشته است.
(ج) مزارع تجاری تک‌محصولی آن، محصولاتی مانند موز را برای عرضه و فروش در بازارهای جهانی تولید می‌کنند.
(د) با استفاده از روش‌های علمی و بذره‌های اصلاح‌شده، در تولید محصولات کشاورزی مانند برنج به خودکفایی رسیده است.
- (۱) «ب» و «ج» درباره کشور پاکستان و «الف» و «د» درباره کشور هند درست است.
(۲) «ب» و «د» درباره کشور فیلیپین و «الف» و «ج» درباره کشور چین درست است.
(۳) «الف» و «ج» درباره کشور هند و «ب» و «د» درباره کشور پاکستان درست است.
(۴) «الف» و «ب» درباره کشور چین و «ج» و «د» درباره کشور فیلیپین درست است.

۱۱۶- کدام موارد در خصوص کشورهایی که در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیرند، درست است؟

- (الف) اقتصاد آن‌ها با صادرات مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی ارتباط مستقیم دارد.
(ب) کاهش قیمت خرید محصولات وارداتی می‌تواند شوک‌های عظیمی به اقتصاد آن‌ها وارد کند.
(ج) در اقتصاد آن‌ها، واردات گسترش زیادی دارد و حمایت از بخش‌های تولیدی داخلی ضعیف است.
(د) استفاده از نیروی کار ارزان در کنار قوانین مالیاتی سهل‌گیرانه، اقتصاد آن‌ها را به تدریج تقویت می‌کند.

- (۱) «ب» - «د»
(۲) «د» - «ج»
(۳) «ج» - «الف»
(۴) «الف» - «ب»

۱۱۷- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری ناحیه‌ای با هدف میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد.»

- (۱) کاهش مالیات‌ها و تعرفه‌های گمرکی، افزایش تجارت و رونق و توسعه اقتصادی
(۲) دستیابی به موازنه تجاری مثبت از طریق افزایش اعتبار و حجم صادرات و واردات
(۳) توسعه اقتصادی بنادر، جبران کسری تجاری و بهبود استانداردهای زندگی و رفاه
(۴) محدود کردن واردات برخی کالاها و کاهش تأثیرات منفی تجارت خارجی

۱۱۸- در تقسیم‌بندی نواحی سیاسی، منظور از «ناحیه خودمختار» چیست؟

- (۱) ناحیه‌ای از یک کشور که در آن قوانین مالیاتی و گمرکی در مورد سرمایه‌گذاری اجرا نمی‌شود؛ مانند بندر انزلی در ایران.
(۲) منطقه‌ای از یک کشور که اتباع خارجی می‌توانند بدون اخذ وادید به آن وارد شوند؛ مانند بندر هنگ‌کنگ در چین.
(۳) استان نسبتاً مستقلی از یک کشور که در سیاست خارجی تابع حکومت مرکزی است؛ مانند کردستان در عراق.
(۴) ایالتی که در اداره امور خود در داخل یک کشور استقلال کامل دارد؛ مانند نخجوان در جمهوری آذربایجان.

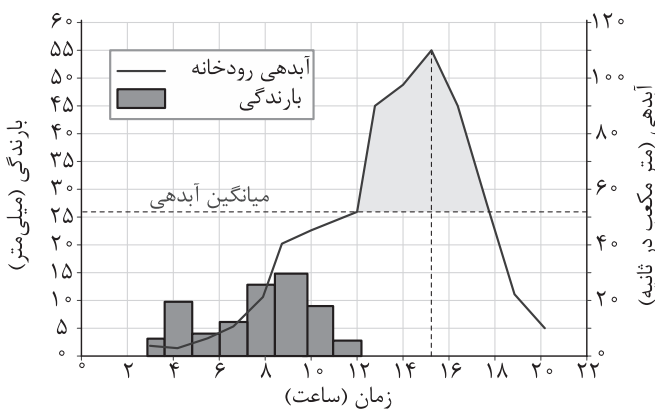
۱۱۹- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه درست است؟

- (الف) کشمکش روسیه و اوکراین برای تصاحب شبه جزیره کریمه
 (ب) دوقطبی شدن شهرها و پیدایش مناطق مرفه‌نشین و فقیرنشین
 (ج) تلاش کشورهای غربی برای سلطه بر منابع نفت و گاز خلیج فارس
 (د) طراحی و اجرای محدوده طرح ترافیک زوج و فرد در شهرهای بزرگ
 (ه) نزاع چندین ساله اعراب و یهودیان در نوار غزه و کرانه غربی رود اردن
- (۱) «ج» همانند «الف» و برخلاف «ب»، «د» و «ه» به تأثیرگذاری جغرافیا بر سیاست اشاره دارد.
 (۲) «ه» همانند «الف» و «ج» و برخلاف «ب» و «د» به تأثیرپذیری سیاست از جغرافیا اشاره دارد.
 (۳) «ب»، «د» و «ه» به تأثیرپذیری جغرافیا از سیاست و «الف» و «ج» به تأثیرگذاری جغرافیا بر سیاست دلالت دارند.
 (۴) «الف» و «ه» به تأثیرگذاری جغرافیا بر سیاست و «ب»، «ج» و «د» به تأثیرپذیری جغرافیا از سیاست دلالت دارند.

۱۲۰- پس از آزاد شدن انرژی ذخیره‌شده در لایه‌های زیرین زمین به صورت زمین‌لرزه، کدام واقعه رخ می‌دهد؟

- (۱) در گوشته فوقانی زمین، حرکت همرفتی مواد مذاب، حرکت صفحات نسبت به یکدیگر را افزایش می‌دهد.
 (۲) سنگ‌های پوسته زمین مقاومت خود را در برابر نیروهای همگرا یا واگرا از دست می‌دهند و می‌شکنند.
 (۳) کشیدگی و فشردگی پوسته زمین، ادامه می‌یابد و شکستگی‌هایی به نام گسل پنهان ایجاد می‌شود.
 (۴) از آن‌جا که صفحات پوسته زمین ثابت نیستند، تداوم حرکت موجب تجمع دوباره انرژی می‌شود.

۱۲۱- با توجه به نمودار زیر که آب‌نگار (هیدروگراف) سیل را در یک حوضه آبخیز نشان می‌دهد، کدام موارد درست‌اند؟

(الف) در این حوضه آبخیز، بیش از نیمی از ساعات شبانه‌روز باران باریده و یک‌چهارم شبانه‌روز نیز سیل جریان داشته است.

(ب) سیل ساعت ۱۲ ظهر آغاز شده و آب حاصل از بارش، تا ۲۰ ساعت بعد از شروع بارش‌ها در رودخانه جریان داشته است.

(ج) آغاز تا پایان دوره سیلابی، حدود ۶ ساعت به طول انجامیده و اوج آبدهی رود، ساعت ۳ عصر بوده است.
 (د) دبی رودخانه در زمان اوج سیلاب، ۶۰ متر مکعب

در ثانیه بیش از میانگین سالیانه بوده است.

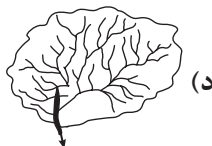
(۴) «د» - «الف»

(۳) «ج» - «د»

(۲) «ب» - «ج»

(۱) «الف» - «ب»

۱۲۲- با توجه به شکل‌های زیر، کدام گزینه درست است؟

- (۱) حوضه «ب» بیشترین احتمال سیل‌خیزی و حوضه «الف» کم‌ترین احتمال سیل‌خیزی را دارد.
 (۲) حوضه «ج» کم‌ترین احتمال سیل‌خیزی و حوضه «د» بیشترین احتمال سیل‌خیزی را دارد.
 (۳) احتمال وقوع سیل در حوضه‌های «ج» و «د» به مراتب بیشتر از حوضه‌های «الف» و «ب» است.
 (۴) ترتیب حوضه‌ها به لحاظ احتمال سیل‌خیزی از کم‌تر به بیشتر، عبارت است از «د»، «الف»، «ج» و «ب».

۱۲۳- با توجه به تأثیر وضعیت بارش در احتمال وقوع «سیل» و «زمین لغزش» در یک حوضه آبخیز، کدام مورد در خصوص روزهای «الف» و «ب» درست است؟

الف) بارشی به میزان ۶۰ میلی متر طی ۲۴ ساعت

ب) بارشی به میزان ۳۰ میلی متر طی ۴ ساعت

۱) در روز «ب» احتمال وقوع زمین لغزش و در روز «الف» احتمال وقوع سیل بیشتر است؛ زیرا در روز «ب» سرعت رواناب حاصل از بارش کم تر است.

۲) در روز «ب» احتمال وقوع سیل و در روز «الف» احتمال وقوع زمین لغزش بیشتر است؛ زیرا در روز «الف» سرعت رواناب حاصل از بارش بیشتر است.

۳) در روز «الف» احتمال وقوع زمین لغزش و در روز «ب» احتمال وقوع سیل بیشتر است؛ زیرا در روز «ب» نفوذپذیری خاک کم تر است.

۴) در روز «الف» احتمال وقوع سیل و در روز «ب» احتمال وقوع زمین لغزش بیشتر است؛ زیرا در روز «الف» نفوذپذیری خاک بیشتر است.

۱۲۴- به کدام علت، زمین لرزه می تواند احتمال وقوع زمین لغزش را افزایش دهد؟

۱) با افزایش وزن دامنه، فشار روی سطح آن را زیاد می کند.

۲) سبب می گردد که دامنه، تکیه گاه خود را از دست بدهد.

۳) اصطکاک بین توده لغزشی و سطح دامنه را کم تر می کند.

۴) باعث گسیختگی مواد منفصل از سطح پایدار دامنه می شود.

۱۲۵- کدام گزینه، عبارت های زیر را به درستی کامل می کند؟

الف) «خشکسالی زراعتی زمانی رخ می دهد که».

ب) «..... یکی از مهم ترین علل افزایش خشکسالی ها در دهه های اخیر به شمار می رود.»

۱) بارش ها نیاز یک نوع زراعت یا کشت خاص را برطرف نکنند - افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب

۲) ریزش های جوی به اندازه ای کم باشد که رشد گیاهان متوقف گردد - کاهش ذخایر آب سطحی و زیرزمینی

۳) بارش های کم منجر به از بین رفتن محصولات زراعی و تلف شدن گله های دام شود - گرم شدن آب و هوای کره زمین

۴) میزان ریزش های جوی کم تر از میانگین بارش سالانه یک منطقه زراعی باشد - بی نظمی های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی

منطق: صفحه‌های ۹۷ تا ۱۱۳، فلسفه یازدهم: صفحه‌های ۸۳ تا ۹۳، فلسفه دوازدهم: صفحه‌های ۷۸ تا ۸۶

۱۲۶- کدام گزینه کمک می‌کند تا بهتر بتوانیم تفکر نقادانه را توصیف کنیم؟

- ۱) فراگیری مهارت تفکر و آموختن شیوه صحیح استدلال
- ۲) تفکر کردن درباره اصول و قواعد منطق
- ۳) فراگیری مهارت تفکر و تفکر کردن درباره نحوه صحیح تعریف و استدلال
- ۴) آموزش دادن مهارت‌های تفکر سنجش‌گرانه و جدی گرفتن فرایند تفکر

۱۲۷- اگر پدری برای موفقیت فرزندش در کنکور به او بگوید: «اگر در کنکور موفق شوی برایت ماشین می‌خرم»، در حال استفاده از کدام شیوه منطقی است؟

- ۱) مغالطه تله‌گذاری
- ۲) فن خطابه یا اقناع دیگران
- ۳) فن جدل یا غلبه بر دیگران
- ۴) مغالطه بزرگ‌نمایی

۱۲۸- راه ایجاد مغالطه بار ارزشی کلمات در کدام گزینه به تصویر کشیده شده است؟

- ۱) وجود دلالت‌های یکسان برای الفاظ هم‌معنا
- ۲) داشتن معنای یکسان برای کلمات هم‌نویسه غیرهم‌آوا
- ۳) به کار بردن کلمات مشترک لفظی با معنای اصلی یکسان
- ۴) وجود معنای ضمنی دیگر برای الفاظ هم‌معنا

۱۲۹- برای مقابله با مغالطات ناشی از عوامل روانی، کدام راه، بهترین انتخاب خواهد بود؟

- ۱) تبعیت از برهان و استدلال و دوری از تخیلات و تعصبات
- ۲) اندیشیدن درباره متن مطالب و دوری از حواشی
- ۳) توجه نکردن به ظاهر الفاظ و اهمیت دادن به محتوای اصلی مطلب
- ۴) کنار گذاشتن احساسات و بررسی مطالب با دلایل عقلی

۱۳۰- زمانی که یک متهم اقتصادی، در دفاعیه خود جرم خود را با اختلاس‌های چند هزار میلیاردی مقایسه می‌کند، به دنبال تحقق کدام گزینه است؟

- ۱) می‌خواهد با توسل به احساسات رئیس دادگاه، گناه خود را ناچیز جلوه دهد.
- ۲) در تلاش است با استفاده از مسموم کردن چاه، هر کس را که بخواهد او را محاکمه کند، تخطئه نماید.
- ۳) بدون ذکر دلیل و با تقلیل جرائم خود، سعی در مخفی کردن حقیقت در دادگاه و اذهان عمومی دارد.
- ۴) می‌خواهد بار ارزشی ارتکاب جرم را عوض کند تا قبح آن در نظر شنوندگان دفاعیه کم شود.

۱۳۱- نوع مغالطه در کدام گزینه، درست تعیین نشده است؟

- ۱) مگر آدم حسابی و خانواده‌دار از این لباس‌ها می‌پوشد؟ ← تله‌گذاری
- ۲) این‌که خیلی واضح است که انسان امکان معرفت دارد ← مسموم کردن چاه
- ۳) فقط کافی است ذره‌ای هنر بدانی تا بفهمی که رامبرانت چه نقاش بزرگی بوده است ← تله‌گذاری
- ۴) هر کس دنبال‌کننده حرفه‌ای داستان کوتاه باشد، حتماً عاشق این کتاب می‌شود ← تله‌گذاری

۱۳۲- درباره فعل اخلاقی کدام گزینه درست است؟

- ۱) فعل اخلاقی یعنی انسان برای رفع نیازهای خود به صورتی عمل کند که شایسته تشویق یا سرزنش اطرافیان قرار بگیرد.
- ۲) فعل اخلاقی فعلی است که صرفاً در جهت رسیدن انسان به سعادت باشد و عقل آن را تأیید کند.
- ۳) لزومی ندارد فعل اخلاقی در جهت سعادت باشد، بلکه آن‌چه مهم است ارتباط با سعادت است.
- ۴) فعل اخلاقی یعنی این‌که شهوت و غضب تحت کنترل عقل قرار بگیرند که در این صورت لزوماً سعادت‌مند خواهد شد.

۱۳۳- شرط لازم برای توانمندی عقل در جلوگیری از خروج قوای غضب و شهوت از حد اعتدال، طبق نظر ارسطو، چیست؟

- ۱) دورشدن عقل از سفاقت و تلاش برای رسیدن به افکار سعادت‌مندانه
- ۲) رشد عقل و رسیدن به درجات مناسب معرفت یا همان حکمت
- ۳) ایجاد هماهنگی میان قوای سه‌گانه و حکومت عقل بر سایر قوا
- ۴) متمایز شدن افعال اخلاقی و طبیعی از هم با معرفت بالای عقل

۱۳۴- کدام گزاره را می‌توان به کانت نسبت داد؟

- ۱) اخلاقی بودن یا اخلاقی نبودن یک عمل توسط جامعه تعیین می‌شود که آن عمل را بپسندد یا نپسندد.
- ۲) مادری که برای خوشحال کردن کودکانش زحمت زیادتر از وظایف مادری را تحمل می‌کند، فعل اخلاقی انجام نداده است.
- ۳) توجه به نتیجه کار و نگرانی از رضایتمندی یا عدم رضایت مردم، از ویژگی‌های فعل اخلاقی محسوب می‌شود.
- ۴) فعل اخلاقی فعلی است که انسان آن را برای دیگران انجام دهد، نه برای منفعت شخصی و اهداف خصوصی.

۱۳۵- کدام گزینه به ترتیب بیانگر وجه اشتراک و افتراق ماتریالیست‌ها و کانت در مسئله اخلاق است؟

- ۱) آنچه برای خود می‌پسندی، برای دیگران هم بپسند. - افعال طبیعی و اخلاقی به طور کامل از هم تفکیک نمی‌شوند.
- ۲) آنچه برای خود می‌پسندی، برای دیگران هم بپسند. - برای اخلاق‌مداری باید خود را تحت فرمان عقل قرار دهیم.
- ۳) منفعت انسان، در گرو منفعت دیگران است. - قواعد اخلاقی ارزش ذاتی ندارند؛ بلکه طبق وجدان پذیرفته شده‌اند.
- ۴) منفعت انسان، در گرو منفعت دیگران است. - علاقه فطری انسان به فضائل برای تحقق آن‌ها کافی نیست.

۱۳۶- کدام گزینه به تعریف فلاسفه مسلمان از رذیلت‌های اخلاقی نزدیک‌تر است؟

- ۱) تمایلات بعد مادی و حیوانی انسان است که موجب غفلت از بعد معنوی می‌شود.
- ۲) آنچه وضعیت روح را پایدار نگه می‌دارد و از کمال روح جلوگیری می‌کند.
- ۳) پیروزی تمایل به خور و خواب و شهوت در تقابل با گرایش به عدالت و سخاوت.
- ۴) دچار شدن به افراط و تفریط در حوزه‌های مختلف.

۱۳۷- نسبی بودن اخلاقیات در کدام گزینه بروز و ظهور دارد؟

- ۱) فردی که برای آرامش روح پدر خویش، خیرات می‌کند.
- ۲) کسی که به سبب تحریک حس ترحم خود به کودکان کار کمک می‌کند.
- ۳) کسی که به سبب گرایش وجدانی، علی‌رغم میلش در دادگاه شهادت می‌دهد.
- ۴) فردی که به دلیل تنهاشدن خودش، از مرگ دوستش ناراحت است.

۱۳۸- برای توضیح کتاب «نجات» کدام توصیف مناسب است؟

- ۱) ابواب مختلف حکمت به زبان فارسی
- ۲) کامل‌ترین مرجع حکمت مشائی
- ۳) آخرین دیدگاه‌های ابن سینا از حکمت
- ۴) بیانی مختصر در فلسفه ابن سینا

۱۳۹- چرا ابن سینا احسن بودن نظام را برای عالم طبیعت قائل است؟

- ۱) چون معتقد است هدف در طبع و ذات هر ذره از ذرات عالم طبیعت وجود دارد.
- ۲) چون معتقد است در جهان طبیعت هر نقص و شرّ حقیقی به کمال نهایی کمک می‌کند.
- ۳) چون معتقد است طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به سوی مقصدی خاص دارد.
- ۴) چون معتقد است عالم طبیعت مخلوق خداوند است و با لطف و عنایت او پدید آمده است.

۱۴۰- مشمولیت در آیه «أَتَمَّا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ» با پیامد کدام مورد هم‌راستا است؟

- (۱) مطالعه پدیده‌های طبیعی در علوم تجربی که منجر به خشوع دانشمند می‌شود.
 - (۲) خشوع دانشمند در برابر خدا که باعث توانایی درک بیشتر او از پدیده‌های طبیعی می‌شود.
 - (۳) خضوع دانشمند که محصول مطالعه رابطه پدیده طبیعی با ماوراءطبیعت پس از بررسی خود پدیده می‌باشد.
 - (۴) بی‌نقص بودن جهان طبیعت که هر شَرّ ظاهری در کمال طبیعت انسان دانشمند را به خشوع می‌کشاند.
- ۱۴۱- پدری فرزند جوان خود را در پی تحصیل معرفت به نزد سهروردی می‌فرستد و از سهروردی می‌خواهد که به فرزندش معارف الهی و سلوک معنوی را بیاموزد و همواره از توجه فرزندش به علوم عقلی و فلسفی جلوگیری می‌کند. طبق دیدگاه سهروردی تلاش فرزند این فرد:

- (۱) گمراه‌کننده خواهد بود
 - (۲) بی‌نتیجه خواهد بود
 - (۳) از او حکیمی متألّه خواهد ساخت
 - (۴) هیچ بهره‌ای از معرفت نخواهد داشت
- ۱۴۲- با توجه به جغرافیای عرفانی سهروردی، جایگاه هر کدام از موجودات زیر در کدام امور بیان شده است؟

• فرشتگان مقرب	• نفس انسانی	• عالم ماده
(۱) مشرق - مغرب وسطی - مغرب کامل	(۱) مشرق - مغرب کامل	(۲) مشرق - مغرب کامل - مغرب کامل
(۳) مغرب وسطی - مشرق - مغرب وسطی	(۳) مغرب وسطی - مغرب وسطی	(۴) مغرب وسطی - مغرب وسطی - مغرب کامل

۱۴۳- بنا بر نظر سهروردی سایه فکندن ظلمت و تاریکی بر جامعه، در گرو چیست؟

- (۱) هرگاه امام تالّه از راه قهر و غلبه به ریاست جامعه برسد.
- (۲) زمانی که خدا اشراق و پرتوافشانی خود را از جهان برگیرد.
- (۳) زمانی که جایی برای تدبیر حکیم الهی باقی نماند.
- (۴) زمانی که فلاسفه به اشراق و شهود روی نیاورند.

۱۴۴- وجه تسمیه حکمت اشراق با توجه به بیانات قطب‌الدین رازی، چیست؟

- (۱) تفاوت موجودات به شدت و ضعف اشراق الهی بازمی‌گردد.
- (۲) ظهور انوار عقلی و تابش آن‌ها بر نفس انسان‌های کامل.
- (۳) نورافشانی و اشراق پیوسته ذات نخستین.
- (۴) اهمیت داشتن اشراق و شهود عارفانه در دین.

۱۴۵- کدام گزینه روش مطالعه طبیعت از نظر ابن سینا و علوم تجربی جدید را به طور کامل مقایسه کرده است؟

- (۱) در علوم تجربی جدید هم مثل ابن سینا روابط میان پدیده‌ها بررسی می‌شود، اما در رابطه طبیعت با ماوراء توجهی نمی‌شود.
- (۲) ابن سینا می‌تواند وجود شرور در عالم طبیعت را توجیه کند، اما علوم تجربی جدید هیچ اهمیتی برای آن‌ها قائل نیست.
- (۳) مبنای اصلی ابن سینا برخلاف علوم تجربی جدید، مطالعه رابطه طبیعت با خدا بود، نه روابط میان پدیده‌ها.
- (۴) علوم تجربی جدید مثل پیروان ابن سینا، به دنبال عبور از ظاهر پدیده‌ها با بررسی روابط آن‌ها است.

اقتصاد: صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۶۰

۱۴۶- کدام یک از موارد زیر، در محاسبه تولید ناخالص داخلی ایران لحاظ نمی‌شود؟

- الف) سود ناخالص یک شرکت ایرانی فعال در حوزه بازار سرمایه
ب) درآمد شرکت تولید فراورده‌های گوشتی و لبنی باران، واقع در شهر زاهدان
ج) سود یک بانک خصوصی
د) سود شعبه ایران یک شرکت خارجی خودروسازی
ه) سود یک شرکت خودروسازی در خارج از کشور که یکی از مدیران آن یک فرد ایرانی‌الصل است.
و) درآمد کشاورزان مناطق جنوبی کشور از فروش محصول انگور خود به کارخانه آبمیوه‌سازی ارومیه
ز) درآمد حاصل از قاچاق کالا و ارز در کشور
ح) فعالیت‌های داوطلبانه در یک خیریه فعال در حوزه کودکان

(۱) الف - ج - د - ح

(۲) ه - و - ز - ح

(۳) ب - ج - د - ه

(۴) د - ه - و - ح

۱۴۷- اطلاعات زیر مربوط به تولیدات یک کشوری فرضی طی سه سال متوالی است. با توجه به این اطلاعات:

سال ۱۴۰۲		سال ۱۴۰۱		سال ۱۴۰۰		کالا
مقدار (به کیلو)	قیمت (به تومان)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به تومان)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به تومان)	
۱۵۰	۲,۷۵۰	۱۳۵	۲,۶۰۰	۱۲۰	۲,۵۰۰	A
۱۸۰	۱۲۵	۱۷۵	۱۱۰	۱۵۰	۱۰۰	B

الف) نرخ رشد تولید اسمی در سال ۱۴۰۱ تقریباً چند درصد است؟

ب) نرخ رشد تولید واقعی در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل تقریباً چند درصد است؟ (سال پایه: سال ۱۴۰۰)

(۱) الف) ۱۵/۰۷ / ب) ۱۰/۷

(۲) الف) ۱۷/۵۳ / ب) ۱۲/۵

(۳) الف) ۱۵/۰۷ / ب) ۱۲/۵

(۴) الف) ۱۷/۵۳ / ب) ۱۰/۷

۱۴۸- در کشوری با جمعیت ۴۰ میلیون نفر که ۲ میلیون نفر از آن‌ها خارجیان مقیم کشور هستند، در طول یک سال کالاها و خدمات زیر تولید شده است. به ترتیب تولید ناخالص داخلی و تولید ناخالص داخلی سرانه کدام است؟ (ارقام به میلیارد ریال و ریال است.)

کشاورزی	۴,۰۰۰ تن محصول به قیمت هر تن ۸۰۰ هزار ریال	۱
خدمات	$\frac{۷}{۵}$ بخش صنعت	۲
صنعت	۱۴ میلیارد ریال	۳

(۱) ۴۴/۸ میلیارد ریال - ۹۲۰ ریال

(۲) ۴۴/۸ میلیارد ریال - ۸۵۰ ریال

(۳) ۳۶/۸ میلیارد ریال - ۸۵۰ ریال

(۴) ۳۶/۸ میلیارد ریال - ۹۲۰ ریال

محل انجام محاسبات

۱۴۹- جدول زیر، مربوط به وضعیت توزیع درآمد در یک کشوری فرضی است. چنانچه:

؟	سهام دهک اول
؟	سهام دهک دوم
۵	سهام دهک سوم
۵	سهام دهک چهارم
۶	سهام دهک پنجم
۹	سهام دهک ششم
۱۰	سهام دهک هفتم
۱۳	سهام دهک هشتم
؟	سهام دهک نهم
؟	سهام دهک دهم
۱۰۰ درصد جمعیت کشور ۱۰۰ درصد درآمد ملی	

• تفاوت سهام اول و سوم: ۴ درصد

• تفاوت سهام اول و دهم: ۲۸ درصد

• تفاوت سهام هفتم و دوم: ۶ درصد

الف) شاخص دهک‌ها در این کشور براساس فرمول ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین، برابر با چه عددی است؟
 ب) اگر درآمد ملی کشور برابر با ۱۵۰۰ میلیون دلار باشد، آن‌گاه سهم دهک پنجم از درآمد ملی برابر با چند میلیون دلار است؟
 ج) اگر بخواهیم وضعیت توزیع درآمد در این کشور را عادلانه‌تر کنیم، چه تغییری در سهم دهک‌ها باید ایجاد کنیم؟

۱) الف) ۴ / ۹ / ب) ۸۵ / ج) سهم دهک‌های بالای جامعه را افزایش داده و از سهم دهک‌های پایین جامعه کم کنیم.
 ۲) الف) ۲ / ۱۰ / ب) ۸۵ / ج) سهم دهک‌های بالای جامعه را کم‌تر کرده و به سهم دهک‌های پایین جامعه اضافه کنیم.
 ۳) الف) ۴ / ۹ / ب) ۹۰ / ج) سهم دهک‌های بالای جامعه را کم‌تر کرده و به سهم دهک‌های پایین جامعه اضافه کنیم.
 ۴) الف) ۲ / ۱۰ / ب) ۹۰ / ج) سهم دهک‌های بالای جامعه را افزایش داده و از سهم دهک‌های پایین جامعه کم کنیم.

۱۵۰- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام گزینه به مؤلفه‌هایی که در شاخص توسعه انسانی منعکس می‌شوند، اشاره دارد؟

ب) چه هنگام می‌توانیم تصویر کامل‌تری از پیشرفت اقتصادی یک کشور داشته باشیم؟

۱) الف) میزان امید به زندگی در بدو تولد، میانگین سال‌های تحصیل، شاخص‌های پایداری کسب و کار / ب) هنگامی که توسعه را صرفاً به مفهوم کمی آن محدود کنیم و مواردی کیفی همانند بهداشت عمومی، امید به زندگی و وضعیت اشتغال را در نظر نگیریم.

۲) الف) نابرابری‌های جنسیتی، نرخ باروری، شاخص‌های فقر و پایداری محیطی / ب) معیارهای اندازه‌گیری رشد اقتصادی یعنی رشد تولید ناخالص داخلی را با معیارهای اندازه‌گیری نابرابری درآمدی و نیز سایر شاخص‌ها نظیر شاخص امید به زندگی، میزان سواد و یا شاخص‌های مربوط به بهداشت ترکیب کنیم.

۳) الف) سرانه درآمد ناخالص ملی، نرخ باروری، نرخ تورم / ب) معیارهای اندازه‌گیری رشد اقتصادی یعنی رشد تولید ناخالص داخلی را با معیارهای اندازه‌گیری نابرابری درآمدی و نیز سایر شاخص‌ها نظیر شاخص امید به زندگی، میزان سواد و یا شاخص‌های مربوط به بهداشت ترکیب کنیم.

۴) الف) سرانه درآمد ناخالص ملی، نرخ تورم، شاخص‌های پایداری کسب و کار / ب) هنگامی که توسعه را صرفاً به مفهوم کمی آن محدود کنیم و مواردی کیفی همانند بهداشت عمومی، امید به زندگی و وضعیت اشتغال را در نظر نگیریم.

۱۵۱- شخصی ماهانه ۲۴ میلیون تومان درآمد دارد. اگر جدول مخارج ماهانه وی به شرح زیر باشد:

نرخ خرج	مقدار (به میلیون تومان)
اجاره خانه	۵
حمل و نقل	۰/۵
قبوض	۰/۷۵
بیمه	۱
پوشاک و خوراک	۳/۵
خدمات رفاهی	۰/۲۵
سایر هزینه‌ها	۱

الف) این فرد چه قدر کم تر یا بیشتر از دخل خود خرج کرده است؟
 ب) اگر یک سفر پیش‌بینی نشده با فرض هزینه‌ای معادل ۱۰ میلیون تومان برای فرد اتفاق بیفتد؛ کدام گزینه تفسیر موضوع صحیحی از این موضوع است؟
 ج) اگر در پایان سال جاری فرد از مبلغ ۵ میلیون تومانی اқلام مصرفی که خریداری کرده است؛ فقط از ۴ میلیون تومان آن استفاده کرده باشد، خمس پرداختی وی چه قدر خواهد بود؟ (با فرض ثابت بودن مخارج و درآمد شخص در هر ماه)

۱) الف) ایشان ۱۲ میلیون تومان بیشتر از دخل خود خرج کرده است. / ب) میزان پس‌انداز به ۴ میلیون تومان تقلیل می‌یابد. / ج) ۲۸,۸۰۰,۰۰۰ تومان

۲) الف) ایشان ۱۲ میلیون تومان کم تر از دخل خود خرج کرده است. / ب) با نرفتن به سفر میزان پس‌انداز فرد به ۲۲ میلیون تومان می‌رسد. / ج) ۲,۶۰۰,۰۰۰ تومان

۳) الف) ایشان ۱۲ میلیون تومان کم تر از دخل خود خرج کرده است. / ب) هزینه فرصت این انتخاب ۱۰ میلیون تومان پس‌انداز کم تر است. / ج) ۲۹,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۴) الف) ایشان ۱۴ میلیون تومان بیشتر از دخل خود خرج کرده است. / ب) با توجه به پس‌انداز فرد، بودجه‌ای برای رفتن به این سفر وجود ندارد. / ج) ۲,۴۰۰,۰۰۰ تومان

۱۵۲- کدام گزینه از مراحل بودجه‌ریزی ماهیانه نیست؟

- ۱) مجموع درآمدها و هزینه‌های خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید.
- ۲) هزینه‌های متغیر و ثابت خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید.
- ۳) معیارهایی که عملاً در هنگام انتخاب و خرید برایتان مهم است را مشخص کنید.
- ۴) اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیرضروری را کم کنید یا فرصت‌هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدها افزایش یابد.

۱۵۳- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر در کدام گزینه بیان شده است؟

الف) در خرید هوشمندانه، رونق و پیشرفت اقتصادی افراد در گرو چیست؟

ب) سومین گام در خرید مقایسه‌ای چیست؟

ج) کدام گزینه از معایب خرید مقایسه‌ای نیست؟

۱) الف) پیشرفت خانواده و جامعه / ب) تعیین معیارها / ج) خرید مقایسه‌ای برای هر نوع کالایی و با هر قیمتی کاملاً اقتصادی است.

۲) الف) پیشرفت کشور و افزایش رفاه آن / ب) ارزیابی / ج) خرید مقایسه‌ای هزینه فرصتی معادل زمان از دست‌رفته دارد.

۳) الف) پیشرفت خانواده و جامعه / ب) ارزیابی / ج) خرید مقایسه‌ای هزینه‌هایی همچون سوخت خودرو و یا تماس‌های تلفنی دارد.

۴) الف) پیشرفت کشور و افزایش رفاه آن / ب) تعیین معیارها / ج) خرید مقایسه‌ای در اқلام با قیمت پایین به صرفه نیست.

محل انجام محاسبات

۱۵۴- شخصی در پایان سال، خمسی معادل ۲۰ میلیون تومان پرداخت می‌کند؛ اگر ارقام مصرفی خریداری شده در طول سال معادل ۳ میلیون تومان باشد و این شخص از ۴۰٪ این ارقام استفاده نکرده باشد، میزان مانده در آمد این شخص در پایان سال معادل چه عددی بوده است؟

(۱) ۱۰۱,۲۰۰,۰۰۰ تومان

(۲) ۹۸,۸۰۰,۰۰۰ تومان

(۳) ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(۴) ۹۸,۲۰۰,۰۰۰ تومان

۱۵۵- کدام گزینه در بردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) «با انرژی کم‌تر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن» و «پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر» به کدام مورد از موارد «روش ۶ ب» در مصرف مسئولانه اشاره دارد؟

(ب) در مورد مفاهیم اتلاف و اسراف کدام گزینه صحیح است؟

(ج) کدام گزینه از مصادیق مصرف مسئولانه نیست؟

(۱) (الف) بهینه مصرف کردن - بازیافت / (ب) مصرف بی‌جا و مصرف در معصیت از جمله موارد اسراف است. / (ج) استفاده از ظروف پلاستیکی برای پذیرایی در جشن‌ها و مهمانی‌ها

(۲) (الف) بازتفکر - بازسازی / (ب) اتلاف مفهومی عام‌تر از اسراف است. / (ج) مدیریت جمع‌آوری صحیح و بدون زباله میوه‌ها و دانه‌ها و انتقال سالم آن‌ها به بازارهای جدید مصرف

(۳) (الف) بازمصرف سالم آن‌ها - بازسازی / (ب) بلااستفاده گذاشتن اموال و مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی مصداق اتلاف است. / (ج) هدایت پسماند غذاها به دستگاه خانگی تبدیل‌کننده آن‌ها به کود کشاورزی

(۴) (الف) بهینه مصرف کردن - بازیافت / (ب) دورریختن و هدر دادن منابع مصداقی از مفهوم اتلاف است. / (ج) هدایت آب تصفیه‌شده به سیستم آب بهداشتی منازل

۱۵۶- هر یک از عبارات زیر به ترتیب به مزایا یا معایب کدام نوع از حساب‌های سرمایه‌گذاری در بانک اشاره دارد؟

• این حساب‌ها نرخ سود کم‌تری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند.

• پول به راحتی در دسترس است؛ مجبور نیستید پولتان را برای زمانی خاص در بانک قرار بدهید. می‌توانید پولتان را بدون هیچ جریمه‌ای برداشت کنید.

• نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند.

• معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

• می‌توان از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد.

(۱) معایب کوتاه‌مدت - مزیت کوتاه‌مدت - مزیت بلندمدت - معایب بلندمدت - مزیت کوتاه‌مدت

(۲) معایب کوتاه‌مدت - مزیت کوتاه‌مدت - معایب بلندمدت - مزیت بلندمدت - مزیت بلندمدت

(۳) مزیت کوتاه‌مدت - معایب کوتاه‌مدت - مزیت کوتاه‌مدت - معایب بلندمدت - مزیت کوتاه‌مدت

(۴) معایب بلندمدت - مزیت بلندمدت - مزیت بلندمدت - معایب کوتاه‌مدت - مزیت کوتاه‌مدت

محل انجام محاسبات

۱۵۷- لادن هر پنجشنبه از نگه‌داری بچه همسایه‌شان ۱۸ هزار تومان به دست می‌آورد. او هم‌چنین هر هفته بابت کارهایی که در خانه به مادر کمک می‌کند، ۱۰ هزار تومان می‌گیرد. والدین او قانونی دارند که او باید نیمی از درآمدش را در حساب سپرده‌ای پس‌انداز کند تا در آینده بتواند با آن برای خود کسب و کاری راه بیندازد. لادن در تیم پینگ‌پونگ مدرسه بازی می‌کند. او هفته گذشته یک راکت عالی در مغازه‌ای دید که خیلی دوست دارد آن را بخرد تا بتواند بهتر بازی کند؛ اما قیمتش ۱۶۸ هزار تومان است. اگر لادن به واریزی مقرری‌اش در حساب سپرده ادامه دهد (لادن حق برداشت از حساب را ندارد)، چه مدت طول می‌کشد که او برای خرید راکت به اندازه کافی پول پس‌انداز کند؟ این هدف کوتاه‌مدت، میان‌مدت یا بلندمدت است؟

- (۱) ۳ ماه - کوتاه‌مدت
(۲) ۳ ماه - میان‌مدت
(۳) ۲ ماه - کوتاه‌مدت
(۴) ۲ ماه - میان‌مدت

۱۵۸- فردی ۲۰۰ میلیون تومان سرمایه خود را به خرید سهام یک شرکت فرضی اختصاص داده است و توانسته ۲۵۰ سهم خریداری کند. در صورتی که قیمت بازاری هر سهم ۱۰ درصد بیشتر از قیمت اسمی آن باشد، قیمت اسمی و قیمت بازاری هر ورقه سهم و هم‌چنین سود دریافتی فرد به ترتیب، چند تومان است؟

- (۱) ۸۵۰,۰۰۰ تومان - ۸۸۰,۰۰۰ تومان - ۲۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان
(۲) ۸۰۰,۰۰۰ تومان - ۸۸۰,۰۰۰ تومان - ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
(۳) ۸۰۰,۰۰۰ تومان - ۸۷۵,۰۰۰ تومان - ۲۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان
(۴) ۸۵۰,۰۰۰ تومان - ۸۷۵,۰۰۰ تومان - ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۱۵۹- در هر یک از موقعیت‌های زیر، بهترین راه سرمایه‌گذاری پس‌انداز کدام است؟

- صابر ۱۰۰ هزار تومان پول دارد و می‌خواهد هر موقع که خواست بتواند بدون جریمه پولش را دریافت کند.
- احمد ۱۵ ساله است و می‌خواهد دو میلیون تومان را که در طول سال جمع کرده است، برای سال‌های بعد پس‌انداز کند.
- زینت دوست دارد یک دوچرخه بخرد، اما لازم است برای آن که پولش جمع شود، لااقل دو سال پول‌هایش را پس‌انداز کند، اما اقتصاد درگیر تورم بالایی است.
- عارفه یک میلیون تومان دارد که برای مدتی به آن نیاز ندارد. او اعتقاد دارد نرخ سود سپرده‌های بانکی در سال آینده کاهش می‌یابد.
- ناصر فردی ریسک‌پذیر است، وی دو میلیون تومان پس‌انداز دارد. او تا پنج سال دیگر به پولش نیاز دارد، اما می‌خواهد بیشترین سود ممکن را ببرد.

- (۱) خرید سهام - خرید طلا - سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت - سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت - خرید اوراق مشارکت
(۲) سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت - سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت - اوراق مشارکت - خرید سهام - خرید طلا
(۳) خرید سهام - خرید طلا - خرید اوراق مشارکت - سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت - سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت
(۴) سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت - سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت - خرید طلا - خرید اوراق مشارکت - خرید سهام

- ۱۶۰- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
- الف) نظام‌های بیمه در بسیاری از کشورهای جهان به منظور کسب درآمد با جمع‌آوری حق بیمه‌های پرداخت‌شده، به وجود آمده‌اند.
- ب) نظام بیمه اجتماعی شامل بیمه‌های بازرگانی، بیمه خودرو، بیمه منازل مسکونی، بیمه فعالیت‌های اقتصادی، بیمه‌های درمان و زندگی، بیمه حوادث و بیمه اتکایی است.
- ج) نظام بیمه‌های اجتماعی، نظام بیمه تعاونی و نظام بیمه بازرگانی در کنار یکدیگر به ارتقای رفاه افراد و جامعه، حمایت از کسب و کارها در مقابل حوادث غیرمترقبه و وضعیت‌های ناخوشایند و تثبیت نظام اقتصادی کمک می‌کنند.
- د) بیمه قراردادی است بین دو شخص، که براساس آن بیمه‌گر یا بیمه‌شده به طرف دیگر بیمه‌گذار حق بیمه پرداخت می‌کند.
- ه) خطر یا حادثه بد، به وضعیتی گفته می‌شود که شرایط ایجاد خسارت به اشخاص یا اموال را فراهم می‌آورد.
- و) بیمه‌گذار (بیمه‌شده) با گردآوری حق بیمه‌ها، امکان جبران زیان هر بیمه‌گر را فراهم کند.
- ۱) ص - غ - غ - ص - ص - ص
۲) غ - ص - غ - غ - غ
۳) غ - ص - ص - غ - ص - غ
۴) ص - غ - ص - ص - ص - غ

دوستان عزیز خیلی سبز، سلام؛

فایل پاسخنامه این آزمون را که شامل درس‌نامه، نکات کنکوری، پاسخ تشریحی و ... است، ساعت ۱۴ امروز از صفحه شخصی خودتان در سایت آزمون خیلی سبز دریافت کنید.

هم‌چنین شما می‌توانید همین امشب کارنامه اولیه آزمونتان را در صفحه شخصی خود مشاهده بفرمایید. برای دسترسی به صفحه شخصی خود وارد سایت آزمون خیلی سبز به آدرس: azmoon.kheilisabz.com شوید و کدی را که توسط مدرسه و یا نمایندگی‌های آزمون‌های خیلی سبز به شما داده شده، در محل مشخص شده در سایت ثبت بفرمایید.

محل انجام محاسبات

ویژه
کنکوری‌های
۱۴۰۳

۱۴۰۲/۱۲/۱۸

دفترچه
پاسخ
آزمون یازدهم
حضور

علوم انسانی

سال تحصیلی
۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

آزمون آزمایشی خیلی سبز

نام درس	طراحان به ترتیب حروف الفبا
ریاضی	امیر زرنادوز - علی شهرابی - محسن فراهانی - محمد بگانه
زبان و ادبیات فارسی	کوروش بقائی راوری - عصمت بقائی راوری - نواب رحیمی پور - زهرا صادقی - ابوالفضل قاضی - مهدی کرانی - یعقوب کیانی
جامعه‌شناسی	فاطمه صفری - محمدابراهیم مازنی
روان‌شناسی	سجاد یازوکیان - مهدی جاهدی - خدیجه جنت علیپور - فرزانه حاجی - سیمین زاهدی
زبان عربی	ولی برجی - کیارش پورمهدی - بهروز حیدریکی - آریا ذوقی - کاظم غلامی - خالد مشیر پناهی - آیدین مصطفی‌زاده
تاریخ	زهرا نعمتی
جغرافیا	زهرا نعمتی
فلسفه و منطق	علی اکبر آخوندی - سعید رحیمیان - محمدجواد سدهی - مجید قدرتی پور
اقتصاد	سعید بهروزی‌فر - سارا شریفی - پریناز گلپاگانی

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	مؤلف پاسخ‌نامه	کارشناسان علمی - محتوایی	ویراستاران به ترتیب حروف الفبا
ریاضی	علی شهرابی	علی شهرابی	علی شهرابی	مرتضی محمدی‌نژاد - زهرا فتحی	زهرا جالینوسی - شقایق راهبریان
زبان و ادبیات فارسی	کوروش بقائی راوری	کوروش بقائی راوری	کوروش بقائی راوری	جمال طباطبائی‌نژاد	الهه آرانی - زهرا سید قاسم - صادق محرمی
جامعه‌شناسی	حبیبه صالح‌نژاد	محمدابراهیم مازنی	محمدابراهیم مازنی	فروغ نجمی تیموریان	خدیجه جنت علیپور - علی سلوکی - کوثر شاه‌حسینی
روان‌شناسی	سیمین زاهدی	سیمین زاهدی	سیمین زاهدی	محسن پیرحسینلو - مهدی جاهدی	مهدی جاهدی - ستایش محمدی
زبان عربی	کاظم غلامی	کاظم غلامی	آریا ذوقی	جمال‌الدین هنرور - محمدنوبید راست‌خدیو - حسام حاج‌مومن	مختار حسامی - عاطفه دستخوش - سمانه ریحانی
تاریخ	زهرا نعمتی	زهرا نعمتی	زهرا نعمتی	علیرضا کاهیدوند	نادیا فیلی - بهروز یحیی
جغرافیا	زهرا نعمتی	زهرا نعمتی	زهرا نعمتی	علیرضا کاهیدوند	مریم طاهری - بهروز یحیی
فلسفه و منطق	محمدجواد سدهی	علی اکبر آخوندی	علی اکبر آخوندی	علی آقاجانپور	محمدحسین بادامه - مجید قدرتی پور
اقتصاد	سارا شریفی	سارا شریفی	سارا شریفی	مهدی ضیایی	سعید بهروزی‌فر - زهره قموشی - شاهین محمدی

سرپرست محتوایی: فاطمه آقاجانپور

مشاور محتوایی: محمدابراهیم مازنی

Azmoon.kheilisabz.com

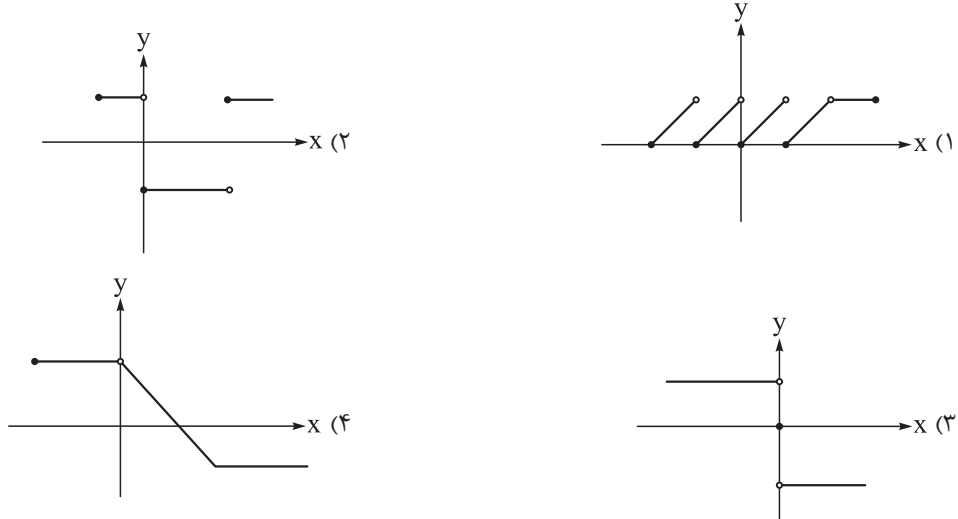
پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

ریاضی و آمار یازدهم: صفحه‌های ۳۴ تا ۵۴، ریاضی و آمار دوازدهم: صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴

تست و پاسخ ۱

کدام گزینه یک تابع پلکانی است که با حذف یک پاره خط به تابعی ثابت تبدیل می‌شود؟

پاسخ: گزینه ۲

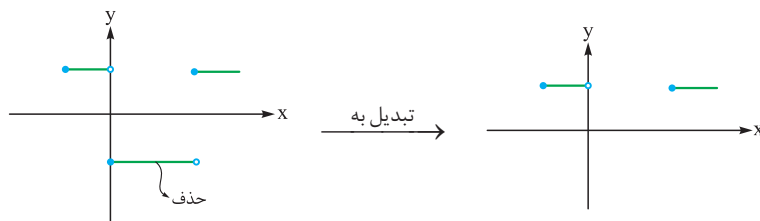
(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۲)

درس نامه ●● (۱) نمودار تابع پلکانی از چند پاره خط افقی تشکیل شده است.

(۲) نمودار تابع ثابت روی یک خط افقی قرار دارد؛ ممکن است چند قسمت باشد، ولی خطها در یک امتداد هستند.

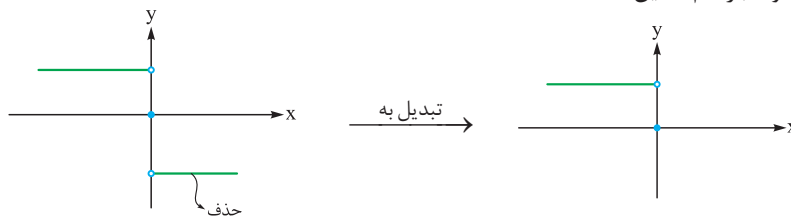
پاسخ تشریحی گام اول: در بین چهار گزینه، نمودارهای (۱) و (۴)، تابع پلکانی محسوب نمی‌شوند، چون پاره خط غیرافقی دارند.

گام دوم: در بین (۲) و (۳)، در (۲) با حذف پاره خط زیر محور Xها، ۲ پاره خط دیگر در یک امتداد قرار می‌گیرند و تابع ثابت می‌شود:

ولی در (۳)، اگر نیم خط پایین حذف شود، شکل به صورت زیر می‌شود که به خاطر تک نقطه‌ای که روی مبدأ قرار دارد، تابع ثابت نیست (اگر

نیم خط بالایی هم حذف شود، باز هم همین است):

تست و پاسخ ۲

اگر $f(x) = \text{sign}(x+1) + 2\left[\frac{11}{x}\right]$ باشد، حاصل $f\left(-\frac{2}{3}\right)$ کدام است؟

(۴) -۳۴

(۳) -۳۳

(۲) -۳۲

(۱) -۳۱

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

ریاضی

درس نامه ●● (۱) اگر عدد صحیح داخل براکت برود، خودش از براکت خارج می‌شود؛ مثلاً $[3] = 3$ و $[-7] = -7$.

● اگر عددی غیر صحیح داخل براکت برود، عددی صحیح قبلی‌اش (کوچک‌تر از خودش) از آن خارج می‌شود؛ مثلاً $[-4/7] = -5$ و $[4/7] = 4$.

(۲) ضابطه تابع علامت به صورت مقابل است:

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

پاسخ تشریحی گام اول: در هر دو عبارت جای x ها، $\frac{-2}{3}$ قرار می‌دهیم:

● $\text{sign}(x+1) = \text{sign}\left(\frac{-2}{3}+1\right) = \text{sign}\left(\frac{1}{3}\right) = 1$

عدد مثبت

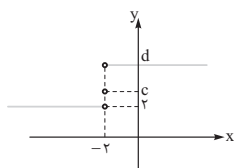
● $\left[\frac{1}{x}\right] = \left[\frac{1}{\frac{-2}{3}}\right] = \left[\frac{-3}{2}\right] = \left[-1\frac{1}{2}\right] = -1$

گام دوم: دو مقدار بالا را در ضابطه جای‌گذاری می‌کنیم:

$$f(x) = \text{sign}(x+1) + 2\left[\frac{1}{x}\right] \Rightarrow f\left(\frac{-2}{3}\right) = 1 + 2(-1) = 1 - 2 = -1$$

تست و پاسخ ۳

نمودار تابع $f(x) = \text{sign}(x-a) + b$ به شکل زیر است. مقدار $a+b+c+d$ کدام است؟

۶ (۲)

۱۲ (۱)

۸ (۴)

۷ (۳)

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی گام اول: نقطه‌ای که f تغییر ضابطه داده، $x = -2$ است، پس ریشه عبارت جلوی ساین یعنی $x - a$ باید -2 باشد. در

$$-2 - a = 0 \Rightarrow a = -2$$

نتیجه $x - a$ به ازای $x = -2$ صفر می‌شود:

گام دوم: تا این‌جا ضابطه به شکل $f(x) = \text{sign}(x+2) + b$ شد. یک نقطه روی نمودار مثل $(-3, 2)$ پیدا می‌کنیم و آن را در ضابطه

$$y = \text{sign}(x+2) + b \Rightarrow 2 = \text{sign}(-3+2) + b \Rightarrow 2 = \text{sign}(-1) + b \Rightarrow b = 3$$

جای‌گذاری می‌کنیم:

$$f(x) = \text{sign}(x+2) + 3$$

حالا ضابطه f کامل شد:

$$c = f(-2) = \text{sign}(-2+2) + 3 = 0 + 3 = 3$$

گام سوم: برای به دست آوردن c ، کفایت $x = -2$ را در ضابطه قرار دهیم:

$$d = f(0) = \text{sign}(0+2) + 3 = 1 + 3 = 4$$

برای به دست آوردن d ، کفایت عددی بیشتر از -2 به تابع بدهیم (مثلاً $x = 0$):

$$a + b + c + d = -2 + 3 + 3 + 4 = 8$$

گام چهارم:

تست و پاسخ ۴

اگر $\left[\frac{x}{3}\right] = 1$ باشد، عبارت $2|x-4| + |x-2|$ با کدام گزینه برابر است؟

$-3x + 10$ (۴)

$3x - 10$ (۳)

$-x + 6$ (۲)

$x - 6$ (۱)

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۲

نکته اگر $[u] = k$ و $k \in \mathbb{Z}$ آن وقت $k \leq u < k+1$.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

پاسخ تشریحی گام اول: اگر برکت عددی ۱ باشد، آن عدد بین ۱ و ۲ است، پس: $[\frac{x}{2}] = 1 \Rightarrow 1 \leq \frac{x}{2} < 2 \xrightarrow{\times 2} 2 \leq x < 4$

گام دوم: اگر $2 \leq x < 4$ باشد، $x - 4$ منفی است، پس $|x - 4|$ برابر با $-(x - 4)$ می شود.

اگر $2 \leq x < 4$ باشد، $x - 2$ مثبت (یا صفر) است، پس $|x - 2|$ برابر با خود $x - 2$ می شود.

عبارت به شکل مقابل می شود: $2|x - 4| + |x - 2| = 2(-x + 4) + x - 2 = -2x + 8 + x - 2 = -x + 6$

تست و پاسخ ۵

اگر $f + g$ تابعی ثابت با برد منفی و $f - g$ تابعی همانی و $(f \times g)(2) = 8$ باشد، مقدار $g(4) + 4f(5)$ کدام است؟

۱) -۵ ۲) -۶ ۳) -۷ ۴) -۸

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی گام اول: $f + g = 0$ ، تابع ثابت است، پس آن را برابر با c قرار می دهیم:

$f + g = c$ $f - g = 0$ تابع همانی است، پس آن را برابر با x قرار می دهیم:

$f - g = x$ از جمع طرفین دو تساوی بالا، داریم:

$$f + g = c$$

$$f - g = x \oplus$$

$$2f = c + x \Rightarrow f = \frac{c + x}{2}$$

با جای گذاری $f = \frac{c + x}{2}$ در $f + g = c$ ، ضابطه g را به دست می آوریم:

پس ضابطه f و g به صورت مقابل شد:

$$f + g = c \Rightarrow g = c - f = c - \frac{c + x}{2} = \frac{2c - c - x}{2} = \frac{c - x}{2}$$

گام دوم: حالا سراغ تساوی $(f \times g)(2) = 8$ می رویم:

چون برد تابع ثابت، عددی منفی بود، پس $c = -6$ قبول است.

ضابطه هر دو تابع را داریم:

گام سوم: مقدار $f(5)$ و $g(4)$ را حساب می کنیم:

$$f(x) = \frac{c + x}{2} = \frac{-6 + x}{2}, \quad g(x) = \frac{c - x}{2} = \frac{-6 - x}{2}$$

$$f(5) = \frac{-6 + 5}{2} = \frac{-1}{2}$$

$$g(4) + 4f(5) = -5 + 4\left(\frac{-1}{2}\right) = -5 - 2 = -7$$

پس:

تست و پاسخ ۶

تابع ثابت f با دامنه $\{1, 2, 3\}$ و تابع $g(x) = \lfloor \frac{-x}{2} \rfloor + a$ با دامنه $\{2, 3, 4, 5\}$ مفروض اند. اگر تابع $f \times g$ ، تابعی همانی باشد، مقدار $g(5)$ چند

برابر $f(1)$ است؟

۱) -۲ ۲) ۲ ۳) -۴ ۴) ۴

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی گام اول: دامنه تابع $f \times g$ از اشتراک دامنه توابع f و g به دست می آید:

$$D_{f \times g} = D_f \cap D_g = \{1, 2, 3\} \cap \{2, 3, 4, 5\} = \{2, 3\}$$

گام دوم: f تابع ثابت با دامنه $\{1, 2, 3\}$ است. آن را به صورت زوج مرتبی می نویسیم:

مقدار تابع $g(x) = \lfloor \frac{-x}{2} \rfloor + a$ در x های مشترک دامنه هایشان حساب می کنیم:

$$g(2) = \lfloor \frac{-2}{2} \rfloor + a = \lfloor -1 \rfloor + a = -1 + a \quad g(3) = \lfloor \frac{-3}{2} \rfloor + a = \lfloor -1.5 \rfloor + a = -2 + a$$

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

ریاضی

گام سوم: مقدار تابع $f \times g$ را در $x=2$ و $x=3$ حساب می‌کنیم:

$$\bullet x=2: (f \times g)(2) = f(2) \times g(2) = c \times (-1+a) \xrightarrow{\text{زوج مرتب}} (2, c \times (-1+a))$$

$$\bullet x=3: (f \times g)(3) = f(3) \times g(3) = c \times (-2+a) \xrightarrow{\text{زوج مرتب}} (3, c \times (-2+a))$$

$$f \times g = \{(2, c \times (-1+a)), (3, c \times (-2+a))\}$$

پس $f \times g$ به صورت مقابل شد:

$$\begin{cases} 2 = c \times (-1+a) \\ 3 = c \times (-2+a) \end{cases}$$

گام چهارم: برای آن که تابع بالا همانی باشد باید مؤلفه اول و دوم هر دو زوج مرتب یکسان باشد:

طرفین دو تساوی را بر هم تقسیم می‌کنیم:

$$\frac{2}{3} = \frac{c \times (-1+a)}{c \times (-2+a)} \Rightarrow \frac{2}{3} = \frac{-1+a}{-2+a} \xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} -3 + 3a = -4 + 2a \Rightarrow a = -1$$

$$c \times \underbrace{(-1-1)}_{-2} = 2 \Rightarrow c = -1$$

با جای گذاری $a = -1$ در $c \times (-1+a) = 2$ داریم:

$$g(5) = \left[\frac{-5}{2} \right] - 1 = \left[-2 \frac{1}{2} \right] - 1 = -3 - 1 = -4$$

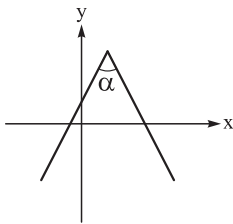
گام پنجم: ضابطه g به صورت $g(x) = \left[\frac{-x}{2} \right] - 1$ شد و داریم:

$$\frac{g(5)}{f(1)} = \frac{-4}{-1} = 4$$

از طرفی $f(1) = c = -1$ پس:

تست و پاسخ ۷

کدام گزینه می‌تواند ضابطه نمودار زیر باشد؟ ($\alpha < 90^\circ$)

$$y = -|2x - 5| + 4 \quad (2)$$

$$y = -|2x - 3| + 4 \quad (1)$$

$$y = \left| \frac{-x}{2} + 1 \right| + 3 \quad (4)$$

$$y = -\left| \frac{x}{2} - 1 \right| + 3 \quad (3)$$

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۱

درس نامه ●● (۱) در تابع $y = \pm|ax + b| + c$ ، طول نقطه شکستگی، ریشه عبارت داخل قدرمطلق است.

(۲) در تابع $y = \pm|ax + b| + c$ با توجه به مقدار a ، زاویه بین دو نیم خط به صورت زیر است:

$y = - ax + b + c$	$y = ax + b + c$
<p> $-1 < a < 1$ و $a \neq 0 \rightarrow 0^\circ < \alpha < 180^\circ$ $a = \pm 1 \rightarrow \alpha = 90^\circ$ $a < -1$ یا $a > 1 \rightarrow \alpha < 90^\circ$ </p>	<p> $a < -1$ یا $a > 1 \rightarrow \alpha < 90^\circ$ $a = \pm 1 \rightarrow \alpha = 90^\circ$ $-1 < a < 1 \rightarrow \alpha > 180^\circ$ و مخالف صفر </p>

پاسخ تشریحی گام اول: طبق مورد (۲) درس نامه، چون زاویه بین دو نیم خط از 90° کم تر است، پس ضریب x داخل یا باید بزرگ تر از یک

باشد یا از -1 کوچک تر باشد، پس ۳ و ۴ رد می‌شوند (چون ضریب x شان $\frac{1}{2}$ است).

گام دوم: بین ۱ و ۲، مقدار هر دو تابع را به ازای $x=0$ حساب می‌کنیم. با توجه به نمودار، مقدار تابع باید به ازای $x=0$ عددی مثبت

باشد؛ هر کدام مقدارشان منفی شد، رد می‌شود:

$$\text{① } y = -|2x - 3| + 4 \xrightarrow{x=0} y = -\underbrace{|-3|}_{3} + 4 = -3 + 4 = 1 \quad \checkmark$$

$$\text{② } y = -|2x - 5| + 4 \xrightarrow{x=0} y = -\underbrace{|-5|}_{5} + 4 = -5 + 4 = -1 \quad \times$$

پس جواب ① است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

تست و پاسخ ۸

اگر f تابعی همانی و $g(x) = \frac{f(x)}{|x|}$ باشد، کدام عدد در برد تابع $f + g$ نیست؟

$$\sqrt{3} - 1 \quad (2)$$

$$\sqrt{2} \quad (1)$$

$$\sqrt{3} + 1 \quad (4)$$

$$-\sqrt{2} \quad (3)$$

پاسخ: گزینه ۲

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۳)

خودت حل کنی بهتره ضابطه g را در دو محدوده $x > 0$ و $x < 0$ بدون قدر مطلق بنویسید و بعد ضابطه $f + g$ را تشکیل دهید. با رسم

نمودار $f + g$ ، بردش را به دست آورید.

پاسخ تشریحی گام اول: ضابطه تابع همانی f ، به صورت $f(x) = x$ است.

$$g(x) = \frac{f(x)}{|x|} = \frac{x}{|x|}$$

تابع g را تشکیل می‌دهیم:

$$(f + g)(x) = f(x) + g(x) = x + \frac{x}{|x|}$$

گام دوم: تابع $f + g$ به صورت مقابل می‌شود:

ریشه عبارت داخل قدرمطلق $x = 0$ است. در دو محدوده $x > 0$ و $x < 0$ ، ضابطه $f + g$ را بدون قدرمطلق می‌نویسیم:

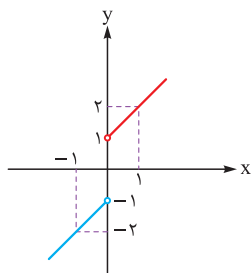
$$x > 0: x + \frac{x}{|x|} = x + \frac{x}{x} = x + 1$$

$$x < 0: x + \frac{x}{|x|} = x + \frac{x}{-x} = x - 1$$

$$(f + g)(x) = \begin{cases} x + 1 & x > 0 \\ x - 1 & x < 0 \end{cases}$$

پس:

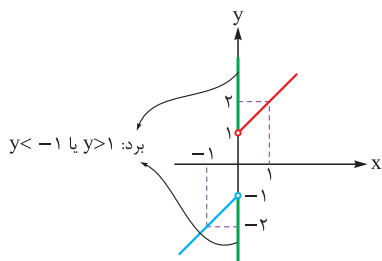
گام سوم: نمودار تابع دوضابطه‌ای به دست آمده را با نقطه‌یابی رسم می‌کنیم (هر دو ضابطه، خط هستند):

$$y = \begin{cases} x + 1 & x > 0 \\ x - 1 & x < 0 \end{cases}$$

توخالی ↑
توخالی ↓

گام چهارم: نمودار رسم شده را روی محور y ‌ها تصویر می‌کنیم تا بردش به دست آید:

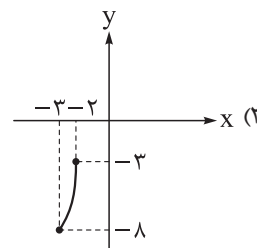
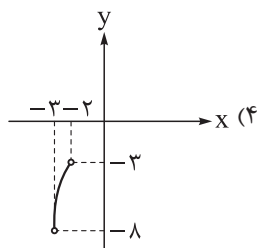
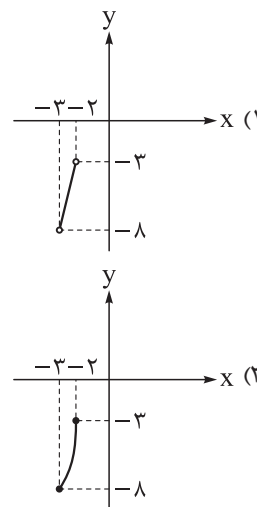
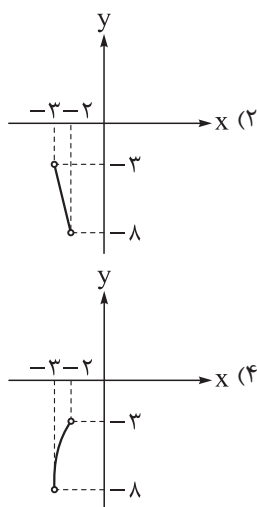

در بین گزینه‌ها، عدد $\sqrt{3} - 1$ در برد این تابع نیست.
 ≈ 0.7

تست و پاسخ ۹

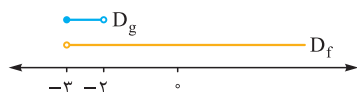
اگر $f(x) = x^2 \cdot \text{sign}(x)$ و $g(x) = [|x| - 3]$ دو تابع با دامنه‌های $D_f = \{x > -3\}$ و $D_g = \{-3 \leq x < -2\}$ باشند، نمودار تابع $h(x) = (f - g)(x)$ کدام است؟

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی گام اول: دامنه تابع $f - g$ از اشتراک دامنه توابع f و g به دست می‌آید:

$$\text{اشتراک} \rightarrow D_{f-g} = D_f \cap D_g = (-3 < x < -2)$$

دقت کنید خود $x = -3$ در اشتراک نیست.

گام دوم: ضابطه‌هایی که در محدوده $-3 < x < -2$ قابل ساده شدن هستند را ساده می‌کنیم:

$$f(x) = x^2 \cdot \underbrace{\text{sign}(x)}_{-1} = -x^2$$

$$|x| = -x$$

• $\text{sign}(x)$ در این محدوده -1 می‌شود، پس:

• $|x|$ در این محدوده، چون x منفی است، قرینه‌اش از قدرمطلق خارج می‌شود:

$$g(x) = [\underbrace{|x|}_{-x} - 3] = [-x - 3]$$

پس ضابطه g به صورت روبه‌رو می‌شود:

حالا باید محدوده عبارت داخل جزء صحیح را پیدا کنیم. از $-3 < x < -2$ شروع می‌کنیم و محدوده $-x - 3$ را پیدا می‌کنیم:

$$-3 < x < -2 \xrightarrow{\times(-1)} 3 > -x > 2 \xrightarrow{-3} 0 > -x - 3 > -1$$

$$[-x - 3] = -1$$

عددی که بین -1 و 0 باشد، براکتش -1 می‌شود:

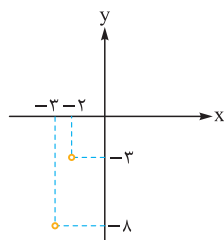
پس ضابطه g به صورت $g(x) = -1$ شد.

گام سوم: تابع $f - g$ را تشکیل می‌دهیم:

$$(f - g)(x) = f(x) - g(x) = -x^2 - (-1) = -x^2 + 1$$

گام چهارم: برای رسم $y = -x^2 + 1$ در دامنه $-3 < x < -2$ ، مقدار تابع در نقاط سر و ته دامنه را حساب می‌کنیم:

این نقطه توخالی را روی دستگاه مختصات مشخص می‌کنیم:

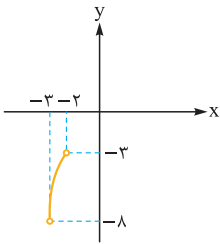

x	-3	-2
$y = -x^2 + 1$	-8	-3
نقطه	$\left[\begin{array}{c} -3 \\ -8 \end{array} \right]$	$\left[\begin{array}{c} -2 \\ -3 \end{array} \right]$

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

چون ضریب X^2 در سهمی، عددی منفی است، پس دهانه سهمی رو به پایین است و باید دو نقطه توخالی به شکل زیر به هم وصل شوند:

تست و پاسخ ۱۰

توابع $f(x) = 4[x] - 3x + 2$ و $g(x) = ax - 3[x] + 1$ مفروضاند. اگر تابع $f + g$ با دامنه $b \leq x < c$ یک تابع همانی باشد، مقدار $a + b + c^2$ کدام است؟

۸ (۴)

۷ (۳)

۶ (۲)

۵ (۱)

(ریاضی و آمار ۲ - فصل ۲ - درس ۳)

پاسخ: گزینه ۱

درس نامه ●● (۱) در تابع همانی، ضریب X برابر یک و ضریب X^2 ، X^3 ، ... و عدد ثابت برابر با صفر هستند.
(۲) اگر $[u] = k$ و $k \in \mathbb{Z}$ ، آن وقت: $k \leq u < k + 1$.

پاسخ تشریحی گام اول: تابع $f + g$ را تشکیل می‌دهیم:

$$(f + g)(x) = f(x) + g(x) = (4[x] - 3x + 2) + (ax - 3[x] + 1) = \underbrace{-3x + ax}_{\text{فکتوراز } x} + \underbrace{4[x] - 3[x]}_{[x]} + \underbrace{2+1}_3$$

$$= (-3 + a)x + [x] + 3$$

$$\underbrace{(-3 + a)x}_{\text{ضریب } x} + \underbrace{[x] + 3}_{\text{عدد ثابت}} = x$$

گام دوم: برای آن که تابع بالا، همانی باشد باید با X برابر باشد:

پس ضریب X ، یک و عدد ثابت صفر است:

$$\begin{cases} -3 + a = 1 \Rightarrow a = 4 \\ [x] + 3 = 0 \Rightarrow [x] = -3 \end{cases}$$

$$[x] = -3 \Rightarrow -3 \leq x < \underbrace{-3+1}_{-2}$$

گام سوم: اگر $[x] = k$ ، آن وقت $k \leq x < k + 1$ ، پس:

$$c = -2 \text{ و } b = -3$$

پس دامنه تابع باید محدوده $-3 \leq x < -2$ باشد؛ در نتیجه:

$$4 + (-3) + (-2)^2 = 4 - 3 + 4 = 5$$

گام چهارم: مقدار عبارت $a + b + c^2$ برابر است با:

تست و پاسخ ۱۱

چند مورد از عبارتهای زیر، تعریف نشده هستند؟

$$\sqrt[6]{(-4)^6} \text{ (و)}$$

$$(-3)^{\frac{5}{4}} \text{ (ه)}$$

$$\sqrt{-2^4} \text{ (د)}$$

$$\sqrt[3]{-1} \text{ (ج)}$$

$$2^3 \text{ (ب)}$$

$$1^{\frac{-3}{5}} \text{ (الف)}$$

۳ (۲)

۴ (۱)

۱ (۴)

۲ (۳)

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۳ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

ریاضی

درس نامه ۱ عدد ۱ به توان هر عدد دلخواه که برسد جوابش برابر ۱ خواهد بود.

(۲) عدد صفر به توان هر عدد صحیح مثبت که برسد جوابش برابر با صفر است.

(۳) عبارت $a^{\frac{m}{n}}$ فقط به ازای $a > 0$ تعریف شده است (n و m اعداد طبیعی هستند)، مثلاً عبارت $(-8)^{\frac{2}{3}}$ تعریف نشده است.

(۴) اگر فرجه رادیکال، فرد باشد عدد زیر رادیکال می تواند مثبت، صفر یا منفی باشد و همیشه تعریف شده است، مانند عبارت های $\sqrt[5]{-2}$ ، $\sqrt[5]{0}$ ، $\sqrt[5]{1}$ ؛ ولی اگر فرجه رادیکال، زوج باشد عدد زیر رادیکال، نمی تواند منفی باشد، یعنی عبارت $\sqrt{-3}$ تعریف شده نیست.

(۵) اگر n عددی طبیعی و زوج و X عددی دلخواه باشد، داریم:

$$\sqrt[n]{X^n} = |X| \xrightarrow{\text{مثال}} \sqrt[4]{(-3)^4} = |-3| = 3$$

پاسخ تشریحی بررسی موارد:

الف) طبق مورد (۱) درس نامه، تعریف شده است و حاصل آن برابر ۱ است.

ب) طبق مورد (۲) درس نامه، تعریف شده است و حاصل آن برابر صفر است.

ج) طبق مورد (۴) درس نامه، تعریف شده است، چون فرجه رادیکال، فرد است و می تواند منفی هم باشد. ضمناً حاصل $\sqrt[3]{-1}$ برابر -1 است.

د) طبق مورد (۴) درس نامه، تعریف شده نیست، چون فرجه زوج است و عدد زیر رادیکال، منفی است:

$$\sqrt[4]{-2^4} = \sqrt[4]{-16} \Rightarrow \text{تعریف نشده}$$

ه) طبق مورد (۳) درس نامه، تعریف شده نیست، چون عدد منفی، به توان عدد گویای $\frac{5}{4}$ رسیده است.

و) طبق مورد (۴) درس نامه، تعریف شده است و حاصل آن طبق مورد ۵ درس نامه برابر ۴ است:

$$\sqrt[6]{(-4)^6} = |-4| = 4$$

پس دو مورد «د» و «ه» تعریف نشده هستند.

تست و پاسخ ۱۲

ریشه سوم عدد -27 با کدام گزینه برابر نیست؟

(۱) ریشه پنجم عدد -243

(۳) قرینه ریشه نهم عدد 27^3

(۲) یکی از ریشه های دوم عدد ۹

(۴) ریشه هفتم عدد -729

(ریاضی و آمار، فصل ۳ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۴

درس نامه ۱ (۱) توان های پر کاربرد عدد ۳ را ببینید:

$3^2 = 9$	$3^3 = 27$	$3^4 = 81$	$3^5 = 243$	$3^6 = 729$	$3^7 = 2187$
-----------	------------	------------	-------------	-------------	--------------

(۲) اگر $a^n = b$ و n عدد طبیعی باشد، می گوئیم a ریشه n ام b است. چند مثال:

$\sqrt{8} = 2$	ریشه سوم ۸
$\pm\sqrt{25} = \pm 5$	ریشه های دوم ۲۵
$\pm\sqrt[4]{3}$	ریشه های چهارم ۳
$\sqrt[5]{-1} = -1$	ریشه پنجم -1

پاسخ تشریحی گام اول: ریشه سوم عدد -27 برابر است با:

$$\sqrt[3]{-27} = -\sqrt[3]{27} = -\sqrt[3]{3^3} = -3$$

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

گام دوم: مقدار همه گزینه‌ها را حساب می‌کنیم. هر کدام ۳- نشد، جواب است:

$$\sqrt[5]{-243} = -\sqrt[5]{243} = -\sqrt[5]{3^5} = -3 \quad \checkmark \quad \text{۱) ریشه پنجم عدد } -243 \text{ :}$$

$$\pm\sqrt{9} = \pm 3 = +3 \text{ و } -3 \quad \checkmark \quad \text{۲) یکی از ریشه‌های دوم عدد ۹:}$$

$$-\sqrt[9]{27^3} = -\sqrt[9]{(3^3)^3} = -\sqrt[9]{3^9} = -3 \quad \checkmark \quad \text{۳) قرینه ریشه نهم عدد } 27^3 \text{ :}$$

$$\sqrt[6]{-729} = -\sqrt[6]{729} = -\sqrt[6]{3^6} = -3 \text{ است که } -3 \text{ نمی‌شود؛ پس جواب ۴) است.}$$

تست و پاسخ ۱۳

حاصل $8^{\frac{4}{3}} + 81^{\frac{2}{3}}$ کدام است؟

۴۴ (۴)

۴۳ (۳)

۴۲ (۲)

۴۱ (۱)

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۳ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: گام اول: جای ۸ و ۸۱ به ترتیب 3^3 و 3^4 قرار می‌دهیم:

$$8^{\frac{4}{3}} + 81^{\frac{2}{3}} = (3^3)^{\frac{4}{3}} + (3^4)^{\frac{2}{3}}$$

گام دوم: در عبارت به فرم $(a^b)^c$ ، می‌توانیم b و c را در هم ضرب کنیم و آن را به عنوان توان عدد a قرار دهیم، پس:

$$\begin{aligned} (3^3)^{\frac{4}{3}} + (3^4)^{\frac{2}{3}} &= 3^{(3 \times \frac{4}{3})} + 3^{(4 \times \frac{2}{3})} = 3^4 + 3^3 = 16 + 27 = 43 \end{aligned}$$

تست و پاسخ ۱۴

حاصل عبارت $\sqrt{(2-\sqrt{6})^2} + \sqrt[3]{(\sqrt{2}-\sqrt{6})^3} - \sqrt[4]{4}$ کدام است؟

۲($\sqrt{2}-1$) (۴)

-۲ (۳)

۲ (۲)

- $\sqrt{2}$ (۱)

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۳ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۳

$$\sqrt[n]{a^n} = \begin{cases} a & \text{فرد } n \\ |a| & \text{زوج } n \end{cases}$$

درس نامه... ۱) حاصل $\sqrt[n]{a^n}$:

$$k \times n \sqrt[k \times n]{a^{k \times m}} = \sqrt[n]{a^m}$$

۲) اگر $a > 0$ باشد، آن‌گاه:

پاسخ تشریحی: گام اول: هر سه عبارت را ساده می‌کنیم:

$$\bullet \sqrt{(2-\sqrt{6})^2} = \underbrace{|2-\sqrt{6}|}_{\text{منفی}} \xrightarrow{\text{قرینه‌اش}} -2 + \sqrt{6}$$

$$\bullet \sqrt[3]{(\sqrt{2}-\sqrt{6})^3} = \sqrt{2} - \sqrt{6} \quad (\text{چون فرجه فرد بود، قدرمطلق نمی‌گیرد.})$$

$$\bullet \sqrt[4]{4} = \sqrt[4]{2^2} \xrightarrow{\text{توان و فرجه به ۲ ساده می‌شن.}} \sqrt[2]{2} = \sqrt{2}$$

گام دوم: مقادیر بالا را جای گذاری می‌کنیم:

$$\sqrt{(2-\sqrt{6})^2} + \sqrt[3]{(\sqrt{2}-\sqrt{6})^3} - \sqrt[4]{4} = -2 + \sqrt{6} + \sqrt{2} - \sqrt{6} - \sqrt{2} = -2$$

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

ریاضی

تست و پاسخ ۱۵

اگر $a, b > 0$ ، حاصل عبارت $\sqrt[12]{a^6 b^{16}} \times (a^{-\frac{1}{8}} b^{-\frac{1}{12}})^4 (a^{\frac{-1}{6}} b^{\frac{-1}{9}})^{-18}$ کدام است؟

$$(ab)^2 \quad (4)$$

$$a^2 b^2 \quad (3)$$

$$a^2 b^3 \quad (2)$$

$$(ab)^3 \quad (1)$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۳ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۱

گام اول: حاصل هر سه عبارت را به صورت عدد توان دار می نویسیم:

$$\bullet \sqrt[12]{a^6 b^{16}} = a^{\frac{6}{12}} \times b^{\frac{16}{12}} = a^{\frac{1}{2}} b^{\frac{4}{3}}$$

$$\bullet (a^{-\frac{1}{8}} b^{-\frac{1}{12}})^4 = (a^{-\frac{1}{8}})^4 \times (b^{-\frac{1}{12}})^4 = a^{-\frac{4}{8}} \times b^{-\frac{4}{12}} = a^{-\frac{1}{2}} b^{-\frac{1}{3}}$$

$$\bullet (a^{\frac{-1}{6}} b^{\frac{-1}{9}})^{-18} = (a^{\frac{-1}{6}})^{-18} \times (b^{\frac{-1}{9}})^{-18} = a^{\frac{18}{6}} b^{\frac{18}{9}} = a^3 b^2$$

گام دوم: هر سه عبارت به دست آمده را در هم ضرب می کنیم:

$$(a^{\frac{1}{2}} b^{\frac{4}{3}}) (a^{-\frac{1}{2}} b^{-\frac{1}{3}}) (a^3 b^2)$$

$$= (a^{\frac{1}{2}} \times a^{-\frac{1}{2}} \times a^3) \times (b^{\frac{4}{3}} \times b^{-\frac{1}{3}} \times b^2)$$

$$= a^{(\frac{1}{2} + (-\frac{1}{2}) + 3)} b^{(\frac{4}{3} + (-\frac{1}{3}) + 2)} = a^3 b^3 = (ab)^3$$

اعداد با پایه a را کنار هم و اعداد با پایه b را کنار هم می نویسیم:

در هر پرانتز، توان ها را جمع می کنیم:

تست و پاسخ ۱۶

حاصل عبارت $\frac{x^{\circ/3} + x^{\circ/2} + x^{\circ/1}}{x^{-\circ/4} + x^{-\circ/3} + x^{-\circ/2}}$ به ازای $x = \sqrt{\frac{2^{14}}{64^{-1}}}$ کدام است؟

$$36 \quad (4)$$

$$32 \quad (3)$$

$$30 \quad (2)$$

$$28 \quad (1)$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۳ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۳

خود حل کنی بهتره ابتدا x را به صورت 2^a بنویسید. بعد آن را در کسر داده شده، جای گذاری کنید.

$$x = \sqrt{\frac{2^{14}}{64^{-1}}} = \sqrt{\frac{2^{14}}{(2^6)^{-1}}} = \sqrt{\frac{2^{14}}{2^{-6}}} = \sqrt{2^{14} \times 2^6} = \sqrt{2^{20}} = 2^{\frac{20}{2}} = 2^{10}$$

گام اول: x را پیدا می کنیم:

$$\frac{x^{\circ/3} + x^{\circ/2} + x^{\circ/1}}{x^{-\circ/4} + x^{-\circ/3} + x^{-\circ/2}} = \frac{(2^{10})^{\circ/3} + (2^{10})^{\circ/2} + (2^{10})^{\circ/1}}{(2^{10})^{-\circ/4} + (2^{10})^{-\circ/3} + (2^{10})^{-\circ/2}}$$

گام دوم: جای x ها، 2^{10} قرار می دهیم:

برای ساده کردن $(a^b)^c$ ، باید توان ها در هم ضرب شوند و آن را به شکل $a^{(b \times c)}$ نوشت، پس:

$$\frac{(2^{10})^{\circ/3} + (2^{10})^{\circ/2} + (2^{10})^{\circ/1}}{(2^{10})^{-\circ/4} + (2^{10})^{-\circ/3} + (2^{10})^{-\circ/2}} = \frac{2^3 + 2^2 + 2^1}{2^{-4} + 2^{-3} + 2^{-2}} = \frac{8 + 4 + 2}{\frac{1}{16} + \frac{1}{8} + \frac{1}{4}} = \frac{14}{\frac{1+2+4}{16}} = \frac{14}{\frac{7}{16}} = \frac{14 \times 16}{7} = 32$$

تست و پاسخ ۱۷

اگر $A = \frac{\sqrt{8\sqrt{0/0016}}}{2\sqrt{-243}} \times 15^{\circ/2}$ باشد، حاصل جزء صحیح A^{15} کدام است؟

$$-24 \quad (4)$$

$$-23 \quad (3)$$

$$-22 \quad (2)$$

$$-21 \quad (1)$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۳ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

پاسخ تشریحی گام اول: $\sqrt{0/0016}$ را حساب می‌کنیم:

$$\sqrt{\frac{16}{100000}} = \frac{\sqrt{16}}{\sqrt{100000}} = \frac{4}{100} = \frac{1}{25}$$

$$A = \frac{\sqrt[5]{8\sqrt{0/0016}} \times 15^{0/2}}{\sqrt[5]{-243}} = \frac{\sqrt[5]{8 \times \frac{1}{25} \times 15^{0/2}}}{\sqrt[5]{-243}}$$

پس A برابر است با:

گام دوم: جای -243 می‌نویسیم $(-3)^5$ و توانش را با فرجهٔ رادیکال ساده می‌کنیم:

$$A = \frac{\sqrt[5]{8 \times \frac{1}{25} \times 15^{0/2}}}{\sqrt[5]{(-3)^5}} = \frac{\sqrt[5]{8 \times \frac{1}{25} \times 15^{0/2}}}{\sqrt{-3}}$$

$$A^{15} = \frac{(\sqrt[5]{8 \times \frac{1}{25}})^{15} \times (15^{0/2})^{15}}{(\sqrt{-3})^{15}}$$

گام سوم: A را به توان 15 می‌رسانیم:

در دو عبارت رادیکالی، توان و فرجه را ساده می‌کنیم و در عبارت $(15^{0/2})^{15}$ ، توان‌ها را در هم ضرب می‌کنیم:

$$A^{15} = \frac{(\sqrt[5]{8 \times \frac{1}{25}})^{15} \times (15^{0/2})^{15}}{(\sqrt{-3})^{15}} = \frac{(\sqrt[5]{8 \times \frac{1}{25}})^3 \times 15^3}{(-3)^3} = \frac{(\sqrt{8} \times \sqrt{\frac{1}{25}})^3 \times (5^2 \times 3^2)}{-(3^3)}$$

$$A^{15} = \frac{(\sqrt{8})^3 \times (\frac{1}{5})^3 \times 5^3}{-1} = \frac{(\sqrt{2^3})^3 \times \frac{1}{5^3} \times 5^3}{-1} = -(\sqrt{2^3})^3 = -\sqrt{2^9} = -\sqrt{512}$$

گام چهارم: عدد 512 بین $484 = 22^2$ و $529 = 23^2$ قرار دارد، پس $\sqrt{512} = 22/\dots$ و در نتیجه:

$$[A^{15}] = [-\sqrt{512}] = [-22/\dots] = -23$$

تست و پاسخ ۱۸

در معادله $(\frac{1}{16})^{x^2-1} = \sqrt{2} \times 8^{(\frac{2}{3}-x)}$ مجموع ریشه‌ها کدام است؟

$$-\frac{3}{8} \quad (4) \qquad \frac{3}{8} \quad (3) \qquad -\frac{3}{4} \quad (2) \qquad \frac{3}{4} \quad (1)$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۳ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره وقتی در سؤال حرف از مجموع ریشه‌ها (یا ضرب ریشه‌ها) می‌شود، به احتمال زیاد در آخر سؤال با یک معادلهٔ درجه دو طرف

می‌شود که باید S یا P آن را به دست آورید.

درس‌نامه در معادلهٔ درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، اگر $\Delta > 0$ ، آن گاه:

$$S = \frac{-b}{a} \text{ مجموع ریشه‌ها}$$

$$P = \frac{c}{a} \text{ ضرب ریشه‌ها}$$

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

ریاضی

پاسخ تشریحی گام اول: هر سه عدد $\sqrt{2}$ ، 8 و $\frac{1}{16}$ را به صورت $2^{\text{...}}$ می‌نویسیم:

$$\bullet \sqrt{2} = \sqrt{2^1} = 2^{\frac{1}{2}}$$

$$\bullet 8 = 2^3$$

$$\bullet \frac{1}{16} = \frac{1}{2^4} = 2^{-4}$$

گام دوم: معادله را با پایه 2 می‌نویسیم:

$$\sqrt{2} \times 8^{\left(\frac{1}{2}-x\right)} = \left(\frac{1}{16}\right)^{x^2-1} \Rightarrow 2^{\frac{1}{2}} \times (2^3)^{\left(\frac{1}{2}-x\right)} = (2^{-4})^{(x^2-1)}$$

توان‌ها را در هم ضرب می‌کنیم:

$$2^{\frac{1}{2}} \times 2^{3\left(\frac{1}{2}-x\right)} = 2^{-4(x^2-1)} \Rightarrow 2^{\frac{1}{2}} \times 2^{3/2-3x} = 2^{-4x^2+4}$$

در سمت چپ تساوی، چون پایه‌ها برابر است، توان‌ها را جمع می‌کنیم:

$$2^{\left(\frac{1}{2}+3/2-3x\right)} = 2^{-4x^2+4} \Rightarrow 2^{-3x+2} = 2^{-4x^2+4}$$

پایه‌ها را حذف می‌کنیم:

$$-3x + \frac{5}{2} = -4x^2 + 4 \xrightarrow{\times 2} -6x + 5 = -8x^2 + 8 \Rightarrow \underbrace{8x^2}_a - \underbrace{6x}_b - \underbrace{3}_c = 0$$

$$S = \frac{-b}{a} = \frac{-(-6)}{8} = \frac{6}{8} = \frac{3}{4}$$

گام سوم: مجموع ریشه‌ها برابر است با:

تست و پاسخ ۱۹

α و β ریشه‌های معادله $x^2 + 4\sqrt{2}x - 24 = 0$ هستند. اگر $|\alpha - \beta| = 4^k$ باشد، حاصل $k + [k]$ کدام است؟

$$4/75 (4)$$

$$4/25 (3)$$

$$2/75 (2)$$

$$2/25 (1)$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۳ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی گام اول: دلتای معادله $x^2 + 4\sqrt{2}x - 24 = 0$ را حساب می‌کنیم:

$$\Delta = b^2 - 4ac = (4\sqrt{2})^2 - 4(1)(-24) = 32 + 96 = 128$$

ریشه‌ها را به دست می‌آوریم:

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-4\sqrt{2} \pm \sqrt{128}}{2(1)} = \frac{-4\sqrt{2} \pm \sqrt{64 \times 2}}{2} = \frac{-4\sqrt{2} \pm 8\sqrt{2}}{2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-4\sqrt{2} + 8\sqrt{2}}{2} = \frac{4\sqrt{2}}{2} = 2\sqrt{2} \\ x_2 = \frac{-4\sqrt{2} - 8\sqrt{2}}{2} = \frac{-12\sqrt{2}}{2} = -6\sqrt{2} \end{cases}$$

گام دوم: ریشه‌ها α و β هستند. قدرمطلق اختلافشان را حساب می‌کنیم:

$$|\alpha - \beta| = |2\sqrt{2} - (-6\sqrt{2})| = 8\sqrt{2}$$

$$8\sqrt{2} = 2^3 \times 2^{\frac{1}{2}} = 2^{\left(3+\frac{1}{2}\right)} = 2^{\frac{7}{2}}$$

عدد $8\sqrt{2}$ را به صورت توانی از عدد 2 می‌نویسیم:

$$2^{\frac{7}{2}} = 4^k \Rightarrow 2^{\frac{7}{2}} = (2^2)^k \Rightarrow 2^{\frac{7}{2}} = 2^{2k} \Rightarrow \frac{7}{2} = 2k \xrightarrow{\times \frac{1}{2}} \frac{7}{4} = k$$

گام سوم: معادله $|\alpha - \beta| = 4^k$ به شکل مقابل می‌شود:

$$\frac{7}{4} + \left[\frac{7}{4}\right] = \frac{7}{4} + 1 = \frac{11}{4} = 2/75$$

گام چهارم: حاصل $k + [k]$ برابر است با:

$\frac{1}{75}$

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

تست و پاسخ ۲۰

بین دو عدد ۱ و ۸، پنج واسطه هندسی مثبت درج می‌کنیم. اگر مجموع این پنج واسطه برابر با $m + n\sqrt{2}$ باشد، اختلاف ریشه‌های دوم عدد

$2n + m$ کدام است؟ ($m, n \in \mathbb{N}$)

$$4\sqrt{5} \quad (4)$$

$$4\sqrt{10} \quad (3)$$

$$2\sqrt{5} \quad (2)$$

$$2\sqrt{10} \quad (1)$$

(ریاضی و آمار ۳ - فصل ۳ - درس ۲)

پاسخ: گزینه ۴

$$r^{k+1} = \frac{b}{a}$$

درس نامه ●● (۱) اگر بین دو عدد a و b واسطه هندسی با نسبت مشترک r درج کنیم، آن وقت داریم:

(۲) ریشه‌های دوم عدد $a > 0$ برابر با $\pm\sqrt{a}$ است.

پاسخ تشریحی گام اول: بین $a = 1$ و $b = 8$ ، پنج واسطه هندسی با نسبت مشترک r درج می‌کنیم؛ پس داریم:

$$r^{k+1} = \frac{b}{a} \Rightarrow r^{5+1} = \frac{8}{1} \Rightarrow r^6 = 8 \Rightarrow r^6 = 2^3 \xrightarrow[3 \text{ ساده می‌کنیم.}]{\text{توان‌ها را به}} r^2 = 2 \Rightarrow r = \pm\sqrt{2}$$

$$r = \sqrt{2}$$

چون جملات همگی هم‌علامت‌اند (مثبت هستند)، پس r باید مثبت باشد:

$$1, \sqrt{2}, 2, 2\sqrt{2}, 4, 4\sqrt{2}, 8$$

$$\sqrt{2} \times \sqrt{2} \times \sqrt{2} \times \sqrt{2} \times \sqrt{2} \times \sqrt{2}$$

گام دوم: پنج واسطه را حساب می‌کنیم:

$$\sqrt{2} + 2 + 2\sqrt{2} + 4 + 4\sqrt{2} = \underbrace{6}_m + \underbrace{7\sqrt{2}}_n$$

گام سوم: مجموع ۵ واسطه را حساب می‌کنیم:

$$2(7) + 6 = 20$$

پس $2n + m$ برابر است با:

$$\pm\sqrt{20} = \pm\sqrt{4 \times 5} = \pm 2\sqrt{5}$$

گام چهارم: ریشه‌های دوم عدد 20 برابر است با:

$$2\sqrt{5} - (-2\sqrt{5}) = 4\sqrt{5}$$

اختلافشان برابر است با:

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

علوم و فنون ادبی دهم: صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۱، علوم و فنون ادبی یازدهم: صفحه‌های ۸۰ تا ۸۷، علوم و فنون ادبی دوازدهم: صفحه‌های ۹۵ تا ۱۱۱

تست و پاسخ ۲۱

کدام مورد از ویژگی‌های فکری شعر انقلاب اسلامی نیست؟

- (۱) روح حماسه و عرفان در شعر این دوره آشکار است.
- (۲) گرایش به خیال‌بندی، شعر برخی از شاعران این دوره را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک می‌کند.
- (۳) فرهنگ دفاع مقدس یکی از اصلی‌ترین درون‌مایه‌های شعر این دوره است.
- (۴) روی آوردن به مفاهیم انتزاعی در شعر این دوره آشکار است.

پاسخ: گزینه ۲

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۰)

پاسخ تشریحی این مورد از ویژگی‌های ادبی شعر انقلاب است، نه از ویژگی‌های فکری آن. سایر موارد درباره ویژگی فکری شعر انقلاب درست ذکر شده است.

دام تستی گاهی در سوالات سبک‌شناسی، یکی از ویژگی‌های سه‌گانه (زبانی - ادبی - فکری) دوره‌ای خاص خواسته می‌شود، اما در یکی از گزینه‌ها ویژگی دیگر این دوره ذکر می‌شود، مثل همین سؤال که دیدید؛ مبادا شتاب‌زده و از روی ظاهر قضاوت کنید.

تکنیک وقتی «قلمرو فکری» مورد سؤال است، باید سراغ گزینه‌هایی بروید که از «درون‌مایه، مفهوم، مضمون، روح شعر یا نثر، نوع ادبی و ...» سخن می‌گویند.

تست و پاسخ ۲۲

کدام مورد از ویژگی‌های زبانی شعر پس از انقلاب اسلامی نیست؟

- (۱) دست شاعر برای استفاده از همه واژه‌ها باز است.
- (۲) زبان و واژگان در قصاید این دوره به سبک خراسانی نزدیک است.
- (۳) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژگان کهن در زبان شعر این دوره محسوس است.
- (۴) واژگان متناسب با دین، ایثار و وطن‌دوستی در شعر این دوره بیشتر شد.

پاسخ: گزینه ۱

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۰)

پاسخ تشریحی

این مورد از ویژگی‌های سطح زبانی شعر در دوره پیش از انقلاب اسلامی است. سایر موارد درست ذکر شده‌اند.

تست و پاسخ ۲۳

موضوع آثار زیر، به ترتیب در کدام گزینه تماماً درست است؟

«تذکره شاه‌طهماسب، رشحات عین‌الحیات، مجالس المؤمنین، جامع عباسی»

- (۱) زندگی‌نامه، عرفان، آداب تشیع، تاریخ
- (۲) زندگی‌نامه، فقه، آداب تشیع، تاریخ
- (۳) تاریخ، جغرافیا، زندگی‌نامه، فقه
- (۴) تاریخ، عرفان، زندگی‌نامه، فقه

پاسخ: گزینه ۴

(علوم و فنون ادبی یازدهم - درس ۱۰)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

درس نامه ●●

تقسیم‌بندی کتاب‌های منثور سبک هندی از نظر نوع نثر		
نثر سبک	نثر مصنوع	نثر ساده
(۱) حبیب‌السیر (از خواندمیر) (۲) احسن‌التواریخ (از حسن بیگ روملو)	(۱) عباس‌نامه (از وحید قزوینی) (۲) محبوب‌القلوب (میرزا برخوردار فراهی) (۳) دیباجه شرفنامه بدلیسی (۴) دیباجه عیار دانش	(۱) کتب داراشکوه (در هند) (۲) شرفنامه بدلیسی (در عثمانی) (۳) بدایع‌الوقایع واصفی (در ماوراءالنهر) (۴) تذکره شاه‌طهماسب (از شاه‌طهماسب صفوی): تاریخ (۵) عالم‌آرای عباسی (از اسکندربیک ترکمان): تاریخ (۶) رشحات عین‌الحیات (از علی بن حسین واعظ کاشفی): عرفان (۷) مجالس‌المؤمنین (از قاضی نورالله شوشتری): زندگی‌نامه (۸) جامع عباسی (از شیخ بهایی): فقه

پاسخ تشریحی «تذکره شاه‌طهماسب» اثر شاه‌طهماسب صفوی کتابی است تاریخی، «رشحات عین‌الحیات» اثر علی بن حسین واعظ کاشفی در باب عرفان، «مجالس‌المؤمنین» اثر قاضی نورالله شوشتری در موضوع زندگی‌نامه و کتاب «جامع عباسی» از شیخ بهایی در باب فقه نوشته شده است.

دام تستی دقت شود تا کتاب «عالم‌آرای عباسی» از اسکندربیک ترکمان، کتاب «جامع عباسی» از شیخ بهایی و «عباس‌نامه» از وحید قزوینی با یکدیگر اشتباه نشوند.

تست و پاسخ ۲۴

«صمیمیت و تواضع در لحن»، «تناسب وزن با لحن طبیعی گفتار و زبان شعر» و «به هم خوردن تساوی طولی مصراع‌ها» به ترتیب مربوط به کدام سطح از ویژگی‌های سبکی شعر معاصر است؟

- (۱) فکری - فکری - ادبی (۲) ادبی - زبانی - فکری (۳) فکری - ادبی - ادبی (۴) ادبی - ادبی - زبانی

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی «صمیمیت و تواضع در لحن» مربوط به ویژگی فکری شعر معاصر است (رد ۲ و ۴)؛ «هم‌چنین» «تناسب وزن با لحن طبیعی گفتار و زبان شعر» به ویژگی ادبی شعر مربوط می‌شود، نه فکری (رد ۱)؛ «به هم خوردن تساوی طولی مصراع‌ها» نیز از ویژگی‌های ادبی شعر معاصر محسوب می‌شود.

تکنیک برای این که زودتر به پاسخ برسید از روش «رد گزینه» استفاده کنید.

دام تستی با کمی بی‌دقتی و شتاب، ممکن است صرفاً با دیدن واژه «لحن»، ویژگی ذکرشده را ادبی بدانیم در حالی که «صمیمیت و تواضع در لحن» مربوط به ویژگی فکری است یا با دیدن «زبان شعر» در عبارت «تناسب وزن با لحن طبیعی گفتار و زبان شعر» آن را مربوط به ویژگی زبانی بدانیم، در حالی که مربوط به ویژگی ادبی است.

تست و پاسخ ۲۵

نثر کدام آثار، به ترتیب «ساده، بینابین و مصنوع» است؟

- (۱) مجالس‌المؤمنین، عباس‌نامه، حبیب‌السیر
 (۲) رشحات عین‌الحیات، احسن‌التواریخ، محبوب‌القلوب
 (۳) عباس‌نامه، حبیب‌السیر، دیباجه عیار دانش

(علوم و فنون ادبی یازدهم - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

پاسخ تشریحی کتاب «عباس‌نامه» از وحید قزوینی، «جامع‌التواریخ» اثر خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، «مجالس‌المؤمنین» اثر قاضی نورالله شوشتری و «محبوب‌القلوب» اثر میرزا برخوردار فراهی است.

دام تستی دقت شود تا کتاب «احسن‌التواریخ» از حسن بیگ روملو با کتاب «جامع‌التواریخ» از خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی اشتباه گرفته نشود.

تست و پاسخ ۲۸

ویژگی‌های ادبی شعر سبک هندی در همهٔ ابیات مشهود است؛ به جز:

- (۱) مصرع برجسته صائب بی‌نیاز از مصرع است
 - (۲) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی
 - (۳) ای گل که موج خنده‌ات از سر گذشته است
 - (۴) جمال صورت و معنی ز امن و صحت توست
- با قیامت یار را همدوش دیدن مشکل است
هنوز می‌پرد از شوق چشم کوب‌ها
آماده باش گریه تلخ گلاب را
که ظاهرهٔ دژم و باطنش نژند مباد

(علوم و فنون ادبی یازدهم - درس ۱۰)

پاسخ: گزینهٔ ۴

مشاوره از میان ویژگی‌های ادبی شعر سبک هندی استفاده از حسن تعلیل، حس‌آمیزی، تمثیل، اسلوب معادله و استفاده از ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ در شعر این دوره را ضروری است که به خاطر بسپارید.

خودت حل کنی بهتره اول از همه به آرایه‌های موجود در ابیات دقت کن و به دنبال آرایه‌های پرکاربرد در سبک هندی باش!

درس‌نامه

مهم‌ترین ویژگی‌های ادبی شعر سبک هندی
(۱) از آرایه‌های بدیع و بیان جز به صورت طبیعی و تصادفی کم‌تر استفاده شده است.
(۲) در شعر برخی از شاعران شاخص این دوره، استفاده از آرایه‌های ادبی از جمله تشبیه بسیار رواج دارد.
(۳) تلمیح نیز در مضمون‌سازی نقش فعالی دارد (البته تلمیحات رایج نه تلمیحات غریب و نادر).
(۴) حسن تعلیل، حس‌آمیزی، تمثیل و اسلوب معادله نیز از دیگر آرایه‌های پرکاربرد این سبک‌اند.
(۵) قالب مسلط در این دوره به ظاهر غزل است؛ اما در حقیقت شاعر سبک هندی تک‌بیت‌گو است؛ یعنی قالب حقیقی شعرش مفردات است.
(۶) استفاده از ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ نیز در شعر این دوره رایج است.

پاسخ تشریحی

در (۱) نام شاعر آمده است و صائب خداوندگار مضامین تازهٔ شعری است و هیچ معنا و مضمونی در جهان نیست که در شعر صائب نیامده باشد و مضمون‌یابی و ارائهٔ خیال خاص و معنی برجسته از ویژگی‌های فکری شعر سبک هندی است که در این بیت دیده می‌شود.

در (۲) آرایهٔ حسن تعلیل دیده می‌شود و دلیل پدید آمدن چشم کوب‌ها را که همان سوسو زدن ستارها در آسمان است، ناز و کرشمهٔ یار هنگام نگاه کردن به آسمان می‌داند.

در (۳) تلخ‌بودن گریه، آرایهٔ حس‌آمیزی دارد.

بیت (۴) از حافظ است و ممکن است ترکیبات بیت، اسلوب معادله به نظر بیاید اما این آرایهٔ لَف و نشر است که شما را گمراه می‌کند و جزء آرایه‌های پرکاربرد سبک هندی نیست.

تست و پاسخ ۲۹

آرایه «جناس همسان» در کدام بیت‌ها یافت می‌شود؟
 الف) پری رویا چرا پنهان شوی از مردم چشم
 ب) ای آسمان چو دور ندیمانش دیده‌ای
 ج) میانت را و مویت را اگر صد ره بییمایی
 د) به شمشیر از تو نتوانم که روی دل بگردانم

پری را خاصیت آن است کز مردم نهران باشد
 در دور خویش، شکل مدور گرفته‌ای
 میانت کم‌تر از مویی و مویت تا میان باشد
 و گر میلیم کشی در چشم میلیم هم‌چنان باشد

۴ - ج - د

۳ - ب - د

۲ - الف - ج

۱ - الف - ب

(علوم و فنون ادبی دهم - درس ۱۲)

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره برای تشخیص جناس همسان، فهرست واژه‌های دو یا چند معنایی ادبیات فارسی را بخوانید.

درس نامه ● جناس همسان: یک واژه دو یا چند معنایی با دو معنای متفاوت، در سخن تکرار شده است؛ مثال: «برادر که در بند خویش است، نه برادر نه خویش است». واژه «خویش» با دو معنای «خود» و «خویشاوند» در عبارت، تکرار شده و جناس همسان (تام) پدید آمده است.

نکته برای تشخیص دادن جناس همسان، بهتر است برخی واژه‌های دو یا چند معنایی پرکاربرد را بشناسیم.

در اینجا فهرستی از این واژه‌ها ارائه می‌شود:

فهرست واژه‌های دو یا چند معنایی

(آب: آب / آبرو)، (آهو: غزال / عیب و نقص)، (آیت: آیه / نشانه)، (باب: در / درباره / بخش / رایج)، (باز: دوباره / نام پرند / گشوده)، (برگ: برگ درخت / اسباب و دارایی / توشه)، (بو: رایحه / امید و آرزو)، (به: بهتر / میوه به)، (بهار: فصل بهار / شکوفه)، (پرده: حجاب / وسیله‌ای برای پوشاندن / آهنگ و نغمه)، (پیاده: متضاد سواره / مهرة سرباز در شطرنج)، (پیوسته: همیشه، پی‌درپی / متصل، صفتی برای ابرو (ابروی پیوسته))، (تاب: پیچ و تاب / خشم / گرما / توان و تحمل)، (چنگ: پنجه دست / نوعی ساز)، (چین: کشور چین / چین و شکن)، (حجاز: سرزمین حجاز / نوایی در موسیقی)، (خراب: ویران / مست)، (خسرو: خسرو پرویز / پادشاه)، (خطا: اشتباه / سرزمینی در چین شمالی)، (داد: عدل و انصاف / فریاد / فعل «داد»)، (دستان: دست‌ها / نغمه و آهنگ / حیل و نیرنگ / لقب زال)، (دم: نفس / خون)، (دور: اطراف / گردش جام / روزگار / دایره)، (دیدار: ملاقات / چهره)، (دوش: کتف / دیشب)، (دید: چشم / آنچه دیده شود)، (روان: جان / جاری، روانه)، (رخ: رخسار / مهرة قلعه در شطرنج)، (رود: رودخانه / فرزند / نوعی ساز) (شام: شب / سرزمین شام)، (شانه: کتف / شانه مو)، (شاهد: گواه / بیننده / زیبارو)، (شفا: بهبود / نام کتابی از بوعلی سینا)، (شکر: قند / نام همسر خسرو پرویز)، (شمس: خورشید / شمس تبریزی)، (شور: مزه شور / غوغا / شوق و هیجان / نام دستگاهی در موسیقی)، (شیرین: مزه شیرین / نام معشوقه خسرو پرویز)، (صبر: شکیبایی / گیاهی تلخ)، (صورت: چهره / تصویر / ظاهر)، (ضحاک: ضحاک ماردوش / خندان)، (عراق: سرزمین عراق / نوایی در موسیقی)، (عشاق: عاشقان / نوایی در موسیقی)، (عهد: پیمان / دوران، روزگار)، (عود: چوبی خوشبو / نوعی ساز)، (عزیز: گرامی / نام منصبی در مصر)، (عین: چشم / چشمه / کاملاً شبیه)، (غریب: ناآشنا و بیگانه / عجیب و شگفت)، (قانون: قاعده / نام کتابی از بوعلی سینا)، (قرار: آرام و قرار / تصمیم / وعده)، (قصور: کوتاهی و گناه / قصرها)، (قلب: دل / سگه تقلبی / میانه لشکر)، (قربان: فدا / بخشی از تیردان / عید قربان)، (کام: دهان / آرزو)، (کمر: کمربند / میانه کوه)، (کنار: جنب / ساحل / آغوش)، (گور: گورخر / قبر)، (گوهر: گهر: مروارید / نژاد)، (لاله: گل لاله / نوعی چراغ)، (لب: لب / کنار)، (ماه: ماه آسمان، استعاره از معشوق / سی روز)، (مدام: همیشه، پیوسته / شراب) (مردم: انسان / مردمک چشم)، (میان: وسط / کمر)، (مهر: محبت و عشق / خورشید / ماه مهر)، (مشتری: خریدار / سیاره مشتری)، (نای: نی / گلو / نام زندان مسعود سعد)، (نوا: آهنگ / دارایی)، (نهاد: سرشت / قرار داد، گذاشت)، (هزار: عدد هزار / بلبل) ...

پاسخ تشریحی در بیت «الف» واژه «مردم» با دو معنی «مردمک چشم» و «انسان» تکرار شده است؛ پس جناس همسان دارد.

در بیت «ب» واژه «دور» با دو معنی «حلقه» و «گردش» تکرار شده است؛ پس جناس همسان دارد.

در بیت «ج» واژه «میان» تنها با معنی «کمر» و «مو» نیز در معنی «موی سر» تکرار شده است؛ پس فقط تکرار واژه (واژه‌آرایی) دارد.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

در بیت «د» واژه‌های «میل» به معنی «سیخ فلزی» و «میل» به معنی «رغبت و علاقه» به کار رفته است که جناس ناهمسان پدید آورده است. بنابراین، پاسخ (۱) است که بیت‌های «الف» و «ب» را پیشنهاد داده.

تکنیک واژه‌های تکرار شده در هر بیت را پیدا کنید و ببینید آیا در دو معنی متفاوت به کار رفته‌اند یا نه.

دام تستی ممکن است واژه‌های دومعنایی، فقط با یک معنی در سخن تکرار شده باشد که در این صورت جناس همسان ندارد و «تکرار» محسوب می‌شود؛ مثلاً «پری» در بیت «الف» یا «میان» و «مو» در بیت «ج».

تست و پاسخ ۳۰

به ترتیب در چند بیت، «موازنه» و در چند بیت، «لف و نشر» وجود دارد؟

خط معنبر و زلف کژت، زمرد و افعی	رخ منور و خال سیاهت، آتش و هندو
وین شاهدهی و شنگی در ماه و خور نباشد	این دلبری و شوخی از سرو و گل نیاید
می‌فرستد درد و می‌گویم که درمان می‌فرستد	می‌رساند رنج و پندارم که راحت می‌رساند
چنگی حزین و جامی بنواز یا بگردان	ای نور چشم مستان در عین انتظارم
منزل راحت و ریحان و سرور است این‌جا	موسم عشرت و شادی و نشاط است امروز
(۴) چهار - یک	(۲) سه - دو

(علوم و فنون ادبی دهم - درس ۹ / علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۶)

پاسخ: گزینه ۲

درس نامه لفت و نشر: آن است که دو یا چند لفظ را در بخشی از کلام بیاورند؛ سپس در بخش دیگر کلام، دو یا چند لفظ دیگر بیاورند که هر کدام از آن‌ها به یکی از الفاظ پیشین، مربوط باشد؛ این ارتباط ممکن است رابطه‌ای دستوری، تشبیهی یا معنایی باشد؛ نمونه: «افروختن و سوختن و جامه دریدن / پروانه ز من، شمع ز من، گل ز من آموخت»
یعنی: پروانه سوختن، شمع افروختن و گل جامه دریدن را از من آموخت.
«افروختن، سوختن و جامه دریدن»، «لها» و «پروانه، شمع و گل»، «نشرها هستند»
نمونه‌ای دیگر:

«منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش / من انس به سرو و گل و بادام گرفتم»
در تشبیهی نهفته، قد به سرو، رخ به گل و چشم به بادام مانند شده است (بنابراین «قد، رخ و چشم» لها و «سرو، گل و بادام» نشرها هستند).

نکته اگر نشرها به ترتیب لها آمده باشند، لفت و نشر را مرتب و اگر نشرها به ترتیب لها نیامده باشند، لفت و نشر را مشوش یا نامرتب می‌گویند. نمونه‌ای از لفت و نشر مرتب:

«دل و کشور جمع و معمور باد / ز ملک، پراکندگی دور باد»
دلت، جمع (آسوده) و کشور، معمور (آباد) باد («دل و کشور» لها و «جمع و معمور» نشرها هستند).
نمونه‌ای از لفت و نشر نامرتب (مشوش):

«آن نه زلف است و بناگوش که روز است و شب است / و آن نه بالای صنوبر که درخت رطب است»
زلف به شب و بناگوش به روز تشبیه شده است (زلف و بناگوش، لها و روز و شب، نشرها هستند).

پاسخ تشریحی

بیت اول:

موازنه: فقط واژه‌های «رخ و خط» سجع متوازن و «منور و معنبر» سجع متوازی دارند؛ پس موازنه ندارد.

لفت و نشر: در مصراع اول «رخ منور» با «آتش» و «خال سیاه» با «هندو» و در مصراع دوم «خط معنبر» با «زمرد» و «زلف کژ» با «افعی» رابطه تشبیهی دارد؛ پس لفت و نشر دارد (در صورت سؤال، زیر لفت و نشر یک تیک می‌زنیم).

زبان و ادبیات فارسی

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

بیت دوم:

موازنه: واژه‌های دو مصراع، سجع متوازن دارند؛ پس موازنه دارد (در صورت سؤال، زیر موازنه یک تیک می‌زنیم).
لَف و نشر: هیچ‌کدام از واژه‌های بیت با واژه‌های دیگر، رابطه لَف و نشر ندارد.

بیت سوم:

موازنه: واژه‌های دو مصراع، سجع متوازن دارند؛ پس موازنه دارد (در صورت سؤال، زیر موازنه یک تیک می‌زنیم).
لَف و نشر: هیچ‌کدام از واژه‌های بیت با واژه‌های دیگر، رابطه لَف و نشر ندارد.

بیت چهارم:

موازنه: واژه‌های دو مصراع، سجع متوازن ندارند؛ پس موازنه ندارد.
لَف و نشر: جمله‌های مصراع دوم بیت را می‌توان به این صورت، مرتب کرد: چنگی حزین بنواز و یا جامی بگردان.
بنابراین مصراع دوم دارای لَف و نشر مرتب است (در صورت سؤال، زیر لَف و نشر یک تیک می‌زنیم).

بیت پنجم:

موازنه: واژه‌های دو مصراع، سجع متوازن دارند؛ پس موازنه دارد (در صورت سؤال، زیر موازنه یک تیک می‌زنیم).
لَف و نشر: هیچ‌کدام از واژه‌های بیت با واژه‌های دیگر، رابطه لَف و نشر ندارد.

تکنیک برای پاسخ‌دادن به این سؤالات شمارشی، آرایه‌های مورد نظر را در هر بیت بررسی می‌کنیم و در صورت دارا بودن هر آرایه، یک علامت «تیک» کنار آرایه مورد نظر می‌زنیم و در پایان، تیک‌های مربوط به هر آرایه را شمارش می‌کنیم تا به جواب برسیم.

دام تستی در بیت دوم، وجود حرف عطف «و» گمراه‌کننده است و وجود لَف و نشر را القا می‌کند؛ اما واقعیت این است که میان واژه‌ها، رابطه‌ای که ایجاد لَف و نشر کند، وجود ندارد.

تست و پاسخ ۳۱

آرایه‌های «استعاره، ایهام، پارادوکس و لَف و نشر» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

الف) ای که از دفتر حسنت مه تابان بابی است
ب) همچو زلف سیه و روی جهان‌افروزت
ج) ابرویش خم به کمان ماند و قد راست به تیر
د) ای کرده ماه را از تیره‌شب، نقاب
آتش روی تو در عین لطافت آبی است
نتوان دید شبی تیره و مهتابی خوش
کس ندیدم که چنین تیر و کمانی دارد
در شب فکنده چین، بر مه فکنده تاب

۱) ب - الف - د - ج ۲) ب - د - الف - ج ۳) د - ج - الف - ب ۴) د - الف - ج - ب

(علوم و فنون ادبی یازدهم - درس ۹ / علوم و فنون ادبی دوازدهم - دروس ۶ و ۹)

پاسخ: گزینه ۳

مشاوره برای تسلط بیشتر بر آرایه‌های ادبی، درس مربوط به هر آرایه را در یکی از کتاب‌های «علوم و فنون ادبی جامع یا هفت خان آرایه یا جمع‌بندی علوم و فنون خیلی سبز» مطالعه کنید.

درس نامه

استعاره: استعاره تشبیه بسیار فشرده‌ای است که در آن، گوینده مشبّه‌به یا مشبّه را همراه با نشانه یا قرینه‌ای در جمله به کار می‌برد؛ بر این اساس که مشبّه‌به یا مشبّه در سخن آمده باشد. استعاره بر دو گونه است:

الف) استعاره مصرّحه (آشکار):

منظور از مصرّحه یا آشکار آن است که مشبّه‌به در سخن، آشکار و نمایان است، بنابراین هرگاه گوینده مشبّه‌به را همراه با قرینه یا نشانه‌ای در سخن بیاورد، با استعاره مصرّحه (آشکار) روبه‌رو هستیم.

در بیت زیر، شاعر در ذهن خود، ستاره‌ها را به «نرگس» و خورشید را به «گل زرد» تشبیه کرده و از این تشبیهات ذهنی، تنها مشبّه‌ها را در سخن آورده است:

«هزاران نرگس از چرخ جهانگرد / فروشد تا برآمد یک گل زرد»

و در بیت زیر، به ترتیب: چشم را به «نرگس تر»، گونه‌ها را به «لاله» و اشک را به «مروارید» تشبیه کرده و از این تشبیهات ذهنی، تنها **مشبّه‌به‌ها** را در سخن خود آورده است:

«گفتا که مرو به غربت و می‌بارید / از نرگس تر به لاله بر مروارید»

روش تشخیص استعاره مصرّحه:

برای تشخیص استعاره مصرّحه یا آشکار، اسم‌هایی را که در بیت آمده، بررسی می‌کنیم تا ببینیم آیا در معنی حقیقی و رایج خود به کار رفته‌اند یا خیر. در بیت زیر اسم‌هایی چون «برف»، «پَر زاغ»، «بلبل» و «باغ» آمده است:

«مرا برف باریده بر پَر زاغ / نشاید چو بلبل تماشای باغ»

با بررسی این اسم‌ها می‌بینیم که «برف» و «پَر زاغ» در مصراع اول را نمی‌توانیم در معنی حقیقی آن‌ها در نظر بگیریم بلکه با توجه به مفهوم بیت، به ترتیب استعاره از موهای سفید و موهای سیاه شاعر هستند.

ب) استعاره مکنّیه (پوشیده):

در این نوع استعاره، مشبّه همراه با ویژگی یا جزئی از مشبّه‌به می‌آید، بنابراین منظور از استعاره مکنّیه یا پوشیده، پوشیده و پنهان بودن مشبّه‌به است؛ اما همواره ویژگی یا نشانه‌ای از مشبّه‌به در سخن وجود دارد که ما را به وجود فرایند تشبیه، راهنمایی می‌کند.

در جمله «چهره‌اش از شادی شکفت» فعل «شکفت» ما را راهنمایی می‌کند که «چهره» به «گل» تشبیه شده است؛ یعنی: چهره‌اش از شادی [مانند گل] شکفت.

استعاره مکنّیه، معمولاً به صورت‌های زیر، در سخن دیده می‌شود:

۱) مشبّه + گزاره یا فعل مربوط به مشبّه‌به:

به صحرا شدم، عشق باریده بود (فعل «باریده بود» ویژگی مشبّه‌به (باران / برف) است که به مشبّه (عشق) نسبت داده شده؛ بنابراین عشق در ذهن گوینده به باران یا برف تشبیه شده است).

۲) عضو یا ویژگی مشبّه‌به + — + مشبّه (اضافه استعاری):

ما آبروی فقر و قناعت نمی‌بریم («آبرو» ویژگی مشبّه‌به (انسان) است که به مشبّه (فقر و قناعت) نسبت داده شده؛ بنابراین، فقر و قناعت در ذهن شاعر به انسان تشبیه شده است).

۳) نسبت دادن صفت مشبّه‌به به مشبّه:

نار خندان، باغ را خندان کند (صفت «خندان» ویژگی مشبّه‌به (انسان) است که به مشبّه (نار و باغ) نسبت داده شده؛ بنابراین، نار (انار) و باغ در ذهن شاعر به انسان تشبیه شده‌اند).

۴) منادا واقع شدن مشبّه غیرانسان:

منادا واقع شدن، ویژگی انسان است؛ هرگاه یک موجود غیرانسان، منادا واقع شود، با استعاره مکنّیه روبه‌رو هستیم، زیرا در ذهن گوینده به انسان تشبیه شده است که می‌تواند منادا واقع شود و مورد خطاب قرار گیرد:

ای باد بامدادی، خوش می‌روی به شادی («باد بامدادی»، منادا شده است؛ بنابراین در ذهن شاعر، باد بامدادی به انسان تشبیه شده است).

نکته در استعاره مکنّیه، معمولاً مشبّه‌به، انسان است. هرگاه در استعاره مکنّیه، ویژگی انسانی به مشبّه نسبت داده شود، استعاره مکنّیه را «تشخیص» می‌گویند.

روش تشخیص استعاره مکنّیه:

برای تشخیص استعاره مکنّیه، بررسی می‌کنیم آیا نسبت‌دادن واژه‌های سخن به یکدیگر، حقیقی است یا براساس تشبیه و تخیل؛ مثلاً در مصراع: «مهرش به جان می‌کاشتم تا بر دهد مهر و وفا» فعل «می‌کاشتم»، به صورت تخیلی و غیرحقیقی به «مهر» نسبت داده شده و این فعل

ما را راهنمایی می‌کند که «مهر» در ذهن گوینده به «دانه» یا «نهالی» تشبیه شده است که آن را می‌کارند تا بزرگ و بارور شود؛ هم‌چنین است «کاشتن مهر» در بیت:

«هر کاو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نچید / در رهگذار باد نگهبان لاله بود»

پارادوکس (متناقض‌نما): نسبت‌دادن دو مفهوم متضاد به یکدیگر یا به یک چیز، به‌گونه‌ای که وجود یکی، دیگری را نقض کند، هم‌چنین نسبت‌دادن مفهوم یا کاری، به چیزی که با آن ناسازگار و متضاد باشد.

در بیت زیر، دو مفهوم متضاد «حاضر» و «غایب» به یکدیگر نسبت داده شده‌اند:

«هرگز وجود حاضر و غایب شنیده‌ای من در میان جمع و دلم جای دیگر است»

و در مصراع دوم بیت زیر، مفهوم «برافروختن (روشن کردن) چراغ» به «باد» نسبت داده شده، در حالی که با آن ناسازگار و متضاد است؛ چون باد، مایهٔ خاموشی چراغ است:

«ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی / از این باد ار مددخواهی، چراغ دل برافروزی»

تفاوت پارادوکس و تضاد:

در پارادوکس، دو مفهوم متضاد، هم‌زمان به یک چیز یا به یکدیگر نسبت داده می‌شود ولی در تضاد، دو واژهٔ متضاد، جدا از یکدیگر در سخن به کار می‌روند. برای نمونه در مصراع اول بیت زیر، دو واژهٔ «شادی» و «غم» با یکدیگر تضاد دارند، چون «غم» با شاعر و «شادی» با رخ یار پیوند دارد؛ ولی در مصراع دوم، «شادمانی کردن با غم» پارادوکس ایجاد می‌کند:

«می‌خورم جام غمی، هر دم به شادی زُخت / خرم آن کس کاو بدین غم شادمانی می‌کند»

پاسخ تشریحی پاسخ‌گویی به این سؤال را با آرایهٔ «پارادوکس» یا «لَف و نشر» که ساده‌تر هستند، شروع می‌کنیم؛ با توجه به گزینه‌ها، «پارادوکس» برای ابیات «الف»، «ج» و «د» پیشنهاد شده است.

در مصراع دوم بیت «الف»، «آتش» و «آب» که متضاد هم هستند، به یکدیگر نسبت داده شده‌اند؛ پس پارادوکس داریم. در بیت‌های «ج» و «د» پارادوکس دیده نمی‌شود؛ پس ۱ و ۴ رد می‌شوند و ۲ و ۳ باقی می‌مانند.

اکنون آرایهٔ «لَف و نشر» را در بیت‌های «ب» و «ج» بررسی می‌کنیم و می‌بینیم که در هر دو بیت، لَف و نشر وجود دارد:

در بیت «ب»، «زلف سیاه» و «روی جهان‌افروز» به ترتیب با «شبی تیره» و «مهتابی خوش» ارتباط تشبیهی دارند و در بیت «ج»، «ابرو» و «قد» به‌طور نامرتب با «تیر» و «کمان» در مصراع دوم پیوند تشبیهی دارند؛ پس با لَف و نشر هم به جواب نمی‌رسیم و ناچاریم آرایهٔ «استعاره» یا «ایهام» را در بیت‌های «ب» و «د» بررسی کنیم.

در بیت «ب» استعاره نداریم، چون همان‌طور که گفته شد، «زلف سیاه» و «روی جهان‌افروز» به ترتیب به «شبی تیره» و «مهتابی خوش» تشبیه شده‌اند؛ ولی در بیت «د» واژه‌های «ماه» و «شب» به ترتیب، استعاره از «روی» و «زلف» یار است.

بنابراین جواب، ۳ است و برای اطمینان بیشتر، آرایهٔ «ایهام» را در بیت «ج» بررسی می‌کنیم: از واژهٔ دومعنایی «راست» می‌توان معانی «راست و استوار» و «دقیق و درست» را دریافت کرد؛ پس ایهام دارد.

تکنیک برای پاسخ‌دادن به این‌گونه سؤالات، با آرایهٔ ساده‌تر شروع می‌کنیم تا با رد گزینه به پاسخ برسیم.

دام‌تستی در هر دو بیت «ب» و «ج» که برای «لَف و نشر» پیشنهاد شده است، لَف و نشر وجود دارد و در بیت «ب» اگر به تشبیه نهفته توجه نکنیم، ممکن است «شبی تیره» و «مهتابی خوش» را به ترتیب استعاره از «زلف» و «روی» یار بگیریم در حالی که این «مشبه»‌ها در مصراع اول آمده‌اند و آرایهٔ «تشبیه» ساخته‌اند.

تست و پاسخ ۳۳

آرایه‌های مقابل کدام بیت، «هر دو» درست هستند؟

- ۱) در حسن بی‌نظیری در لطف بی‌نهایت
 - ۲) راستی گرچه به بالای تو می‌ماند سرو
 - ۳) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی
 - ۴) ای روی دلاریست مجموعهٔ زیبایی
- در مهر بی‌ثباتی در عهد بی‌دوامی (ایهام، موازنه)
نسبت قدّ تو با سرو روان نتوان کرد (تشبیه، استعارهٔ مَصْرَحَه)
تو خود آفتاب خود باش و طلسم کار بشکن (مجاز، تضمین)
مجموع چه غم دارد از من که پریشانم (جناس، پارادوکس)

(علوم و فنون ادبی دهم - دروس ۹ و ۱۱ / علوم و فنون ادبی یازدهم - دروس ۳، ۶ و ۹ / علوم و فنون ادبی دوازدهم - دروس ۳، ۶ و ۹)

پاسخ: گزینهٔ ۳

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

مشاوره برای تسلط بیشتر بر آرایه‌های ادبی، درس مربوط به هر آرایه را در کتاب «علوم و فنون ادبی جامع یا هفت‌خان آرایه یا جمع‌بندی علوم و فنون خیلی سبز» مطالعه کنید.

پاسخ تشریحی در بیت (۱) واژه‌های دومعنایی «مهر» و «عهد» دیده می‌شوند؛ اما از هر کدام، تنها یک معنی آن، قابل پذیرش است؛ «مهر» همان محبت و «عهد»، عهد و پیمان است؛ اما واژه‌های دو مصراع با یکدیگر سجع متوازن دارند و آرایه «موازنه» در بیت دیده می‌شود. در بیت (۲) در مصراع اول، «تشبیه» وجود دارد؛ اما «سرو روان» در مصراع دوم، «استعاره مصرّحه» نیست و در معنای حقیقی (درخت سرو) به کار رفته است (می‌گوید: نمی‌توان قد تو را با درخت سرو خرامان، مقایسه کرد). در بیت (۳) واژه «سر» مجاز از «قصه و اندیشه» است و شاعر مصراع اول را از سعدی تضمین کرده است؛ پس پاسخ، (۳) است (بیت سعدی در درس ششم از علوم و فنون ادبی ۲ آمده است: «سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی / چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی»). در بیت (۴) واژه‌های «مجموعه» و «مجموع» به معنی «آسوده و خاطر جمع» جناس دارند؛ اما وجود واژه‌های متضاد «مجموع» و «پیشان» در مصراع دوم، پارادوکس ایجاد نکرده است، زیرا جدا از یکدیگر به کار رفته‌اند (می‌گوید: فرد آسوده، غمی از من که پریشانم ندارد).

تکنیک کافی است در هر گزینه، یک آرایه غلط را بیابید تا با آن ردّ گزینه بکنید.

تست و پاسخ ۳۳

در ابیات زیر به ترتیب، کدام آرایه‌ها یافت می‌شوند؟
 الف) ندارد با تو بازاری مگر شوریده اسراری
 ب) گر دلبرم به یک شکر از لب، زبان دهد
 ج) تا روان دارم روان دارم حدیثش بر زبان
 د) چه شب است یا رب امشب که ستاره‌ای برآمد
 ۱) جناس ناهمسان، تشبیه، مجاز، لَف و نشر
 ۳) واژه‌آرایی، استعاره، کنایه، مراعات نظیر

که مهرش در میان جان و مهرش بر دهان باشد
 مرغ دلم ز شوق، به شکرانه جان دهد
 سنگ‌دل گوید که یاد یار سیمین تن مکن
 که دگر نه عشق خورشید و نه مهر ماه دارم
 ۲) کنایه، مجاز، جناس ناهمسان، ایهام تناسب
 ۴) کنایه، اغراق، جناس همسان، لَف و نشر

پاسخ: گزینه ۲ (علوم و فنون ادبی دهم - درس ۱۲ / علوم و فنون ادبی یازدهم - دروس ۶ و ۱۲ / علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۹)

مشاوره برای تسلط بیشتر بر آرایه‌های ایهام تناسب و جناس همسان، فهرست واژه‌های دو یا چند معنایی را در درس‌نامه سؤال ۲۹ مطالعه کنید.

درس‌نامه

مجاز: کاربرد یک اسم به جای اسم دیگر است؛ به‌گونه‌ای که میان آن دو اسم، یکی از رابطه‌های جزئی، کلیه، محلّیه (جایگاهی)، جنسیه، سببیه، آلیه (ابزاری)، شباهت و ... وجود داشته باشد. اگر رابطه دو اسم «شباهت» باشد، آن را استعاره می‌نامیم و دیگر رابطه‌ها را مجاز می‌گوییم. در بیت زیر، واژه «عالم» با رابطه محلّیه (جایگاهی) مجاز از مردم عالم و واژه «نرگس» با رابطه شباهت، مجاز یا استعاره از چشم یار است: «عالم از شور و شر عشق، خبر هیچ نداشت / فتنه‌انگیز جهان، نرگس جادوی تو بود»

کنایه: در لغت به معنی پوشیده سخن‌گفتن است و در اصطلاح ادبی آن است که ترکیب یا عبارتی در معنایی غیر از معنای ظاهری خود به کار رفته باشد؛ مثلاً در بیت: «هنوز از دهن بوی شیر آیدش / همی رأی شمشیر و تیر آیدش»، «هنوز بوی شیر از دهنش می‌آید» یعنی «هنوز کودک و خردسال است».

در بیت زیر، «سر به بیابان نهادن» کنایه از «دیوانگی و آشفته‌حالی» است:
 «عاقبت سر به بیابان بنهد چون سعدی / هر که در سر هوس چون تو غزالی دارد» و در بیت زیر، «موشکافی» کنایه از «دقیق شدن» و «سر از پا ندانستن یا نشناختن» کنایه از «با شور و شوق رفتن» است:
 «موشکافی را رواجی نیست در بازار عشق / هر که سر از پا نمی‌داند در این سودا سر است»

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

نکته

علاوه بر عبارت‌های کنایی، گاه صفتی به کار می‌رود که باید از آن متوجه صفت دیگری شد، مثلاً:

صفت «سیه‌کاسه» در بیت‌های زیر کنایه از «بخیل و خسیس» است:

«دهر، سیه‌کاسه‌ای است، ما همه مهمان او / بی‌نمکی تعبیه است در نمک‌خوان او»

«برو از خانه گردون به در و نان مطلب / کان سیه‌کاسه در آخر بکشد مهمان را»

تفاوت کنایه و مجاز:

مجاز کاربرد یک اسم به جای اسم دیگر است، به‌گونه‌ای که میان آن دو اسم، یکی از رابطه‌های جزئیه، کلیه محلیه، جنسیه، آلیه (ابزاری)،

شبهات و ... وجود داشته باشد. در بیت زیر واژه «پولاد» مجاز از «شمشیر» است که هر دو از نظر دستور زبان، اسم هستند:

«در آن باران تیر و برق پولاد / میان شام رستاخیز می‌گشت»

یا در بیت زیر، واژه «نرگس» مجاز از «چشم» است و هر دو اسم هستند:

«من آن فریب که در نرگس تو می‌بینم / بس آب روی که با خاک ره برآمیزد»

اما کنایه معمولاً عبارت (جمله)، صفت و گاهی اسمی غیر ساده است؛ نمونه:

آب از دست نچکیدن: کنایه از خسیس بودن / پخته‌خوار: کنایه از تنبل و بی‌مسئولیت / موشکافی: کنایه از دقیق شدن و ... چنان‌که

می‌بینید، در کنایه معمولاً علاوه بر معنای کنایی (معنای دور)، یک معنای نزدیک و ظاهری هم وجود دارد که نشانه، نمونه یا دلیلی برای

معنای کنایی است؛ مثلاً «سپرانداختن» در جنگ نشانه تسلیم شدن یا «پخته‌خوار» و «آماده‌خور بودن»، نمونه‌ای برای آدم‌های تنبل و

بی‌مسئولیت است و «موشکافی» نمونه‌ای از دقت زیاد در کارهاست.

پاسخ تشریحی

برای پاسخ‌دادن به این سؤال، هر بیت را می‌خوانیم و وجود آرایه‌های پیشنهادی را در آن بررسی می‌کنیم:

در بیت «الف» هر دو آرایه «جناس ناهمسان» (مهر و مَهر) و «کنایه» (مَهرش بر دهان باشد: سکوت اختیار کند) که در ۱، ۲ و ۴ پیشنهاد شده است، دیده می‌شود ولی «واژه‌آرایی» (تکرار واژه) در بیت دیده نمی‌شود؛ پس ۳ رد می‌شود.

در بیت «ب» واژه «زبان» مجاز از «قول» است؛ ترکیب «مرغ دل» اضافه تشبیهی است و اغراق در مصراع دوم را نمی‌توان به طور قطعی رد کرد؛ پس هیچ گزینه‌ای رد نمی‌شود.

در بیت «ج» واژه «روان» با دو معنی «جان» و «جاری» تکرار شده و «جناس همسان» پدید آورده است؛ هم‌چنین واژه‌های «یاد» و «یار» در مصراع دوم «جناس ناهمسان» پدید آورده‌اند.

واژه مرگب «سنگ‌دل» تشبیه درون‌واژه‌ای دارد و کنایه از «بی‌رحم و نامهربان» است.

در بیت «د» بین واژه‌های «شب»، «ستاره» و «ماه» مراعات نظیر وجود دارد اما «لف و نشر» دیده نمی‌شود؛ پس ۱ و ۴ نیز رد می‌شوند.

با توجه به این که ۱، ۲ و ۴ رد شده‌اند، پاسخ ۳ است؛ ولی برای اطمینان بیشتر، «ایهام تناسب» در بیت «د» را بررسی می‌کنیم: واژه «مهر» در معنای «محبت» پذیرفتنی است و معنای دیگرش (خورشید) با «ستاره»، «ماه» و «خورشید» ایجاد تناسب می‌کند.

تکنیک

برای پاسخ‌دادن به این‌گونه سؤالات با توجه به آرایه‌های پیشنهادی در هر گزینه، بیت‌های متناظر با آرایه‌های ساده‌تر را انتخاب و بررسی می‌کنیم و با رد آرایه‌های نادرست به جواب می‌رسیم.

دام تستی

در این‌گونه سؤالات ترتیبی، گاهی دو یا سه آرایه پیشنهاد شده در یک بیت دیده می‌شود، مثلاً در بیت «الف» هر دو آرایه «جناس ناهمسان» و «کنایه» وجود دارد و در بیت «ج» هر دو نوع «جناس همسان» و «جناس ناهمسان» دیده می‌شود؛ پس باید دیگر بیت‌ها یا گزینه‌ها را هم بررسی کنیم.

تست و پاسخ ۳۴

ابیات زیر را با توجه به داشتن آرایه‌های «تشبیه، استعاره مصرحه، مجاز، کنایه و تشخیص» از راست به چپ مرتب کنید.

چشمه‌ها زین سنگ خارا کن کمال این است و بس

زبانم را بیانی آتشین ده

وانگهی از خود بشو یک بار دست

باید که به رنگ شمع از رفتن سر خندد

ترسم که راز در کف نامحرم اوفتد

الف) دل چو سنگ خاره شد ای پور عمران با عصا

ب) دلم را داغ عشقی بر جبین نه

ج) اولاً تجرید شو از هر چه هست

د) با اهل فنا دارد هر کس سر یک‌رنگی

ه) مشکن دلم که حقه راز نهان توست

(۱) ه - ج - ب - الف - د (۲) د - الف - ه - ج - ب (۳) د - ه - ج - ب - الف (۴) ه - ج - الف - د - ب

(علوم و فنون ادبی یازدهم - دروس ۳، ۶، ۹ و ۱۲)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

پاسخ تشریحی (الف) سنگ خاره: استعاره مصرحه از «دل» است؛ این موضوع را با توجه به مصراع اول درمی‌یابیم.

(ب) دل که جبین (پیشانی) دارد: تشخیص دارد.

(ج) بشو یک بار دست (دست‌شستن) کنایه از ترک و رها کردن است.

(د) او به رنگ شمع: تشبیه دارد («بهرنگ» در این جا ادات تشبیه است).

(ه) کف: مجاز از دست است.

تکنیک یکی از آرایه‌های ساده‌تر (در این جا، تشخیص یا تشبیه) را انتخاب کنید و با گزینه‌ها مطابقت دهید تا یکی دو گزینه حذف

شود؛ سپس با آرایه‌های دیگر ادامه دهید تا به جواب برسید.

تست و پاسخ ۳۵

آرایه‌های روبه‌روی ابیات، همه درست است؛ به‌جز:

۱) ز خاک رسته لاله‌ها چو بُسَدین پیاله‌ها	به برگ لاله ژاله‌ها چو در شفق ستاره‌ها (جناس، سجع)
۲) دیگر از آن جانبم نماز نباشد	گر تو اشارت کنی که قبله چنین است (مراعات نظیر، ایهام)
۳) خرد زنده‌ جاودانسی شناس	خرد مایه‌ زندگانی شناس (ترصیع، تکرار)
۴) صوفی بیا که آینه صافی است جام را	تا بنگری صفای می لعل فام را (تشبیه، اشتقاق)

پاسخ: گزینه ۲ (علوم و فنون ادبی دهم - دروس ۳، ۶، ۹ و ۱۲ / علوم و فنون ادبی یازدهم - درس ۳ / علوم و فنون ادبی دوازدهم - دروس ۳ و ۹)

درس نامه «اشتقاق» میان واژه‌هایی شکل می‌گیرد که هم‌ریشه باشند؛ مثلاً واژه‌های مشخص‌شده در بیت زیر، اشتقاق دارند:

«لب میالای به شعری که ندارد شوری / شاعری قدر تو داند که شعوری دارد»

واژه‌های «شعر، شاعر و شعور» از ریشه «ش، ع، ر» هستند.

پاسخ تشریحی در بیت دوم، «دیگر» ایهام تناسب دارد، چون در معنای «پس از آن» قابل قبول است و در معنای «نماز عصر» با «نماز» تناسب دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در ۱) «لاله» و «ژاله» جناس ناقص اختلافی دارند و «لاله‌ها»، «پیاله‌ها» و «ژاله‌ها» واژه‌های سجع‌اند، چون در پایان سه قسمت از چهار قسمت بیت آمده‌اند: « Δ —x— x—x—»

در ۲) هر واژه مصراع اول، با واژه متناظرش در مصراع دوم سجع متوازی دارد:

خرد	زنده	جاودانی	شناس
↕	↕	↕	↕
خرد	مایه	شادمانی	شناس

بنابراین آرایه ترصیع شکل گرفته است. واژه «خرد» نیز تکرار شده است.

در ۴) «می» به «لعل» تشبیه شده است و واژه‌های «صوفی»، «صافی» و «صفا» هم‌ریشه (از ریشه «ص، ف، و» هستند)؛ بنابراین اشتقاق دارند.

تکنیک در هر بیت، سعی کنید با آرایه‌ای که برایتان ساده‌تر است، شروع کنید و ردّ گزینه کنید تا به جواب برسید.

تست و پاسخ ۳۶

تعداد جناس در کدام گزینه، متفاوت با سایر ابیات است؟

۱) کفر است در طریقت ما کینه داشتن	آیین ماست سینه چو آینه داشتن
۲) خار بدرودن به مژگان، خاره بشکستن به دست	سنگ خاییدن به دندان، کوه ببردن به چنگ
۳) بالای خود در آینه چشم من ببین	تا با خبر ز عالم بالا کنم تو را
۴) روزی سرت بیوسم و در پایت اوفتم	پروانه را چه حاجت پروانه دخول

(علوم و فنون ادبی دهم - درس ۱۲)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

پاسخ تشریحی در ۳ میان «بالا» به معنی «قد و قامت» و «بالا» به معنی «برین و برترین» جناس تام (همسان) وجود دارد اما جناس دیگری در این بیت دیده نمی‌شود؛ در حالی که در هر یک از سایر گزینه‌ها، دو بار جناس به کار رفته است.

نکته «ی» در «بالای خود» واج میانجی است و جزء کلمه به شمار نمی‌آید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کینه و سینه: جناس ناقص اختلافی - آیین و آینه: جناس ناقص افزایشی

۲) سنگ و چنگ: جناس ناقص اختلافی - خار و خار: جناس ناقص افزایشی

۳) سر و در: جناس ناقص اختلافی - پروانه و پروانه: جناس تام (پروانه اول نوعی حشره است و پروانه دوم به معنی مجوز است).

نکته ۱) «ت» در «سرت» ضمیر است و کلمه جداگانه‌ای است؛ بنابراین هنگام یافتن آرایه «جناس» آن را کنار می‌گذاریم.
۲) «سر» اسم و «در» حرف است. میان یک اسم و یک حرف می‌توانیم جناس ایجاد کنیم؛ اما دو حرف با همدیگر جناس نمی‌سازند؛ مثلاً در (حرف اضافه) با بر (حرف اضافه) جناس به حساب نمی‌آیند. حالا شما بگویید بر (حرف اضافه) با بر (اسم به معنی پهلو) جناس دارند؟ بله؛ این دو جناس تام دارند؛ چون یکی از آن‌ها اسم است.

تست و پاسخ ۳۷

نام بحر همه گزینه‌ها درست است؛ به جز

این‌جاست عشق تازه و عهد کهن (رجز مسدس سالم)
پربشانی گهی بر هم زند آیین (هزج مسدس سالم)
نه طاقبت که جز وی ببینم (مقارب مسدس سالم)
کاو ردیف لعل دارد عذب و خوش‌گفتار (رمل مسدس سالم)

۱) ما از الست آورده‌ایم این اتصال
۲) چه شد گر کفر زلفت شد بلای دین
۳) نه قدرت که با وی نشینم
۴) امتحان ما ز طبع شعر تو شعری است

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۱)

پاسخ: گزینه ۴

درس نامه ●● بحر رمل از تکرار «فاعلاتن»، هزج از «مفاعیلن»، رجز از «مستفعلن» و مقارب از «فعولن» تشکیل می‌شود. اگر هر بیت، هشت رکن داشته باشد «مثنی» و اگر شش‌رکنی باشد «مسدس» و در صورت چهاررکنی بودن «مرّبع» خوانده می‌شود. نکته بعدی در نام‌گذاری ابیات، سالم یا محذوف بودن آن‌هاست. اگر یک هجا از پایان رکن اصلی حذف شود، به آن محذوف می‌گویند. در ادامه، محذوف همه ارکان را می‌آوریم:

رکن اصلی	رکن محذوف
فاعلاتن (-U-)	فاعلن (-U-)
مفاعیلن (-U--)	مفاعی (= فعولن) (-U--)
فعولن (-U-)	فَعُو (= فَعَل) (-U-)
مستفعلن (-U--)	ندارد.

نکته «مستفعلن» رکن محذوف ندارد، زیرا اگر هجای پایانی آن حذف شود، «-U-» می‌ماند که نمی‌تواند رکن پایان مصراع باشد. دقت کنید رکن محذوف، تنها در پایان مصراع می‌آید؛ بنابراین، هجای پایانی آن نمی‌تواند کوتاه باشد.

پاسخ تشریحی وزن ۴ «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فع» است که هر چند بحر رمل است، اما چهار رکن در هر مصراع دارد و «مثنی» است؛ نه مسدس. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مستفعلن مستفعلن مستفعلن: رجز مسدس سالم

۲) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن: هزج مسدس سالم

۳) فعولن فعولن فعولن: مقارب مسدس سالم

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

تست و پاسخ ۳۸

وزن قطعه شعر زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

«ما در میان زخم و شب و شعله زیستیم / در تور تشنگی و تباهی / با نظم واژه‌های پریشان گریستیم»

- (۱) مفعولُ فاعلاتُ مفاعِلنُ فَعْل / مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ / مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعِلن
- (۲) مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعِلن / مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلن / مفعولُ فاعِلن مفعولُ فاعلاتُ
- (۳) مستفعلنُ مفاعِلُ مستفعلنُ فَعْل / مستفعلنُ مفاعِلُ مستف / مستفعلنُ مفاعِلُ مستفعلنُ فَعْل
- (۴) مستفعلنُ مفاعِلُ مستفعلنُ فعول / مستفعلنُ مفاعیلُ مستف / مستفعلنُ مفاعِلنُ مستفعلنُ فَعْل

پاسخ: گزینه ۳

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۱)

مشاوره در شعر نیمایی هم مانند شعر سنتی تقسیم‌بندی دوگانه وجود دارد؛ همچنین مانند شعر سنتی گاهی اوقات در آن، اختیارات شاعری دیده می‌شود که در انتخاب گزینه به این موارد باید توجه کنید.

پاسخ تشریحی

ما	دَر	م	یا	ن	رَخ	م	ش	ب	شُع	ل	زی	س	تیم
-	-	U	-	U	-	U	U	U	-	U	-	U	U -
مستفعلن			مفاعِلُ			مستفعلن			فَعْل				

در	تو	ر	تِش	ن	گی	ی	ت	با	هی
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-
مستفعلن			مفاعِلُ			مستف (فعلن)			

با	نَظ	م	وا	ژ	ها	ی	پ	ری	شای	گ	ری	س	تیم
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	U -
مستفعلن			مفاعِلُ			مستفعلن			فَعْل				

دام تستی «مستفعلن مفاعِلُ مستفعلن فَعْل» به صورت «مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعِلن» نیز تقطیع می‌شود؛ بنابراین، عجله در پاسخ‌گویی ممکن است باعث شود شما به اشتباه (۲) را انتخاب کنید.

تست و پاسخ ۳۹

بحر عروضی کدام گزینه درست است؟

- (۱) حلال است رفتن به صحرا ولیک
- (۲) یک لحظه بود این یا شبی کز عمر ما تاراج شد
- (۳) وجودی دارم از مه‌رت گدازان
- (۴) یار بارافتاده را در کاروان بگذاشتند

پاسخ: گزینه ۳

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۱)

درس نامه ●● به درس نامه سؤال ۳۷ مراجعه کنید.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

پاسخ تشریحی ۳۲: وزن بیت «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» و نام آن «هزج مسدس محذوف» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) وزن بیت «فعولن فعولن فعولن فعل» و نام آن «مقارب مثنی محذوف» است.

۲) وزن بیت «مستفعلن مستفعلن مستفعلن» و نام آن «رجز مثنی سالم» است.

۴) وزن بیت «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» و نام آن «رمل مثنی محذوف» است.

تست و پاسخ ۴۰

در قطعه شعر زیر، چند اختیار شاعری «تغییر مصوت کوتاه به بلند» وجود دارد؟

«حریق خزان بود / همه برگ‌ها آتش سرخ / همه شاخه‌ها شعله زرد / درختان همه دود پیچان / به تاراج باد»

(۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۱)

پاسخ: گزینه ۳

مشاوره طبق خودارزیابی و کارگاه تحلیل فصل، طراحان می‌توانند در شعر نیمایی نیز از اختیارات شاعری سؤال مطرح کنند. برای پاسخ به چنین سؤالاتی بهتر است ابتدا وزن تکرار شونده شعر را بیابید، سپس با وزن اصلی شعر، اختیارات شاعری را پیدا کنید.

پاسخ تشریحی وزن این شعر از تکرار «فعولن» تشکیل شده است.

خ	ری	قی*	خ	زانی	بود
U	-	U	-	-	U-
فعولن			فعولن		

ه	م*	بر	گ	ها	آ	ت	ش*	سرخ
U	U	-	U	-	-	U	U	U-
فعولن			فعولن			فعولن		

ه	م*	شا	خ	ها	شع	ل	ی*	زرد
U	U	-	U	-	-	U	U	U-
فعولن			فعولن			فعولن		

د	رخ	تا	ه	م*	دو	د	بی	چای
U	-	-	U	U	-	U	-	-
فعولن			فعولن			فعولن		

ب	تا	را	ج	باد
U	-	-	U	U-
فعولن		فعل		

اختیار شاعری تغییر مصوت کوتاه به بلند با «*» مشخص شده است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

نکات ۱ اگر یک رکن عروضی، عیناً تکرار شود، آن وزن را «سالم» می‌نامیم (مانند بیت ب) و اگر از پایان رکن آخر وزن، یک هجا حذف شود، «محدوف» نامیده می‌شود (مانند ابیات الف، ج و د).

۲ اگر تعداد ارکان عروضی در یک مصراع، چهارتا (در بیت، هشت‌تا) باشد، وزن «مُثَمَّن» یعنی هشت‌تایی است (مانند ابیات الف و ب) و اگر تعداد ارکان عروضی در یک مصراع، سه‌تا (در بیت، شش‌تا) باشد، وزن «مُسَدَّس» یعنی شش‌تایی است (مانند ابیات ج و د).

تست و پاسخ ۴۳

در قطعه شعر نیمایی زیر کدام پایه‌های آوایی تماماً وجود دارد؟

«گرداب می‌ریایم از اوج موج‌ها / در کام خود گرفته مرا تاب می‌دهد / فریاد می‌کشم / آیا کدام دست / بر پای این نهنگ گران بند می‌زند»

۱) مفعول - مستفعل - فاعلات

۲) مفاعلن - مفعول - مفاعیلن

۳) مستفعلن - مفاعل - فاعلاتن

۴) فاعولن - مفاعیلن - مفعولن

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۱)

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره برخی وزن‌ها به دو صورت تقسیم‌بندی هجایی می‌شوند؛ در چنین سوالاتی باید به پایه‌های آوایی هر دو تقسیم‌بندی توجه شود.

پاسخ تشریحی

گر	دا	ب	می	ز	با	ی	د	مز	او	ج	مو	ج	ها
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
مفعول				فاعلات				مفاعیل				فاعلن	

وزن مصراع‌های اول، دوم و پنجم به صورت «مستفعلن مفاعل مستفعلن فَعَل» و وزن مصراع‌های سوم و چهارم به صورت «مستفعلن فَعَل» هم تقسیم‌بندی می‌شود؛ پس در این شعر این ارکان وجود دارد: «مستفعلن، مفاعل، فَعَل، مفعول، فاعلات، مفاعیل و فاعلن».

در	کا	م	خُد	گ	رِف	ت	م	را	تا	ب	می	د	هد
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
مفعول				فاعلات				مفاعیل				فاعلن	

قر	یا	د	می	ک	سَم
-	-	U	-	U	-
مفعول			فاعلن		

آ	یا	گ	دا	م	دست
-	-	U	-	U	-
مفعول			فاعلن		

بر	پا	ی	این	ن	هن	گ	گ	را	بَد	د	می	ز	ند
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
مفعول				فاعلات				مفاعیل				فاعلن	

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

تست و پاسخ ۴۴

وزن واژه‌های شعر زیر کدام است؟

«در قرن‌های دور / در بستر نوازش یک ساحل غریب / زیر حباب سبز صنوبرها»

- (۱) مستفعلن مفاعیلن / مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل / مفعول فاعلات مفاعیلن
- (۲) مفعول فاعلن / مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن / مفعول فاعلات مفاعیلن
- (۳) مستفعلن فَعْل / مستفعلن مفاعیل مستفعلن فع / مستفعلن مفاعیل مفعولن
- (۴) مفعول فاعلن / مفعول فاعلات مفاعیلن / مفعول فاعلات مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۱)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره در وزن‌یابی شعر نیمایی، مانند شعر سنتی باید به اختیارات شاعری هم توجه کنید؛ همان‌گونه که نمونه‌های شعری در مثال‌های کتاب درسی هم اختیارات شاعری دارند.

پاسخ تشریحی

دور	ی	ها	ن	قَر	دَر
-	U	-	U	-	-
فاعلن			مفعول		

دَر	بَس	ت	ر	نَ	وا	ز	ش	یک	سا	ح	ل	عَ	ریب
-	-	U	U	U	-	U	U	-	-	U	U	U	-
مفعول			فاعلات			مفاعیل			فاعلن				

زی	ر	ح	با	ب	سب	ز	ص	نو	بَر	ها
-	U	U	-	U	-	U	U	-	-	-
مفعول			فاعلات			مفاعیلن				

تست و پاسخ ۴۵

وزن کدام گزینه از تکرار پایه‌های آوایی همسان تشکیل شده است؟

- (۱) تا صبح‌دمان در این شب گرم / افروخته‌ام چراغ زیراک / می‌خواهم برکشم به‌جای / دیواری در سرای کوران
- (۲) دلم هوای غزل کرده است / هوای زمزمه در یک اتاق دربسته / که رمز هیچ کلیدی / به قفل آن نخورد
- (۳) در آرامش سبز این شهر، در کنه شادی / شگفتا، شگفتا / دل من به یاد قفس می‌زند
- (۴) کشتی به شن نشسته به دریای شب مرا / وز بندر نجات / چراغ امید صبح / سوسو نمی‌زند

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۱)

پاسخ: گزینه ۳

مشاوره در شعر نیمایی نیز مانند شعر سنتی وزن‌هایی وجود دارد که از تکرار یک پایه آوایی تشکیل شده‌اند و وزن‌هایی که ارکان مختلفی دارند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

پاسخ تشریحی

د	ر	ا	م	ش	سب	ز	این	شه	ر	در	گن	ه	شا	دی
U	-	-	U	U	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-
فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن

نکته هجای دوم رکن دوم، تغییر مصوت کوتاه به بلند دارد.

وزن سایر گزینه‌ها:

- ۱ «مفعول مفاعیلن فعولن» ... یا «مستفعل فاعلات مستف ...»
 ۲ «مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن ...»
 ۳ «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن ...» یا «مستفعلن مفاعیل مستفعلن فَعْل»

تست و پاسخ ۴۶

مفهوم کدام گزینه به «جان فشانی در راه معشوق» اشاره دارد؟

- تا وجودم هست خواهد بود نقش در ضمیر (پایداری عشق)
 چه توقع ز جهان گذران می‌داری (قدر عافیت را دانستن)
 که بسی گل بدمد باز و تو در گل باشی (غنیمت شمردن وقت)
 که چون فرهاد باید شست دست از جان شیرینم (صرف نظر کردن از معشوق)

(علوم و فنون ادبی دهم - درس ۱۲)

مفهوم کدام بیت در مقابل آن نادرست آمده است؟

- ۱) تا روانم هست نامت بر زبان دارم روان
 ۲) مگذران روز سلامت به ملامت حافظ
 ۳) نوبهار است در آن کوش که خوش دل باشی
 ۴) من اول روز دانستم که با شیرین درافتادم

پاسخ: گزینه ۴

مشاوره گاهی یافتن مفهوم بیت نیازمند توجه به یک واژه کلیدی است؛ مثلاً در ۲ «جهان گذران» نشان می‌دهد که در بیت به «گذر ابودن و ناپایداری جهان» اشاره شده است. گاهی هم توجه به کل بیت (کلیت معنا) مهم است، مثلاً خلاصه و چکیده تمام بیت ۳ به غنیمت شمردن فرصت اشاره دارد. این را هم فراموش نکنید که گاهی ابیات یک یا دو مفهوم اصلی دارند و یک یا دو مفهوم فرعی. در نظر گرفتن درستی یا نادرستی سایر گزینه‌ها مشخص می‌کند که کدام بیت چه مفهومی در سؤال مورد نظر دارد.

پاسخ تشریحی بیت ۴ بیان می‌کند که «جان فشانی در راه معشوق، لازمه عشق است». این را از کنایه «دست از جان شستن» می‌توان فهمید.

دام تستی مراقب واژه «شیرین» باشید. در مصراع دوم اگر در معنی «معشوقه فرهاد» در نظر گرفته شود به همان مفهوم «صرف نظر کردن از شیرین» نزدیک‌تر می‌شود؛ البته اگر به کلیت بیت و اصل موضوع بی‌توجه باشیم.

تست و پاسخ ۴۷

مفهوم کدام بیت به مفهوم بیت زیر نزدیک‌تر است؟

- «گم بود در عمیق زمین شانه بهار
 بی‌تو ولی زمینه پیداشدن نداشت»
 ۱) او آمد و زندگی پر از شادی شد
 ۲) او آمد و کوچه و خیابان شد سبز
 ۳) او آمد و چشم آسمان را وا کرد
 ۴) او آمده بود تا ورق برگردد

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

مشاوره به صورت سؤال خوب دقت کنید. وقتی سخن از «مفهوم نزدیکتر» است، یعنی ممکن است از یک نظر هر چهار گزینه با هم تناسب مفهومی داشته باشند. در این صورت شما باید به دنبال نزدیکترین مفهوم به بیت سؤال باشید. مبادا شتاب زده سراغ اولین بیته بروید که از نظر شما با صورت سؤال، هم مفهوم است؛ بلکه باید همه ابیات را با هم مقایسه کنید.

پاسخ تشریحی در این گزینه همانند بیت سؤال، سخن از «شکفتن و پیدایش بهار پس از انقلاب» است. مفهوم سایر گزینه‌ها:

- ۱) بازگشت شادی و نشاط
- ۲) شکوفایی استعدادها و امید به آینده
- ۳) تغییر اوضاع و مبارزه برای تغییرات خوب

تست و پاسخ ۴۸

مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

۱) از دهان جهان به گوش دلم	مژده وصل یار می آید
۲) در حرم وصل یار خسته دلی یافتم	کز همه خلق جهان بار ملامت کشید
۳) غم مخور زان که من در این تشویش	خترمی وصل یار می بینم
۴) همیشه تا برآید ماه و خورشید	مرا باشد به وصل یار، امید

(علوم و فنون ادبی دوازدهم - درس ۱۱)

پاسخ تشریحی این بیت بر مفهوم «تحمل ملامت و سرزنش دیگران در راه عشق، لازمه وصال معشوق است» دلالت دارد؛ اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها «امید داشتن به وصال یار» است.

پاسخ: گزینه ۲

تست و پاسخ ۴۹

همه بیت‌های زیر به غیر از گزینه بر مفهوم واحدی دلالت دارند.

۱) همای اوج سعادت به دام ما افتد	اگر تو را گذری بر مقام ما افتد
۲) عنقا شکار گس نشود دام بازچین	کأنجا همیشه باد به دست است، دام را
۳) خجسته روز کسی کز درش تو بازآیی	که بامداد به روی تو فال میمون است
۴) چه حکایت از فراق که نداشتم ولیکن	تو چو روی باز کردی در ماجرا بستی

(علوم و فنون ادبی دهم - درس ۱۲)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی

مفهوم مشترک بیت‌های اول، سوم و چهارم، «بهریزی و سعادت عاشق در صورت پیوستن معشوق به وی» است. ساختار هر کدام از این بیت‌ها شامل دو بخش است:

- ۱) گذر تو بر مقام ما ← به دام افتادن همای اوج سعادت (خوشبخت شدن)
 - ۲) تو از در کسی باز آیی ← خجسته روز است (خوشبخت شدن)
 - ۳) تو روی باز کردی ← بسته شدن در ماجرای فراق (فراق همراه با اندوه و رنج است و بسته شدن در فراق، همان بهروزی و خوشبختی است)
- مفهوم ۲) آرزوی محال را باید فراموش کرد و در صدد رسیدن به اهداف معقول و منطقی بود. عنقا که پرنده‌ای اساطیری است، محال است در دام کسی بیفتد.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان و ادبیات فارسی

تست و پاسخ ۵۰

مفهوم کدام بیت به بیت «ز منجنیق فلک سنگ فتنه می بارد / من ابلهانه گریزم به آبگینه حصار» نزدیک تر است؟

(۱) نتوان ستردن از دل خون گشته داغ عشق
 (۲) جز به خلاف اهل دل سیر نمی کند فلک
 (۳) چنان به پیش فلک نالم از غمت شبها
 (۴) گرچه خوردی هر دم از جام فلک صد گونه زهر

ناخن عبث مزن، جگر لاله زار را
 قاعده نیست راستی این فلک خمیده را
 که خون دل چکد از دیده های کوبها
 هم به تریاکی رسی زین چرخ گردان غم مخور

پاسخ: گزینه ۲

(علوم و فنون ادبی یازدهم - درس ۱۰)

پاسخ تشریحی بیت سؤال بیانگر استیصال شاعر (انسان) در برابر روزگار فتنه انگیز است.

بیت (۲) نیز همانند بیت سؤال، بیانگر برخورد قهرآمیز روزگار با شاعر (انسان) و استیصال شاعر در برابر این روزگار ناراست و بدکردار است. بررسی سایر گزینه ها:

(۱) این بیت شرح شاعر است از داغ عشق که بر دلش نهاده شده است و عبث بودن تلاش در راستای بهبود دل خون گشته را به تصویر می کشد.

(۳) این بیت نیز مفهومی عاشقانه دارد و شاعر در غم محبوبش هر شب اشک می ریزد.

(۴) در این بیت گرچه شاعر از دست فلک صدگونه زهر خورده است، اما امیدی در دل دارد که مرهمی بیابد. این امید، نقطه تفاوت این بیت با بیت صورت سؤال است.

جامعه‌شناسی یازدهم: صفحه‌های ۷۳ تا ۱۰۴، جامعه‌شناسی دوازدهم: صفحه‌های ۸۶ تا ۹۶

تست و پاسخ ۵۱

عبارت‌های کدام گزینه در ارتباط با مفهوم «چالش‌های جهانی» تماماً درست است؟

- (۱) چالش‌های جهانی به ترتیب و یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند و اغلب پایان نمی‌یابند. - چالش و نزاع بین بلوک شرق و غرب چالشی منطقه‌ای نبود، بلکه جهانی بود. - چالش‌های ذاتی ریشه در عقاید و ارزش‌های درونی جهان اجتماعی دارند و چالش‌های عارضی در اثر عوامل خارجی پدید می‌آیند.
- (۲) چالش‌های معنوی، اخلاقی و عاطفی، چالش‌های برخاسته از عمق فرهنگ غرب هستند. - چالش و نزاع بین شرق و غرب در سراسر قرن بیستم و پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ ادامه یافت. - تمامی چالش‌های جهانی، از لایه‌های عمیق فرهنگ غرب یعنی سکولاریسم، اومانیسم و روشنگری برمی‌خیزند.
- (۳) چالش‌های جهانی در مواجهه با سایر فرهنگ‌ها پدید نمی‌آیند و در برخی موارد از درون فرهنگ غرب برمی‌خیزند. - چالش‌های جدید غرب در بسیاری از موارد چندین صورت دارند؛ برای مثال در عین اقتصادی‌بودن، مستمر و دائمی نیز هستند. - از نظر مارکس، حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب امکان‌پذیر بود.
- (۴) بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا، هر دو هویتی اقتصادی دارند. - دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که فقط به ابعاد اقتصادی چالش و نزاع میان کشورهای غنی و فقیر توجه دارند. - چالش فقر و غنا که نتیجه لیبرالیسم اقتصادی محسوب می‌شد، اولین چالشی بود که در جوامع صنعتی پدید آمد.

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی: چالش‌های جهانی، به تدریج و یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند، اغلب پایان نمی‌یابند و با بروز چالش‌های جدید،

چالش‌های پیشین نیز هم‌چنان باقی می‌مانند.

- چالش بلوک شرق و غرب - چالشی منطقه‌ای نبود، بلکه جهانی بود.
 - در درون یک فرهنگ و تمدن پدید آمد و از نوع چالش‌های بین فرهنگی نبود.
 - چالش‌های فرهنگ غرب از یک نظر به دو - ذاتی: ریشه در مبانی و ارزش‌های درونی جهان اجتماعی دارند.
 - دسته عارضی و ذاتی تقسیم می‌شوند - عارضی: در اثر عوامل خارجی پدید می‌آیند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) درست - نادرست (چالش بلوک شرق و غرب، تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ ادامه یافت). - درست

۳) نادرست (چالش‌های جهانی، همگی از درون فرهنگ غرب بر می‌خیزند). - درست - درست

۴) درست - نادرست (کسانی که اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را به کار می‌برند، به ابعاد فرهنگی این تقابل توجه دارند). - درست

تست و پاسخ ۵۲

عبارت متناسب با هر یک از موارد زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- عقیده نظریه پردازان اقتصاد لیبرال
- علت پدید آمدن چالش فقر و غنا
- اشتراک سوسیالیسم و کمونیسم
- ماهیت چالش بلوک شرق و غرب

- (۱) کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند. - حاکمیت لیبرالیسم اولیه - اعتقاد به مالکیت خصوصی به صورت نسبی - از نوع چالش‌هایی بود که بین فرهنگ‌های مختلف شکل می‌گیرد.
- (۲) آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند. - باز شدن راه استثمار برای صاحبان ثروت - جامعه‌گرا بودن - دو بلوک از نظر سیاست، اقتصاد و جغرافیا متفاوت بودند.
- (۳) عدالت اقتصادی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند. - نادیده گرفتن عدالت - عبور از فردگرایی لیبرالیستی - هر دو بلوک درون فرهنگ سکولار غرب جای می‌گرفتند.
- (۴) مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند. - تکیه بر شعار آزادی به‌ویژه آزادی اقتصادی - عدم اعتقاد به مالکیت خصوصی - هر دو بلوک به فرهنگ واحدی تعلق داشتند.

پاسخ: گزینه ۲

(جامعه‌شناسی یازدهم - درس ۹)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

علوم اجتماعی

نکته: سوسیالیسم، کمونیسم و لیبرالیسم:

نظریه	فردگرایی / جامعه گرایی	اعتقاد به مالکیت خصوصی
لیبرالیسم	فردگرا	دارد.
سوسیالیسم	جامعه گرا	دارد؛ به صورت نسبی.
کمونیسم	جامعه گرا	ندارد.

درس نامه ●●

ماهیت چالش شرق و غرب

(۱) چالشی جهانی است. ← این چالش، چالشی منطقه‌ای نبود، بلکه چالشی جهانی بود. بلوک شرق و غرب با دو اقتصاد و سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند و آمریکا و شوروی به عنوان دو ابرقدرت در مرکز این دو قطب قرار داشتند.

(۲) دارای حوزه‌های متفاوت سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی است. ← این دو قطب از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند.

(۳) چالشی درون فرهنگی است. ← این دو قطب به فرهنگ واحدی تعلق داشتند؛ یعنی هر دو بلوک درون فرهنگ سکولار غرب قرار داشتند. رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود و در چارچوب همان بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت؛ بنابراین چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آید، نه از نوع چالش‌هایی که بین فرهنگ‌های مختلف، شکل می‌گیرد.

پاسخ تشریحی

- نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند. آنان حتی کمک به مستمندان را بی‌هوده می‌دانستند.
- لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی به‌ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت. بدین ترتیب چالش فقر و غنا در کشورهای غربی شکل گرفت.
- سوسیالیسم و کمونیسم، هر دو رویکردهای جامعه‌گرا هستند.
- طرف‌های چالش بلوک شرق و غرب ← اقتصاد، سیاست و جغرافیای متفاوتی داشتند. ← فرهنگ واحدی داشتند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) درست - درست - نادرست (سوسیالیسم به مالکیت خصوصی به صورت نسبی معتقد است، اما کمونیسم به مالکیت خصوصی قائل نیست). - نادرست (چالش بلوک شرق و غرب، از چالش‌های درون فرهنگی است).
- ۲) نادرست (مربوط به رویکردهای سوسیالیستی است). - درست - درست - درست
- ۳) درست - درست - نادرست (سوسیالیسم به مالکیت خصوصی به صورت نسبی معتقد است). - درست

تست و پاسخ ۵۳

- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب از مصادیق کدام قسمت جدول است؟
- قاره آفریقا از معادن ارزشمندی برخوردار است، اما فقیرترین قاره مسکونی دنیاست.
 - کشورها به جهان اول، جهان دوم و کشورهای تحت نفوذ این دو جریان (جهان سوم) تقسیم می‌شوند.
 - جوامع غربی چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای پیرامونی حل می‌کنند.

اصطلاحات رایج برای نام‌گذاری چالش‌ها	مصادیق و موارد مرتبط
«ج»	کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب و کشورهای بلوک شرق
استعمارگر و استعمارزده	«ب»
مرکز و پیرامون	«الف»

(۴) ب - ج - الف

(۳) الف - ج - ب

(۲) الف - ب - ج

(۱) ب - الف - ج

(پایه‌شناسی یازدهم - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۴

درس نامه ●● برای تقابل کشورهای فقیر و غنی، از عناوین و اصطلاحات خاصی استفاده می‌شود:

توضیحات		عناوین و اصطلاحات
دلیل نام‌گذاری	تقسیم‌بندی	
از آن‌جا که بیشتر کشورهای صنعتی و ثروتمند در نیمکره شمالی زمین و اغلب کشورهای فقیر در نیمکره جنوبی قرار دارند، از تقابل کشورهای فقیر و غنی به تقابل شمال و جنوب یاد می‌کنند.	شمال: کشورهای صنعتی و پیشرفته	شمال و جنوب
	جنوب: کشورهای فقیر	
از نظر جداسازی بلوک شرق و غرب، کشورهای جهان به سه دسته تقسیم می‌شوند.	جهان اول: کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب	جهان اول، دوم و سوم
	جهان دوم: کشورهای بلوک شرق	
	جهان سوم: کشورهای خارج از بلوک شرق و غرب و تحت نفوذ آن‌ها	
به کشورهای صنعتی و ثروتمند، کشورهای توسعه‌یافته گفته می‌شود و به کشورهای دیگر (هنگامی که با آن‌ها مقایسه می‌شوند) کشورهای عقب‌مانده، توسعه‌نیافته یا در حال توسعه می‌گویند. این اصطلاحات به این نکته اشاره دارند که کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.	توسعه‌یافته: کشورهای صنعتی و ثروتمند	توسعه‌یافته و عقب‌مانده
	عقب‌مانده: کشورهای غیرصنعتی و فقیر	
این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند، کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند. براساس این نظریه، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی کشورهای غیرغربی حل می‌کنند و مشکلات حاد درونی‌شان را به بیرون از مرزهای خود انتقال می‌دهند.	مرکز: کشورهای ثروتمند و صنعتی	مرکز و پیرامون
	پیرامون: کشورهای فقیر غیرغربی	
این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند.	استعمارگر: کشورهای صنعتی غربی	استعمارگر و استعمارزده
	استعمارزده: کشورهای غیرغربی	

پاسخ تشریحی

- قاره آفریقا به دلیل استعمار، فقیرترین قاره مسکونی دنیاست؛ پس این عبارت مرتبط با چالش استعمارگر و استعمارزده است. (ب)
- منظور از جهان اول کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب است و منظور از جهان دوم، کشورهایی است که در حاشیه بلوک شرق قرار داشتند. جهان سوم، کشورهای دیگری هستند که خارج از این دو بلوک قرار داشته و تحت نفوذ آن‌ها بوده‌اند. (ج)
- براساس نظریه مرکز و پیرامون، کشورهای غربی (مرکز)، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی (پیرامون) حل می‌کنند. (الف)

تست و پاسخ ۵۴

- به ترتیب مصادیق و عبارات مرتبط با «جنگ‌های جهانی»، «چالش فقر و غنا»، «لیبرالیسم اولیه» و «نظریه جنگ تمدن‌ها» در کدام گزینه آمده است؟
- (۱) از مهم‌ترین عوامل وقوع این جنگ‌ها، رقابت کشورها بر سر مسائل مذهبی بود. - مارکس برای حل این چالش، لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد. - روابط اجتماعی ارباب و رعیتی را در هم ریخت. - دولت ملت‌ها بازیگران اصلی روابط بین‌المللی هستند.
 - (۲) تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ گرم بین بلوک شرق و غرب ادامه یافت. - باعث از بین رفتن آزادی افراد و پیدایش طبقه‌ای جدید بر مدار قدرت شد. - به کارگران اجازه مهاجرت داد. - عملیات نظامی دولت‌های غربی را توجیه می‌کرد.
 - (۳) وقوع این دو جنگ، خطاب‌بودن نظریه آگوست کنت در باب جنگ را نشان داد. - در کشورهای غربی شکل گرفت. - به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود. - فرهنگ اسلامی را مهم‌ترین تهدید برای غرب می‌داند.
 - (۴) در جنگ جهانی اول برای نخستین بار از سلاح‌های اتمی استفاده شد. - نتیجه توجه به آزادی اقتصادی و نادیده‌گرفتن عدالت است. - رویکردی اجتماعی و اقتصادی داشت. - جنگ بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف به وقوع خواهد پیوست.

مشاوره از ظاهر طولانی سؤالات نترسید. خیلی از سؤالات مانند این سؤال با قسمت اول حل می‌شوند. 😊

درس نامه ۱۰۰ (۱) جنگ‌های جهانی:

جنگ‌های جهانی اول و دوم	
عوامل وقوع	از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.
ریشه‌ها و زمینه‌ها	دو جنگ جهانی، با درگیری کشورهای اروپایی آغاز شد. هیچ‌یک از این دو جنگ، منشأ دینی نداشت و ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت. طرف‌های درگیر در این دو جنگ، در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی، رفتار خود را توجیه می‌کردند. بر این اساس این دو جنگ ریشه در فرهنگ غرب داشتند.
پیامدها، تلفات و خسارات	<ul style="list-style-type: none"> این دو جنگ، بزرگ‌ترین جنگ‌های تاریخ بشریت‌اند. کشته‌های آن‌ها را تا صد میلیون نفر برآورد کرده‌اند. در جنگ جهانی اول، برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی و در جنگ جهانی دوم برای اولین بار از بمب اتم استفاده شد. خطابودن نظریه کنت را نشان داد.
محدوده جغرافیایی	با این که دو جنگ جهانی اول و دوم با درگیری کشورهای غربی آغاز شدند، اما به کشورهای اروپایی و غربی محدود نشدند، بلکه همه جهان را درگیر خود ساختند.
وقایع بعد از پایان جنگ‌ها	<ul style="list-style-type: none"> بعد از جنگ جهانی دوم نیز، صلحی پایدار برقرار نشد. پس از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو، ادامه یافت و به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بود، رونق بخشید.

(۲) لیبرالیسم اقتصادی (لیبرالیسم اولیه):

- ← لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند.
- ← بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت و به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود.
- ← روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را در هم ریخت.
- ← کشاورزان را از بردگی رها کرد، به آن‌ها اجازه داد که مهاجرت کنند و درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند.
- ← پیامدهای لیبرالیسم اولیه - موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت و کشاورزان را به کارگرانی تبدیل کرد که سرمایه وجود خود را به صاحبان ثروت و صنعت (سرمایه‌داران) می‌فروختند.
- ← سرمایه‌داران، آزادانه به بهره‌کشی از کارگران پرداختند. کارگران، بردگان جدیدی بودند که ظاهراً از همه قید و بندهای پیشین، آزاد شده بودند.
- ← عقاید نظریه پردازان اقتصاد لیبرال - آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند آنان حتی کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند. در انگلستان که در انقلاب صنعتی پیشگام بود، وضعیت نوانخانه‌ها به‌گونه‌ای بود که فقیران ساکن در آن جا مرگ را بر زندگی ترجیح می‌دادند. دیکنز در رمان «الیور توئیست»، نوانخانه‌ها و فیلسوفانی را که مدافع آن‌ها بودند، به سخره گرفت.

پاسخ تشریحی

● وقوع دو جنگ جهانی، خطابودن نظریه کنت در باب جنگ را نشان داد، زیرا کنت معتقد بود که پس از انقلاب صنعتی جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌بندد.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

علوم اجتماعی

- چالش فقر و غنا در کشورهای غربی پدید آمد.
 - لیبرالیسم اولیه، به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود.
 - ساموئل هانتینگتون در نظریه جنگ تمدن‌ها، فرهنگ اسلامی را مهم‌ترین تهدید برای غرب می‌داند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) نادرست (این جنگ‌ها ریشه مذهبی و دینی نداشتند). - درست - درست - نادرست (فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، بازیگران اصلی در نظریه جنگ تمدن‌ها هستند).
- ۲) نادرست (تا زمان فروپاشی بلوک شرق، جنگ سرد بین بلوک غرب و شرق و جنگ گرم بین مناطق پیرامونی ادامه یافت). - نادرست (از پیامدهای جوامع سوسیالیستی است). - نادرست (لیبرالیسم اقتصادی، کشاورزان را از بردگی رها کرد و به آن‌ها اجازه مهاجرت داد). - درست
- ۴) نادرست (در جنگ جهانی اول برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی استفاده شد). - درست - نادرست (لیبرالیسم، رویکردی فردی و اقتصادی داشت). - درست

تست و پاسخ ۵۵

کدام یک درباره بحران اقتصادی درست است، اما درباره بحران زیست‌محیطی نادرست است؟

- ۱) آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می‌گیرد. - بحران‌های زیست‌محیطی ابتدا در حوزه روابط انسان و جامعه قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان با طبیعت نیز سرایت کرد.
- ۲) چالشی همیشگی است که سرمایه‌داران فشارهای ناشی از آن را به اقشار و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند. - انسان مدرن به دلیل نگاه دنیوی خود، تصرف در طبیعت را صرفاً براساس دانش‌های عقلانی و ابزار انجام می‌دهد.
- ۳) در بحران اقتصادی تولیدکنندگان بازار فروش خود را از دست می‌دهند و در نتیجه کارخانه‌ها تعطیل و کارگران بیکار می‌شوند. - با گسترش زندگی مدرن در جهان، انواع آسیب‌های زیست‌محیطی به سرعت گسترش یافتند.
- ۴) مهم‌ترین بحران اقتصادی در فاصله بین دو جنگ جهانی یعنی در سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ میلادی اتفاق افتاد. - سازمان ملل با طرح پیمان باسل تلاش کرد تا از انتقال زباله به کشورهای فقیر جلوگیری کند.

پاسخ: گزینه ۱

(جامعه‌شناسی یازدهم - درس ۱۱)

درس نامه

- آسیبی است که نظام اقتصادی را دچار اختلال می‌کند.
- در بحران اقتصادی، قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد ← تولیدکنندگان بازار فروش خود را از دست می‌دهند. ← کارخانه‌ها تعطیل و کارگران بیکار می‌شوند.
- نمونه‌های بحران اقتصادی در تاریخ غرب
- نخستین: در سال ۱۸۲۰ در انگلستان
- مهم‌ترین: بین دو جنگ جهانی در سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳
- سال‌های اخیر: از سال ۲۰۰۸ در اروپا و آمریکا
- بحران‌های اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورند و بر دامنه آن‌ها افزوده می‌شود.
- در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.
- ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شد، ولی با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، جهانی شدند.

نکته مقایسه چالش فقر و غنا و بحران اقتصادی:

شباهت	هر دو هويت اقتصادی دارند.
تفاوت‌ها	<p>۱) چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است.</p> <p>۲) آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می‌گیرد.</p>

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

علوم اجتماعی

پاسخ تشریحی بررسی گزینه‌ها:

- ۱) درست - نادرست (بحران زیست‌محیطی ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان با جوامع سرایت کرد.) ✓
- ۲) نادرست (چالش فقر و غنا، چالشی همیشگی است، اما بحران اقتصادی مقطعی است.) - نادرست (انسان مدرن، تصرف در طبیعت را صرفاً با علوم تجربی انجام می‌دهد.)
- ۳) درست - درست
- ۴) درست - درست

تست و پاسخ ۵۶

در ارتباط با بحران علمی - معرفتی در فرهنگ غرب:

الف) روشن شدن این که علم تجربی دارای مبانی غیر تجربی است، چه پیامدی به همراه داشته است؟

ب) بحران معرفتی غرب در دوران رنسانس، پیامد چه عاملی بوده است؟

ج) تردید درباره بیان‌های هویتی و لایه‌های عمیق فرهنگ غرب، منجر به چه بحرانی شد؟

- ۱) علم از داوری ارزشی دست برداشت. - شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته شد. - ناسازگاری ابعاد معرفتی با نیازهای اقتصادی جهان غرب
- ۲) علم مدرن زیر سؤال رفت. - روش معرفتی کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا مورد تردید قرار گرفت. - افول روشنگری و شکل‌گیری پسمادریسم
- ۳) علم به امور طبیعی محدود شد. - وحی و شهود در شناخت علمی نادیده گرفته شد. - تردید در روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پساسکولاریسم
- ۴) در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن تردید شد. - استقلال معرفت‌علمی و تجربی مخدوش شد. - تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن

(جامعه‌شناسی یازدهم - درس ۱۲)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی

- در نیمه دوم قرن بیستم با روشن شدن این که علم تجربی دارای مبانی غیر تجربی است ← علم مدرن زیر سؤال رفت.
- در قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود و شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد. در دوران رنسانس، این روش معرفتی (یعنی روش معرفتی کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا) مورد تردید قرار گرفت ← به تدریج به بحران معرفتی انجامید.
- تردید درباره مبانی علوم تجربی غربی یا تردید ← ۱) افول روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن
- درباره بنیان‌های هویتی غرب دو پیامد داشت: ← ۲) ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن

دام‌تستی

- در نیمه اول قرن بیستم، با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از داوری ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد. (رد ۱ و ۳)
- پساسکولاریسم، نتیجه بحران معنوی است، نه بحران معرفتی. (رد ۳)

تست و پاسخ ۵۷

هر یک از عبارتهای زیر، مرتبط با کدام بحران یا چالش در جهان غرب است؟

«آسیب‌های اجتماعی همچون مهاجرت، بیکاری و حاشیه‌نشینی»، «جنبش وال‌استریت»، «پیدایش طبقه‌های جدید بر مدار قدرت»، «اجلاس هزاره ادیان»

- ۱) زیست‌محیطی - فقر و غنا - شرق و غرب - معنوی
- ۲) زیست‌محیطی - اقتصادی - شرق و غرب - معنوی
- ۳) اقتصادی - اقتصادی - شمال و جنوب - معرفتی
- ۴) فقر و غنا - فقر و غنا - شمال و جنوب - علمی

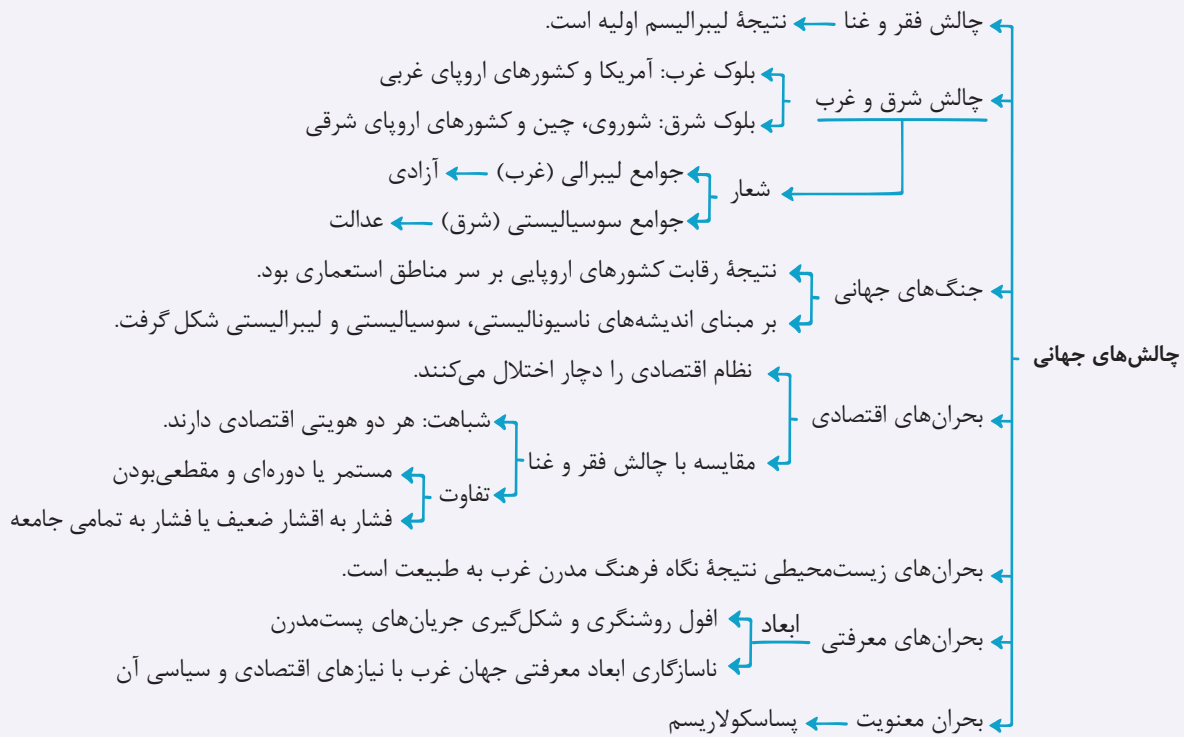
(جامعه‌شناسی یازدهم - درس‌های ۹، ۱۱ و ۱۲)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره فصل سوم کتاب جامعه‌شناسی یازدهم، درباره چالش‌های جهانی است. برای پاسخ‌گویی به سؤالات این فصل، علت‌ها، جریان‌ها و پیامدهای هر یک از این بحران‌ها را به خوبی یاد بگیرید.

نکته در نموداری مانند نمودار زیر خلاصه یا کلیدواژه‌های مربوط به هر چالش را بنویسید.

پاسخ تشریحی

- بحران زیست‌محیطی ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد و به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی همچون مهاجرت، حاشیه‌نشینی، فقر، بیکاری و ... منجر شد.
- جنبش وال‌استریت برای مقابله با بحران اقتصادی ۲۰۰۸ میلادی در اروپا و آمریکا است.
- طرفداران لیبرالیسم بلوک غرب را شکل دادند و مخالفان لیبرالیسم (سوسیال‌ها) بلوک شرق را به وجود آوردند. جوامع سوسیالیستی دچار دو مشکل اساسی شدند: (۱) از بین رفتن آزادی افراد (۲) پیدایش طبقه‌ای جدید بر مدار قدرت.
- اجلاس هزاره ادیان که برای بررسی نقش دین در استقرار صلح جهانی برگزار شد، مرتبط با بحران معنویت است.

تست و پاسخ ۵۸

عبارت درست در ارتباط با «سیاست همانندسازی» و «الگوی تکثرگرایی» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) همیشه به صورت یک‌سویه و سخت و خشن انجام نمی‌شوند، بلکه می‌توانند از طریق دیگچه همانندسازی اقدام کنند. - هم‌چنان وجود یک ساختار سیاسی و اقتصادی که گروه‌های مختلف را به هم پیوند دهد ضروری دانسته می‌شود.
- (۲) به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه بود به‌گونه‌ای که همه گروه‌ها یکسان شوند. - تکثرگرایی و شناخت متقابل افراد و جوامع از یکدیگر، باعث شکل‌گیری اشتراکات و پیوند گروه‌های مختلف و رشد اسلام شده است.
- (۳) سیاسی بود که در دوره پسامدرن دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف در پیش گرفتند. - گاهی به بعد فرهنگی هویت و تمایزات زبانی و مذهبی توجه می‌شود و گاهی بعد سیاسی هویت مورد تأکید قرار می‌گیرد.
- (۴) در هم آمیختن فرهنگ‌ها موجب می‌شوند که فرهنگ‌ها کاملاً خالص نباشند و هویت دستخوش تغییر شود. - در مدل تکثرگرا، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی نه تنها حفظ، بلکه تشدید و تقویت می‌شود.

(جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۸)

پاسخ: گزینه ۱

درس نامه •• مدل‌های سیاست‌گذاری هویتی

<p>• همانندسازی به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه بود؛ به گونه‌ای که همه گروه‌ها همسان شوند.</p> <p>• همانندسازی سیاستی بود که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آن‌ها در پیش گرفتند.</p> <p>• دارای روش‌های خشن و غیرخشن (دیگچه همانندسازی)</p>	مدل همانندسازی	تنازع هویت‌ها، وحدت یا کثرت هویت‌ها سیاست هویت می‌تواند دو چهره پیدا کند: یا به صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تأکید می‌کند و سبب چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شود؛ یا گروه‌های به حاشیه رانده شده را به رسمیت می‌شناسد و از آنان حمایت می‌کند.
<p>• در دوره پسامدرن، مدل سیاست‌گذاری تکثرگرا، جایگزین مدل همانندسازی شد.</p> <p>• در مدل تکثرگرا، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد.</p> <p>• در این الگو، هم‌چنان وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود که گروه‌های مختلف را به یکدیگر پیوند دهد.</p>	مدل تکثرگرایی	تعارف هویت‌ها، وحدت و کثرت هویت‌ها
<p>• به شناخت متقابل افراد، گروه‌ها و جوامع از یکدیگر توجه دارد و همان الگویی است که قرآن معرفی می‌کند.</p> <p>• شناخت متقابل افراد و جوامع از یکدیگر، هم به آن‌ها کمک می‌کند که تفاوت‌های همدیگر را درک کنند و به این تفاوت‌ها احترام بگذارند و هم اشتراکاتی را ایجاد می‌کند که به بهتر شدن روابطشان منجر می‌شود.</p> <p>• رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم هجری نیز به دلیل پیروی از این الگو و احترامی بود که اقوام مختلف در جهان اسلام برای یکدیگر قائل بودند.</p>		

پاسخ تشریحی بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) درست - نادرست (شناخت متقابل هویت‌ها، مربوط به الگوی تعارف است.)

۳) نادرست (همانندسازی سیاست دوران مدرن بود.) - درست

۴) نادرست (مربوط به تحولات هویت در دوران پسامدرن است.) - درست

تست و پاسخ ۵۹

موارد کدام گزینه بیانگر تغییرات و تحولات مفهوم «هویت» در دوران پسامدرن است؟

- تعریف هویت از منظر گروه‌های مختلف - جایگزینی قشریندی به جای هویت در مباحثات فکری و سیاسی - مطلوب‌پنداشتن بی‌ثباتی
- پیگیری مسائل سیاسی براساس علاقه‌های هویتی - جهانی شدن و توسعه ارتباطات - مورد نقد قرارگرفتن همانندسازی
- توجه به هویت و دانش به عنوان کانون نزاع و کشمکش - توجه به هویت‌های خرد، محلی و فردی - تأکید بر جداسازی و فشارهای سخت اجتماعی
- جایگزینی مدل تکثرگرا به جای مدل همانندسازی - مطلوب‌دانستن هویت ملی و وحدت و ثبات ناشی از آن - شکل‌گیری جهانی بدون مرز

(پایه‌شناسی دوازدهم - درس ۸)

پاسخ: گزینه ۲

درس نامه •• عمده تحولات هویت دوران پسامدرن

- همه آن‌چه در دوره مدرن پدید آمده بود (از جمله سیاست همانندسازی هویت) مورد نقد قرار گرفت و به جای آن، هویت‌های خرد، محلی و فردی مورد تأکید و توجه قرار گرفت.
- تکثر، تنوع و حتی بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها، مطلوب دانسته شد و هویت ملی، وحدت، ثبات و استمرار همراه با آن، نامطلوب پنداشته شد.
- سیاست هویت، محصول دوران پسامدرن است و بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی تأکید می‌کند.
- هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آن‌ها، تعریف می‌شود.
- افراد، مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی خود پی می‌گیرند.
- علاوه بر ثروت و قدرت، هویت و دانش نیز کانون نزاع و کشمکش می‌شوند.
- در همه این عرصه‌ها (ثروت، قدرت، هویت و دانش)، سیاست هویت ایجاد می‌شود و تنازع و درگیری افزایش می‌یابد.
- جهانی شدن و توسعه ارتباطات دو پیامد به همراه داشته است.
 - زمینه شکل‌گیری جهانی بدون مرز را فراهم کرده است.
 - بسیاری از جوامع و گروه‌ها، به دفاع از خود برخاسته‌اند و با ساختن هویتی خاص برای خود یا بازگشت به هویت واقعی خویش، در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن به آن‌ها تحمیل می‌کند، مقاومت می‌کنند و خواهان رهایی از این هویت تحمیلی هستند.
- مدل تکثرگرا به جای مدل همانندسازی مورد توجه و تأکید قرار می‌گیرد.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

علوم اجتماعی

پاسخ تشریحی بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) درست - نادرست (در دوران پسامدرن، هویت به جای قشریندی و کشمکش طبقاتی محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد). - درست
 ۲) درست - درست - نادرست (مربوط به دوره مدرن و سیاست همانندسازی است).
 ۳) درست - نادرست (در دوره پسامدرن، هویت ملی نامطلوب پنداشته شد). - درست

تست و پاسخ ۶۰

جامعه‌شناسی انتقادی ریشه در رویکرد تفسیری دارد، ولی به دنبال ملاک‌هایی برای داوری علمی درباره ارزش‌ها و هنجارهاست و نمی‌خواهد به این وضعیت تن دهد که داوری ارزش‌ها، بیرون از دایره علم صورت گیرد. کدام گزینه به علت این مسئله اشاره دارد؟

- ۱) زیرا رویکرد انتقادی می‌خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد و این نقش را در نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌بیند.
 ۲) زیرا رویکرد انتقادی کارکرد نفی سلطه را برای جامعه‌شناسی متصور است و انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی، به رهایی انسان‌ها کمک کند.
 ۳) زیرا در آن صورت سرنوشت ارزش‌ها به مناسبات قدرت و ثروت سپرده می‌شود و همواره ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان، ارزش‌های غالب در اجتماع خواهد بود.
 ۴) زیرا در آن صورت علم با درست و غلط کردن و خوب و بد پنداشتن امور، سلطه‌گری می‌کند و خوب را به معنای خوب‌بودن و بد را به معنای بدبودن برخی افراد و گروه‌ها قلمداد می‌کند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۸)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی جامعه‌شناسی انتقادی ریشه در رویکرد تفسیری دارد، ولی به دنبال ملاک‌هایی برای داوری علمی درباره ارزش‌ها و هنجارها است و نمی‌خواهد به این وضعیت تن دهد که داوری ارزش‌ها، بیرون از دایره علم صورت گیرد، زیرا در آن صورت سرنوشت ارزش‌ها به مناسبات قدرت و ثروت سپرده می‌شود و همواره ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود.

تست و پاسخ ۶۱

در ارتباط با پدیده‌های اجتماعی همانند «مهاجرت غیرقانونی»، پاسخ هر یک از سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- الف) رویکرد تبیینی با چه معیار و روشی این پدیده را مورد بررسی قرار می‌دهد؟
 ب) کنش‌های افرادی که اقدام به مهاجرت می‌کنند، در رویکرد تفسیری دارای چه ویژگی و مشخصه‌ای است؟
 ج) وجه اشتراک رویکردهای تفسیری و انتقادی در مطالعه پدیده مهاجرت چیست؟
 د) هدف رویکرد تبیینی از مطالعه مهاجرت‌های غیرقانونی به کشورهای صنعتی چه چیزی می‌تواند باشد؟

- ۱) حس و تجربه - طبیعی - توصیف پدیده‌ها - فهم انگیزه مهاجران از مهاجرت
 ۲) نگاه از بیرون به پدیده‌ها - معنادار - تفسیر - کنترل ورود مهاجران غیرقانونی
 ۳) تجربه - طبیعی - نگاه از درون به پدیده‌ها - تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن
 ۴) روش‌های کیفی - معنادار - استفاده از تجربه - پیش‌بینی تعداد مهاجران غیرقانونی

(جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۸)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره فعالیت‌های کتاب درسی اهمیت بسیاری دارند؛ هر چند اطلاعات این سؤال از مطالب درس‌های ۳، ۵ و ۷ دوازدهم است، اما چون در بخش «مقایسه کنید» درس ۸ به آن اشاره شده است، از آن سؤال طرح کردیم!

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

علوم اجتماعی

درس نامه ●● رویکردهای اصلی جامعه‌شناسی

رویکرد ملاک‌ها	جامعه‌شناسی تبیینی	جامعه‌شناسی تفسیری	جامعه‌شناسی انتقادی
موضوع	پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی هستند.	کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها	کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن
روش	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها)	تفسیری، انتقادی و تجویزی
هدف	پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی	معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی	انتقاد از وضع موجود، تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن
ابزارهای پژوهش	کمی (آزمون و آزمایش)	کیفی (قوم‌نگاری و مطالعه موردی)	-
کارکردها	تبیین - پیش‌بینی - کنترل	تبیین - توصیف - تفهیم	نقد - اصلاح - داور - تجویز
نظریه پرداز	آگوست کنت	ویلهم دیلتای - ماکس وبر	-

پاسخ تشریحی روش جامعه‌شناسی تبیینی، حس و تجربه (نگاه از بیرون به پدیده‌ها) است. در جامعه‌شناسی تفسیری، کنش‌های انسان‌ها معنادار است. وجه اشتراک روش رویکرد تفسیری و انتقادی، استفاده از تفسیر برای فهم کنش‌هاست. هدف رویکرد تبیینی، پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی است.

تست و پاسخ ۶۲

درستی یا نادرستی عبارتهای زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- آیزایا برلین و کارل مارکس در عین تفاوتی که در نظریات خود داشتند، در نقد لیبرالیسم اقتصادی هم‌نظر بودند.
- در فرهنگ توحیدی، طبیعت ماده خام نیست، بلکه دارای ابعاد و نیروهای ماورائی است.
- با شکل‌گیری ناسیونالیسم، دولت‌ملت‌ها پدید آمدند و هویت از منظر ناسیونالیستی تعریف شد.
- فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید.

(۲) نادرست - نادرست - درست - نادرست - درست

(۱) درست - نادرست - نادرست - درست

(۴) نادرست - نادرست - درست - درست

(۳) درست - نادرست - درست - نادرست

(جامعه‌شناسی یازدهم - درس‌های ۱۱، ۹ و ۱۲ / جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۸)

پاسخ: گزینه ۱

تکنیک برخی از اندیشمندان اروپایی برای حل مشکل فقر و غنا، در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ جدید غرب، به نقد لیبرالیسم اولیه پرداختند و نظریه‌هایی ارائه دادند.

- ۱ آیزایا برلین در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفت.
- ۲ مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد. از نظر او، حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود.

نکته نگاه فرهنگ‌های مختلف نسبت به طبیعت:

فرهنگ توحیدی	• طبیعت و هر آنچه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوندند. • همه موجودات طبیعی به تسبیح خداوند مشغول‌اند و به سوی او بازمی‌گردند.
فرهنگ اساطیری	• طبیعت ماده خام نیست، بلکه از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است.
فرهنگ مدرن	• طبیعت را ماده خام و بی‌جانی می‌داند که انسان اجازه هر گونه تصرفی را در آن دارد. • با تسخیر طبیعت، این گمان را دارند که می‌توان تمامی مسائل و مشکلات بشر را حل کرد. • نگاه معنوی و دینی به طبیعت را کودکان می‌پندارند و تصرف در طبیعت را تنها با فنون و روش‌های تجربی انجام می‌دهند.

پاسخ تشریحی بررسی موارد نادرست:

عبارت دوم: مربوط به فرهنگ اساطیری است.

عبارت سوم: با شکل‌گیری دولت‌ملت‌ها، ناسیونالیسم پیدا شد و هویت از منظر دولت‌ملت‌ها و توسط آن‌ها تعیین و تعریف شد.

تست و پاسخ ۶۳

به ترتیب «شبهات مدل همانندسازی و مدل تکثرگرا»، «تفاوت نظریات کنت و هانتینگتون» و «تفاوت نسل کشی و جداسازی» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) هر دو از روش‌های تنازع هویت‌ها یعنی وحدت و کثرت هویت‌ها هستند. - از نظر کنت، جنگ در جوامع غربی امری عارضی است. - در جداسازی امکان اصلاح دیگران وجود دارد.

(۲) وجود یک ساختار سیاسی مشترک در هر دو روش ضروری است. - از نظر کنت، بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از جامعه بشری رخت برمی‌بندد. - در نسل‌کشی دیگری شری است که باید نابود شود.

(۳) هر دو مورد در مقابل مدل سیاست‌گذاری تعارف هویت‌ها قرار می‌گیرند. - هانتینگتون عملیات نظامی غرب را توجیه می‌کند. - به جای نسل‌کشی، نمی‌توان از روش‌های مربوط به جداسازی استفاده کرد.

(۴) در هر دو روش، دیگری شری است که باید حذف شود و امکان اصلاح ندارد. - هانتینگتون، جنگ را از جوامع غربی به جوامع غیرغربی منتقل کرد. - اساس آن‌ها بر نفی و طرد دیگری متفاوت است.

پاسخ: گزینه ۲

(جامعه‌شناسی یازدهم - درس ۱۰ / جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۸)

پاسخ تشریحی در الگوی تکثرگرایی، مانند الگوی همانندسازی هم‌چنان وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود که گروه‌های مختلف را به یکدیگر پیوند دهد.

کنت معتقد است با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌بندد.

در نسل‌کشی، دیگری، شری است که باید نابود شود، اما در جداسازی، دیگری اگرچه شر دانسته می‌شود، امکان اصلاح او وجود دارد و با اعمال فشار می‌توان او را به پذیرش الگوهای هویتی جدید مجبور ساخت یا از بقیه جدا کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) نادرست (تنازع هویت‌ها، یعنی وحدت یا کثرت هویت‌ها؛ نه وحدت و کثرت هویت‌ها) - درست - درست

۳) درست - درست - نادرست (به جای نسل‌کشی می‌توان از روش‌های دیگر همانندسازی مانند جداسازی و ... استفاده کرد).

۴) نادرست (مربوط به نسل‌کشی است و ارتباطی با شبهات همانندسازی و تکثرگرایی ندارد). - درست - نادرست (بیانگر شبهات نسل‌کشی و جداسازی است).

دام تستی کتاب درسی بیان می‌کند که: در این الگو (یعنی مدل تکثرگرا)، هم‌چنان وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود؛ که گروه‌های مختلف را به یکدیگر پیوند دهد.

دقت کنید که واژه «هم‌چنان» در متن کتاب درسی، نشان می‌دهد که هم در الگوی همانندسازی و هم در مدل تکثرگرایی، وجود ساختار سیاسی و اقتصادی مشترک ضروری است.

تست و پاسخ ۶۴

پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- آیه «و همانا این است امت شما، یک امت واحد و منم پروردگار شما ...» نشان‌دهنده چه جامعه‌ای است؟
- کدام یک از مصادیق سیاست همانندسازی هویتی است؟
- بحران بویال و بحران ابیجان، نشان‌دهنده کدام بحران در فرهنگ غرب است؟
- کدام یک، بیانگر دیدگاه توماس مالتوس درباره اقتصاد لیبرال است؟

(۱) جامعه‌ای که به آن هرگونه ستیز ناشی از خون و نژاد از بین می‌رود. - پاکسازی قومی در یوگسلاوی سابق - اقتصادی - انسانی که جامعه خواهان کار او نباشد نابود می‌شود.

(۲) جامعه‌ای که آن امکانات گروهی پراکنده و غیرمنسجم می‌شود. - جشن سال نوی چینی در آمریکا - اقتصادی - کالاها باید قیمت مناسب خود را داشته باشند.

(۳) جامعه‌ای که در آن هرگونه ستیز ناشی از خون و نژاد از بین می‌رود. - تبعیض علیه بوکوارامین‌ها در ژاپن - معرفتی - رفاه و تولیدمثل کارگران موجب مشکل می‌شود.

(۴) جامعه‌ای که در آن همه بشر بر مدار آرمانی حقیقی جمع می‌شوند. - نسل‌کشی در کامبوج توسط خمرهای سرخ - زیست‌محیطی - کسانی که در فقر متولد می‌شوند حق حیات ندارند.

پاسخ: گزینه ۲

(جامعه‌شناسی یازدهم - درس‌های ۹، ۱۰ و ۱۱ / جامعه‌شناسی دوازدهم - درس ۸)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

علوم اجتماعی

نکته

ویژگی	آیه مرتبط
جامعه‌ای که در آن هرگونه ستیز و نزاع ناشی از خون، نژاد، طبقه، ملیت، جغرافیا و ... از بین می‌رود و همهٔ بشر بر مدار آرمانی حقیقی و اصیل جمع می‌شوند.	آیهٔ ۵۲ سورهٔ مؤمنون، «و همانا این است امت شما، یک امت واحد و منم پروردگار شما ...»
جامعه‌ای که به گروه‌ها و دسته‌های پراکنده و متخاصم تجزیه می‌شود، امکانات گروهی آن پراکنده می‌شود و ظرفیت‌ها و نیروهای آن نابود می‌گردد.	آیهٔ ۴ سورهٔ قصص: «همانا فرعون روی زمین برتری جویی کرد و اهالی‌اش را گروه‌گروه گردانید، گروهی را به ضعف و ناتوانی کشاند ...»

تکنیک

مثال‌های سیاست «هماندسازی»	مثال‌های سیاست «تکثرگرایی»
<ul style="list-style-type: none"> • تبعیض علیه بوراگومین‌ها در ژاپن • نسل‌کشی در کامبوج توسط خمرهای سرخ • اخراج و کشتار مسلمانان میانمار موسوم به روهینگیا • پاکسازی قومی در یوگسلاوی سابق 	<ul style="list-style-type: none"> • جشن سال نوی چینی در آمریکا • جدایی فرانسوی‌زبانان ایالت کبک کانادا از انگلیسی‌زبان‌ها • کشمکش میان فلامان‌ها و والون‌ها در بلژیک

پاسخ تشریحی قرآن کریم جامعه‌ای را توصیف می‌کند که در آن هرگونه ستیز و نزاع ناشی از خون، نژاد، طبقه، ملیت، جغرافیا و ... از بین می‌رود و همهٔ بشر بر مدار آرمانی حقیقی و اصیل جمع می‌شوند. خداوند دربارهٔ این جامعه می‌فرماید: «و همانا این است امت شما، یک امت واحد و منم پروردگار شما ...».

- تبعیض علیه بوکورامین‌ها در ژاپن، از مصادیق همانندسازی است.
- بحران بوپال و بحران ابیجان، از مصادیق بحران‌های زیست‌محیطی است.
- از نظر مالتوس جمعیت‌شناس انگلیسی، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

تست و پاسخ ۶۵

هر یک از وقایع زیر در چه شرایطی و در کدام دوران تاریخی رخ داده است؟

- پوچ‌گرایی، یأس، ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها
- آشکارشدن آثار و پیامدهای جهانی بحران‌های منطقه‌ای
- اعتباردادن به شناخت حسی و تجربی برای شناخت علمی
- شکل‌گیری دولت‌هایی با هویت تاریخی و نژادی

- ۱) با اصالت‌بخشیدن به انسان دنیوی - شکل‌گیری اقتصاد جهانی - قرن نوزدهم و بیستم - با ظهور جهان متجدد
- ۲) پس از انکار حقایق قدسی - افزایش اهمیت مرزهای سیاسی - بحران معرفتی جدید غرب - رنسانس
- ۳) دوران پاساسکولاریسم - به دنبال انتقال بحران اقتصادی به تولیدکنندگان خرد - قرون وسطی - پس از کنارگذاشتن هویت مسیحی
- ۴) به دنبال بحران معنویت - کاهش اهمیت مرزهای جغرافیایی - نیمهٔ اول قرن بیستم - به دنبال پیدایش مارکسیسم

(پاسخ: گزینه ۱) (پایه‌شناسی یازدهم - درس‌های ۱۱ و ۱۲ / پایه‌شناسی دوازدهم - درس ۸)

پاسخ تشریحی فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی، نه تنها به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید، بلکه با اصالت‌بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید. با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، بحران‌ها که منطقه‌ای بودند به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساختند.

در قرن نوزدهم و بیستم، شناخت حسی و تجربی را تنها راه شناخت علمی می‌دانستند. با ظهور جهان متجدد، دولت‌هایی شکل گرفتند که دیگر خود را با هویت دینی مسیحی نمی‌شناختند، بلکه هویت خود را با توجه به تاریخ، جغرافیا، قومیت یا نژادشان تعریف می‌کردند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

روان شناسی

روان شناسی: صفحه‌های ۱۳۴ تا ۲۰۶

تست و پاسخ ۶۶

به ترتیب درستی و نادرستی عبارات‌های زیر در رابطه با تصمیم‌گیری و حل مسئله، کدام است؟

- تصمیم‌گیری برخلاف حل مسئله ناظر به خلق و بازآفرینی نیست.
- مهم‌ترین دغدغه تصمیم‌گیرندگان معطوف به نتیجه‌بخش بودن تصمیم است.
- اگر فردی فقط بین دو اولویت مهم مردد مانده باشد، فعالیت ذهنی او می‌تواند از نوع دشوار و پیچیده باشد.

(۱) درست - نادرست - درست (۲) نادرست - درست - نادرست (۳) نادرست - درست - درست (۴) درست - نادرست - نادرست

(درس ۶ - تعریف تصمیم‌گیری، انواع تصمیم‌گیری)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: درست؛ در حل مسئله فرد باید راه حل‌های مسئله مورد نظر را بازآفرینی کند، اما در تصمیم‌گیری باید از بین انتخاب‌های مختلف موجود، بهترین را برگزیند.

عبارت دوم: نادرست؛ دغدغه تصمیم‌گیرندگان انتخاب بهترین اولویت است. (راه‌های زیادی وجود دارد که نتیجه‌بخش است، اما یکی از آن‌ها بهتر از سایر راه‌هاست)، اما در حل مسئله، افراد به دنبال روش‌های کارآمد و موفق هستند (تنها یک مسیر وجود دارد که ما را به هدف و نتیجه می‌رساند).
عبارت سوم: درست؛ زمانی که تعداد اولویت کم است تصمیم‌گیری ساده محسوب می‌شود، ولی گاهی بعضی از تصمیم‌گیری‌های مهم علی‌رغم کم بودن تعداد اولویت از نوع دشوار و پیچیده هستند، مانند تصمیم پدر و برادر مینا در مثال کتاب درسی.

تست و پاسخ ۶۷

با توجه به «نوع تصمیم»، کدام یک از تصمیم‌گیری‌های زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) انتخاب بهترین دروازه‌بان از بین دو تیم موجود توسط دانش‌آموزان مدرسه
- (۲) انتخاب نوع غذا برای پذیرایی به مناسبت مجلس ترحیم مادر بزرگ توسط همه فرزندان او
- (۳) انتخاب رنگ دکور اتاق خواب از بین دو رنگ آبی و بنفش توسط خود فرد
- (۴) انتخاب همسر آینده زیر نظر و همراه با رضایت و تأیید همه افراد خانواده

(درس ۶ - انواع تصمیم‌گیری)

پاسخ: گزینه ۴

درس نامه •• تقسیم‌بندی انواع تصمیم‌گیری با توجه به تعداد اولویت‌ها و اهمیت تصمیم (نوع تصمیم)

میزان اهمیت	تعداد اولویت‌ها	کم	زیاد
اهمیت بالا یا مهم	مهم ساده	مهم پیچیده	
معمولی	معمولی ساده	معمولی پیچیده	

تقسیم تصمیم‌گیری به انواع ساده - پیچیده و مهم - معمولی براساس «نوع تصمیم» بوده است و براساس تعداد افراد تصمیم‌گیرنده به دو نوع فردی و گروهی تقسیم می‌شود.

پاسخ تشریحی ابتدا نوع هر تصمیم را مشخص می‌کنیم:

- (۱) تصمیم ساده، معمولی و گروهی است.
- (۲) تصمیم ساده، معمولی و گروهی است.
- (۳) تصمیم ساده، معمولی و فردی است.
- (۴) تصمیم مهم، پیچیده و فردی است.

در صورت سؤال به نوع تصمیم اشاره شده است، پس باید به مهم یا معمولی بودن و یا ساده و پیچیده بودن تصمیم توجه کنیم و به فردی یا گروهی آن توجهی نداشته باشیم؛ بنابراین (۴) از نظر پیچیده و مهم بودن با بقیه متفاوت است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

روان شناسی

تست و پاسخ ۶۸

برای کنترل توزیع ماده مخدری، حد مجازات اعدام آن ماده تغییر کرد؛ به نحوی که به جای دو کیلوگرم، حمل یک کیلوگرم از آن ماده منجر به مجازات اعدام می‌شد. در این موقعیت، تصمیم‌گیری هر یک از افراد زیر براساس کدام ملاک بوده است؟

- علی وزن بسته‌های قاچاق خود را کاهش داد تا مشابه قبل کم‌تر از حد اعدام باشند.
- ساسان اعتقاد داشت سال‌ها زحمت نکشیده که به خاطر تغییر قانون بازارش را از دست بدهد.

- (۱) علی: خطر - ساسان: سودمندی
(۲) علی: هزینه - ساسان: هزینه
(۳) علی: خطر - ساسان: هزینه
(۴) علی: هزینه - ساسان: سودمندی

(درس ۶ - ملاک‌های تصمیم‌گیری)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی: زمانی که فرد براساس ضرر و آسیب‌های احتمالی (ریسک) تصمیم‌گیری کند، ملاک تصمیم‌گیری او «خطر» بوده است؛ مثل زمانی که فردی به دلیل خطر اعدام تصمیم می‌گیرد حجم بسته‌های قاچاق خود را کاهش دهد. زمانی که فرد به خاطر هزینه‌های پیشین، مسیر آینده را با خطای کرده و تصمیم‌گیری کند، ملاک تصمیم‌گیری او «هزینه» بوده است؛ برای مثال زمانی که فردی به خاطر زحمت‌های پیشین تصمیم برخطر می‌گیرد تا موقعیتی که دارد را از دست ندهد.

تست و پاسخ ۶۹

گیتی سال‌هاست کارمند یک شرکت خصوصی است و از درآمد و امکانات رفاهی خوبی برخوردار است. چند سال پیش تحت تأثیر مطالعه کتاب‌های موفقیت فردی که می‌گویند: «بهتر است آدم کسب و کار خودش را داشته باشد»، بدون محاسبه مزایا و معایب موقعیت، احساس کرد که از کارش رضایت ندارد و از آن زمان تا به حال در این فکر است که کار خودش را راه انداخته و کارمند نباشد، اما تلاشی برای تغییر وضعیت نکرده است. کدام یک از سبک‌های تصمیم‌گیری در گیتی غالب است؟

- (۱) احساسی (۲) تکانشی (۳) منطقی (۴) اجتنابی

(درس ۶ - سبک‌های تصمیم‌گیری)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره: سوالات سبک‌های تصمیم‌گیری بیشتر موقعیت‌محورن. یعنی بهت یه موقعیت می‌دن و ازت می‌خوان سبک تصمیم‌گیری مربوط بهش رو مشخص کنی؛ پس حواست جمع باشه که نکات این سبک‌ها رو به شکل کار بردی یاد بگیری که وقتی موقعیتاشو می‌بینی برات قابل تشخیص باشه.

درس نامه

ویژگی	سبک تصمیم‌گیری
<ul style="list-style-type: none"> • فرد، ناگهانی، بدون محاسبه و بدون توجه به عواقب کارش تصمیم می‌گیرد. • با عجله و شتاب همراه است. • با پشیمانی همراه است. • در نوجوانان بیشتر دیده می‌شود. 	تکانشی
<ul style="list-style-type: none"> • عواطف و هیجانات زودگذر ملاک تصمیم‌گیری است. • تصمیم‌گیری‌های مهم زندگی نیازمند روش‌های پایدار و ماندنی است و احساسی عمل کردن در تصمیم‌های مهم زندگی می‌تواند پیامدهای ناگواری داشته باشد. • در متون دینی همواره به پرهیز از تصمیم‌گیری احساسی اشاره شده است. 	احساسی
<ul style="list-style-type: none"> • فرد به جای فکرکردن از دیگران کورکورانه اطاعت می‌کند. • تصمیم دیگران ممکن است برای ما تصمیم مناسبی نباشد. 	وابسته
<ul style="list-style-type: none"> • فرد قصد دارد تصمیم بگیرد، ولی تصمیم او هیچ‌گاه عملی نمی‌شود. • فرد «دست‌دست می‌کند» و «کار امروز را به فردا می‌اندازد». • بر این باورند که همه چیز خودبه‌خود درست می‌شود. • زمان را از دست می‌دهند و مشکل آن‌ها بیشتر می‌شود. 	اجتنابی
<ul style="list-style-type: none"> • تمام راهکارهای ممکن را می‌سنجد. • فرد پله‌پله و طبق قوانین پیش می‌رود. 	<ul style="list-style-type: none"> • زیربنای آن اندیشیدن است. • تابع یک روش قاعده‌مند و منظم است. • بهترین سبک تصمیم‌گیری است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

روان شناسی

پاسخ تشریحی سبک تصمیم‌گیری گیتی، سبک اجتنابی است، چراکه گیتی چند سال است که به این نتیجه رسیده کار کارمندی برایش مناسب نیست، ولی دست‌دست می‌کند و کار امروز را به فردا می‌اندازد؛ در نتیجه زمان را از دست می‌دهد. در واقع با وجود گذشت روزهای زیادی از نتیجه‌ای که به آن رسیده (کار کارمندی مناسب او نیست)، هنوز موفق به تصمیم‌گیری نشده و هر روز عملی کردن تصمیم خود را به روز دیگری محول می‌کند.

دام تستی ممکن است چند کلیدواژه شما را در دام گزینه‌های دیگر بیندازد:

این که او «بدون محاسبه مزایا و معایب» موقعیت به این نتیجه رسیده که شغل کارمندی مناسب او نیست، یادآور سبک تصمیم‌گیری تکانشی است؛ اما دقت کنید که در این سبک فرد با عجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد، در حالی که گیتی چند سال است تصمیم خود را عملی نکرده است. این که او تحت تأثیر کتاب‌های موفقیت فردی به این «احساس» رسیده که کار فعلی برای او مناسب نیست، ما را یاد سبک تصمیم‌گیری احساسی می‌اندازد که در آن فرد براساس احساسات تصمیم گرفته است؛ اما این‌جا هم گیتی بر طبق احساسات دست به تصمیم‌گیری نزده است چون عواطف و احساسات زودگذر هستند، بلکه او تحت تأثیر مطالعه چندین کتاب به چنین نتیجه‌ای رسیده است.

تست و پاسخ ۷۰

محمد پس از تحلیل و بررسی فراوان بین شغل دولتی یا شغل آزاد، شغل دولتی را انتخاب می‌کند. پس از این انتخاب گام بعدی تصمیم‌گیری محمد کدام است؟

- (۱) بیان ویژگی‌های هر اولویت
(۲) تعهد و پایبندی به اجرای اولویت مورد نظر
(۳) اجرای بهترین اولویت
(۴) بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر

(درس ۶ - مراحل تصمیم‌گیری)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی

مراحل	اقدام مورد نیاز	مثال توضیحی
۱	شناسایی و تعریف تصمیم مورد نظر	انتخاب شغل
۲	شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های آن تصمیم	انتخاب شغل از بین دو نوع آزاد و دولتی
۳	بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت	داشتن ساعت کار مشخص، روزهای تعطیلی از قبل مشخص شده و ...
۴	ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت	داشتن بیمه، سابقه کار، امنیت شغلی و ...
۵	اجرای بهترین اولویت	انتخاب شغل دولتی
۶	تعهد و پایبندی به اجرای اولویت مورد نظر	حضور به وقوع در اداره و انجام فعالیت کاری به دقت
۷	بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر	پیشرفت شغلی و میزان رضایت از آن

پس از انتخاب شغل یعنی اجرای بهترین اولویت، مرحله بعدی تعهد و پایبندی به اجرای اولویت است.

تست و پاسخ ۷۱

هر کدام از موقعیت‌های زیر، به ترتیب با کدام مورد همخوانی بیشتری دارد؟

• دانش‌آموزی که در جلسه امتحان با دیدن برگه زنگ‌ترین دانش‌آموز کلاسشان، از جوابی که می‌داند درست است صرف نظر می‌کند و جواب هم‌کلاسی‌اش را می‌نویسد.

• مدیری که ایده‌هایی برای بهره‌وری بیشتر سازمانش دارد، بدون مشورت با کارمندان و بدون ایجاد زیرساخت‌های لازم اقدام به اجرای برنامه‌ها و فشار بیشتر به افراد زبردستش می‌کند.

• مدیر یک باشگاه فوتبال به دلیل مشکلات مالی مجبور می‌شود با آنالیزورهای خود جلسه‌ای گذاشته و قرار می‌شود بازیکنی که بیشترین نظرات منفی در مورد او است را حذف کنند، ولی مدیر پس از صحبت کردن با تک‌تک کارشناسان بازیکنی که مدتی پیش با او مشاجره لفظی داشته است را از لیست خود خط می‌زند و تصور می‌کند که کارشناسان نیز نسبت به او نظر منفی تری دارند، در حالی که این‌طور نبود.

(۱) اعتماد افراطی - سوگیری تأیید - کنترل نکردن هیجانات

(۲) سوگیری تأیید - سوگیری تأیید - کنترل نکردن هیجانات

(۳) کنترل نکردن هیجانات - اعتماد افراطی - سوگیری تأیید

(۴) کوچک شمردن خود - اعتماد افراطی - سوگیری تأیید

(درس ۶ - موانع تصمیم‌گیری)

پاسخ: گزینه ۲

درس نامه ●●

موانع تصمیم گیری	توضیح
سوگیری تأیید	فرد از اطلاعاتی استفاده می کند که دیدگاهش را تأیید کند و شواهدی که با دیدگاه او مخالف است را کنار می گذارد.
اعتماد افراطی	فرد به قضاوتها و روشهای تصمیم گیری خود اعتماد بیش از حد دارد.
کوچک شمردن خود	● دست کم گرفتن خود، عصبانی بودن، ترس بودن و اعتماد به نفس پایین مانع تصمیم گیری درست می شود. ● بسیاری از تصمیم گیری های مهم، علاوه بر دانش لازم، به اعتماد به نفس قوی نیاز دارد.
کنترل نکردن هیجانات	● افراد مختلف، واکنش های هیجانی مختلفی در ما ایجاد می کنند. ● واکنش های عاطفی، به دلیل زودگذر بودن، نمی تواند ملاک تصمیم گیری باشد. ● افرادی که قادر به کنترل هیجانات خویش نباشند، به طور مداوم با شکست در تصمیم گیری روبه رو می شوند.

پاسخ تشریحی بررسی عبارت ها:

عبارت اول: کوچک شمردن خود؛ این دانش آموز به تصمیمات خود اعتماد کافی ندارد و خود را دست کم می گیرد و به جواب خودش اطمینان کافی ندارد. البته این دانش آموز ممکن است به این دلیل که «زرنگ ترین دانش آموز کلاس خطا نمی کند» دچار سوگیری تأیید هم شده باشد و به همین دلیل پاسخ او را درست تلقی کند؛ پس قسمت اول (۲) و (۴) هر دو می تواند درست باشد.

عبارت دوم: اعتماد افراطی؛ برخی از افراد به قضاوتها و تصمیمات خود بیش از حد اعتماد دارند و تصمیم گیری آنها غلط از آب درمی آید؛ مانند مدیری که فکر می کند صرف داشتن ایده، باید بدون در نظر گرفتن جوانب کار، آن را به اجرا بگذارد.

عبارت سوم: در این مثال، بیان شده که مدیر باشگاه با یکی از بازیکنان مدتی قبل مشاجره لفظی داشته است؛ بنابراین چون این مدیر نسبت به این بازیکن نظر خوبی نداشته است، بیشتر به نظراتی توجه کرده و اهمیت می دهد که با نظر خودش همسو باشد و از اطلاعاتی استفاده می کند که دیدگاهش را تأیید کنند (نظر منفی برخی از کارشناسان)؛ بنابراین این مدیر دچار سوگیری تأیید شده است.

تست و پاسخ ۷۳

در بازی شطرنج مهره هایی با نام های مختلفی وجود دارد و هر بازیکن در طول بازی سعی می کند تا مهره های حریف را حذف کرده و مهره های خودش را حفظ کرده یا افزایش دهد تا بتواند برای کیش کردن شاه از آن ها استفاده کند. هر یک از موقعیت های زیر به ترتیب مصداق کدام یک از انواع «تعارض» هستند؟

- در موقعیتی مهره اسپ می تواند مهره فیل یا رخ حریف را بزند و باید بازیکن بین این دو انتخاب کند.
 - با به ردیف پایانی رساندن مهره سرباز، بازیکن باید انتخاب کند از میان وزیر و رخ خود کدام را به بازی بیاورد.
 - مهره رخ حریف می تواند در حرکت بعدی فیل یا اسپ را بزند و بازیکن باید یکی را نجات دهد.
- (۱) گرایش - گرایش / گرایش - اجتناب / اجتناب - اجتناب
(۲) اجتناب - اجتناب / اجتناب - اجتناب / اجتناب - اجتناب / گرایش - اجتناب
(۳) گرایش - گرایش / اجتناب - اجتناب / اجتناب - اجتناب / گرایش - اجتناب
(۴) اجتناب - اجتناب / اجتناب - اجتناب / گرایش - اجتناب / اجتناب - اجتناب

(درس ۶ - پیامدهای ناتوانی در تصمیم گیری)

پاسخ: گزینه ۱

درس نامه ●● تعارض که حاصل ناتوانی در تصمیم گیری است بر سه نوع است:

انواع تعارض	موقعیت
گرایش - گرایش	زمانی که فرد بین دو امر خواستنی فقط باید یکی را انتخاب کند.
گرایش - اجتناب	زمانی که فرد باید انتخابی کند که هم جنبه مطلوب و هم جنبه نامطلوب دارد.
اجتناب - اجتناب	زمانی که فرد بین دو امر نامطلوب مجبور به انتخاب باشد.

پاسخ تشریحی در موقعیت اول، چه زدن مهره فیل حریف و چه زدن مهره رخ حریف، هر دو امری خواستنی است که فرد می بایست بین آنها انتخاب کند: گرایش - گرایش.

در موقعیت دوم، چه داشتن وزیر اضافه و چه داشتن رخ اضافه خوشایند است و فرد باید میان این دو امر خواستنی انتخاب کند: گرایش - گرایش.

در موقعیت سوم، چه از دست دادن مهره فیل و چه از دست دادن مهره اسپ ناخواستنی است و فرد باید میان این دو انتخاب کند: اجتناب - اجتناب.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

روان شناسی

تست و پاسخ ۷۳

- درستی و نادرستی هر یک از عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
- نگرش‌های جدید برای شکل‌گیری نیازمند هماهنگی با نظام شناختی فرد هستند.
 - دوران بلوغ و دبیرستان آبستن بیشترین تغییرات نگرشی برای افراد است.
 - برای فهم رفتارهای اجتماعی حیواناتی مانند زنبور باید به سراغ نگرش رفت.
 - با وجود قوت عوامل نگرشی، عوامل زیستی نیرومندی بیشتری دارند.

- (۱) درست - نادرست - نادرست - درست
(۲) نادرست - درست - درست - درست
(۳) درست - درست - درست - نادرست
(۴) نادرست - نادرست - نادرست - نادرست

(درس ۷ - انگیزه و نگرش، نکاتی پیرامون نگرش)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی بررسی عبارت‌ها:

- عبارت اول: نگرش‌ها «پس از» شکل‌گیری تابع اصل هماهنگی شناختی هستند، نه قبل و یا حین شکل‌گیری آن‌ها ← نادرست است.
عبارت دوم: نگرش‌ها در دوران تحصیل دانشگاهی امکان بیشترین تغییر را پیدا می‌کنند ← نادرست است.
عبارت سوم: انگیزه میان آدمی و حیوان مشترک بوده، اما عوامل نگرشی منحصر به آدمی هستند ← نادرست است.
عبارت چهارم: عوامل نگرشی توانمندتر از عوامل انگیزشی (نیازهای زیستی) عمل می‌کنند. ← نادرست است.

تست و پاسخ ۷۴

- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر، مربوط به وجود یا فقدان کدام‌یک از عوامل نگرشی است؟
- (الف) رحمان قرار است در یک کنفرانس بین‌المللی یک ارائه داشته باشد، اما به علت مشغله زیاد، نتوانسته برای ارائه آماده شود. با این حال با توجه به تجربیات موفق قبلی معتقد است از پس این ارائه نیز به خوبی برمی‌آید و با اعتمادبه‌نفس به کنفرانس می‌رود.
(ب) نادیا فکر می‌کند مهاجرت از شهر به روستا کار درستی است؛ زیرا در آن‌جا می‌توان سالم‌تر زندگی کرد و عمر طولانی‌تر داشت، اما در عین حال به زندگی در شهر ادامه می‌دهد و می‌گوید برای داشتن زندگی پرامکانات و موفقیت‌های اجتماعی باید سختی‌های مسیر را تحمل کرد.

- (۱) ادراک کنترل - ناهماهنگی شناختی
(۲) ادراک کارایی - ناهماهنگی شناختی
(۳) ادراک کنترل - هدفمندی
(۴) ادراک کارایی - هدفمندی

(درس ۷ - هدفمندی - ادراک کنترل و ادراک کارایی)

پاسخ: گزینه ۴

درس نامه

تعریف	عوامل نگرشی
اعتقاد راسخ و واقعی به بودن یا نبودن چیزی یا انجام‌پذیر بودن یا انجام‌ناپذیر بودن کاری	باورها و نظام ارزشی فرد
داشتن انرژی و پشتکار کافی برای به ثمر رساندن کارها	اراده
داشتن هدف (هر چیزی که انسان سعی دارد به آن برسد و فکر می‌کند برایش مفید است).	هدفمندی
وقتی شخص دارای دو شناخت هم‌زمان و در تضاد باشد و یا باور او با رفتارش هماهنگ نباشد.	ناهماهنگی شناختی
داشتن این باور که ما دانش و مهارت لازم برای انجام‌دادن کاری را داریم.	ادراک کارایی
داشتن این باور که همه چیز مطابق نظر ما و تحت اختیار ما است و ما می‌توانیم محیط را در کنترل خود بگیریم.	ادراک کنترل
نسبت‌دادن دلایل شکست و پیروزی‌مان به عوامل زیربنایی آن	اسناد

پاسخ تشریحی رحمان دارای ادراک کارایی برای انجام تکلیف مورد نظر است؛ زیرا باور او این است که بر روی ارائه اشرف دارد و می‌تواند از پس ارائه به خوبی برآید؛ چراکه دانش و مهارت کافی برای انجام آن را در خود می‌یابد. دقت کنید که تفاوت ادراک کنترل و ادراک کارایی در این است که در ادراک کارایی، فرد فکر می‌کند به اندازه کافی برای انجام فعالیت تواناست و در ادراک کنترل، باور فرد این است که اختیار و کنترل شرایط در دست اوست.

نادیا برای رسیدن به اهدافش که داشتن امکانات بیشتر و رسیدن به موفقیت‌های اجتماعی است، زندگی در شهر را انتخاب کرده است؛ بنابراین رفتار او هدفمند است. ضمناً او دچار ناهماهنگی شناختی نیست، چون باور او به ساده‌تربودن نوع زندگی در روستا، با باور او در زمینه وجود امکانات، رفاه و همچنین احتمال پیشرفت و موفقیت بیشتر در شهر در تضاد نیست.

تست و پاسخ ۷۵

ارزیابی یک فرد از چاق بودن و گرفتن رژیم، به مقدار زیاد تحت تأثیر کدام عامل قرار دارد؟

- (۱) ارزشیابی‌های مثبت او نسبت به چاق بودن
- (۲) عدم وجود تعداد عناصر کافی مثبت پیرامون رژیم گرفتن
- (۳) وجود قدرت بیشتر عناصر منفی، پیرامون رژیم گرفتن
- (۴) قدرتمندی عناصر منفی پیرامون چاقی علی‌رغم تعداد کم آن‌ها

پاسخ: گزینه ۴

(درس ۷- ناهماهنگی شناختی)

پاسخ تشریحی ارزیابی یک فرد از یک موضوع به مقدار زیاد، تحت تأثیر ارزشیابی‌های او از نگرشش نسبت به آن موضوع قرار دارد. قاعده‌مندبودن نظام شناختی بیانگر این موضوع است که هر چه موارد مثبت پیرامون یک موضوع بیشتر باشد، گرایش فرد به انجام آن بیشتر می‌شود و هر چه عوامل منفی در اطراف آن موضوع بیشتر باشد، مانع استفاده از آن می‌شود. از طرف دیگر، هر چه یک عنصر قوی‌تر و نیرومندتر باشد و هر اندازه ارزیابی مثبت یا منفی آن قوی‌تر باشد، تأثیر قوی‌تری بر نگرش شخص خواهد داشت و رفتار او را شکل می‌دهد؛ بنابراین فردی که نسبت به «چاق بودن» نگرش منفی پیدا کرده است و می‌خواهد رژیم بگیرد، یا تعداد عوامل منفی پیرامون چاقی و عوامل مثبت پیرامون رژیم گرفتن بیشتر بوده است و یا نیرومندی عناصر منفی پیرامون چاقی و یا قدرت عناصر مثبت پیرامون رژیم گرفتن بیشتر بوده است. بررسی گزینه‌های نادرست:

- ۱) ارزشیابی مثبت نسبت به چاقی باعث می‌شود فرد نگاه مثبتی به چاقی داشته باشد و رژیم نگیرد.
- ۲) عدم وجود عناصر مثبت کافی پیرامون رژیم گرفتن باعث می‌شود فرد رژیم نگیرد، در حالی که این فرد رژیم را شروع کرده است.
- ۳) قدرتمندی عناصر منفی پیرامون یک موضوع باعث می‌شود فرد آن کار را انجام ندهد؛ پس اگر موارد منفی پیرامون رژیم گرفتن قدرت لازم را داشته باشند، فرد باید رژیم نگیرد در حالی که این فرد رژیم گرفته است.

تست و پاسخ ۷۶

نظریه پردازان روان‌شناسی اعتقاد دارند مراقبت خوب از نوزاد در ماه‌های نخست اهمیت بسیاری دارد؛ زیرا در صورت غفلت، نوزاد گمان نمی‌کند که «والدین من مراقبین خوبی نیستند»، بلکه چنین برداشت می‌کند که «من موجودی لایق برای دریافت مراقبت نیستم». با توجه به این نظریه، اسناد آدمی در ماه‌های نخستین چگونه است؟

- (۱) اسناد به عوامل غیر قابل کنترل بیرونی
- (۲) اسناد به عوامل ناپایدار درونی
- (۳) اسناد به عوامل پایدار درونی
- (۴) اسناد به عوامل قابل کنترل بیرونی

(درس ۷- اسناد)

پاسخ: گزینه ۳

درس نامه اسناد به معنای نسبت‌دادن شکست و موفقیت‌هایمان به عوامل زیربنایی آن است. در اسناد سه عامل در نظر گرفته می‌شود:

- (۱) عوامل درونی - بیرونی
- (۲) عوامل قابل کنترل - غیر قابل کنترل
- (۳) عوامل پایدار - ناپایدار

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

روان شناسی

پاسخ تشریحی زمانی که فرد دلیل رفتار را درون خود جستجو کند، نه در دنیای بیرونی، اسناد او به عوامل درونی است و زمانی که خود را لایق مراقبت نداند و احساس بی‌ارزشی کند، اسناد پایدار شکل گرفته است.

تست و پاسخ ۷۷

کدام گزینه توضیح بهتری برای عبارت زیر است؟

«بررسی‌های جمعیت‌شناختی نشان می‌دهند همان‌طور که شیوع افسردگی در مبتلایان به سرطان بیش از سایر گروه‌های جمعیتی است، شیوع سرطان در مبتلایان به افسردگی نیز قابل توجه است.»

- (۱) تبیین ویژگی‌های جسمانی بدون توجه به بیماری‌های روان‌شناختی ناممکن است.
- (۲) عاملی مشترک می‌تواند زیربنای بیماری‌های جسمانی و روان‌شناختی باشد.
- (۳) بیماری و سلامت دو جنبه‌ی جدا نبوده و میان این دو طیفی گسترده دیده می‌شود.
- (۴) سلامت جسمانی و ویژگی‌های روان‌شناختی ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر دارند.

پاسخ: گزینه ۴

(درس ۱ - نقش متقابل عوامل جسمانی و روانی در سلامت روان)

پاسخ تشریحی سلامت جسمانی و ویژگی‌های روان‌شناختی ارتباطی نزدیک و تنگاتنگ دارند. در این ارتباط، روان‌شناسی سلامت متغیرهای روان‌شناختی را در دو نقش بررسی می‌کند: (۱) زمانی که ویژگی روان‌شناختی عامل بیماری جسمانی باشد و (۲) زمانی که ویژگی روان‌شناختی پیامد بیماری جسمانی باشد. در بررسی‌های فوق هم دیده شده که افسردگی به عنوان یک عامل روان‌شناختی هم می‌تواند پیامد بیماری جسمانی سرطان باشد و هم می‌تواند عامل این بیماری باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) نادرست است، چون ویژگی‌های جسمانی مستقل از بیماری‌های روان‌شناختی قابل بررسی است.
- ۲) عبارت درستی است، ولی به موضوع مطرح‌شده در سؤال ارتباطی ندارد.
- ۳) عبارت درستی است، ولی به موضوع پیوستار سلامتی مربوط است نه موضوع مطرح‌شده در متن سؤال.

تست و پاسخ ۷۸

با توجه به موقعیت زیر، کدام‌یک از موارد داده‌شده می‌تواند سبک زندگی سالم‌تری را برای فرد رقم بزند؟

- (الف) علی یک نوجوان ۱۴ ساله است که تلاش می‌کند هر روز زمانی را به پیاده‌روی اختصاص دهد.
- (ب) وی هم‌چنین از رژیم غذایی خواهرش استفاده می‌کند که شامل کربوهیدرات زیاد و قند و شیرینی کم است.
- (ج) او همواره سعی دارد فشارهای روانی که به طور روزمره بر او وارد می‌شود را فراموش کند تا ریسک ابتلا به بیماری‌هایی همچون بیماری‌های قلبی و عروقی را برای خود کم‌تر کند.
- (د) او هم‌چنین به مشاور مدرسه مراجعه می‌کند تا بهتر بتواند با استرس کنکور کنار بیاید.

(۲) ج - د

(۱) ب - ج

(۴) الف - ب

(۳) الف - د

(درس ۱ - سبک زندگی، ابعاد مهم سبک زندگی، تغذیه و ورزش)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی بررسی عبارت‌ها:

(الف) یکی از عوامل سبک زندگی سالم، فعالیت بدنی و انواع ورزش‌هاست که در این بین فعالیت‌هایی همچون پیاده‌روی که به مصرف اکسیژن احتیاج دارند، از نمونه ورزش‌های مناسب است.

(ب) همه افراد نیاز به رژیم غذایی خاص سن و جنس خودشان را دارند و به تناسب رشد، نوع رژیم غذایی افراد تغییر می‌کند. در مثال داده‌شده علی از رژیمی برخلاف جنس خود استفاده می‌کند و اطلاعاتی درباره سن خواهرش موجود نیست؛ بنابراین، این مورد نمی‌تواند بهترین انتخاب برای یک سبک زندگی سالم باشد.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

روان شناسی

ج) برای مقابله با فشارهای روانی، هدف اصلی حذف عامل فشارآور است و اگر امکان حذف عامل فشارآور نبود، پذیرش و تحمل آن توصیه می‌شود؛ بنابراین فراموش کردن فشارهای روانی روش درستی نیست.

د) شناسایی فشار روانی و یافتن راه‌های مناسب برای مقابله با آن از جمله عواملی است که به سبک زندگی سالم، کمک شایانی می‌کند.

تست و پاسخ ۷۹

مادری را در نظر بگیرید که با وجود تلاش‌های زیاد نمی‌تواند گریه نوزاد بیمار خود را متوقف کند و به همین خاطر دست از تلاش برداشته و شروع به گریه می‌کند. کدام گزینه می‌تواند در مورد او درست باشد؟

- ۱) او بدون تلاش در انتظار اتفاق‌های خارق‌العاده بوده و به همین خاطر روش او ناسازگارانه است.
- ۲) زمانی که نمی‌توانیم عامل فشار را از بین ببریم، پذیرش موقعیت و تحمل آن مفید است.
- ۳) روش مقابله او موجب فشارهای روانی بیشتری شده که اثرات آن از فشار اولیه بیشتر است.
- ۴) تنفس عمیق و نوشیدن آب در چنین موقعیت‌هایی می‌تواند در درازمدت کمک‌کننده او باشد.

پاسخ: گزینه ۲

(درس ۱ - راه‌های مقابله با فشارهای روانی منفی)

پاسخ تشریحی

فردی که در مواجهه با فشار روانی دست از تلاش برداشته و برای از بین بردن عامل فشارآور کاری نکند، از روش مقابله ناسازگارانه «منفعل بودن» استفاده کرده است. استفاده از این روش مقابله، همچون دیگر روش‌های ناسازگارانه، موجب بروز فشارهای روانی بیشتری شده که اثرات آن‌ها وخیم‌تر و عظیم‌تر از فشار روانی اولیه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) در متن سؤال به انتظار مادر برای وقوع حادثه‌ای خارق‌العاده اشاره‌ای نشده است.
- ۲) در این موقعیت عامل فشارآور را می‌توان حذف کرد؛ بنابراین پذیرش موقعیت خصوصاً در مورد نوزاد روش مقابله‌ای مناسبی نیست.
- ۳) تنفس عمیق و نوشیدن آب از روش‌های مقابله‌ای کوتاه‌مدت هستند.

تست و پاسخ ۸۰

هر یک از عبارات زیر، به کدام‌یک از راه‌های تأثیر مذهب بر سلامت اشاره دارد؟

- اجتناب از رفتارهای پرخطر و ناسالم با رعایت احکام حلال و حرام
- انجام مناسک مذهبی که غالباً به شکل گروهی برگزار می‌شوند.
- انجام واجبات دینی برای ارتباط با خداوند در زمان‌های معین

۱) مستقیم - مستقیم - مستقیم	۲) غیرمستقیم - مستقیم - مستقیم
۳) غیرمستقیم - مستقیم - غیرمستقیم	۴) مستقیم - غیرمستقیم - غیرمستقیم

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی

• راه مستقیم: مذهب و رفتارهای معنوی (مثل توکل به خدا)، از طریق ایجاد آرامش ذهنی، کاهش فشار روانی، رابطه با خداوند و ایجاد روحیه مثبت حاصل از شرکت در مراسم مذهبی، عبادت و افزایش احساس حمایت اجتماعی، باعث بهبود عملکرد سیستم ایمنی بدن می‌شود.

• راه غیرمستقیم: تحقیقات نشان داده است افراد مذهبی، در مقایسه با دیگر افراد، سبک زندگی سالم‌تری دارند و از رفتارهای پرخطر جنسی، مصرف سیگار، الکل و تغذیه ناسالم اجتناب می‌کنند.

(درس ۱ - تأثیر مذهب بر سلامت)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

عربی، زبان قرآن یازدهم: صفحه‌های ۶۵ تا ۹۰، عربی، زبان قرآن دوازدهم: صفحه‌های ۵۹ تا ۷۰

• عَيْنَ الْأَنْسَبِ فِي تَرْجُمَةِ الْعِبْرَاتِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۱ - ۸۸):

تست و پاسخ ۸۱

﴿أفلم ينظروا إلى السماء فوقهم كيف بنيناها﴾:

- ۱) آیا پس به آسمان بالای سرشان نمی‌نگرند که چگونه آن را ساختیم!
- ۲) آیا مگر به آسمان که بالای سرشان است نگاه نکردند که آن را چه‌طور بنا کرده‌ایم!
- ۳) آیا مگر به آسمان بالای سرشان نگاه نکرده‌اند که چگونه آن را بنا کرده‌ایم!
- ۴) پس آیا آسمان بالایی‌شان را ندیده‌اند که چه‌طور آن بنا شده است!

پاسخ: گزینه ۳

مشاوره در آزمون‌ها غالباً سؤال اول عربی یکی از آیات قرآن داخل کتاب هست، پس حتماً از قبل معنای آیات رو با دقت یاد بگیرید، چون گاهی ممکنه نکاتی داشته باشن که نیاز به بررسی‌شدن قبل از آزمون دارن!

خودت حل کنی بهتره «لم ينظروا» معادل چه زمانیه؟ / «بنی‌ها» مربوط به کدوم صیغه هست؟ / «فوقهم» یعنی چی؟

درس نامه

هرگاه یک ضمیر متصل (ه، هما، هم، ها، ... ، كُ، كُما، كُمْ، ...) به یک فعل متصل شود ضمیر مفعولی است و آن فعل قطعاً معلوم و متعدی است!
مثال: «بنی‌ها»: آن را ساختیم. ✓ آن، ساخته شد. ✗

پاسخ تشریحی کلمات مهم: «أ»: آیا / «لم ينظروا»: نگاه نکرده‌اند / «إلى السماء»: به آسمان / «فوقهم»: بالای سرشان / «كيف»: چگونه / «بنی‌ها»: آن را بنا کرده‌ایم.

خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۱) نمی‌نگرند («لم ينظروا» معادل ماضی منفی است، نه مضارع)
- ۲) که بالای سرشان است («فوقهم» قید است و نیازی نیست به شکل یک جمله ترجمه شود، پس «که» و «است» اضافی هستند!)
- ۴) بالایی‌شان (معادل «فوقهم» نیست! «فوق» یعنی «بالا» و معنای وصفی ندارد!) - بنا شده است (اولاً «بنی‌ها» برای متکلم مع‌الغیر (نَحْنُ) است نه غایب، ثانیاً مجهول نیست؛ ضمناً ضمیر مفعولی «ها: آن را» ترجمه نشده است!)

تست و پاسخ ۸۲

﴿إِنْ يَكْذِبِ الْإِنْسَانُ وَيُكْرِرْ عَمَلَهُ مَرَّاتٍ فَلَا يُمَكِّنْ إِخْفَاءَ كَذِبِهِ أَوْ إِنْكَارَهُ وَهُوَ يَظْهَرُ فِي فَلَاتَاتِ لِسَانِهِ فَالْإِنْسَانُ لَنْ يَلْتَفِتُوا إِلَيَّ كَلَامَهُ أَبَدًا﴾: اگر انسان ...

- ۱) دروغ بگوید و عمل او بارها تکرار شود، پس نمی‌تواند دروغ خود را پنهان یا انکار کند و آن در لغزش‌های زبانش ظاهر می‌گردد، بنابراین مردم هرگز به کلام او توجه نخواهند کرد!
- ۲) دروغ گفته باشد و کارش را چند بار تکرار کرده باشد، پس مخفی کردن دروغش یا انکارش امکان ندارد و آن در لغزش‌های زبانش آشکار می‌شود، پس مردم هرگز به سخنش توجه نخواهند کرد!
- ۳) دروغ بگوید و کارش را بارها تکرار کند، پس پنهان کردن دروغش یا انکار آن ممکن نیست و آن در لغزش‌های زبان او آشکار می‌شود؛ بنابراین مردم هرگز به سخنش توجه نخواهند کرد!
- ۴) دروغ بگوید و کار خود را بارها تکرار نماید، پس قادر به مخفی کردن دروغش یا انکار آن نخواهد بود و مردم با ظاهرشدن دروغش در لغزش‌های زبانش به سخن او توجه نخواهند نکرد!

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان عربی

مشاوره در جملات شرطی حتماً به ترجمه فعل شرط و جواب شرط و ماضی یا مضارع بودن آن‌ها دقت کنید.

خودت حل کنی بهتره «یکذب» و «لا یمكن» رو بررسی کنی تمومه!

درس نامه ●●

فعل‌های ماضی در جملات شرطی می‌توانند به شکل مضارع ترجمه شوند، اما مضارع‌ها نمی‌توانند به شکل ماضی ترجمه شوند!
مثال: مَنْ حَاوَلَ نَجَّحَ

هر کس تلاش کرد موفق شد. ✓ هر کس تلاش کند موفق می‌شود. ✓

مثال: مَنْ يُحَاوِلُ يَنْجَحْ

هر کس تلاش کرد موفق شد. ✗ هر کس تلاش کند موفق می‌شود. ✓

پاسخ تشریحی کلمات مهم: «إن یکذب الإنسان»: اگر انسان دروغ بگوید / «و یُکرَّر عملَه»: و کارش را تکرار کند / «مَرَّات»: بارها / «لا یمكن»: ممکن نیست / «إخفاء کذبہ أو إنکاره»: پنهان کردن دروغش یا انکار آن / «و هو یظہر»: و آن آشکار می‌شود / «فی فلتات لسانه»: در لغزش‌های زبان او / «فالنَّاس لَن یَلتفتوا»: بنابراین مردم توجه نخواهند کرد / «إلی کلامه»: به سخنش / «أبدأ»: هرگز. خطاهای سایر گزینه‌ها:

① تکرار شود «یُکرَّر» معلوم است، نه مجهول! ضمناً «عمل» منصوب است، بنابراین مفعول است و باید به شکل مفعولی (با «را») ترجمه شود! - نمی‌تواند (معادل «لا یستطیع، لا یقدر» است، نه «لا یمكن»!)

② دروغ گفته باشد «یکذب» مضارع است و در جایگاه فعل شرط قرار گرفته است، پس باید به شکل مضارع التزامی ترجمه شود، نه ماضی التزامی! - تکرار کرده باشد «یُکرَّر» هم معادل مضارع است، نه ماضی!

④ قادر نخواهد بود (معادل «لا یمكن» نیست، زیرا اولاً این فعل معادل مضارع است نه آینده، ثانیاً به معنای «ممکن بودن» است نه «قادر بودن») - ظاهر شدن «یظہر» فعل است، نه مصدر!

تست و پاسخ ۸۳

«لِیَعْلَمَ کُلُّ ذِی سَعَةٍ أَنَّ ثَرَوَةَ الدُّنْیَا أَمَانَةٌ عِنْدَهُ فَلَیَنْفِقْ مِنْ سَعَتِهِ فِی سَبِيلِ اللَّهِ!»

- ۱) برای این‌که هر توانگری بداند که مال دنیا امانتی در نزد اوست، باید از توانمندی خویش در راه الله انفاق نماید!
- ۲) هر کسی که تواناست باید آگاه شود که ثروت دنیا نزد او امانت است، پس باید از توانمندی‌اش در راه خداوند انفاق کند!
- ۳) هر توانمندی می‌بایست بداند که ثروت دنیا نزد او امانت است، پس از توانمندی خود در راه خدا باید انفاق کند!
- ۴) هر دارای توانایی‌ای واجب است بداند امانت نزد او مال دنیاست و از توانایی خود در راه خدا انفاق نماید!

پاسخ: گزینه ۳

مشاوره در حل تست‌های ترجمه تک‌عبارتی بهتر است ابتدا تفاوت بین گزینه‌ها را پیدا کنید!

خودت حل کنی بهتره «لِیَعْلَمَ» یعنی چی؟ / به عبارت «ثروة الدنيا أمانة» توجه کن!

درس نامه ●●

هرگاه معادل مسند در عربی (خبر) نکره باشد و وابسته (مثل صفت، مضاف‌الیه، جمله وصفیه و ...) نداشته باشد مجازیم آن را به شکل معرفه ترجمه کنیم!
مثال: «ثروة الدنيا أمانة عنده»:

ثروت دنیا امانتی نزد اوست! ✓ ثروت دنیا نزد او امانت است! ✓

«أمانة» در این عبارت مسند نکره است و وابسته ندارد، پس ترجمه آن هم به شکل معرفه صحیح است هم نکره!

پاسخ تشریحی کلمات مهم: «لِیَعْلَمَ»: می‌بایست بداند / «کُلُّ ذِی سَعَةٍ»: هر توانمندی / «أَنَّ»: که / «عنده»: نزد او / «فَلَیَنْفِقْ»: پس باید انفاق کند / «من سعته»: از توانمندی خود / «فی سبیل الله»: در راه خدا.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۱) برای این که بداند «لِ» در «لِیَعْلَمُ» به معنای «باید» است، زیرا آخر فعل را ساکن کرده است! «لِیَعْلَمُ» به معنای «برای این که بداند» می‌باشد!
- ۲) هر کسی که توانست (معادل «كُلُّ ذِي سَعَةٍ» نیست! معادل «هر کس» در عربی «مَنْ» و یا «كُلُّ مَنْ» است!) - باید آگاه شود (معادل دقیقی برای «لِیَعْلَمُ» نیست!)
- ۴) امانت نزد او مال دنیا است («ثَرْوَةُ الدُّنْيَا» و «أمانة» جابه‌جا ترجمه شده است! در این عبارت «أمانة» خبر است، نه «ثَرْوَةُ الدُّنْيَا»!)

تست و پاسخ ۸۴

«قد تُوذِي المصانع الصناعِيَّة إلى تلوث الهواء و تعرّض حياتنا للخطر تعريضاً و لذلك يجب علينا أن نراقب صحتنا!»:

- ۱) کارخانه‌های صنعتی منجر به آلودگی هوا شده‌اند و زندگی ما را قطعاً در معرض خطر قرار می‌دهند. برای همین، ما باید از سلامتی خود مراقبت کنیم!
- ۲) کارخانه‌های صنعتی‌ای که منجر به آلودگی هوا می‌شوند، زندگی‌مان را در معرض خطر قرار می‌دهند؛ بنابراین ما باید مراقب سلامتی خودمان باشیم!
- ۳) کارخانه‌های صنعتی گاهی منجر به آلودگی هوا می‌شوند و زندگی‌مان را بی‌شک در معرض خطر قرار می‌دهند؛ بنابراین ما باید مراقب سلامتی‌مان باشیم!
- ۴) کارخانه‌های صنعتی گاهی منجر به آلودگی هوا می‌شوند و قطعاً زندگی ما را در معرض خطرات قرار می‌دهند؛ پس ما باید از سلامتی خود بی‌شک مراقبت کنیم!

پاسخ: گزینه ۳

مشاوره در حل تست‌های ترجمه تک‌عبارتی بهتر است ابتدا تفاوت بین گزینه‌ها را پیدا کنید!

خودت حل کنی بهتره «قد تُوذِي» ماضیه یا مضارع؟ / «المصانع الصناعِيَّة» معرفه هست یا نکره؟ / «الخطر» جمعه یا مفرد؟

درس نامه

برای ترجمه مفعول مطلق تأکیدی (مصدر فعل جمله بدون داشتن صفت یا مضاف‌الیه) خود مصدر را ترجمه نمی‌کنیم و به جای آن باید از قیدهای تأکیدی مانند «قطعاً، حتماً، بی‌شک، بی‌گمان و ...» استفاده کنیم. ضمناً این قیدها را بر سر فعل جمله می‌آوریم تا نشان دهیم فقط بر فعل جمله تأکید شده است!

مثال: «المُزارع يراقب ... مراقبته»: کشاورز بی‌گمان مراقبت می‌کند.

پاسخ تشریحی کلمات مهم: «قد تُوذِي»: گاهی منجر می‌شوند / «المصانع الصناعِيَّة»: کارخانه‌های صنعتی / «إلى تلوث الهواء»: به آلودگی هوا / «تعرّض حياتنا للخطر تعريضاً»: زندگی‌مان را بی‌شک در معرض خطر قرار می‌دهند / «لذلك»: بنابراین / «يجب علينا أن نراقب صحتنا»: ما باید مراقب سلامتی‌مان باشیم.

خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۱) منجر ... شده‌اند («قد تُوذِي» مضارع است نه ماضی، «قد» در ترکیب «قد + مضارع» به معنای «گاهی، شاید» است!)
- ۲) کارخانه‌های صنعتی‌ای («المصانع الصناعِيَّة» معرفه است نه نکره!) - «تعريضاً» مفعول مطلق تأکیدی است و به شکل قید تأکید مانند «قطعاً» ترجمه می‌شود، اما در ترجمه لحاظ نشده است!
- ۴) قطعاً (مفعول مطلق تأکیدی فقط بر ترجمه فعل جمله تأکید دارد، نه کل جمله) - خطرات («خطرة» مفرد است نه جمع!) - بی‌شک (اضافی است!)

تست و پاسخ ۸۵

«الرَّجُلُ الْفَاضِلُ اعْطَانِي مَوْعِظَةً قِيَمَةً تَمْنَعُنِي مَنَعاً عَنِ ارْتِكَابِ الْمَعَاصِي وَ الْوُقُوعِ فِي بِنْرِ الضَّلَالَةِ!»:

- ۱) مرد دانشمند به من اندرزی ارزشمند داد و مرا از انجام دادن گناهان و سقوط در چاه گمراهی واقعاً منع کرد!
- ۲) مرد دانا به من اندرز بالارزشی داد تا من را از انجام گناهان و افتادن در چاه ضلالت حقیقتاً منع کند!
- ۳) پند بالارزشی که مرد بافضیلت به من داد مرا از انجام دادن گناهان و سقوط در چاه گمراهی بازداشته بود!
- ۴) مرد دانا به من یک پند ارزشمند داد که من را از انجام گناهان و افتادن در چاه گمراهی حقیقتاً بازمی‌داشت!

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان عربی

مشاوره در حل تست‌های ترجمه تک‌عبارتی بهتر است ابتدا تفاوت بین گزینه‌ها را پیدا کنید!

خودت حل کنی بهتره «أعطاني» ماضی و «تمنع» مضارع است، پس «تمنع» به چه صورتی ترجمه می‌شه؟

درس نامه ●●

(۱) در ترجمه جمله وصفیه دقت کنید که قبل از فعل جمله وصفیه، حرف «که» می‌آوریم، نه قبل از فعل‌های دیگر جمله!
مثال: رأيتُ طفلاً يلعب:

کودکی را دیدم که بازی می‌کرد! ✓ کودکی که دیدم بازی می‌کرد! ✗

توضیح در این عبارت «يلعب: بازی می‌کند» جمله وصفیه است، پس قبل از این فعل «که» می‌آوریم، نه قبل از «رأيتُ: دیدم»!

(۲) در ترجمه جمله وصفیه دقت کنید که اگر فعل دیگری قبل از جمله وصفیه به کار رفته باشد، می‌تواند در ترجمه آن تأثیر بگذارد. به این صورت که:

● ماضی + ماضی ← دومین فعل را می‌توانیم به شکل ماضی بعید یا ماضی ساده ترجمه کنیم!

● ماضی + مضارع ← دومین فعل را می‌توانیم به شکل ماضی استمراری ترجمه کنیم!

● مضارع + مضارع ← دومین فعل را می‌توانیم به شکل مضارع التزامی یا مضارع اخباری ترجمه کنیم!

پاسخ تشریحی کلمات مهم: «الزَّجَلُ الْفَاضِلُ»: مرد دانا / «أعطاني موعظةً قيِّمةً»: به من یک پند ارزشمند داد / «تمنعني منعاً»: من را حقیقتاً بازمی‌داشت. / «عن ارتكاب المعاصي»: از انجام گناهان / «الوقوع في بئر الضلالة»: افتادن در چاه گمراهی. خطاهای سایر گزینه‌ها:

① «و» در «و مرا...» («تمنعني...») جمله وصفیه است و در ترجمه آن از حرف «که» استفاده می‌شود، نه «و!» - منع کرد («تمنع» فعل مضارع است و چون قبلش یک فعل ماضی «أعطى» به کار رفته است، طبق ساختار «ماضی + مضارع ← ماضی استمراری» به شکل ماضی استمراری ترجمه می‌شود، نه ماضی ساده!

② تا («تمنعني...») جمله وصفیه است و در ترجمه آن از حرف «که» استفاده می‌شود، نه «تا!» - منع کند (طبق توضیحات ①) باید به شکل ماضی استمراری ترجمه شود.

③ پند باارزشی که مرد بافضیلت به من داد («أعطاني») جمله وصفیه نیست و قبلش از حرف «که» استفاده نمی‌شود! - بازداشته بود (اولاً «منعاً» مفعول مطلق تأکیدی است و ترجمه نشده است، ثانیاً «تمنع» فعل مضارع است و چون قبلش یک فعل ماضی «أعطى» به کار رفته است، طبق ساختار «ماضی + مضارع ← ماضی استمراری» به شکل ماضی استمراری ترجمه می‌شود، نه ماضی بعید!)

تست و پاسخ ۸۶

عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) إِنِّي عَاهَدْتُ نَفْسِي أَلَّا أَكْذِبَ مَرَّةً أُخْرَى لِيُصْلِحَ سُلُوكِي: من با خودم پیمان بستم که بار دیگر دروغ نگویم تا رفتارم اصلاح شود.
(۲) فِي تِلْكَ الْأَيَّامِ بَعْدَ ارْتِكَابِ الْمَعَاصِي كُنْتُ أَعُوذُ بِرَبِّي مِنْ نَفْسٍ لَا تَتَّبِعُ: در آن روزها پس از انجام گناه از هوای نفسم به پروردگار پناه می‌بردم که سیر نمی‌شد!

(۳) أَعْطَيْتُ الْبَائِعَ بَطَاقَةً لَا يَعْمَلُ بِطَاقَةِ شَحْنِهَا لِكِي يُبَدِّلَهَا لِي: کارتی که کارت شارژ آن کار نمی‌کرد را به فروشنده دادم تا برایم عوض کند!

(۴) كَانَ حَاتِمُ الطَّائِي إِضَافَةً إِلَى كَرَمِهِ يُفَرِّجُ عَنِ الْمَكْرُوبِ وَ يَفْكُّ الْأَسِيرَ: حاتم طائی علاوه بر بخشندگی خود، اندوه غمگین را می‌زداید و اسیر را رها می‌کرد!

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره برای حل کردن این نوع تست‌ها به تمرین و تکرار زیادی نیاز دارید، پس حتماً قبل از آزمون‌ها برای تمرین کردن این مدل

تست‌ها وقت کافی بگذارید!

خودت حل کنی بهتره سریعاً ترجمه تمام کلمات رو بررسی کن!

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

پاسخ تشریحی خطای این گزینه:

گناه («المعاصي: گناهان» جمع است، نه مفرد!) - هوای نفسم (معادل «هوی نفسی» است، نه «نفس!») - پروردگار (ضمیر «ی» در «رَبِّي: پروردگارم» ترجمه نشده است!)

ترجمه صحیح: «در آن روزها پس از انجام گناهان از نفسی که سیر نمی‌شد به پروردگارم پناه می‌بردم!»

تست و پاسخ ۸۷

عَيْن الصَّحِيح:

- ۱) خَلَقَ اللهُ أَعْجَبَ مِمَّا نَرَاهُ فَعَلِينَا أَنْ نَنْتَكِرَ نِعْمَهُ وَ نَحَافِظَ عَلَيْهَا: خلقت خداوند عجیب‌تر از چیزی است که آن را می‌بینیم، پس باید نعمت‌هایش را به یاد بیاوریم و از آن‌ها نگاه‌داری کنیم!
- ۲) هَذَاكَ نَوْعٌ عَجِيبٌ مِنَ الْأَسْمَاكَ يَدْفِنُ نَفْسَهُ تَحْتَ الطِّينِ وَ يَنَامُ نَوْمًا عَمِيقًا: نوع عجیبی از ماهی‌ها وجود دارد که خود را زیر خاک دفن می‌کند تا به خوابی عمیق فرو برود!
- ۳) وَ نَوْعٌ مِنَ الطَّيْرِ يُظْهِرُ نَفْسَهُ مَجْرُوحًا لِإِبْعَادِ مَقْتَرَسِهِ عَنِ الْعَشِّ وَ يُنْقِذُ فِرَاحَهُ: نوعی از پرندگان برای دورشدن حیوان درنده از لانه‌اش خودش را زخمی نشان می‌دهد و جوجه‌هایش را نجات می‌دهد!
- ۴) وَ الْمَخْلُوقَاتُ فِي هَذَا الْخَلْقِ يَعْيشُ بَعْضُهَا عَلَى بَعْضٍ لِلْبَقَاءِ وَ تَسْتَمِرُّ هَذِهِ الْحَالَةَ دَائِمًا: و مخلوقات در این خلقت برای زنده‌ماندن از یکدیگر تغذیه می‌کنند و این حالت همواره استمرار می‌یابد!

(عربی یازدهم - درس ۶)

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره برای حل‌کردن این نوع تست‌ها به تمرین و تکرار زیادی نیاز دارید، پس حتماً قبل از آزمون‌ها برای تمرین‌کردن این مدل تست‌ها وقت کافی بگذارید!

خودت حل کنی بهتره سریعاً ترجمه تمام کلمات رو بررسی کن!

پاسخ تشریحی خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۲) تا (معادل «و» نیست!) - خاک (الطِّين: گِل) - خوابی عمیق («نوماً» مفعول مطلق نوعی و «عمیقاً» صفت آن است، پس نباید این ترکیب را به شکل «موصوف و صفت» ترجمه کنیم و «نوماً» نباید ترجمه شود!)
 - ۳) دورشدن («إبعاد» یعنی «دور کردن!») - حیوان درنده (معادل «مفتَرَسه: شکارچی خود» نیست!) - لانه‌اش («العش» ضمیر ندارد!)
 - ۴) از یکدیگر تغذیه می‌کنند (معادل «يعيش: زندگی می‌کنند» نیست!)
- ترجمه صحیح عبارات:

- ۲) نوع عجیبی از ماهی‌ها وجود دارد که خود را زیر گل دفن می‌کند و به طور عمیقی می‌خوابد!
- ۳) نوعی از پرندگان برای دورکردن شکارچی خود از لانه خودش را زخمی نشان می‌دهد و جوجه‌هایش را نجات می‌دهد!
- ۴) و مخلوقات در این خلقت برای زنده‌ماندن با یکدیگر زندگی می‌کنند و این حالت همواره استمرار می‌یابد!

تست و پاسخ ۸۸

«نزدیک بود جوان بسیار دروغگو در رودی بزرگ غرق شود، ولی مردم به سبب دروغ‌هایش به کمک او نشناختند!» عَيْن الصَّحِيح:

- ۱) كَادَ الشَّابُّ الْكَذَّابُ يَغْرُقُ فِي نَهْرٍ كَبِيرٍ وَلَكِنَّ النَّاسَ مَا أَسْرَعُوا إِلَى مَسَاعِدَتِهِ بِسَبَبِ أَكَاذِبِهِ!
- ۲) الشَّابُّ الْكَاذِبُ كَانَ قَرِيبًا لِلْغُرُقِ فِي نَهْرٍ كَبِيرٍ وَلَكِنْ مَا أَسْرَعَ النَّاسُ إِلَى مَسَاعِدَتِهِ بِسَبَبِ كَذِبِهِ!
- ۳) كَادَ الشَّابُّ الْكَاذِبُ يَغْرُقُ فِي النَّهْرِ الْكَبِيرِ وَلَكِنْ مَا أَسْرَعَ النَّاسُ إِلَى مَسَاعِدَتِهِ بِسَبَبِ أَكَاذِبِهِ!
- ۴) الشَّابُّ الْكَذَّابُ كَانَ قَرِيبًا أَنْ يَغْرُقَ فِي نَهْرٍ كَبِيرٍ وَلَكِنْ لَا يُسْرِعُ النَّاسُ إِلَى مَسَاعِدَتِهِ بِسَبَبِ الْأَكَاذِبِ!

(عربی یازدهم - درس ۵)

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره در این مدل سوالات به تفاوت گزینه‌ها مثل بودن یا نبودن ضمیر، جمع یا مفرد بودن کلمات، «ال» داشتن یا نداشتن اسم‌ها و ... خیلی دقت کن!

خودت حل کنی بهتره معادل «نزدیک بود غرق شود» چی می‌شه؟ / «رودی بزرگ» نکره هست یا معرفه؟

پاسخ تشریحی کلمات مهم: نزدیک بود: «کاد» / جوان بسیار دروغگو: «الشاب الكذاب» / در رودی بزرگ: «في نهر كبير» / غرق شود: «يغرق» / ولی: «ولكن» / به سبب دروغ‌هایش: «بسبب أكاذيبه» / به کمک او نشتافتند: «ما أسر عوا إلى مساعدته».

خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ۲) الكاذب (به معنای «دروغگو» است، نه «بسیار دروغگو»!) - كان قريباً (معادل فعل «نزدیک بود» نیست! دقت کنید که «نزدیک بود غرق شود» یعنی «داشت غرق می‌شد» و «نزدیکی» معنای زمانی دارد، نه مکانی!) - كذبه (معادل «دروغش» است، نه «دروغ‌هایش»!)
- ۳) الكاذب (مانند ۲) - النهر الكبير («رودی بزرگ» نکره است، نه معرفه!)
- ۴) كان قريباً (مانند ۲) - لا يُسرع (معادل «نمی‌شتابند» است، نه «نشتافتند»!) - لا يُسرع «مضارع است، نه ماضی!» - الأكاذيب (ضمیر «ش» در «دروغ‌هایش» لحاظ نشده است؛ «أكاذيبه» صحیح است!)

• اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۸۹ - ۹۱) بِمَا يَنْسَبُ النَّصَّ:

الخفافيش هي اللبونات الوحيدة التي يمكن لها الطيران. لهذه الحيوانات نوعان؛ المجموعة الأولى هي الخفافيش التي تتغذى على الفواكه فُتَسَمَّى بالخفافيش آكلة الفاكهة. المجموعة الثانية من الخفافيش أصغر حجماً وتغذى على الحشرات الصغيرة. لا تستخدم هذه الخفافيش عيونها لتجد طريقها بسبب ضعف بصرها، لكنها تستطيع مواصلة رحلتها عن طريق إرسال موجات صوتية قصيرة لا يقدر على سماعها إلا نفسها. الخفافيش الصغيرة هي الطيور الوحيدة التي تستخدم هذه القدرة. تُرَجَّع أشعة الشمس هذه الخفافيش، لذا تعيش في الأماكن المظلمة و تقوم بالصيد ليلاً. و يُشَكِّل هذا النوع سبعين بالمئة من الخفافيش.

و للخفافيش فوائد مهمة للإنسان و البيئة و تلعب دوراً مهماً في نثر بذور الفاكهة على الأرض. و على عكس ما يعتقد الكثير منّا، فإن هذه الطيور لا تهدد حياة الإنسان و إنّما ما يسبب الخوف في الإنسان هو مظهرها القبيح.

ترجمه متن «خفاش‌ها تنها پستاندارانی هستند که پرواز کردن برایشان ممکن است. این حیوانات دو نوع دارند؛ گروه اول همان خفاش‌هایی هستند که از میوه‌ها تغذیه می‌کنند، پس خفاش‌های میوه‌خوار نامیده می‌شوند. گروه دوم از خفاش‌ها کم‌حجم‌تر هستند و از حشره‌های کوچک تغذیه می‌کنند. این خفاش‌ها به دلیل ضعف بینایی‌شان برای این که راهشان را پیدا کنند از چشم‌هایشان استفاده نمی‌کنند، ولی می‌توانند حرکت خود را از طریق ارسال امواج صوتی کوتاهی که فقط خودشان قادر به شنیدنشان هستند، ادامه دهند. خفاش‌های کوچک تنها پرندگانی هستند که این توانایی را به کار می‌گیرند. پرتوهای خورشید این خفاش‌ها را آزار می‌دهند، بنابراین در مکان‌های تاریک زندگی می‌کنند و در شب به شکار می‌پردازند و این نوع، هفتاد درصد از خفاش‌ها را تشکیل می‌دهند.

و خفاش‌ها فایده‌های مهمی برای انسان و محیط دارند و نقش مهمی را در پخش کردن دانه‌های میوه روی زمین بازی می‌کنند و برخلاف آن‌چه بسیاری از ما به آن اعتقاد داریم، این پرنده‌ها زندگی انسان را تهدید نمی‌کنند و آن‌چه سبب ترس در انسان می‌شود تنها ظاهر زشت آن‌هاست.»

تست و پاسخ ۸۹

«بعض الخفافيش تعيش في الكهوف لأنها...» عین الصحیح:

- (۱) تريد أن تحافظ على حاسة سمعها القويّة!
 (۲) تتغذى من حيوانات تعيش في الكهوف!
 (۳) لا يحبّ النهار المُضيء و تهرب من أشعة الشمس!
 (۴) تخاف أن تصيدها الطيور الأخرى!

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

مشاوره در مورد حل سؤالات درک متن چند نکته رو در نظر داشته باشید:

- ۱) سؤالات درک متن رو در آخر سؤالات عربی جواب بدین.
- ۲) متن رو باید با دقت، ولی با سرعت بخونین. این کار نیاز به تمرین و تکرار زیاد داره. خوندن نصف و نیمه متن خیلی فایده‌ای نداره.
- ۳) توی متن و گزینه‌ها به کلماتی که معنای «هیچ، همه، گاهی، اصلاً، فقط، همیشه، بعضی، قطعاً، ممکنه و ...» دارن، دقت کنین.
- ۴) در سؤالات درک مطلب بر ای تشخیص گزینه صحیح یا خطا عجله نکنید و حتماً همه گزینه‌ها رو بخونید، سپس بهترین گزینه رو انتخاب کنید!

پاسخ تشریحی برخی از خفاش‌ها در غارها زندگی می‌کنند، زیرا ...

- ۱) می‌خواهند که از حس قوی شنوایی‌شان حفاظت کنند!
- ۲) از حیواناتی تغذیه می‌کنند که در غارها زندگی می‌کنند!
- ۳) روز روشن را دوست ندارند و از پرتوهای خورشید فرار می‌کنند!
- ۴) می‌ترسند که پرنده‌های دیگر آن‌ها را شکار کنند!

تست و پاسخ ۹۰

عَيْنَ مَا يَخْتَصُّ بِالْخَفَافِشِ الصَّغِيرَةِ فَقَطْ:

- ۱) لها مظهر قبيح يُثيرُ الخوفَ في الإنسان!
- ۲) على عكس ما نعتقده هي تعين الإنسان في الزراعة!
- ۳) إنها هي اللبونة الوحيدة التي تقدر على الطيران!
- ۴) تستخدم الموجات الصوتية عندما تنتقل من مكان إلى مكان أخرى!

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی تعیین کن آنچه را که فقط به خفاش‌های کوچک اختصاص دارد:

- ۱) ظاهر زشتی دارند که ترس را در انسان برمی‌انگیزد! (این موضوع فقط برای خفاش‌های کوچک نیست!)
- ۲) برخلاف آنچه ما به آن اعتقاد داریم آن‌ها در کشاورزی به انسان کمک می‌کنند! (این خصوصیت فقط مختص به خفاش‌های کوچک نیست!)
- ۳) آن‌ها تنها پستانداری هستند که می‌توانند پرواز کنند! (این موضوع هم فقط مختص خفاش‌های کوچک نیست!)
- ۴) هنگامی که از مکانی به مکانی دیگر منتقل می‌شوند از امواج صوتی استفاده می‌کنند! (بله دقیقاً)

تست و پاسخ ۹۱

«أكثر الخفافيش ...» عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- ۱) ليست لها عيونٌ حتى تستفيد منها عند الحركة!
- ۲) تقوم بالصيد عندما تكون الحشرات في النوم!
- ۳) حجمها صغير فلذلك تقدر أن تطير أسرع من الطيور الأخرى!
- ۴) تسمع موجات صوتية لا موجود يقدر على سماعها!

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی بیشتر خفاش‌ها ...

- ۱) چشمانی ندارند تا هنگام حرکت از آن‌ها استفاده کنند! (چشم دارند، ولی ضعیفه!)
- ۲) وقتی حشره‌ها در خواب هستند به شکار اقدام می‌کنند! (متن گفته در شب شکار می‌کنند، نگفته وقتی حشرات خواب هستند!)
- ۳) حجمشان کوچک است، بنابراین می‌توانند سریع‌تر از پرنده‌ها پرواز کنند! (متن نگفته می‌تونن سریع‌تر پرواز کنن!)
- ۴) امواج صوتی‌ای را می‌شنوند که هیچ موجودی قادر به شنیدن آن‌ها نیست! (بله فقط گروه دوم از خفاش‌ها که بیشتر خفاش‌ها را تشکیل می‌دن می‌تونن بشنون!)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان عربی

• عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٢ - ٩٣):

تست و پاسخ ٩٢

«أصغر - لا تُهَدَّد - المُظلمة - الطَّيران»:

- ١) أصغر: مفرد مذكر - اسم تفضيل على وزن «أفعل» (مؤنثه: صغرى) - نكرة/ خبر و مرفوع بالضمّة
- ٢) لا تُهَدَّد: فعل مضارع للنفي - للغائبة - مزيد ثلاثي - له حرفان زائدان - متعّد/ فعل مع فاعله خبر «إنّ»
- ٣) المُظلمة: مفرد مؤنث - اسم فاعل مأخوذ من فعل مجرد ثلاثي - معرّف بأل - معرب/ صفة و مجرور بالتبعيّة من «الأمكان»
- ٤) الطَّيران: مثني مذكر - معرب - معرّف بأل/ فاعل لفعل «يُمكن» و مرفوع بالألف

پاسخ: گزینه ١

مشاوره در این مدل تست‌ها حتماً حتماً دقت کنید که صحیح رو می‌خواد یا خطا رو!!!

خودت حل کنی بهتره اول موارد سمت راست رو بررسی کن، چون نیاز به بررسی جمله ندارن بعد اگر سؤال حل نشد موارد سمت چپ

رو بررسی کن!

پاسخ تشریحی خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ٢) له حرفان زائدان («تُهَدَّد» مضارع از باب تفعیل است و چون ماضی این باب بر وزن «فَعَلَّ» است، یک حرف زائد دارد، نه دو حرف!)
- ٣) مأخوذ من فعل مجرد («المُظلمة» اسم فاعل از فعل مزید است نه مجرد، زیرا با «مُ» آغاز شده است!)
- ٤) مثنی مذكر و مرفوع بالألف («الطَّيران: پرواز کردن» مصدر و مفرد است، نه مثنی؛ در نتیجه مرفوع به ضمه است، نه الف!)

تست و پاسخ ٩٣

«لا تستخدم - مواصلة - يُشكَل - يعتقد»:

- ١) لا تستخدم: فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي - حروفه الزائدة ثلاثة - متعّد - معلوم/ فعل و فاعله «الخفافيش»
- ٢) مواصلة: اسم - مفرد مؤنث - مصدر من فعل «أوصل، يُوصل» - معرب/ مفعول و منصوب بالفتحة
- ٣) يُشكَل: فعل مضارع - مزيد ثلاثي - من باب تفعیل (مصدره: تشكیل) - مجهول/ نائب فاعله «هذا»
- ٤) يعتقد: للغائب - مزيد ثلاثي - له حرفان زائدان: «الف - ت» - متعّد - معلوم/ فعل مع فاعله «الكثير» جملة فعلية

پاسخ: گزینه ٤

مشاوره در این مدل تست‌ها حتماً حتماً دقت کنید که صحیح رو می‌خواد یا خطا رو!!!

خودت حل کنی بهتره اول موارد سمت راست رو بررسی کن، چون نیاز به بررسی جمله ندارن، بعد اگر سؤال حل نشد موارد سمت چپ

رو بررسی کن!

درس نامه هرگاه یک گروه اسمی در جایگاه یک نقش قرار بگیرد، فقط اسم اول را به عنوان آن نقش در نظر می‌گیریم.

مثال: فاعل در «تستخدم هذه الخفافيش...» ← هذه ✓ الخفافيش ✗ هذه الخفافيش ✗

پاسخ تشریحی خطاهای سایر گزینه‌ها:

- ١) فاعله «الخفافيش» (فاعل این فعل «هذه» است!)
- ٢) مصدر من فعل «أوصل، يُوصل» («مواصلة» مصدر از باب «مفاعلة» است، در نتیجه مصدر از فعل «أوصل، يُوصل» هست!)
- ٣) مجهول و نائب فاعله «هذا» («يُشكَل: تشكیل می‌دهد» معلوم است، نه مجهول؛ در نتیجه «هذا» فاعل است، نه نائب فاعل!)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

تست و پاسخ ۹۴

عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) سافرتُ قَبْلَ يَوْمَيْنِ إِلَى قَرْيَةٍ شَاهَدْتُ صَوْرَتَهَا أَيَّامَ صِغَرِي! (۲) لَا يَسْتَشِيرُ الْعَاقِلُ الْكَذَّابَ فَإِنَّهُ كَالسَّرَابِ يُقَرَّبُ عَلَيْهِ الْبَعِيدُ!
(۳) إِنَّ الصِّدْقَ مَعَ النَّاسِ هُوَ أَنْ لَا يَكْذِبَ الْمَرْءُ عَلَى الْآخَرِينَ! (۴) الْمُواطِنُ الْفَهِيمُ يَهْتَمُّ بِنِظَافَةِ الْبَيْئَةِ اهْتِمَامًا بَالِغًا!

پاسخ: گزینه ۴

مشاوره اگر تست‌هایی که مربوط به این موضوع هستند را زیاد حل کنی، متوجه می‌شوی که نکاتش خیلی تکراری هستند.

خودت حل کنی بهتره علامت‌گذاری فعل‌های مزید رو چک کن!

پاسخ تشریحی خطاهای موجود در این گزینه:

يَهْتَمُّ (این فعل بر وزن يَفْتَعِلُ است و چون دو حرف اصلی‌اش تکراری هستند، آخرش تشدید دارد؛ پس شکل درست آن «يَهْتَمُّ» است.) - نِظَافَةُ (تلفظ صحیح این کلمه در عربی «نِظَافَةٌ» است.)

تست و پاسخ ۹۵

عین الصحيح في المفهوم: «لا تحدث الناس بكل ما سمعت به!»

- (۱) چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست
(۲) گر دهدت روزگار دست و زبان زینهار
(۳) به درد عشق بساز و خموش کن حافظ
(۴) مصلحت نیست که از پرده برون افتد راز
- سخن‌شناس نه‌ای جان من، خطا این‌جاست
هر چه توانی مکن هر چه توانی مگو
رموز عشق مکن فاش پیش اهل عقول
ورنه در مجلس رندان خبری نیست که نیست

پاسخ: گزینه ۳

مشاوره سوالات مفهوم غالباً بدون تغییر از جملات کتاب درسی طرح می‌شوند، پس باید از قبل بررسی شده باشند!

پاسخ تشریحی ترجمه عبارت: «با مردم، درباره هر چیزی که شنیده‌ای صحبت نکن!» / مفهوم عبارت: «دعوت به رازداری و سکوت»!

این مفهوم در بیت (۲) دیده می‌شود!

در قسمت «رموز عشق مکن فاش» و «خموش کن» مفهوم سکوت و رازداری دیده می‌شود!

دام تستی در (۲) از فاش کردن راز پیش اهل عقول صحبت شده است که به عبارت صورت سؤال نزدیک‌تر است اما در (۴)، بیان شده است

که رندان از همه چیز خبر دارند ولی سکوت پیشه می‌کنند. پس (۳) مناسب‌تر است.

تست و پاسخ ۹۶

عین فعلاً مضارعاً لا يترجم إلا إخبارياً في الفارسية:

- (۱) لأتعلّم اللّغة الإنجليزيّة كما يتكلّم بها الإنجليزيون راجعتُ إلى أستاذة ماهرة!
(۲) إن توافق أن نأكل الفطور في هذا المطعم الجميل فسوف نصل إلى رشت قبل الظهر!
(۳) العقلاء لا يُجربوا ما جرّبه الآخرون بل ليطالعوا تجارب الماضين حتّى نقل أخطاؤهم!
(۴) عزمتُ ألا أرمي نفاية في البيئّة لكي لا تتعرّض الموجودات و النباتات لخطر الموت!

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره ترجمه انواع فعل مضارع یکی از پر تکرارترین مباحث ترجمه است که در تست‌های قواعد با آن‌ها سروکار داریم.

خودت حل کنی بهتره مضارعی رو پیدا کن که فقط به شکل مضارع اخباری ترجمه بشه، یعنی قبلش حرف اثرگذار در ترجمه (مثل حروف ناصبه،

حروف جازمه، ادوات شرط و ...) نیومده باشه!

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان عربی

درس نامه ●● مهم ترین معادل های مضارع التزامی فارسی:

- (۱) «أن، كي، ليكي، حتى، ل» + مضارع
- (۲) فعل شرط (فعلی که بعد از ادوات شرط «إن، من، ما، إذا» به کار می رود!)
- (۳) مضارعی که بعد از یک مضارع دیگر به کار رفته باشد. (مضارع + مضارع ← مضارع التزامی)
- (۴) نهی غایب و متکلم (لا + مضارع غایب یا متکلمی که مجزوم شده باشد ← نباید + مضارع التزامی)

پاسخ تشریحی ۹۷ در «یتکلم: صحبت می کنند» مضارعی است که فقط به شکل اخباری ترجمه می شود!

در همین گزینه فعل «لَاتَعَلَّمْ: باید یاد بگیرم» به شکل مضارع التزامی ترجمه می شود!

در «إن تُوافق: اگر موافقت کنی»، «أن نأكل: که بخوریم» مضارع التزامی و «سوف نصل: خواهیم رسید» به شکل آینده ترجمه می شوند!

در «لا يُجربوا: نباید بیازمایند» فعل نهی غایب و «ليطالعوا: باید مطالعه کنند» امر غایب است و «حتى تقل: تا کم شود» همگی به شکل مضارع التزامی ترجمه می شوند!

در «ألا أرمي: در اصل «أن لا أرمي: که نیندازم» بوده و معادل مضارع التزامی است؛ هم چنین «لكي لا تتعرض: تا در معرض قرار نگیرند» نیز به شکل مضارع التزامی ترجمه می شود!

تست و پاسخ ۹۷

عین ما فيه الصفة من نوعين؛ الاسم و الجملة:

- (۱) اليوم شاهدت الطيور على غصون تغني بأصوات جميلة!
- (۲) يا أولادي؛ لا تضيعوا وقتكم القيم أبداً بأمور ليست نافعة لكم!
- (۳) إن الحسانت و الخيرات بذور يزرعها الإنسان في حياته للأخرة!
- (۴) قرأت أمس مئة صفحة من كتاب قد أخذته مع صديقي من المكتبة!

پاسخ: گزینه ۲

خودت حل کنی بهتره باید ببینی کدام گزینه هم جمله وصفیه داره و هم صفت معمولی (از نوع اسم).

درس نامه ●● صفت دو نوع دارد:

- (۱) صفتی که به صورت اسم باشد: «الغابات الجميلة: جنگل های زیبا»
- (۲) صفتی که به صورت جمله و بعد از اسم نکره می آید: «رأيتُ طفلاً يلعبُ: کودکی را دیدم که بازی می کرد»

پاسخ تشریحی ۹۸ در «وقت» موصوف و «القيم: ارزشمند» صفت است ← «وقتكم القيم: زمان ارزشمند شما»

هم چنین «أمور» اسم نکره و «ليست نافعة...» جمله وصفیه است ← «... اموری که برایتان سودمند نیست!»

در «جميلة» صفت از نوع اسم برای موصوف «أصوات» است. دقت کنید که فعل «تغني» (آواز می خوانند) به «الطيور» که معرفه است، برمی گردد، نه «غصون»، پس جمله وصفیه نمی تواند باشد.

در «بذور» اسم نکره و «يزرع...» جمله وصفیه است، اما صفت از نوع اسم به کار نرفته است!

در «كتاب» اسم نکره و «قد أخذت...» جمله وصفیه است، اما صفت از نوع اسم به کار نرفته است!

تست و پاسخ ۹۸

عین «الأم» جاءت لطلب القيام بأمري:

- (۱) لتجدوا رحمة الله يوم القيامة قدموا حسنات لأنفسكم قبل الموت!
- (۲) هذا خطر يهدد توازن الطبيعة فليتخذ المواطنين طريقاً لإزالة الله!
- (۳) إذا تعرفت على عالم صالح فلا تتباعد عنه و اعمل بكل ما يقول!
- (۴) هذا جهاز حديث يستخدمه الأطباء لتعيين مقدار ضغط الدم في المرضى!

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

مشاوره تشخیص انواع «لام» یکی از مباحث مهم و پرکاربرد کنکور هست، خوب یادش بگیرید!

خودت حل کنی بهتره لامی رو پیدا کن که معنای «باید» می‌ده!

درس نامه در سطح کنکور باید ۳ نوع لام را به خوبی بشناسیم:

(۱) لـ + اسم ← لام جازه

(۲) لـ (باید) + مضارع ← لام امر

(۳) لـ (تا، برای این که) + مضارع ← لام ناصبه

نکته لام در ساختار «ف + ل + مضارع» حتماً از نوع امر و به معنای «باید» است! بنابراین در «فَلْيَتَّخِذْ» نیازی به ترجمه کردن نبود.

پاسخ تشریحی سؤال از ما لامی را می‌خواهد که برای درخواست انجام یک کار به کار می‌رود. این عبارت تعریف فعل امر است؛ بنابراین

لامی را می‌خواهد که به معنای «باید» باشد!

در (۲) «فَلْيَتَّخِذْ» پس باید برگزینند» دارای لام امر است. (این خطری است که تعادل طبیعت را تهدید می‌کند، پس هموطنان باید راهی برای از بین بردن آن برگزینند!)

در (۱) لام در «لَتَجِدُوا» برای این که پیدا کنید» به معنای «باید» نیست! (برای این که در روز قیامت رحمت خداوند را بیابید، پیش از مرگ برای خودتان خوبی‌هایی پیش بفرستید!)

در (۳) هیچ لامی به کار نرفته است!

در (۴) لام در کنار مصدر (تعیین) قرار گرفته است، در نتیجه «لـ + اسم» داریم؛ بنابراین لام جازه است و به معنای «برای» می‌باشد! (این وسیله‌ای جدید است که پزشکان برای تعیین مقدار فشار خون در بیماران از آن استفاده می‌کنند!)

تست و پاسخ ۹۹

عَيْنَ الْمَفْعُولِ الْمَطْلُوقِ مُخْتَلَفًا فِي النُّوعِ:

(۱) كُنْتُ تَشْكُرِينَ اللَّهَ شُكْرًا مُخْلِصَةً لَهُ!

(۲) أَخْبَرْنَا الْقُرْآنَ عَنِ الظَّوَاهِرِ السَّمَاوِيَّةِ إِخْبَارًا عَجِيبًا!

(۳) دافع مجاهدو الإسلام عن الحدود الإسلامية دفاع الشُّجْعَانِ! (۴) مدرّسنا الحاذق يعلمنا دروسنا تعليم الأب المشفق!

(عربی دوازدهم - درس ۴)

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره تشخیص صحیح صفت در تشخیص نوع مفعول مطلق بسیار مهم است، پس خیلی دقت کنید که موصوف و صفت را به درستی

تشخیص دهید و در دام طراحان نیفتید!

خودت حل کنی بهتره باید ببینی کدام مفعول مطلق‌ها صفت یا مضاف‌الیه دارن و کدوم ندارن!

درس نامه دو نوع مفعول مطلق داریم:

(۱) مفعول مطلق تأکیدی ← فعل + ... مصدر همان فعل (بدون صفت / مضاف‌الیه / جمله وصفیه)

مثال: «كَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا»

(۲) مفعول مطلق نوعی ← فعل + ... مصدر همان فعل (به همراه صفت / مضاف‌الیه / جمله وصفیه)

مثال: دافعتُ دِفاعاً عَجِيباً. «دفاعاً» مفعول مطلق نوعی و «عجیباً» صفت آن است!

دافعتُ دِفاعَ الجُنْدِيِّينَ. «دفاع» مفعول مطلق نوعی و «الجُنْدِيِّينَ» مضاف‌الیه آن است!

پاسخ تشریحی در (۱) «شکراً» مفعول مطلق تأکیدی است، زیرا صفت، مضاف‌الیه و یا جمله وصفیه ندارد! دقت کنید که «مُخْلِصَةً»

نی‌تواند صفت «شکراً» باشد، زیرا از لحاظ جنس با هم مطابقت ندارند! «مُخْلِصَةً» در این عبارت حال است!

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

زبان عربی

- در ۲ «إخباراً» مفعول مطلق نوعی است و «عجیباً» صفت آن می‌باشد!
 در ۳ «دفاع» مفعول مطلق نوعی است و «الشُّجْعان» مضاف‌الیه آن می‌باشد!
 در ۴ هم «تعلیم» مفعول مطلق نوعی است و «الأب» مضاف‌الیه آن می‌باشد!

تست و پاسخ ۱۰۰

عین مصدراً يُزيلُ الشَّكَّ عن حُدُوثِ الفعل:

- ۱) اعلم أن أكثر المزارعين يُراقبون حقولهم مراقبة شديدة!
- ۲) رجاءً توبوا إلى الله توبة المذنب الذي ندم على ذنوب ارتكبتها!
- ۳) نحمد ربنا حمد المؤمنين المخلصين و لا نعصي أوامرهم عصيانياً!
- ۴) سيأخ كانوا يُريدون زيارة مرقد سلمان ذهبوا إلى المدائن ذهاباً سريعاً!

(عربی دوازدهم - درس ۴)

پاسخ: گزینه ۳

مشاوره در هر سوالی عبارت «رفع شك / إزالة شك و ...» را دیدیم، یعنی باید به دنبال موارد تأکیدکننده باشیم! اگر بخواهیم بر فعل تأکید کنیم باید از مفعول مطلق تأکیدی استفاده کنیم و اگر بخواهیم بر یک جمله کامل تأکید کنیم از «إن»!

خودت حل کنی بهتره دنبال مفعول مطلق تأکیدی بگرد!

پاسخ تشریحی ۳ در «عصياناً» مفعول مطلق تأکیدی و پاسخ صحیح است. در همین عبارت «حمد» مفعول مطلق نوعی است و «المؤمنين» مضاف‌الیه آن می‌باشد!

- در ۱ «مراقبة» مفعول مطلق نوعی است و «شديدة» صفت آن می‌باشد!
- در ۲ «توبة» مفعول مطلق نوعی است و «المذنب» مضاف‌الیه آن می‌باشد!
- در ۴ «ذهاباً» مفعول مطلق نوعی است و «سريعاً» صفت آن می‌باشد!

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

تاریخ یازدهم: صفحه‌های ۸۹ تا ۱۳۴، تاریخ دوازدهم: صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۵۲

تست و پاسخ (۱۰)

کدام گزینه، مقایسه‌ی درستی از وضعیت رابطه‌ی حکومت‌های مسلمان با خلافت عباسی ارائه می‌دهد؟

- (۱) روابط خوارزمشاهیان در زمان سلطان محمد برخلاف روابط زیاریان با خلافت عباسی خصمانه بود.
- (۲) روابط سلجوقیان در زمان طغرل همانند روابط سامانیان با خلافت عباسی دوستانه بود.
- (۳) روابط طاهریان برخلاف روابط صفاریان با خلافت عباسی دارای فراز و نشیب بود.
- (۴) آل بویه همانند علویان با خلافت عباسی هیچ‌گونه رابطه‌ی خاصی نداشتند.

پاسخ: گزینه ۲ (تاریخ یازدهم - درس ۹ (روابط سلسله‌های ایرانی مسلمان با خلافت عباسی)؛ درس ۱۰ (سلجوقیان و خوارزمشاهیان))

مشاوره حواست به مطالب مشابه درس‌های مختلف هست دیگه؟! حواستم هست که طراحان کنکور به سؤالات مقایسه‌ای علاقه خاصی پیدا کردن؟!

درس نامه ●● سلسله‌هایی که در دوره اسلامی بر مناطق مختلف ایران فرمان می‌راندند، روابط متفاوتی با خلافت عباسی داشتند:

طاهریان و سامانیان	امیران طاهری و سامانی، هرچند در اداره امور قلمرو خود استقلال کامل داشتند، اما نسبت به خلفای عباسی اظهار اطاعت ظاهری می‌کردند.
علویان طبرستان	روابط آن‌ها با خلافت عباسی همواره خصومت‌آمیز بود؛ زیرا امیران شیعه‌مذهب این سلسله که از سادات علوی به شمار می‌رفتند، خود مدعی خلافت بودند و عباسیان را غاصب خلافت می‌شمردند.
صفاریان	رابطه آن‌ها با خلافت عباسی فراز و نشیب زیادی را طی کرد؛ گاهی حسنه بود و گاهی خصمانه.
زیاریان	روابط آن‌ها نیز با خلافت عباسی فراز و نشیب زیادی داشت؛ مرداوین خیال حمله به بغداد و نابودی خلافت عباسی را در سر داشت، اما پس از مرگ وی، جانشینانش نسبت به خلیفه بغداد اظهار اطاعت کردند.
آل بویه	روابط آل بویه با خلافت عباسی، با روابط سایر سلسله‌های ایرانی با عباسیان، تفاوت داشت. یکی از مؤسسان حکومت آل بویه (احمد)، بغداد را تسخیر کرد، اما خلافت را از بین نبرد. امیران آل بویه بیش از یک قرن خلافت عباسی را تحت سلطه خود داشتند و عزل و نصب خلیفه به میل آنان انجام می‌گرفت.

پاسخ تشریحی طغرل سلجوقی، پس از تصرف نیشابور و مناطق مختلف ایران، به بغداد رفت و خلیفه عباسی را از تسلط آل بویه شیعه‌مذهب درآورد و خود را منجی خلافت معرفی کرد. خلیفه نیز حکومت ایران و عراق را به او بخشید و دستور داد که نام وی را در خطبه بخوانند و سکه به نام او زنند. خلیفه هم‌چنین لقب «سلطان رکن‌الدوله» را به طغرل داد و این یعنی روابط سلجوقیان با خلافت عباسی، همانند رابطه سامانیان با خلافت عباسی، دوستانه بوده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) روابط زیاریان با خلافت عباسی همواره خصمانه نبود؛ زیرا اگرچه مرداوین خیال حمله به بغداد و نابودی خلافت عباسی را در سر داشت، اما جانشینان او نسبت به خلیفه بغداد اظهار اطاعت کردند.

نکته در زمان سلطان محمد، روابط خوارزمشاهیان با خلافت عباسی، به تیرگی گرایید؛ خلیفه عباسی که در صدد احیای قدرت سیاسی و نظامی خود بود از تأیید حکومت خوارزمشاهیان خودداری کرد و در مقابل، یکی از سادات حسینی را به عنوان خلیفه اعلام کرد و به بغداد لشکر کشید، اما سپاه او در گردنه اسداباد همدان، بر اثر برف و سرمای شدید متوقف شد.

۳) روابط طاهریان با خلافت عباسی فراز و نشیبی نداشت و آن‌ها همواره در ظاهر از خلفای عباسی اطاعت می‌کردند.

۴) روابط علویان با خلافت عباسی همواره خصمانه بود. هم‌چنین خلافت عباسی برای مدتی تحت سلطه آل بویه قرار داشت.

دام تستی درسته که روابط خوارزمشاهیان با خلافت عباسی در زمان سلطان محمد به تیرگی گرایید، اما روابط زیاریان با خلافت عباسی همیشه خصمانه نبود و گاهی هم مبتنی بر اطاعت بوده؛ پس ۱) نمی‌تونه درست باشه.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

تاریخ

تست و پاسخ ۱۰۲

نبرد دندانقان بین کدام حکومت‌ها به وقوع پیوست و فرجام آن چه بود؟

- ۱) سلجوقیان و خوارزمشاهیان - تجزیه قلمرو سلجوقی در ایران و تقسیم آن بین امیران و اتابکان مختلف
- ۲) غزنویان و گورکانیان هند - دستیابی به ثروت و گسترش دین اسلام و زبان فارسی به شبه‌قاره هند
- ۳) سلجوقیان و امپراتوری روم شرقی - گسترش قلمرو سلجوقیان از رود سیحون در شرق تا دریای مدیترانه
- ۴) غزنویان و سلجوقیان - محدود شدن حکومت غزنویان به سرحدات شرقی ایران و شمال غربی هند

پاسخ: گزینه ۴

(تاریخ یازدهم - درس ۱۰ - غزنویان)

مشاوره جنگ‌های یکی از مباحث مهم درس تاریخ هستند که باید حواست به اسم جنگ‌ها، طرف‌های درگیر در جنگ‌ها و نتیجه آن‌ها باشد.

درس نامه ● پس از محمود، پسران او، محمد و مسعود بر سر جانشینی پدر با یکدیگر به ستیز پرداختند. مسعود غلبه کرد و به جای پدر نشست. درگیری‌های داخلی و سرگرم شدن مسعود به لشکرکشی به هند، از جمله عواملی بود که سبب شد وی از وضعیت مردم، به خصوص ساکنان خراسان که زیر بار فشار مالیاتی مأموران او به شدت آسیب دیده بودند، غافل بماند. از این رو، هنگامی که سلجوقیان، به فرماندهی طغرل، به شهرهای خراسان هجوم آوردند، مردم دروازه شهرها را به روی مهاجمان گشودند.

نکته نبرد ملازگرد میان سلجوقیان و امپراتوری روم شرقی در گرفت که در آن، سپاهیان آلبارسلان سلجوقی، رومیان را شکست دادند، امپراتور را اسیر کردند و آسیای صغیر را به متصرفات خود افزودند.

پاسخ تشریحی نبرد سرنوشت‌ساز دندانقان میان غزنویان (سپاه سلطان مسعود غزنوی) و سلجوقیان (به فرماندهی طغرل) در محلی به نام دندانقان به وقوع پیوست و در نتیجه شکست سلطان مسعود در این نبرد، سلطه غزنویان بر خراسان به سر رسید، اما حکومت آنان بر مناطقی از سرحدات شرقی ایران (افغانستان کنونی) و شمال غربی هند، تا اواخر قرن ششم هجری ادامه یافت.

دام تستی اگه توی دام ۳ افتادی، یعنی نبرد دندانقان رو با نبرد ملازگرد اشتباه گرفتی!

تست و پاسخ ۱۰۳

کدام موارد درباره عصر غزنوی درست است؟

- الف) تشکیلات دیوانی و اداری را دیوان‌سالاران سامانی و آل بویه اداره می‌کردند.
- ب) شعر فارسی به اوج خود رسید و تبدیل زبان اداری از عربی به فارسی رسمیت یافت.
- ج) از آن‌جا که مهم‌ترین فعالیت اقتصادی کشاورزی بود، بر موقعیت اجتماعی دهقانان افزوده شد.
- د) با حمایت حاکمان، مؤسسات آموزشی که بیشتر به تعلیم علوم دینی اختصاص داشت، گسترش یافت.

۱) «الف» - «ب» ۲) «ب» - «ج» ۳) «ج» - «د» ۴) «د» - «الف»

(تاریخ یازدهم - درس ۱۰ - نظام اداری، اوضاع اقتصادی و زبان، علم و آموزش در دوره غزنویان)

پاسخ: گزینه ۴

درس نامه ● در هنگامه ضعف سامانیان، محمود فرزند سبکتگین که سپهسالار سامانیان در خراسان بود، در شهر غزنه حکومتی مستقل تأسیس کرد که در تاریخ ایران به حکومت غزنویان مشهور است. وی سپس به تدریج بر تمامی نواحی خراسان و بخشی از قلمرو سامانیان سلطه یافت.

پاسخ تشریحی فرمانروایان غزنوی دریافته بودند که برای اداره قلمرو رو به توسعه خود به تشکیلات دیوانی و دیوان‌سالاران ایرانی نیاز دارند. از همین رو، بسیاری از دیوان‌سالاران حکومت سامانی و حتی برخی از دیوان‌سالاران حکومت آل بویه را به خدمت گرفتند. (درستی عبارت «الف») با حمایت حاکمان و دولتمردان غزنوی و سلجوقی، مراکز و مؤسسات آموزشی که بیشتر به تعلیم علوم دینی اختصاص داشت، گسترش یافت. (درستی عبارت «د»)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) تبدیل زبان اداری از عربی به فارسی در دوره سلجوقی (نه غزنوی) عملاً رسمیت یافت.
(ج) یکی از تحولات چشمگیر دوران حاکمیت غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان، زوال موقعیت اقتصادی و اجتماعی دهقانان در ایران بود.

دام تستی چون قسمت اول عبارت‌های «ب» و «ج» درسته و فقط قسمت دوم این عبارت‌ها غلطه، هیچ بعید نیست که توی دام (۲) افتاده باشی.

تست و پاسخ ۱۰۴

کدام موارد تصویر درستی از وضعیت ایران در عصر نظام‌الملک ارائه می‌دهند؟
(الف) با هدف نظارت و آباد کردن زمین‌های بایر و بلااستفاده، نظام اقطاع ابداع شد.
(ب) اصلاح در تشکیلات اداری، به تقابل دو نیروی مخالف یعنی اهل قلم و اهل شمشیر انجامید.
(ج) تقویت حکومت مرکزی از طریق توسعه نظام اداری مبتنی بر میراث کهن ایرانی، در دستور کار قرار گرفت.
(د) در شهرهای مهمی مانند بغداد، اصفهان و نیشابور، نظامیه‌ها ساخته شدند که به تدریس فقه شیعی اختصاص داشت.

(۱) «ب» - «د» (۲) «الف» - «ج» (۳) «ج» - «ب» (۴) «د» - «الف»

پاسخ: گزینه ۳ (تاریخ یازدهم - درس ۱۰ - نظام اداری، اوضاع اقتصادی و زبان، علم و آموزش در دوره سلجوقیان)

درس نامه ●● سلجوقیان از آغاز حکومت خود با به کارگیری دیوان‌سالارانی همچون عمیدالملک کندری و خواجه نظام‌الملک توسی، نظام اداری ایران را کامل‌تر و گسترده‌تر کردند. در این بین، نقش خواجه نظام‌الملک در ساختار نظام اداری ایران عصر سلجوقی به اندازه‌ای برجسته است که دوران وزارت وی را می‌توان «عصر نظام‌الملک» نامید.

پاسخ تشریحی خواجه نظام‌الملک در تلاش بود که با تقویت حکومت مرکزی از طریق تقویت و توسعه نظام اداری مد نظر خود که مبتنی بر میراث اداری کهن ایرانی بود (درستی عبارت «ج»)، ضمن ایجاد ثبات و استمرار، با نیروی سرکش امیران و نظامیان سلجوقی که به سنت‌های قبیله‌ای خود هم‌چنان وفادار بودند، مقابله کند. این چالش مداوم، منجر به تقابل دو نیروی مخالف شد که در تاریخ ایران به نام تقابل اهل قلم (دیوان‌سالاران) و اهل شمشیر (نظامیان) معروف است (درستی عبارت «ب»).

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) نظام اقطاع را خواجه نظام‌الملک ابداع نکرد، بلکه این شیوه زمین‌داری از زمان آل بویه رواج داشت و خواجه نظام‌الملک فقط آن را توسعه داد.

نکته اقطاع به انواع مختلف واگذاری زمین به افراد نظامی یا صاحبان مشاغل دیوانی گفته می‌شد.

(د) نظامیه‌ها به تدریس فقه شافعی (نه فقه شیعی) و دانش‌های وابسته به آن اختصاص داشتند.

دام تستی اگه حواست نباشه که خواجه نظام‌الملک فقط روش اقطاع رو توسعه داد و مبدع اون نبود، ممکنه توی دام (۲) بیفتی و اگر هم حواست به واژه «شیعی» در عبارت «د» نباشه، ممکنه توی دام (۱) بیفتی.

تست و پاسخ ۱۰۵

در یک موقعیت فرضی، فردی در فاصله سال‌های ۶۵۴ تا ۷۶۳ ق می‌زیسته است؛ کدام گزینه درباره وی درست است؟
(۱) می‌توانسته در مکتب کمال‌الدین بهزاد، مشق نگارگری کرده باشد.
(۲) می‌توانسته در رصدخانه مراغه به فعالیت‌های علمی و نجومی پرداخته باشد.
(۳) شاید همسر و فرزندان خود را در موج اول حمله مغول به ایران از دست داده باشد.
(۴) شاید در جریان تصرف نواحی غربی و مرکزی ایران به دست آق‌قویونلوها کشته شده باشد.

پاسخ: گزینه ۲ (تاریخ یازدهم - درس ۱۱ - ایران در عهد ایلخانان؛ درس ۱۲ - علم و ادب در دوره مغول تیموری)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

تاریخ

مشاوره بارها گفته ایم و بار دگر می‌گوییم که حواست به بازه‌های زمانی ذکر شده در کتاب درسی باشه. مثلاً بازه زمانی مورد نظر این سؤال، دوره حکومت ایلخانانه و اگه این رو بدونی، جواب به راحتی پیدا می‌شه؛ چون حمله مغول (۳) مربوط به دوره قبل از ایلخانانه و دوره تیموری (۱ و ۴) مربوط به دوره بعد از ایلخانان هست.

پاسخ تشریحی سال‌های ۶۵۴ تا ۷۳۶ ق دوره حاکمیت ایلخانان بر ایران بوده است؛ در این دوره، رصدخانه مراغه به همت خواجه نصیرالدین توسی (دانشمند بزرگ دوره ایلخانان) ساخته شد و مرکز تجمع علما و دانشمندان و فعالیت‌های علمی ایشان قرار گرفت. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کمال‌الدین بهزاد از نقاشان مشهور عصر تیموری (نه ایلخانی) بوده است.

۲) موج اول حمله مغول به ایران (۶۱۶ تا ۶۲۲ ق) قبل از تأسیس حکومت ایلخانی بوده است.

۳) آق‌قویونلوها و قراقویونلوها پس از تشدید درگیری و رقابت میان شاهزادگان تیموری و تضعیف حکومت تیموریان، اقدام به تصرف نواحی غربی و مرکزی ایران کردند.

دام‌تستی اگه حواست به مطلبی که در بخش مشاوره گفته شد، نباشه، همه گزینه‌های این سؤال می‌تونن به عنوان تله و دام عمل کنن.

تست و پاسخ ۱۰۶

در رابطه با گسترش تصوف، به عنوان یکی از تحولات مهم دوران ایلخانان و تیموریان، کدام گزینه درست است؟

- ۱) نگرانی و ناامیدی جامعه در پی هجوم مغول، نقش مؤثری در گرایش مردم به تصوف و رفتن به خانقاه‌ها داشت.
- ۲) افزایش نفوذ و موقعیت اجتماعی رهبران و مشایخ صوفی، روزبه‌روز بر کثرت پیروان و مریدان طریقت‌های صوفیانه می‌افزود.
- ۳) با وجود مخالفت مقامات سیاسی و نظامی با مشایخ صوفی، مردم با ندورات و موقوفات خود قدرت اقتصادی صوفیان را تقویت می‌کردند.
- ۴) اگرچه صوفیان به تشیع و فعالیت سیاسی گرایش نداشتند، اما پیروان برخی طریقت‌ها مانند طریقت صفوی وارد عرصه سیاست و قدرت شدند.

پاسخ: گزینه ۱ (تاریخ یازدهم - درس ۱۲ - گسترش تصوف در عصر مغول تیموری)

درس‌نامه ●● اقوام مغول در مسائل دینی چندان تعصبی نداشتند و با پیروان دین‌های دیگر با ملایمت برخورد می‌کردند. این مدارای اعتقادی (تسامح و تساهل)، هرچند از روی آگاهی نبود و بیشتر متأثر از شرایط زندگی آن‌ها بود، اما در پذیرش دین‌های مختلف از سوی فرمانروایان و بزرگان مغولی تأثیر بسزایی داشت. بزرگان ایرانی، شامل دیوان‌سالاران، عالمان و مشایخ صوفی به خوبی از این موقعیت برای مسلمان کردن ایلخانان و امیران مغول بهره بردند.

پاسخ تشریحی یکی از تحولات مهم دوران ایلخانان و تیموریان، رشد قابل توجه تصوف و طریقت‌های صوفیانه بود. هجوم ویرانگر و وحشت‌انگیز مغول به ایران و نگرانی و ناامیدی‌ای که در جامعه ایجاد کرد، نقش مؤثری در روی آوردن مردم به تصوف و رفتن به درون خانقاه‌ها داشت. بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) کثرت پیروان و مریدان طریقت‌های صوفیانه موجب افزایش نفوذ و موقعیت اجتماعی رهبران و مشایخ صوفی شد و عکس آن درست نیست.

۳) فرمانروایان و مقام‌های سیاسی و نظامی، مشایخ صوفی را تکریم و احترام می‌کردند و با آن‌ها مخالفتی نداشتند.

۴) صوفیان هم به تشیع گرایش بیشتری نشان می‌دادند و هم به تدریج برخی از طریقت‌ها مانند طریقت صفوی وارد سیاست شدند.

دام‌تستی اگه حواست به روابط علی (این‌که چی علت‌ه و چی معلول) نباشه، ممکنه توی دام ۲ بیفتی.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

تست و پاسخ ۱۰۷

از مقایسه وضعیت معماری در دو دوره سلجوقی و تیموری، کدام نتایج به دست می آید؟
 الف) معماری در دوره جانشینان تیمور همانند دوره سلجوقیان در اوج بوده است.
 ب) ویژگی مشترک معماری هر دو دوره، تزیین بناها با گچبری و کاشی کاری بوده است.
 ج) در دوره تیموریان برخلاف دوره سلجوقیان، ساخت مساجد به شیوه چهارایوانی رواج پیدا کرد.
 د) سمرقند پایتخت تیموریان و سلطانیه آخرین پایتخت سلجوقیان، بارزترین نماد معماری عصر خود هستند.

۱) «د» - «ج» ۲) «الف» - «د» ۳) «ب» - «الف» ۴) «ج» - «ب»

پاسخ: گزینه ۳

تاریخ یازدهم - درس ۱۰ (هنر و معماری در عصر سلجوقی)؛ درس ۱۲ (هنر و معماری در عصر مغول تیموری)

مشاوره توی مشاوره سؤال ۱۰۱ چی گفتیم؟! ایضاً همون!

درس نامه ●● هجوم ویرانگر چنگیزخان مغول به ایران که با ویرانی شهرها و نابودی بسیاری از آثار فرهنگی و هنری همراه بود، برای مدتی فعالیت‌های معماری را متوقف یا کند کرد، اما دیری نپایید که جانشینان او تحت تأثیر فرهنگ و هنر ایرانی - اسلامی و با راهنمایی و تشویق فرهیختگان ایرانی به هنر و معماری تمایل نشان دادند و به بازسازی ویرانی‌ها، بر پا ساختن شهرها و پدیدآوردن آثار هنری پرداختند.

پاسخ تشریحی

دوره سلجوقی یکی از دوره‌های مهم هنر اسلامی تلقی می‌شود. گسترش قلمرو، حکومت فراگیر، توسعه شهرنشینی، رشد اقتصادی و حمایت دولتمردان، در شکوفایی هر چه بیشتر هنر و معماری این دوره تأثیر بسزایی داشت. معماری ایرانی در دوره جانشینان تیمور به‌ویژه در عصر شاهرخ و همسرش گوهرشاد بیگم نیز به عظمت و شکوفایی کم‌نظیری دست یافت؛ بنابراین در هر دو دوره، معماری در اوج بوده است. (درستی عبارت «الف»)

کاشی‌کاری‌ها، گچ‌بری‌ها و تزیینات به‌کاررفته در مسجد جمعه اصفهان، نمونه‌های عالی از هنر دوره سلجوقی است. یکی از ویژگی‌های مهم معماری دوره مغول - تیموری نیز، تزیین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشی‌کاری به شیوه‌های گوناگون بود؛ بنابراین در هر دو دوره، تزیین بناها با گچ‌بری و کاشی‌کاری مرسوم بوده است. (درستی عبارت «ب»)

بررسی عبارت‌های نادرست:

ج) مسجد جمعه اصفهان، یکی از کهن‌ترین مسجدهای چهارایوانی در ایران (از نمونه‌های معماری سلجوقی)، الگویی برای معماران مساجد در دوره‌های بعدی شد؛ بنابراین در دوره سلجوقی هم ساخت مساجد چهارایوانی رواج داشته است.
 د) سلطانیه، آخرین پایتخت ایلخانان بوده است، نه سلجوقیان.

نکته تیمور با گردآوردن هنرمندان و معماران بزرگ سرزمین‌های فتح‌شده در سمرقند، به عمران و آبادانی پایتخت خود همت گماشت.

دام‌تستی اگه حواست نباشه که ساخت مساجد چهارایوانی در دوره سلجوقیان هم مرسوم بوده، ممکنه عبارت «ج» رو درست فرض کنی و توی دام ۲ بیفتی.

تست و پاسخ ۱۰۸

کدام موارد درباره نخست‌وزیران رژیم پهلوی در فاصله سال‌های ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۷ درست است؟
 الف) پس از سرکوب تظاهرات آبان ۱۳۵۷، از هاری نخست‌وزیر شد تا با برقراری حکومت نظامی از سرعت انقلاب بکاهد.
 ب) اصلاحات ارضی که در زمان اسدالله علم آغاز شده بود، پس از برکناری علم، در دوره نخست‌وزیری علی امینی پیگیری شد.
 ج) شاه در پاسخ به خواسته‌های آمریکا برای ایجاد فضای باز سیاسی، هویدا را به نخست‌وزیری منصوب کرد تا اقدامات نمایشی انجام دهد.
 د) بی‌ثربودن برقراری حکومت نظامی در اصفهان از سوی آموزگار، شاه را بر آن داشت تا شریف‌امامی را با شعار آشتی ملی به نخست‌وزیری منصوب کند.

۱) «ب» - «ج» ۲) «د» - «الف» ۳) «ج» - «د» ۴) «الف» - «ب»

پاسخ: گزینه ۲

تاریخ دوازدهم - درس ۱۰ - اصلاحات آمریکایی در ایران، فضای باز سیاسی و انتشار مقاله توهین‌آمیز نسبت به امام خمینی

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

تاریخ

مشاوره در عصر پهلوی، همهٔ نخست‌وزیرها، دولت مستعجل بودن؛ اون می‌رفته و این می‌آمده! مخصوصاً در سال‌های منتهی به پیروزی انقلاب اسلامی؛ پس یکی از مهم‌ترین مباحث تاریخ معاصر، همین نخست‌وزیرها و وقایع دورهٔ تصدی هر کدوم از اون‌هاست که باید خوب خوب به خاطر بسپاریشن.

پاسخ تشریحی شاه پس از سرکوب تظاهرات دانشجویان و دانش‌آموزان در مقابل دانشگاه تهران (۱۳ آبان ۱۳۵۷)، ارتشبد غلامرضا ازهاری را جانشین شریف‌امامی کرد تا وی با برقرار کردن حکومت نظامی از سرعت حرکت انقلاب بکاهد. (درستی عبارت «الف»)
با گسترش قیام، جمشید آموزگار در مرداد ۱۳۵۷ در اصفهان حکومت نظامی برقرار کرد، اما این تدبیر ثمری نداشت؛ در نتیجه شاه مجبور شد آموزگار را برکنار کند و جعفر شریف‌امامی را با شعار «آشتی ملی» به نخست‌وزیری بگمارد. (درستی عبارت «د»)
بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) نخستین مرحلهٔ برنامه‌های اصلاحی با عنوان اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۰ و در زمان نخست‌وزیری علی امینی آغاز شد، اما رقابت شاه و علی امینی (نخست‌وزیر وقت)، به برکناری امینی انجامید و امیر اسدالله علم که مورد اعتماد شاه بود، نخست‌وزیر و مأمور اجرای اصلاحات شد. ج) شاه در پاسخ مساعد به خواسته‌های آمریکا، هویدا را برکنار و جمشید آموزگار را به نخست‌وزیری منصوب کرد. آموزگار مأموریت یافت تا با انتقاد از گذشته، در کشور فضای باز سیاسی ایجاد کند.

نکته پس از تبعید امام خمینی و سرکوب شدید مخالفان، اوضاع سیاسی آرام‌تر شد. هم‌چنین، با افزایش چشمگیر درآمدهای نفتی ایران در دوران طولانی نخست‌وزیری امیرعباس هویدا، حکومت پهلوی برای تقویت و تحکیم پایه‌های اقتدار خود به اقداماتی نمایشی دست زد. برگزاری جشن تاج‌گذاری و جشن‌های دو هزار و پانصد سالهٔ شاهنشاهی، منحل کردن احزاب موجود و ایجاد حزبی واحد به نام حزب رستاخیز، از جملهٔ این اقدامات بود.

دام تستی آگه به جابه‌جا آمدن اسم علی امینی و اسدالله علم در عبارت «ب» دقت نکنی و به اشتباه این عبارت رو درست فرض کنی، ممکنه توی دام ۲ بیفتی.

تست و پاسخ ۱۰۹

علت و پیامد دستگیری امام خمینی در ۱۳ آبان ۱۳۴۳ چه بود؟

- ۱) سخنرانی پرشور امام خمینی در اعتراض به تصویب قانون کاپیتولاسیون - تبعید ایشان به ترکیه
- ۲) مخالفت امام خمینی با انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی - ممنوعیت ایشان از سخنرانی
- ۳) افشای اقدامات شاه و حرام‌دانستن سکوت در برابر ظلم توسط امام خمینی - تبعید ایشان به عراق
- ۴) هشدار امام خمینی دربارهٔ خطر تسلط اسرائیل و آمریکا بر حکومت پهلوی - انتقال ایشان از قم به تهران

پاسخ: گزینه ۱ (تاریخ دوازدهم - درس ۱۰ - مخالفت با کاپیتولاسیون و تبعید امام خمینی)

مشاوره اظهر من الشمس که «علت»ها و «پیامد»ها خیلی خیلی مهم هستند و نیازی به یادآوری مجدد نیست؛ هست؟!

درس نامه پس از آن که دو مجلس سنا و شورای ملی، قانون مصونیت قضایی و سیاسی اتباع آمریکایی مقیم ایران (کاپیتولاسیون) را تصویب کردند، بار دیگر انتقاد از رژیم بالا گرفت. براساس توافقنامهٔ بین‌المللی وین، مأموران سیاسی یک کشور در کشور دیگر از مصونیت سیاسی و قضایی برخوردارند. با تصویب قانون کاپیتولاسیون، مستشاران نظامی آمریکا و خانواده‌های آنان نیز در ایران از مصونیت سیاسی و قضایی برخوردار شدند.

پاسخ تشریحی امام خمینی در سخنرانی پرشوری به تصویب این قانون اعتراض و آن را مغایر با استقلال کشور اعلام کردند (۴ آبان ۱۳۴۳). مخالفت صریح امام با قانون مذکور، حکومت پهلوی را چنان به وحشت انداخت که ایشان را در سحرگاه ۱۳ آبان ۱۳۴۳ در قم دستگیر و به کشور ترکیه تبعید کرد.

نکته محل تبعید امام، یازده ماه بعد تغییر یافت و ایشان از ترکیه به عراق فرستاده شدند.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

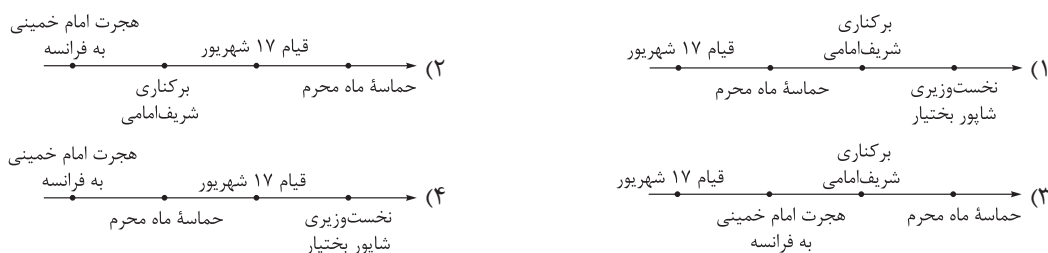
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲) اولین مرحله علنی در فعالیت سیاسی و مبارزه امام خمینی، با اعتراض به تصویب نامه انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی آغاز شد.
- ۳) به دنبال واقعه مدرسه فیضیه در سال ۱۳۴۲، امام خمینی طی اعلامیه مهمی، شاه را به طور مستقیم سرزنش کردند و تقیه و سکوت در مقابل ظلم حکومت را حرام دانستند.
- ۴) در محرم سال ۱۳۴۲، با وجود محدودیت‌های امنیتی، امام خمینی طی نطقی در عصر عاشورا در قم، شخص شاه را مخاطب قرار دادند و از تسلط آمریکا و اسرائیل بر حکومت پهلوی پرده برداشتند. این سخنرانی باعث خشم رژیم و دستگیری و انتقال امام به تهران شد.

دام تستی درسته که سخنرانی امام خمینی درباره خطر آمریکا و اسرائیل به دستگیری و انتقال امام از قم به تهران منجر شد، اما این واقعه مربوط به محرم سال ۱۳۴۲ بوده، نه سال ۱۳۴۳؛ پس ۴ درست نیست.

تست و پاسخ ۱۱۰

با توجه به وقایع رخ داده در ماه‌های منتهی به پیروزی انقلاب اسلامی، کدام نمودار به درستی ترسیم شده است؟

پاسخ: گزینه ۳ (تاریخ دوازدهم - درس ۱۰ - قیام ۴ فونین ۱۷ شهریور، هجرت امام خمینی به فرانسه و حماسه ماه محرم)

پاسخ: گزینه ۳

مشاوره کنکور سال‌های اخیر ثابت کرده که طراحان به طرح سؤال‌های جدید و بی‌سابقه علاقه خاصی نشون می‌دن؛ اینم یه سبک جدید سؤال بر حسب سلیقه ما.

پاسخ تشریحی

برخی از مهم‌ترین رویدادهای رخ داده در ماه‌های منتهی به پیروزی انقلاب اسلامی به ترتیب تاریخ وقوع عبارت بودند از: قیام خونین ۱۷ شهریور ← هجرت امام خمینی به فرانسه (۱۴ مهر) ← برکناری شریف‌امامی و روی کار آمدن ازهارى در نتیجه تظاهرات ۱۳ آبان ← حماسه ماه محرم (راهپیمایی میلیونی مردم تهران در تاسوعای حسینی، ۱۹ آذر) ← نخست‌وزیری شاپور بختیار (نیمه دی ۱۳۵۷)

دام تستی با توجه به این که نخست‌وزیری شاپور بختیار نسبت به سایر رویدادهای مذکور در گزینه‌ها مؤخرتر بوده، ممکنه توی دام ۱ یا ۴ افتاده باشی.

تست و پاسخ ۱۱۱

چه تعداد از موارد زیر درباره نخستین رئیس‌جمهور ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی درست است؟

- الف) امام خمینی، فرماندهی کل قوا و ریاست شورای انقلاب را نیز به وی واگذار کردند.
- ب) از پذیرش محمدعلی رجایی، چهره مورد اعتماد مردم، برای نخست‌وزیری امتناع می‌ورزید.
- ج) با قراردادن نیروهای سپاه پاسداران در تنگنای مالی و تسلیحاتی، زمینه سقوط آبادان را فراهم آورد.
- د) پس از نزدیک شدن به گروه‌های منحرف و معاند، ابتدا از ریاست‌جمهوری و سپس از فرماندهی کل قوا عزل شد.
- ۱) «ج» - «الف» ۲) «د» - «ج» ۳) «الف» - «ب» ۴) «ب» - «د»

منظور «ابوالحسن بنی‌صدر، است.»

پاسخ: گزینه ۳

درس نامه با تدوین و تصویب قانون اساسی، زمینه برای برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری و مجلس شورای اسلامی و تشکیل دولت دائم فراهم آمد. ابتدا انتخابات ریاست‌جمهوری (بهمن ۱۳۵۸) انجام شد و ابوالحسن بنی‌صدر به عنوان نخستین رئیس‌جمهوری اسلامی ایران انتخاب گردید. با فاصله کوتاهی، انتخابات مجلس شورای اسلامی نیز برگزار شد (اسفند ۱۳۵۸).

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

تاریخ

پاسخ تشریحی پس از انتخاب ابوالحسن بنی‌صدر به عنوان نخستین رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، امام خمینی علاوه بر تنفیذ حکم ریاست‌جمهوری وی، فرماندهی کل قوا و ریاست شورای انقلاب را نیز به او واگذار کردند. (درستی عبارت «الف»)

بنی‌صدر از پذیرش محمدعلی رجایی، چهره انقلابی و مورد اعتماد امام و مردم، برای نخست‌وزیری امتناع می‌ورزید و سرانجام، رجایی با اصرار نمایندگان مجلس شورای اسلامی نخست‌وزیر شد. (درستی عبارت «ب»)

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ج) بنی‌صدر با اختلاف‌افکنی میان مسئولان و نهادهای نظام، روزبه‌روز از خط امام فاصله گرفت و به گروه‌های منحرف و معاند، مانند سازمان مجاهدین خلق، نزدیک شد. با شروع جنگ تحمیلی نیز نیروهای سپاه پاسداران را در تنگنای مالی و تسلیحاتی قرار داد و زمینه سقوط خرمشهر (نه آبادان) را فراهم آورد.

(د) بنی‌صدر ابتدا توسط امام خمینی از فرماندهی کل قوا برکنار شد و سپس، نمایندگان مجلس شورای اسلامی به عدم کفایت سیاسی او برای نخست‌وزیری رأی دادند.

دام‌تستی اگه توی دام ۱ افتادی، احتمالاً آبادن رو با خرمشهر اشتباه گرفتی و اگر هم توی دام ۴ افتادی، به این دقت نکردی که توی عبارت «د»، عزل از فرماندهی کل قوا و برکناری از ریاست‌جمهوری جابه‌جا اومده.

تست و پاسخ ۱۱۲

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، در فاصله آغاز تدوین قانون اساسی جدید تا زمان برگزاری همه‌پرسی و تأیید آن، کدام رویداد مهم به وقوع پیوست؟

- ۱) مهندس بازرگان و اعضای کابینه او استعفا کردند و شورای انقلاب، مسئولیت اداره نظام سیاسی جدید را عهده‌دار شد.
- ۲) سازمان نقاب، با پشتیبانی سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) و حکومت بعثی عراق، دست به انجام کودتا زد.
- ۳) با تشکیل مجلس خبرگان رهبری، نظام سیاسی جمهوری اسلامی به طور کامل استقرار یافت.
- ۴) آمریکا با طراحی یک عملیات پیچیده نظامی، نیروهای ویژه خود را در صحرای طبس پیاده کرد.

(تاریخ دوازدهم - درس ۱۱ - استقرار نظام جمهوری اسلامی (تدوین قانون اساسی))

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره به منظور آمادگی برای پاسخ‌دادن به این سؤال و سؤالات مشابه اون، بهترین کار اینه که موقع مطالعه کتاب درسی، برای خودت خط زمان وقایع رو ترسیم کنی و اون رو خوب به خاطر بسپاری.

درس‌نامه مهم‌ترین وقایع سال‌های اولیه پس از پیروزی انقلاب اسلامی به ترتیب زمان وقوع عبارت‌اند از:

روز جمهوری اسلامی (روز اعلام نتایج همه‌پرسی تعیین نظام سیاسی جدید)	۱۲ فروردین ۱۳۵۸
آغاز تدوین قانون اساسی جدید	مرداد ۱۳۵۸
تسخیر لانه جاسوسی (سفارت آمریکا در تهران) و استعفای مهندس بازرگان و کابینه او	۱۳ آبان ۱۳۵۸
برگزاری همه‌پرسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تأیید آن توسط مردم	آذر ۱۳۵۸
برگزاری نخستین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری و انتخاب ابوالحسن بنی‌صدر به عنوان نخستین رئیس‌جمهور ایران بعد از انقلاب اسلامی	بهمن ۱۳۵۸
برگزاری نخستین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی	اسفند ۱۳۵۸
برگزاری انتخابات نخستین دوره مجلس خبرگان رهبری	آذر ۱۳۶۱

نکته با تشکیل مجلس خبرگان رهبری، تمامی ارکان سیاسی کشور مطابق قانون اساسی شکل گرفتند و نظام سیاسی جمهوری اسلامی به طور کامل استقرار یافت.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

پاسخ تشریحی کار تدوین قانون اساسی جدید از مردادماه سال ۱۳۵۸ آغاز شد و در آذرماه همان سال به پایان رسید و به همه‌پرسی گذاشته شد. در زمان تدوین قانون اساسی، دانشجویان موسوم به پیرو خط امام در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ سفارت آمریکا را در تهران تسخیر کردند. امام خمینی این اقدام دانشجویان را تأیید کرد و آن را «انقلاب دوم» خواند. مجلس خبرگان قانون اساسی نیز از تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان حمایت کرد. مهندس بازرگان و اعضای کابینه او که با این اقدام موافق نبودند، استعفا کردند و شورای انقلاب مسئولیت اداره نظام سیاسی جدید را عهده‌دار شد. بررسی سایر گزینه‌ها:

۴ اردیبهشت‌ماه ۱۳۵۹

۳ آذرماه ۱۳۶۱

۲ تیرماه ۱۳۵۹

تست و پاسخ ۱۱۳

منظور «سازمان مجاهدین خلق» است.

کدام گزاره درباره پیشینه گروهک مسبب حمله تروریستی به آیت‌الله خامنه‌ای در تیرماه ۱۳۶۰ درست است؟

- ۱) از همان ابتدا تفکرات غیراسلامی داشتند و با الهام از افکار مارکسیستی، مبارزه مسلحانه را اساس کار خود قرار دادند.
- ۲) پس از تبعید امام خمینی از ایران، برنامه ترورهای خود را آغاز کردند و ترور حسنعلی منصور یکی دیگر از اقدامات آن‌ها بود.
- ۳) پس از دچار شدن به انحراف فکری، به مارکسیسم تمایل پیدا کردند و با کنار گذاشتن مبارزه فرهنگی، به ترورهای سیاسی پرداختند.
- ۴) از اعضای نهضت آزادی بودند که بعد از قیام پانزده خرداد، فعالیت سیاسی را کنار گذاشتند و به جنگ مسلحانه روی آوردند.

پاسخ: گزینه ۲ تاریخ دوازدهم - درس ۱۰ (مبارزه مسلحانه)؛ درس ۱۱ (ارتحال امام خمینی و انقلاب مشروطیت آیت‌الله فائده‌ای به رهبری)

مشاوره برای پاسخ به سوالات غیرمستقیم، نصف راه رسیدن به جواب این‌که سؤال رو دقیق بخونی و منظورش رو متوجه بشی؛ مثلاً اگه تشخیص ندی که این سؤال درباره سازمان مجاهدین خلقه، نمی‌تونی جواب رو پیدا کنی.

درس‌نامه در سال‌های منتهی به انقلاب اسلامی، در کنار مبارزه سیاسی و فرهنگی، گروه‌هایی از جوانان به مبارزه مسلحانه کشیده شدند. معروف‌ترین این گروه‌ها عبارت بودند از:

این گروه، پس از تبعید امام خمینی، مبارزه مسلحانه و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار دادند.	هیئت‌های مؤتلفه اسلامی
این گروه با آرمان بر پا کردن حکومت اسلامی به نبرد مسلحانه روی آورد، اما پیش از هر اقدامی، اعضای آن دستگیر و زندانی شدند.	حزب ملل اسلامی
گروهی از جوانان عضو نهضت آزادی، بعد از قیام ۱۵ خرداد، فعالیت سیاسی را کنار گذاشتند و به جنگ مسلحانه روی آوردند. آن‌ها در آغاز تفکر اسلامی داشتند، ولی به مرور زمان دچار انحراف فکری شدند و به مارکسیسم تمایل پیدا کردند.	سازمان مجاهدین خلق
این گروه از همان ابتدا با الهام از افکار مارکسیستی به مبارزه مسلحانه روی آوردند و تعدادی از آن‌ها در درگیری با مأموران رژیم یا در زندان به قتل رسیدند.	سازمان چریک‌های فدایی خلق

پاسخ تشریحی آیت‌الله خامنه‌ای در تیرماه ۱۳۶۰، هدف حمله تروریستی «مجاهدین خلق» قرار گرفتند و به شرف جانبازی انقلاب اسلامی نایل آمدند. پیشینه مجاهدین خلق رو هم که توی جدول بالا دیدی، مگه نه؟! بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) درباره «سازمان چریک‌های فدایی خلق» درست است.

۲) درباره «هیئت‌های مؤتلفه اسلامی» درست است.

۳) در این گزینه «مبارزه فرهنگی» نادرست است.

دام‌تستی فقط و فقط اومدن واژه «فرهنگی» (به جای سیاسی) باعث نادرستی ۳ شده، پس هیچ بعید نیست که توی دام این گزینه افتاده باشی؛ فلذا توصیه ما این‌که حتماً حتماً همیشه هر چهارتا گزینه رو دقیق دقیق بخونی.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

جغرافیا

جغرافیای یازدهم: صفحه‌های ۸۳ تا ۱۲۶، جغرافیای دوازدهم: صفحه‌های ۸۲ تا ۹۹

تست و پاسخ ۱۱۴

اصطلاح «کشت و صنعت» برای معرفی کدام مورد به کار می‌رود؟

- (۱) احداث دامداری‌های صنعتی در کنار مزارع کشت غلات به منظور استفاده از بقایای محصولات کشاورزی برای تغذیه دام‌ها
- (۲) ایجاد کارخانه‌ها در مجاورت مزارع غله تجاری برای تبدیل و بسته‌بندی محصولات کشاورزی و توزیع آن‌ها در بازارهای مصرف
- (۳) اختصاص دادن زمین‌های وسیع کشاورزی به تولید یک محصول خاص به منظور تبدیل شدن به کالا در کارخانه‌های صنعتی
- (۴) کاربرد روش‌های علمی، بذرها اصلاح شده و آفت‌کش‌های شیمیایی برای رسیدن به خودکفایی در تولید محصولات کشاورزی

(پهرافیای یازدهم - درس ۷ - کشت غله تباری)

پاسخ: گزینه ۲

درس نامه سه مورد از مهم‌ترین انواع کشاورزی تجاری عبارت‌اند از:

- (۱) کشت غله تجاری (مزارع غله تجاری، بسیار بزرگ‌اند و کاشت و برداشت محصول در آن‌ها به صورت ماشینی انجام می‌شود).
- (۲) دامداری تجاری (دامداران برای تولید گوشت، شیر و سایر لبنیات یا پشم، به نگهداری از دام‌ها و پروراندن آن‌ها با استفاده از تجهیزات مدرن و روش‌های علمی اقدام می‌کنند).
- (۳) کشت تک‌محصولی تخصصی یا پلانتیشن (زمین‌های وسیع کشاورزی که به تولید یک محصول خاص (خصوصاً محصولات استوایی) اختصاص دارد).

نکته دامداری‌های تجاری معمولاً در کنار مزارع بزرگ غله تجاری ایجاد می‌شوند تا بتوان از بقایای محصولات کشاورزی برای تغذیه دام‌ها و تأمین خوراک آن‌ها استفاده کرد.

پاسخ تشریحی مزارع غله تجاری معمولاً به صورت یک شرکت یا اتحادیه بزرگ اداره می‌شوند. در این نوع کشاورزی معمولاً در کنار مزارع، کارخانه‌هایی برای تبدیل، بسته‌بندی و توزیع محصولات در بازارهای مصرف پدید می‌آید که در اصطلاح به آن‌ها «کشت و صنعت» می‌گویند.

دام‌تستی شاید با توجه به کاربرد واژگان «زمین کشاورزی» و «کارخانه صنعتی» در (۳)، توی دام این گزینه افتاده باشی، اما حواست باشه که این گزینه بیشتر به مفهوم پلانتیشن نزدیکه، تا مفهوم کشت و صنعت. (۴) هم که به «انقلاب سبز» اشاره داره؛ مگه نه؟!

تست و پاسخ ۱۱۵

با توجه به موارد زیر، کدام گزینه دربردارنده گزاره‌ای درست است؟

- (الف) بزرگ‌ترین تولیدکننده گندم است، اما در زمره برترین صادرکنندگان این محصول جای ندارد.
- (ب) یکی از کشورهای نیمه پیرامونی است که در دو دهه اخیر، خیز اقتصادی فوق‌العاده‌ای برداشته است.
- (ج) مزارع تجاری تک‌محصولی آن، محصولاتی مانند موز را برای عرضه و فروش در بازارهای جهانی تولید می‌کنند.
- (د) با استفاده از روش‌های علمی و بذرها اصلاح شده، در تولید محصولات کشاورزی مانند برنج به خودکفایی رسیده است.

- (۱) «ب» و «ج» درباره کشور پاکستان و «الف» و «د» درباره کشور هند درست است.
- (۲) «ب» و «د» درباره کشور فیلیپین و «الف» و «ج» درباره کشور چین درست است.
- (۳) «الف» و «ج» درباره کشور هند و «ب» و «د» درباره کشور پاکستان درست است.
- (۴) «الف» و «ب» درباره کشور چین و «ج» و «د» درباره کشور فیلیپین درست است.

پاسخ: گزینه ۲ (پهرافیای یازدهم - درس ۷ (کشت غله تباری) + فعالیت)، دامداری تباری و کشت تک‌محصولی تخصصی (پلانتیشن))، درس ۸ (مرکز - پیرامون))

مشاوره فعالیت‌های کتاب درسی نه تنها جزء حذفیات کنکور نیستن، بلکه مطالب مندرج در اون‌ها خیلی هم مهمه؛ مثلاً در این سؤال، برای این‌که بدونی عبارت «الف» درباره کشور «چین» درسته، باید حتماً قبلش یه نگاهی به فعالیت صفحه ۹۰ کتاب درسی جغرافیای یازدهم انداخته باشی.

پاسخ تشریحی بررسی عبارت‌ها:

الف) با آن که «چین» بزرگ‌ترین تولیدکننده گندم جهان است، در نمودار برترین صادرکنندگان این غله دیده نمی‌شود؛ زیرا بیشتر گندم تولید شده برای تأمین غذای جمعیت میلیاردری این کشور مصرف می‌شود.

ب) از جمله کشورهای نیمه‌پیرامونی می‌توان به «چین» اشاره کرد که در دو دهه اخیر، خیز اقتصادی فوق‌العاده‌ای در جهان برداشته است.
ج) پلانتیشن عبارت است از زمین‌های وسیع کشاورزی که به تولید یک محصول خاص اختصاص دارد. این محصولات برای صادرات و عرضه به بازارهای فروش جهانی تولید می‌شوند. مزارع محصولات خاص نواحی گرم و مرطوب استوایی در کشورهای مجاور استوا در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند. «فیلیپین» از جمله کشورهای نزدیک به خط استوا است که در مزارع آن، محصولات استوایی مانند موز کشت می‌شود.

د) از دهه ۱۹۷۰م. با انقلاب سبز و به کار بردن روش‌های علمی، بذره‌های اصلاح‌شده، کود و آفت‌کش‌های شیمیایی و ماشین‌آلات، برخی کشورها موفق شدند تولید کشاورزی خود را به چند برابر افزایش دهند که از جمله این کشورها می‌توان به «فیلیپین» و «پاکستان» اشاره کرد که در تولید برنج به خودکفایی رسیدند.

بنابراین، عبارت‌های «الف» و «ب» درباره کشور «چین» و عبارت‌های «ج» و «د» درباره کشور «فیلیپین» درست است.

دام تستی درسته که پاکستان هم مثل فیلیپین با استفاده از انقلاب سبز در تولید برنج به خودکفایی رسیده، اما اگه (۳) رو به عنوان پاسخ درست انتخاب کردی، حواست به این نکته نبوده که هند دومین تولیدکننده بزرگ گندم در جهان، نه اولیش.

تست و پاسخ ۱۱۶

کدام موارد در خصوص کشورهایی که در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیرند، درست است؟

الف) اقتصاد آن‌ها با صادرات مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی ارتباط مستقیم دارد.

ب) کاهش قیمت خرید محصولات وارداتی می‌تواند شوک‌های عظیمی به اقتصاد آن‌ها وارد کند.

ج) در اقتصاد آن‌ها، واردات گسترش زیادی دارد و حمایت از بخش‌های تولیدی داخلی ضعیف است.

د) استفاده از نیروی کار ارزان در کنار قوانین مالیاتی سهل‌گیرانه، اقتصاد آن‌ها را به تدریج تقویت می‌کند.

۱) «ب» - «د» ۲) «د» - «ج» ۳) «ج» - «الف» ۴) «الف» - «ب»

پاسخ: گزینه ۳ (بغرافهای یازدهم - درس ۸ - انواع نواحی از نظر مبادلات تهراری پوهانی)

درس‌نامه در نتیجه فرایندی که تاکنون در اقتصاد جهانی طی شده است، نواحی از نظر نوع مبادلات اقتصادی به دو گروه اصلی

تقسیم می‌شوند:

۱) کشورهایی که اقتصاد آن‌ها به طور عمده مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی است.

۲) کشورهایی که اقتصاد و درآمد آن‌ها به طور عمده مبتنی بر تولید و صدور انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی همراه با فناوری‌های پیشرفته و نوین است.

پاسخ تشریحی اقتصاد کشورهای گروه اول مندرج در بخش درس‌نامه در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیری زیادی دارد

(درستی عبارت «الف») و کاهش قیمت خرید محصولات آن‌ها می‌تواند شوک‌های عظیمی به اقتصادشان وارد کند. در این نوع اقتصاد، حمایت از بخش‌های تولیدی داخلی ضعیف است و واردات گسترش زیادی دارد (درستی عبارت «ج»).

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) کاهش قیمت خرید محصولات این کشورها (یعنی کاهش قیمت محصولات صادراتی، نه وارداتی) به اقتصاد آن‌ها شوک وارد می‌کند.

د) نیروی کار ارزان قیمت و قوانین سهل‌گیرانه مالیاتی این کشورها سبب می‌شود تا شرکت‌های چندملیتی کشورهای مرکز به سرمایه‌گذاری در این کشورها و در نتیجه، استثمار هر چه بیشتر آن‌ها ترغیب شوند که این امر به تضعیف (نه تقویت) اقتصاد این کشورها منجر می‌شود.

دام تستی اگه توی دام (۴) افتادی، احتمالاً به واژه «وارداتی» در عبارت «ب» توجه نکردی؛ چون کاهش قیمت کالای صادراتی به اقتصاد یک کشور ضرر وارد می‌کنه، نه کالای وارداتی.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

جغرافیا

تست و پاسخ ۱۱۷

کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری ناحیه‌ای با هدف میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد.»

- ۱) کاهش مالیات‌ها و تعرفه‌های گمرکی، افزایش تجارت و رونق و توسعه اقتصادی
- ۲) دستیابی به موازنه تجاری مثبت از طریق افزایش اعتبار و حجم صادرات و واردات
- ۳) توسعه اقتصادی بنادر، جبران کسری تجاری و بهبود استانداردهای زندگی و رفاه
- ۴) محدود کردن واردات برخی کالاها و کاهش تأثیرات منفی تجارت خارجی

پاسخ: گزینه ۱

(جغرافیای یازدهم - درس ۸ - تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تهرانی منطقه‌ای (ناحیه‌ای))

درس نامه ●● کشورها برای این که تأثیرات منفی تجارت خارجی (صادرات و واردات) را بر صنایع و اقتصاد خود کاهش دهند و به رونق و توسعه اقتصادی دست یابند، کارهایی انجام می‌دهند. برخی از این کارها عبارت‌اند از:

- ۱) وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی
- ۲) محدود یا ممنوع کردن واردات برخی کالاها در دوره‌های زمانی خاص
- ۳) تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای
- ۴) ایجاد مناطق آزاد تجاری

پاسخ تشریحی اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای (ناحیه‌ای)، میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد. کشورهای عضو این اتحادیه‌ها براساس موافقت‌نامه‌هایی که امضا می‌کنند، سعی می‌کنند «مالیات‌ها و تعرفه‌های گمرکی را بین خودشان کاهش دهند یا بردارند تا تجارت بین کشورهای منطقه افزایش یابد و به رونق و توسعه اقتصادی کشورها کمک شود».

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲) موازنه تجاری مثبت با افزایش صادرات و کاهش واردات حاصل می‌شود.
- ۳) مناطق آزاد تجاری (نه اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری ناحیه‌ای) اغلب در مجاورت بنادر مهم ایجاد می‌شوند.
- ۴) محدود کردن واردات برخی کالاهای خاص، یکی دیگر از راهکارهای کاهش تأثیرات منفی تجارت خارجی بر صنایع و اقتصاد کشورهاست و هدف از ایجاد اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری ناحیه‌ای تفاوت دارد.

دام‌تستی ۴) می‌تونه تو رو به شک انداخته باشه، چون این گزینه هم به یکی از راهکارهای رسیدن به موازنه تجاری مثبت و در نتیجه، رشد و توسعه اقتصادی کشورها اشاره داره.

تست و پاسخ ۱۱۸

در تقسیم‌بندی نواحی سیاسی، منظور از «ناحیه خودمختار» چیست؟

- ۱) ناحیه‌ای از یک کشور که در آن قوانین مالیاتی و گمرکی در مورد سرمایه‌گذاری اجرا نمی‌شود؛ مانند بندر انزلی در ایران.
- ۲) منطقه‌ای از یک کشور که اتباع خارجی می‌توانند بدون اخذ روادید به آن وارد شوند؛ مانند بندر هنگ کنگ در چین.
- ۳) استان نسبتاً مستقلی از یک کشور که در سیاست خارجی تابع حکومت مرکزی است؛ مانند کردستان در عراق.
- ۴) ایالتی که در اداره امور خود در داخل یک کشور استقلال کامل دارد؛ مانند نخجوان در جمهوری آذربایجان.

پاسخ: گزینه ۳

(جغرافیای یازدهم - درس ۹ - ناحیه سیاسی ویژه (نواحی خودمختار))

درس نامه •• ناحیه سیاسی ویژه، ناحیه‌ای است که نظام مدیریت مخصوص به خود را دارد؛ مانند: (۱) نواحی خودمختار و (۲) مناطق آزاد تجاری

مناطق آزاد تجاری	نواحی خودمختار
مناطق هستند که برخی قوانین و مقررات کشور در آنها اجرا نمی‌شود؛ برای مثال، اتباع خارجی می‌توانند بدون اخذ روادید (ویزا) از قبل، به مناطق آزاد تجاری یک کشور وارد شوند و یا قوانین مالیاتی و گمرکی کشورها در مورد سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد اجرا نمی‌شود.	به استان‌ها یا ایالت‌هایی گفته می‌شود که به دلیل شرایط قومی و مذهبی و نظایر آن، از استقلال محدودی برخوردارند و در امور سیاست خارجی و دفاع، تابع حکومت مرکزی هستند. خودمختاری، استقلال محدود یک واحد سیاسی در اداره امور خود در داخل یک کشور است. از نواحی خودمختار جهان می‌توان به نخجوان در جمهوری آذربایجان، بندر هنگ کنگ (چین) و کردستان عراق اشاره کرد.

پاسخ تشریحی با توجه به مطالب مندرج در بخش درس‌نامه، ناحیه خودمختار، استان یا ایالت نسبتاً مستقلی از یک کشور است که در امور

سیاست خارجی و دفاع، تابع حکومت مرکزی می‌باشد؛ مانند کردستان در عراق.

بررسی سایر گزینه‌ها: (۱) بندر انزلی، یک منطقه آزاد تجاری است، نه یک ناحیه خودمختار.

(۲) به مناطق آزاد تجاری (نه ناحیه خودمختار) می‌توان بدون ویزا (روادید) وارد شد.

(۴) ناحیه خودمختار از استقلال محدود برخوردار است، نه استقلال کامل.

دام تستی اگه توی دام (۲) افتادی، به این نکته توجه نکردی که برای ورود به بسیاری از نواحی خودمختار جهان هم ویزا لازمه؛ اگه شک داری، توی اینترنت یه سرچ کن ببین رفتن به هنگ کنگ ویزا می‌خواد یا نه؟! اگر هم توی دام (۴) افتادی، به واژه «کامل» توی این گزینه توجه نکردی؛ چون نواحی خودمختار، استقلال کامل ندارند.

تست و پاسخ ۱۱۹

با توجه به موارد زیر، کدام گزینه درست است؟

الف) کشمکش روسیه و اوکراین برای تصاحب شبه جزیره کریمه

ب) دوقطبی شدن شهرها و پیدایش مناطق مرفه‌نشین و فقیرنشین

ج) تلاش کشورهای غربی برای سلطه بر منابع نفت و گاز خلیج فارس

د) طراحی و اجرای محدوده طرح ترافیک زوج و فرد در شهرهای بزرگ

ه) نزاع چندین ساله اعراب و یهودیان در نوار غزه و کرانه غربی رود اردن

(۱) «ج» همانند «الف» و برخلاف «ب»، «د» و «ه» به تأثیرگذاری جغرافیا بر سیاست اشاره دارد.

(۲) «ه» همانند «الف» و «ج» و برخلاف «ب» و «د» به تأثیرپذیری سیاست از جغرافیا اشاره دارد.

(۳) «ب»، «د» و «ه» به تأثیرپذیری جغرافیا از سیاست و «الف» و «ج» به تأثیرگذاری جغرافیا بر سیاست دلالت دارند.

(۴) «الف» و «ه» به تأثیرگذاری جغرافیا بر سیاست و «ب»، «ج» و «د» به تأثیرپذیری جغرافیا از سیاست دلالت دارند.

(په‌رفه‌ایای یازدهم - درس ۹ - په‌رفه‌ایای سیاسی)

پاسخ: گزینه ۲

درس نامه •• «جغرافیا سیاسی» شاخه‌ای از علوم جغرافیایی است. این عنوان از دو عنصر «جغرافیا» و «سیاست» ترکیب شده است؛

زیرا جغرافیا و فضاهای جغرافیایی بر تصمیمات سیاسی تأثیر می‌گذارند و برعکس، سیاست و تصمیم‌گیری‌های سیاسی نیز روی فضاهای

جغرافیایی اثر می‌گذارند و آنها را تغییر می‌دهند.

نوع رابطه جغرافیا و سیاست	مثال
تأثیرگذاری فضاهای جغرافیایی بر سیاست و تصمیم‌گیری‌های سیاسی (تأثیر جغرافیا بر سیاست)	(۱) رقابت کشورهای قدرتمند و استعمارگر برای سلطه بر خلیج فارس (۲) کشمکش بین روسیه و اوکراین بر سر تصاحب شبه جزیره کریمه (۳) جدال فلسطین و اسرائیل بر سر کرانه باختری (غربی) رود اردن
تأثیرگذاری سیاست و تصمیم‌گیری‌های سیاسی بر فضاهای جغرافیایی (تأثیر سیاست بر جغرافیا)	(۱) اجرای طرح ترافیک در کلان‌شهرها به منظور مدیریت ترافیک (۲) احداث تونل مانس برای تسهیل عبور و مرور میان فرانسه و انگلیس (۳) دوقطبی شدن شهرها و پیدایش مناطق مرفه‌نشین و فقیرنشین

فودت هم په کم فکر کن و ببین په مثال‌های دیگه‌ای به ذهنه می‌رسه. می‌تونی از افهاری که هر روز به گوشه می‌رسه هم کمک بگیری.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

جغرافیا

نکته «جغرافیای سیاسی» علم مطالعه کنش‌های متقابل جغرافیا و سیاست است و پیامدهای تأثیر این دو بر یکدیگر را تحلیل می‌کند.

پاسخ تشریحی با توجه به مطالب بخش درس‌نامه:

عبارت‌های «الف»، «ج» و «ه»: تأثیرگذاری جغرافیا بر سیاست (= تأثیرپذیری سیاست از جغرافیا)

عبارت‌های «ب» و «د»: تأثیرگذاری سیاست بر جغرافیا (= تأثیرپذیری جغرافیا از سیاست)

دام‌تستی آگه حواست نباشه که قضیه خلیج فارس هم درست مثل همون قضیه شبه‌جزیره کریمه و منطقه فلسطینه، ممکنه توی دام (۴) بیفتی.

تست و پاسخ ۱۲۰

پس از آزادشدن انرژی ذخیره‌شده در لایه‌های زیرین زمین به صورت زمین‌لرزه، کدام واقعه رخ می‌دهد؟

(۱) در گوشته فوقانی زمین، حرکت همرفتی مواد مذاب، حرکت صفحات نسبت به یکدیگر را افزایش می‌دهد.

(۲) سنگ‌های پوسته زمین مقاومت خود را در برابر نیروهای همگرا یا واگرا از دست می‌دهند و می‌شکنند.

(۳) کشیدگی و فشردگی پوسته زمین، ادامه می‌یابد و شکستگی‌هایی به نام گسل پنهان ایجاد می‌شود.

(۴) از آن‌جا که صفحات پوسته زمین ثابت نیستند، تداوم حرکت موجب تجمع دوباره انرژی می‌شود.

پاسخ: گزینه ۴ (پهرافیای دوازدهم - درس ۵ - علت وقوع زمین‌لرزه چیست؟)

نکته در یک منطقه، زمانی زمین‌لرزه اتفاق می‌افتد که سنگ‌های پوسته زمین، مقاومت خود را در برابر نیروهای واگرا، همگرا و برشی

از دست بدهند.

پاسخ تشریحی پس از جابه‌جایی گسل و آزادشدن انرژی آن به صورت زمین‌لرزه، از آن‌جا که صفحات پوسته زمین ثابت نیستند، تداوم

حرکت موجب تجمع دوباره انرژی می‌شود. انرژی انباشته‌شده باعث تشکیل گسل جدید یا آزادشدن انرژی در محل گسل‌های قدیمی و تکرار زمین‌لرزه می‌شود؛ بنابراین شناخت موقعیت گسل‌ها در درک عمل زمین‌لرزه اهمیت زیادی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) و (۲) مربوط به قبل از مرحله آزادشدن انرژی و وقوع زمین‌لرزه است.

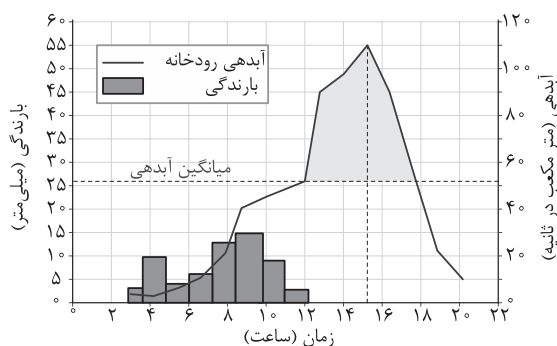
(۳) گسل‌های جدیدی که پس از آزادشدن انرژی ایجاد می‌شوند، لزوماً پنهان نیستند.

دام‌تستی آگه به واژه «پنهان» در (۳) توجه نکنی، ممکنه توی دام این گزینه بیفتی؛ چون بعد از آزادشدن انرژی در اثر زمین‌لرزه، ممکنه

گسل‌های جدیدی ایجاد بشه که می‌تونن پنهان یا آشکار باشن.

تست و پاسخ ۱۲۱

با توجه به نمودار زیر که آب‌نگار (هیدروگراف) سیل را در یک حوضه آبخیز نشان می‌دهد، کدام موارد درست‌اند؟

(۴) «د» - «الف»

(۳) «ج» - «د»

(۲) «ب» - «ج»

(۱) «الف» - «ب»

(پهرافیای دوازدهم - درس ۵ - سیل)

پاسخ: گزینه ۳

مشاوره برای پاسخ به این سؤال و سؤالات مشابه اون، باید یادگیری چه‌طوری نمودار رو بخونی و تفسیرش کنی. برای تمرین این کار،

پاسخ تشریحی رو دقیق بخون؛ اون‌جا مفصل توضیح دادیم.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

درس نامه ●● چنانچه حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه آبدهی آن بیشتر شود، سیل رخ می‌دهد؛ برای مثال اگر آبدهی یک رود به طور میانگین ۱۰۰۰ مترمکعب در ثانیه باشد، چنانچه بارندگی در حوضه آن به قدری شدید باشد که جریان آب در آبراهه از ۱۰۰۰ مترمکعب در ثانیه بیشتر شود، این رودخانه دچار سیل شده است. بیشتر رودها طی سال یک یا چند بار دچار سیل می‌شوند، اما همه سیل‌ها خسارت‌بار نیستند. اگر آبدهی رود آنقدر افزایش یابد که از ظرفیت رود فراتر برود و سرریز شود، سیل خسارت‌بار می‌شود.

نکته به حجم آبی که در زمانی مشخص از یک مقطع معین رود عبور می‌کند، آبدهی رود (دبی) می‌گویند که واحد آن متر مکعب بر ثانیه است.

پاسخ تشریحی برای پاسخ به این پرسش، باید به نکات مهم زیر که از دل نمودار استخراج شده‌اند، توجه داشته باشید:

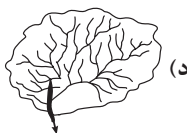
- بارش‌ها از حدود ساعت ۳ بامداد آغاز شده‌اند و تا حدود ساعت ۱۲ ظهر ادامه داشته‌اند؛ یعنی حدود ۹ ساعت باران باریده است. با توجه به این که هر شبانه‌روز ۲۴ ساعت است، بارش‌ها کم‌تر از نیمی از شبانه‌روز تداوم داشته‌اند. (نادرستی قسمت اول عبارت «الف»)
- از حدود ساعت ۱۲ ظهر که حجم آب جاری شده در نتیجه بارش، از میانگین آبدهی رودخانه بالاتر رفته، سیل آغاز شده (درستی قسمت اول عبارت «ب») و تا حدود ساعت ۱۸ که از میانگین آبدهی رودخانه پایین‌تر آمده، ادامه داشته است؛ بنابراین سیل به مدت ۶ ساعت (یعنی یک‌چهارم شبانه‌روز) جریان داشته است. (درستی قسمت دوم عبارت «الف» و قسمت اول عبارت «ج»)
- آب ناشی از بارش از همان آغاز بارش یعنی حدود ساعت ۳ بامداد در رود جریان یافته و این جریان آب تا حدود ساعت ۲۰ (یعنی ۱۷ ساعت پس از آغاز بارش) ادامه داشته است. (نادرستی قسمت دوم عبارت «ب»)

- اوج آبدهی رود (یعنی نقطه اوج سیلاب) ساعت ۱۵ (یعنی ساعت ۳ عصر) بوده است. (درستی قسمت دوم عبارت «ج»)
- دبی رودخانه (یعنی حجم آبی که در زمانی مشخص از یک مقطع معین رود عبور می‌کند)، در زمان اوج سیلاب معادل ۱۱۰ متر مکعب بر ثانیه بوده که از میانگین سالانه رود که معادل ۵۰ متر مکعب بر ثانیه می‌باشد، ۶۰ متر مکعب بر ثانیه بیشتر بوده است. (درستی عبارت «د»)

دام تستی اگه توی دام (۲) افتادی یعنی عبارت «ب» رو درست فرض کردی، به این نکته توجه نکردی که عدد ۲۰ روی نمودار، فقط ساعت پایان جریان آب در رود رو نشون می‌ده و برای محاسبه مدت‌زمان جریان آب در رود، باید عدد ۳ (یعنی ساعت آغاز بارش‌ها) رو ازش کم کنی. اگر هم توی دام (۴) افتادی، حواست نبوده که فقط ۹ ساعت (یعنی کم‌تر از نیمی از شبانه‌روز) باران باریده.

تست و پاسخ ۱۲۲

با توجه به شکل‌های زیر، کدام گزینه درست است؟

- ۱) حوضه «ب» بیشترین احتمال سیل‌خیزی و حوضه «الف» کم‌ترین احتمال سیل‌خیزی را دارد.
- ۲) حوضه «ج» کم‌ترین احتمال سیل‌خیزی و حوضه «د» بیشترین احتمال سیل‌خیزی را دارد.
- ۳) احتمال وقوع سیل در حوضه‌های «ج» و «د» به مراتب بیشتر از حوضه‌های «الف» و «ب» است.
- ۴) ترتیب حوضه‌ها به لحاظ احتمال سیل‌خیزی از کم‌تر به بیشتر، عبارت است از «د»، «الف»، «ج» و «ب».

پاسخ: گزینه ۱ (جغرافیای دوازدهم - درس ۵ - سیل (ویژگی‌های طبیعی حوضه رود و فعالیت مربوط به آن))

درس نامه ●● «شکل» و «تعداد انشعابات» حوضه آبخیز، رابطه مستقیمی با سیل‌خیزی رود دارند؛ یعنی:

- ۱) هر چه حوضه آبخیز گردتر باشد، سیل‌خیزتر است و هر چه درازتر باشد، سیل‌خیزی آن کم‌تر است.
- ۲) هر چه تعداد انشعابات یک حوضه آبخیز بیشتر باشد، سیل‌خیزتر است و هر چه تعداد انشعابات آن کم‌تر باشد، احتمال وقوع سیل کم‌تر است.

پاسخ تشریحی با توجه به مطالب بخش درس‌نامه، حوضه «ب» که هم گردتر است و هم انشعابات بیشتری دارد، سیل‌خیزتر از بقیه حوضه‌هاست. در مقابل، احتمال وقوع سیل در حوضه «الف» که هم کشیده‌تر است و هم انشعابات کم‌تری دارد، کم‌تر از بقیه است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

جغرافیا

دام تستی ۱) اگه به دوتا نکته‌ای که در بخش درس‌نامه گفته شده، توجه نداشته باشی، همه گزینه‌های این سؤال می‌تونن به‌عنوان یه دام عمل کنن؛ مگه نه؟!

تست و پاسخ ۱۳۳

با توجه به تأثیر وضعیت بارش در احتمال وقوع «سیل» و «زمین لغزش» در یک حوضه آبخیز، کدام مورد در خصوص روزهای «الف» و «ب» درست است؟
الف) بارشی به میزان ۶۰ میلی‌متر طی ۲۴ ساعت
ب) بارشی به میزان ۳۰ میلی‌متر طی ۴ ساعت

- ۱) در روز «ب» احتمال وقوع زمین‌لغزش و در روز «الف» احتمال وقوع سیل بیشتر است؛ زیرا در روز «ب» سرعت رواناب حاصل از بارش کم‌تر است.
۲) در روز «ب» احتمال وقوع سیل و در روز «الف» احتمال وقوع زمین‌لغزش بیشتر است؛ زیرا در روز «الف» سرعت رواناب حاصل از بارش بیشتر است.
۳) در روز «الف» احتمال وقوع زمین‌لغزش و در روز «ب» احتمال وقوع سیل بیشتر است؛ زیرا در روز «ب» نفوذپذیری خاک کم‌تر است.
۴) در روز «الف» احتمال وقوع سیل و در روز «ب» احتمال وقوع زمین‌لغزش بیشتر است؛ زیرا در روز «الف» نفوذپذیری خاک بیشتر است.

پاسخ: گزینه ۳ (مغرافیای دوازدهم - درس ۵ - عوامل مؤثر در وقوع سیل و عوامل مؤثر در ایجاد زمین‌لغزش‌ها)

درس‌نامه ●● برای پاسخ به این پرسش، باید به دو مطلب زیر توجه داشته باشید:

- ۱) در رابطه با سیل، حجم بارش و مدت‌زمان آن نقش مهمی در وقوع سیل دارد. بیشتر سیل‌ها پس از یک بارش «شدید و سریع» جاری می‌شوند. برای مثال، بارشی به میزان ۲۰ میلی‌متر طی دو ساعت، ممکن است سیل ایجاد کند، اما همین مقدار بارش اگر در مدت ۲۴ ساعت بیارد، منجر به سیل نمی‌شود؛ زیرا رودخانه جریان آب حاصل از بارش را به تدریج تخلیه می‌کند.
۲) در رابطه با زمین‌لغزش، بارش‌هایی که «شدت آن‌ها کم‌تر اما مدت آن‌ها بیشتر» است، تأثیر بسیار بیشتری در ناپایداری دامنه‌ها دارند؛ زیرا بارش‌های شدید به سرعت جاری می‌شوند و کم‌تر نفوذ پیدا می‌کنند تا موجب لغزش شوند.

پاسخ تشریحی درست است که میزان بارش در روز «الف» ۲ برابر میزان بارش در روز «ب» است، اما مدت‌زمان بارش در روز «الف» ۶ برابر مدت زمان بارش در روز «ب» است؛ نتیجه آن‌که:

- چون در روز «الف» با توجه به حجم بارش و مدت‌زمان آن، با بارشی کندتر مواجه هستیم که در نتیجه آن، آب حاصل از بارش فرصت بیشتری برای نفوذ در خاک دارد؛ بنابراین احتمال وقوع زمین‌لغزش بیشتر است؛ زیرا سرعت رواناب، کم‌تر و نفوذپذیری خاک، بیشتر است.
- چون در روز «ب» با توجه به حجم بارش و مدت‌زمان آن، با بارشی تندتر مواجه هستیم که در نتیجه آن، آب حاصل از بارش فرصت کم‌تری برای نفوذ در خاک دارد؛ بنابراین احتمال وقوع سیل بیشتر است، زیرا سرعت رواناب، بیشتر و نفوذپذیری خاک، کم‌تر است.

دام تستی هیچ بعید نیست توی دام ۲) افتاده باشی؛ چون قسمت اول این گزینه کاملاً درسته و فقط قسمت دومش مشکل داره.

تست و پاسخ ۱۳۴

به کدام علت، زمین لرزه می‌تواند احتمال وقوع زمین‌لغزش را افزایش دهد؟

- ۱) با افزایش وزن دامنه، فشار روی سطح آن را زیاد می‌کند.
۲) سبب می‌گردد که دامنه، تکیه‌گاه خود را از دست بدهد.
۳) اصطکاک بین توده لغزشی و سطح دامنه را کم‌تر می‌کند.
۴) باعث گسیختگی مواد منفصل از سطح پایدار دامنه می‌شود.

پاسخ: گزینه ۴ (مغرافیای دوازدهم - درس ۵ - عوامل مؤثر در ایجاد زمین‌لغزش‌ها)

درس‌نامه ●● اگه یادت باشه توی درس‌نامه سؤال ۱۲۵ آزمون قبل، یه جدول داشتیم که توی اون به عوامل مؤثر در ایجاد زمین‌لغزش و مکانسیم اثر هر کدام از این عوامل اشاره کرده بودیم. اگه یادت نیست برو دوباره یه نگاهی بهش بنداز.

پاسخ تشریحی لرزش‌های ناشی از وقوع یک زلزله شدید، موجب گسیختگی مواد منفصل از سطح پایدار زیربنای دامنه می‌شود. برای مثال، پس از وقوع زلزله سال ۱۳۶۹ در منطقه رودبار و منجیل، صدها لغزش روی داد که بر اثر آن‌ها بسیاری از راه‌های ارتباطی مسدود شدند. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) ساخت‌وساز (یعنی فعالیت‌های انسانی) بر روی دامنه‌ها باعث افزایش وزن دامنه‌ها، فشار روی آن‌ها و ناپایداری‌شان می‌شود.
۲) زیربُری دامنه‌ها برای ساخت جاده (یعنی فعالیت‌های انسانی) باعث می‌شود که دامنه، تکیه‌گاه خود را از دست بدهد.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

۳ نفوذ آب باران به درون زمین، وزن دامنه را افزایش می‌دهد و باعث کاهش اصطکاک توده لغزشی و زیربنا می‌شود.

دام تستی همه گزینه‌های این سؤال می‌توانستند تو رو به دام انداخته باشن، چون همه‌شون یه جورایی با احتمال وقوع زمین لغزش رابطه دارن و فقط «علت» ایجادشون با هم تفاوت داره؛ پس از اون جایی که هر علتی، معلول خاص خودش رو به دنبال داره، حواست حسابی به علت‌ها و معلول‌ها باشه.

تست و پاسخ ۱۲۵

کدام گزینه، عبارت‌های زیر را به درستی کامل می‌کند؟

الف) «خشکسالی زراعتی زمانی رخ می‌دهد که

ب) «..... یکی از مهم‌ترین علل افزایش خشکسالی‌ها در دهه‌های اخیر به شمار می‌رود.»

۱) بارش‌ها نیاز یک نوع زراعت یا کشت خاص را برطرف نکنند - افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب

۲) ریزش‌های جوی به اندازه‌ای کم باشد که رشد گیاهان متوقف گردد - کاهش ذخایر آب سطحی و زیرزمینی

۳) بارش‌های کم منجر به از بین رفتن محصولات زراعی و تلف شدن گله‌های دام شود - گرم شدن آب‌وهوای کره زمین

۴) میزان ریزش‌های جوی کم‌تر از میانگین بارش سالانه یک منطقه زراعی باشد - بی‌نظمی‌های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی

(پرفرافیای دوازدهم - درس ۵ - فُشکسالی و علل آن)

پاسخ: گزینه ۱

درس نامه برای پاسخ به این پرسش، باید به دو مطلب زیر توجه داشته باشید:

۱) انواع خشکسالی:

خشکسالی آب‌وهوایی	اگر میزان بارش در یک منطقه از حد میانگین بارندگی سالانه آن منطقه (که براساس یک دوره ۳۰ ساله به دست می‌آید) کم‌تر باشد، می‌توان گفت که در آن منطقه خشکسالی رخ داده است؛ به‌ویژه اگر این کم‌شدن بارش در یکی دو سال بعدی نیز تداوم داشته باشد.
خشکسالی زراعتی	در این نوع خشکسالی، میزان ریزش‌های جوی کم‌تر از میانگین بارش منطقه نیست، اما با توجه به این که نیاز آبی گیاهان متفاوت است، ممکن است بارش‌ها نیاز یک نوع زراعت یا کشت را برطرف نکنند و منطقه دچار خشکسالی زراعتی شود.

نکته «معمول‌ترین» نوع خشکسالی، خشکسالی «آب‌وهوایی» است که در هر نوع آب‌وهوایی ممکن است اتفاق بیفتد.

۲) علل خشکسالی:

الف) گرم شدن آب‌وهوای کره زمین و بی‌نظمی‌های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی.

ب) افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب، نبود مدیریت صحیح و بهره‌برداری نادرست از منابع آب سطحی و زیرزمینی.

پاسخ تشریحی با توجه به مطالب بخش درس‌نامه، علت درستی ۱) که **روشنه**؛ پس بریم سراغ بررسی علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

۲) در خشکسالی زراعتی، رشد همه گیاهان متوقف نمی‌گردد، بلکه نیاز یک نوع کشت یا زراعت تأمین نمی‌شود؛ مثلاً ممکنه بارش در استان‌های شمالی ایران برای کشت برنج (که آب زیادی لازمه داره) کافی نباشه، اما نفوذ و لویا به عمل بیاره! هم‌چنین، کاهش ذخایر آب سطحی و زیرزمینی، «پیامد» خشکسالی است، نه علت آن.

۳) خشکسالی زراعتی یعنی تأمین‌نشدن نیاز آبی برخی گیاهان و ربطی به گله‌های دام نداره!

۴) ممکن است در یک منطقه (حتی زراعی)، میزان بارش‌ها از میانگین سالانه کم‌تر باشد، اما هم‌چنان برای کشت و زراعت یک یا چند نوع محصول کشاورزی کافی به نظر برسد.

دام تستی اگه توی دام ۴) افتادی، یه بار دیگه توضیح مربوط به این گزینه رو بخون.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیالی سبز

فلسفه و منطق

منطق: صفحه‌های ۹۷ تا ۱۱۳، فلسفه یازدهم: صفحه‌های ۸۳ تا ۹۳، فلسفه دوازدهم: صفحه‌های ۷۸ تا ۸۶

تست و پاسخ ۱۲۶

کدام گزینه کمک می‌کند تا بهتر بتوانیم تفکر نقادانه را توصیف کنیم؟

- (۱) فراگیری مهارت تفکر و آموختن شیوه صحیح استدلال
- (۲) تفکر کردن درباره اصول و قواعد منطق
- (۳) فراگیری مهارت تفکر و تفکر کردن درباره نحوه صحیح تعریف و استدلال
- (۴) آموزش دادن مهارت‌های تفکر سنجش‌گرانه و جدی گرفتن فرایند تفکر

پاسخ: گزینه ۳

(منطق - درس ۱۰)

درس نامه

تعریف تفکر نقادانه یا سنجش‌گرانه: فراگیری مهارت تفکر و تفکر کردن درباره نحوه صحیح تفکر فراگیری اصول و قواعدی که در منطق به آن‌ها پرداخته می‌شود.

تفکر نقادانه: پرورش مهارت‌های تفکر صحیح و ارزیابی استدلال‌ها همچون اکثر فعالیت‌های انسانی، نیازمند تمرین و تکرار است.

تفاوت تفکر نقاد و غیرنقاد: تفکر نقاد به آن اشاره دارد که در آن از وجهه مختلف بررسی می‌کند. تفکر غیرنقاد به آن اشاره دارد که در آن از وجهه مختلف بررسی می‌کند.

پاسخ تشریحی

تفکر نقادانه یا سنجش‌گرانه، فراگیری مهارت تفکر و تفکر کردن درباره نحوه صحیح تفکر است که نحوه صحیح تفکر، همان اصول و قواعدی است که در منطق وجود دارد، یعنی دو بخش تعریف و استدلال.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) قواعد منطق، یعنی شیوه صحیح استدلال و تعریف، نه فقط استدلال.
- ۲) ناقص است و باید فراگیری مهارت تفکر هم بیان شود.
- ۴) آموزش دادن مهارت تفکر نادرست است، بلکه آموختن آن‌ها درست است.

تست و پاسخ ۱۲۷

اگر پدری برای موفقیت فرزندش در کنکور به او بگوید: «اگر در کنکور موفق شوی برایت ماشین می‌خرم»، در حال استفاده از کدام شیوه منطقی است؟

- (۱) مغالطه تله‌گذاری
- (۲) فن خطابه یا اقناع دیگران
- (۳) فن جدل یا غلبه بر دیگران
- (۴) مغالطه بزرگ‌نمایی

(منطق - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۲

درس نامه

براساس اهداف متفاوت، از انواع مختلف استدلال استفاده می‌کنیم.

کاربردهای استدلال: (۱) دستیابی به حقیقت

انواع هدف: (۲) اقناع دیگران

جایی که به دنبال قانع کردن دیگران یا وادار کردن افراد به انجام کاری هستیم.

در گذشته: فن خطابه

امروزه: کاربرد: خطابه + تبلیغات + فن بیان (به سخنران آموزش داده می‌شود که چگونه با تماس چشمی با شنوندگان، سخنرانی روان و شیوا، استفاده مناسب از بدن، تأثیرگذارتر باشند).

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

گاهی در بحث به دنبال غلبه بر دیگران هستیم.
 برای مثال در مناظره تلویزیونی به دنبال شکست طرف مقابل هستیم و هدف بیان استدلال‌هایی است که طرف مقابل حرفی برای گفتن نداشته باشد و معترف به شکست شود تا دیگران به فرد پیروز گرایش یابند.
 در گذشته این استدلال را در فن «جدل» یا «اسکات خَصْم» بررسی می‌کردند.
 مقدمات را به گونه‌ای مطرح می‌کنیم که طرف مقابل نتواند نتیجه را حدس بزند
 جدل - ناگهان با طرح نتیجه، طرف مقابل را غافلگیر می‌کنیم.
 مرحله به مرحله از طرف مقابل نسبت به پذیرش سخنانشان اعتراف می‌گیریم.

پاسخ تشریحی گاهی در زندگی به دنبال قانع کردن دیگران هستیم. امروزه این کار با استفاده از تمام روش‌های اقناعی انجام می‌شود که در تبلیغات نیز به کار می‌رود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در مغالطه تله‌گذاری، ویژگی‌های خوب و شایسته‌ای به نظریه‌ای باطل یا پیروان آن نسبت می‌دهند تا افراد به سمت آن گرایش پیدا کنند. در این جا مغالطه‌ای رخ نداده است.

۳) در فن جَدَل، افراد به دنبال غلبه بر دیگران و شکست دادن مخاطب هستند.

۴) مغالطه بزرگ‌نمایی یعنی بدون دلیل و با بزرگ‌نمایی سعی در تأیید نظری داشته باشیم.

تست و پاسخ ۱۲۸

راه ایجاد مغالطه بار ارزشی کلمات در کدام گزینه به تصویر کشیده شده است؟

- ۱) وجود دلالت‌های یکسان برای الفاظ هم‌معنا
- ۲) داشتن معنای یکسان برای کلمات هم‌نویسه غیرهم‌آوا
- ۳) به کار بردن کلمات مشترک لفظی با معنای اصلی یکسان
- ۴) وجود معنای ضمنی دیگر برای الفاظ هم‌معنا

(منطق - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۴

درس نامه

هر مطلبی که بخواهیم بیان کنیم. ← نحوه بیان متفاوتی می‌تواند داشته باشد ← نحوه بیان، همان بار ارزشی یا پیام ضمنی مطلب است.
 کلمات و الفاظ با پیام واحد، می‌تواند بار ارزشی متفاوت داشته باشند. ← مثال
 مردن، فوت‌شدن، سربه‌نیست شدن، مرحوم‌شدن، رحلت کردن، شهیدشدن، به درک واصل شدن، ترورشدن و ...
 بشین، بفرما، بتمرگ.
 کلمات، در جملات مختلف، بار ارزشی متفاوتی پیدا می‌کنند.
 بار ارزشی مثبت ← مثل شهیدشدن
 بار ارزشی منفی ← مثل به درک واصل شدن
 بار ارزشی خنثی ← مثل فوت‌شدن
 امکان دارد یک کلمه واحد، در دو جمله، براساس این که درباره چه کسی یا چه چیزی به کاررفته باشد، بار ارزشی متفاوتی داشته باشد. ← مثال
 ائمه (علیهم‌السلام) مردند ← بار ارزشی منفی
 صدام مرد ← بار ارزشی مثبت

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

تعریف: به کار بردن اشتباهی (غیر عمدی) یا عمدی کلماتی که دارای بار ارزشی متفاوتی هستند و می توانند منشأ خطای اندیشه باشند.

مغالطه بار ارزشی کلمات

- راه مقابله با این مغالطه: سعی کنیم پیام اصلی متن را ارزیابی کنیم.
- مثال
 - او در اعتقادات خود ثابت قدم و استوار است. ← مثبت
 - او در اعتقادات خود لجوج و متعصب است. ← منفی
 - او در اعتقادات خود یک دنده و کله شق است. ← منفی
- در رسانه ها و اخبار برای القای مفهوم مورد نظر از این مغالطه زیاد استفاده می شود.

پاسخ تشریحی زمانی که الفاظ هم معنا، معنای ضمنی دیگری داشته باشند و مخاطب به جای معنای اصلی، آن معنای ضمنی را برداشت کند، دچار مغالطه بار ارزشی کلمات می شویم.

تست و پاسخ ۱۲۹

برای مقابله با مغالطات ناشی از عوامل روانی، کدام راه، بهترین انتخاب خواهد بود؟

- (۱) تبعیت از برهان و استدلال و دوری از تخیلات و تعصبات
- (۲) اندیشیدن درباره متن مطالب و دوری از حواشی
- (۳) توجه نکردن به ظاهر الفاظ و اهمیت دادن به محتوای اصلی مطلب
- (۴) کنار گذاشتن احساسات و بررسی مطالب با دلایل عقلی

پاسخ: گزینه ۲

(منطق - درس ۱۰)

درس نامه

عزت بررسی آثار روانی بر ذهن و خطاهایی که ایجاد می کند. ← متأسفانه بسیاری از انسان ها بیشتر تحت تأثیر عوامل روانی همچون تملق، ترس، تطمیع و مانند آن قرار می گیرند تا تحت تأثیر استدلال.

کلمات دارای بار روانی اند و قدرت اثرگذاری متفاوتی دارند. ← بار ارزشی کلمات

نسبت گوینده با مخاطب نیز بار روانی دارد و در پذیرش یک نظر مؤثر است. ← سخنان خویشاوندان و دوستان صمیمی از نظر روانی تأثیر بیشتری دارند.

جملات مختلف، در زرق و برق های احساسی و روانی پیچیده و سپس به ما عرضه می شود.

تأثیر امور روانی به حدی می تواند باشد که در مواردی برای مطالب غلط دلیل تراشی می کنیم.

راه مقابله با مغالطه اثر عوامل روانی: باید بتوانیم مطلب اصلی را از لابه لای این امور فرعی بیرونی بکشیم و به دور از احساسات، درباره آن قضاوت کنیم.

پاسخ تشریحی برای مقابله با مغالطات ناشی از عوامل روانی که همگی هم لفظی نیستند (رد ۲) باید به محتوای اصلی مطالب (متن) توجه کنیم و از پرداختن به حاشیه بپرهیزیم.

تست و پاسخ ۱۳۰

زمانی که یک متهم اقتصادی، در دفاعیه خود جرم خود را با اختلاس های چند هزار میلیاردی مقایسه می کند، به دنبال تحقق کدام گزینه است؟

- (۱) می خواهد با توسل به احساسات رئیس دادگاه، گناه خود را ناچیز جلوه دهد.
- (۲) در تلاش است با استفاده از مسموم کردن چاه، هر کس را که بخواهد او را محاکمه کند، تخطئه نماید.
- (۳) بدون ذکر دلیل و با تقلیل جرائم خود، سعی در مخفی کردن حقیقت در دادگاه و اذهان عمومی دارد.
- (۴) می خواهد بار ارزشی ارتکاب جرم را عوض کند تا قبح آن در نظر شنوندگان دفاعیه کم شود.

پاسخ: گزینه ۳

(منطق - درس ۱۰)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

درس نامه ●●

نوعی مغالطه در اثر عوامل روانی است. ←
 در این روش با بزرگ‌نمایی و بدون ذکر دلیل سعی در تأیید نظری داریم یا با کوچک‌نمایی و بدون ذکر دلیل سعی در مخفی کردن حقیقت داریم. ←
 یکی از کاربردهای مهم این روش در کاریکاتور است. ←

مغالطه بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی

پاسخ تشریحی این مجرم می‌خواهد با استفاده از مغالطه کوچک‌نمایی نشان دهد که جرم او در مقابل جرم دیگران ناچیز است و شایسته

این محکومیت نیست. در این مغالطه، فرد بدون ذکر دلیل و با کوچک‌نمایی، سعی در مخفی کردن حقیقت دارد.

تست و پاسخ ۱۳۱

نوع مغالطه در کدام گزینه، درست تعیین نشده است؟

- (۱) مگر آدم حساسی و خانواده‌دار از این لباس‌ها می‌پوشد؟ ← تله‌گذاری
- (۲) این که خیلی واضح است که انسان امکان معرفت دارد ← مسموم کردن چاه
- (۳) فقط کافی است ذره‌ای هنر بدانی تا بفهمی که رامبرانت چه نقاش بزرگی بوده است ← تله‌گذاری
- (۴) هر کس دنبال‌کننده حرفه‌ای داستان کوتاه باشد، حتماً عاشق این کتاب می‌شود ← تله‌گذاری

(منطق - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۲

درس نامه ●●

نوعی مغالطه در اثر عوامل روانی است. ←
 فرد مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد تا کسی جرئت نکند به آن نظر توجه کند. ←

مغالطه مسموم کردن چاه

نوعی مغالطه در اثر عوامل روانی است. ←
 در این روش کاملاً برخلاف مسموم کردن چاه عمل می‌کنیم. ←
 ویژگی‌های خوب و شایسته‌ای را به نظریه‌ای باطل یا معتقدان آن نسبت می‌دهیم و برای افراد تله می‌گذاریم تا به سمت پذیرش آن گرایش پیدا کنند. ←
 تله‌گذاری، همان هندوانه زیر بغل کسی گذاشتن است. ←

مغالطه تله‌گذاری

پاسخ تشریحی این گزینه هم تله‌گذاری است، چراکه می‌خواهیم با بیان «واضح بودن امکان معرفت» مخاطب را وادار کنیم که آن را بپذیرد.

تست و پاسخ ۱۳۲

درباره فعل اخلاقی کدام گزینه درست است؟

- (۱) فعل اخلاقی یعنی انسان برای رفع نیازهای خود به صورتی عمل کند که شایسته تشویق یا سرزنش اطرافیان قرار بگیرد.
- (۲) فعل اخلاقی فعلی است که صرفاً در جهت رسیدن انسان به سعادت باشد و عقل آن را تأیید کند.
- (۳) لزومی ندارد فعل اخلاقی در جهت سعادت باشد، بلکه آن چه مهم است ارتباط با سعادت است.
- (۴) فعل اخلاقی یعنی این که شهوت و غضب تحت کنترل عقل قرار بگیرند که در این صورت لزوماً سعادت مند خواهد شد.

(فلسفه یازدهم - درس ۱۱)

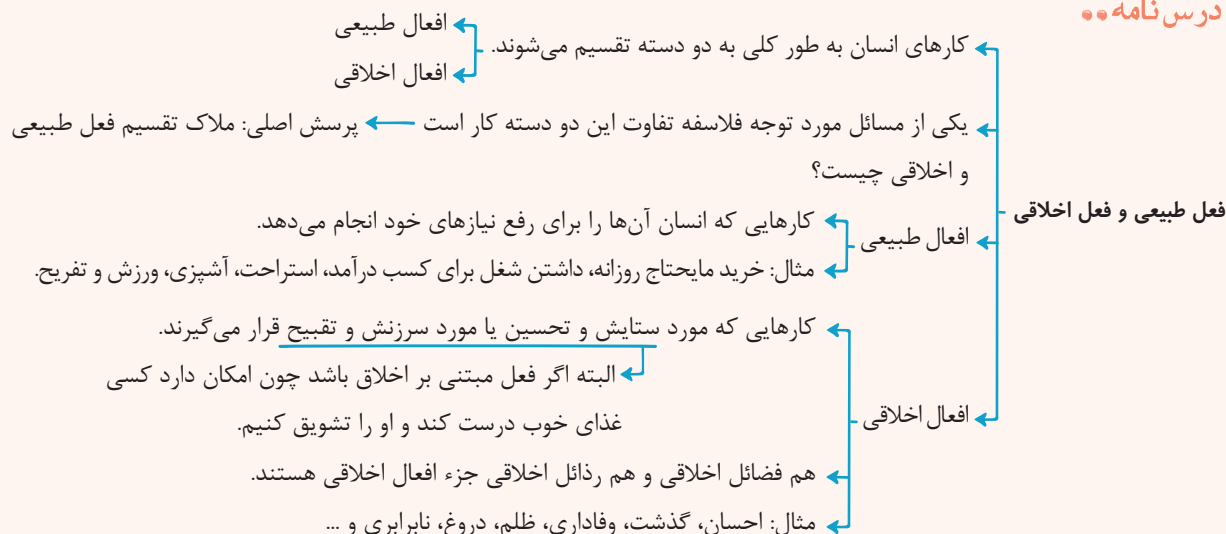
پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

درس نامه ●●

پاسخ تشریحی فعل اخلاقی کارهایی هستند که مورد ستایش یا تحسین یا مورد سرزنش و تقبیح قرار می‌گیرند؛ بنابراین یک فعل اخلاقی می‌تواند یک عمل خوب یا یک عمل بد باشد؛ یعنی باید با سعادت ارتباط داشته باشد. یا در جهت سعادت است که فضیلت محسوب می‌شود یا خلاف جهت سعادت است که رذیلت محسوب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) فعل‌هایی که انسان برای رفع نیازهای خود انجام می‌دهد، فعل طبیعی نامیده می‌شوند.
- ۲) فعل اخلاقی می‌تواند باعث رسیدن به سعادت یا باعث رسیدن به شقاوت گردد. (خوب یا بد)
- ۴) این عبارت فقط شامل فضیلت‌ها و کارهای اخلاقی خوب می‌شود و رذیلت‌ها را در بر نمی‌گیرد.

نکته دقت کنید که فعل اخلاقی به دو دسته تقسیم می‌شود: فضیلت و رذیلت؛ فضیلت‌ها فعل‌های اخلاقی‌ای هستند که باعث رسیدن به سعادت می‌شوند و رذیلت‌ها فعل‌های اخلاقی‌ای که باعث رسیدن به شقاوت می‌گردند.

تست و پاسخ ۱۳۳

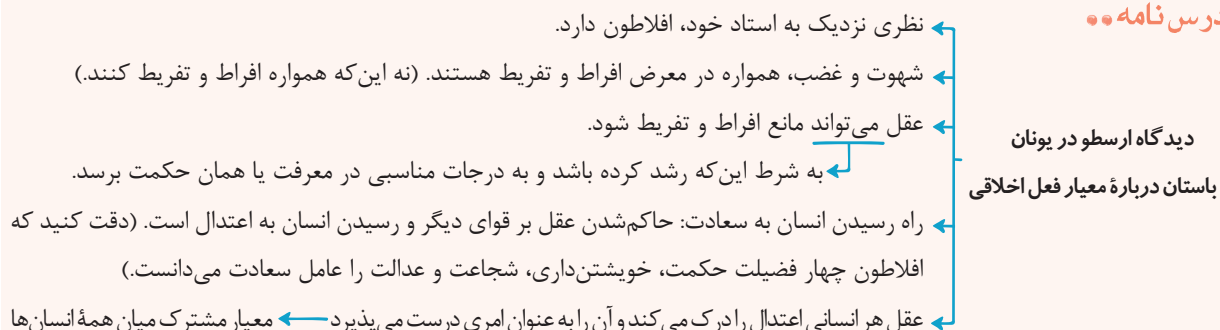
شرط لازم برای توانمندی عقل در جلوگیری از خروج قوای غضب و شهوت از حد اعتدال، طبق نظر ارسطو، چیست؟

- ۱) دور شدن عقل از سفاقت و تلاش برای رسیدن به افکار سعادت‌مندان (۲) رشد عقل و رسیدن به درجات مناسب معرفت یا همان حکمت
- ۳) ایجاد هماهنگی میان قوای سه‌گانه و حکومت عقل بر سایر قوا (۴) متمایز شدن افعال اخلاقی و طبیعی از هم با معرفت بالای عقل

(فلسفه یازدهم - درس ۱۱)

پاسخ: گزینه ۲

درس نامه ●●

قوا	حالت افراط	حالت تفریط	حد وسط = اعتدال
عقل	جُرْبُزَه	سفاقت	حکمت
غضب	تَهْوَر	ترس	شجاعت
شهوت	شَرَه	خمودی	خویشتن‌داری

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

پاسخ تشریحی به اعتقاد ارسطو، شهوت و غضب همواره در معرض افراط و تفریط هستند (خروج از حد اعتدال)، اما عقل می‌تواند مانع این افراط و تفریط شود؛ البته شرط لازم برای چنین امری این است که خود عقل رشد کرده و به درجات مناسبی از معرفت (حکمت) رسیده باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) عقل باید به حکمت برسد، یعنی هم باید از سفاقت (حالت تفریط) دور شود و هم از جریزه (حالت افراط).
- ۳) این گزینه بیانگر دیدگاه افلاطون درباره عدالت است.
- ۴) هیچ ارتباطی با نظر ارسطو ندارد.

تست و پاسخ ۱۳۴

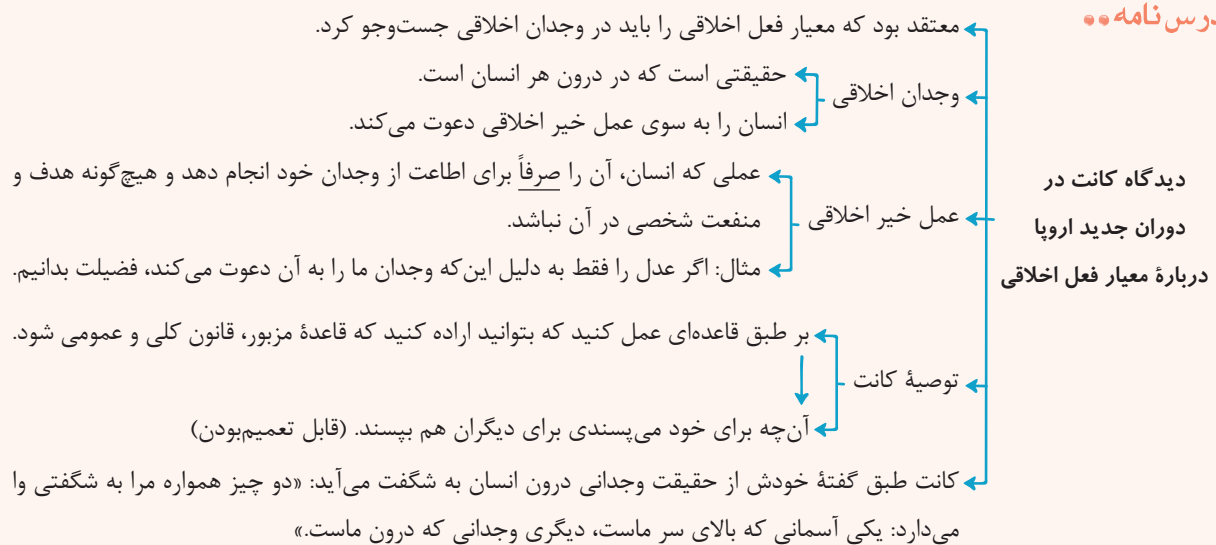
کدام گزاره را می‌توان به کانت نسبت داد؟

- ۱) اخلاقی بودن یا اخلاقی نبودن یک عمل توسط جامعه تعیین می‌شود که آن عمل را بپسندد یا نپسندد.
- ۲) مادری که برای خوشحال کردن کودکانش زحمت زیادتر از وظایف مادری را تحمل می‌کند، فعل اخلاقی انجام نداده است.
- ۳) توجه به نتیجه کار و نگرانی از رضایتمندی یا عدم رضایت مردم، از ویژگی‌های فعل اخلاقی محسوب می‌شود.
- ۴) فعل اخلاقی فعلی است که انسان آن را برای دیگران انجام دهد، نه برای منفعت شخصی و اهداف خصوصی.

(فلسفه یازدهم - درس ۱۱)

پاسخ: گزینه ۲

درس نامه

پاسخ تشریحی از نظر کانت هر کاری که انسان آن را صرفاً برای اطاعت از وجدان خود انجام دهد و هیچ‌گونه منفعت شخصی در آن نداشته باشد، خیر اخلاقی شمرده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) معیار فعل اخلاقی از نظر کانت، صرفاً در وجدان اخلاقی است، نه در جامعه یا چیز دیگر.
- ۳ و ۴) از نظر کانت رضایت یا عدم رضایت دیگران هیچ تأثیری در اخلاقی بودن فعل ندارد، بلکه فقط اطاعت از وجدان اخلاقی ملاک است.

نکته از نظر کانت در مسئله اخلاق تنها چیزی که اهمیت دارد آن است که انسان در انجام کاری فقط اطاعت از وجدان را در نظر بگیرد و نفع شخصی یا حتی رضایت و نظر دیگران برایش اهمیتی نداشته باشد.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

تست و پاسخ ۱۳۵

کدام گزینه به ترتیب بیانگر وجه اشتراک و افتراق ماتریالیست‌ها و کانت در مسئله اخلاق است؟

- (۱) آنچه برای خود می‌پسندی، برای دیگران هم بپسند. - افعال طبیعی و اخلاقی به طور کامل از هم تفکیک نمی‌شوند.
- (۲) آنچه برای خود می‌پسندی، برای دیگران هم بپسند. - برای اخلاق‌مداری باید خود را تحت فرمان عقل قرار دهیم.
- (۳) منفعت انسان، در گرو منفعت دیگران است. - قواعد اخلاقی ارزش ذاتی ندارند؛ بلکه طبق وجدان پذیرفته شده‌اند.
- (۴) منفعت انسان، در گرو منفعت دیگران است. - علاقه فطری انسان به فضائل برای تحقق آن‌ها کافی نیست.

پاسخ: گزینه ۱

(فلسفه یازدهم - درس ۱۱)

درس نامه

فیلسوفان طبیعت‌گرا و ماتریالیست و عموم کسانی که بعد روحانی و معنوی را باور ندارند، ریشه‌های فعل اخلاقی را در همان رفتار طبیعی جست‌وجو می‌کنند.

به عقیده آن‌ها فعل اخلاقی و فعل طبیعی را نمی‌توان کامل از هم جدا کرد.

به نظر آن‌ها، انسان مانند سایر موجودات هر کاری را برای منافع طبیعی خود انجام می‌دهد (علت) «خوب» و «بد» عناوینی هستند که خود ما به هر کاری می‌دهیم (قراردادی‌اند ≠ ذاتی و فطری)، بسته به این‌که آن کار به سودمان باشد یا به ضررمان (معلول).

دیدگاه فلاسفه طبیعت‌گرا و ماتریالیست درباره معیار فعل اخلاقی

قانون اول اخلاقی: آنچه را برای خود می‌پسندی برای دیگران هم بپسند، در این صورت است که می‌توانی با دیگران زیست کنی.

چون انسان زندگی اجتماعی دارد، ناگزیر به رعایت منفعت دیگران است تا منفعت خودش نیز حفظ شود.

مبدأ زمانی ابداع قوانین اخلاقی: از زمانی که انسان دریافته نفع او در نفع دیگران است.

اموری مانند صداقت، عدالت و امانت‌داری در واقع ارزش حقیقی ندارند، اما چون برای زندگی اجتماعی ضروری هستند و منفعت دارند، آن‌ها را مراعات می‌کنیم.

پاسخ تشریحی

هم کانت و هم ماتریالیست‌ها عقیده داشتند که آنچه برای خود می‌پسندی برای دیگران هم بپسند، البته با مبنای متفاوت، کانت این قاعده را بر مبنای وجدان می‌داند و ماتریالیست‌ها بر مبنای سود و زیان.

ماتریالیست‌ها معتقدند افعال اخلاقی در همان افعال طبیعی ریشه دارند؛ پس نمی‌توان آن‌ها را به طور کامل جدا کرد، اما کانت چنین نظری ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ وجه اشتراک کانت و ماتریالیست‌ها است. - بیانگر دیدگاه افلاطون است.

۳ بیانگر دیدگاه ماتریالیست‌ها است. - این‌که قواعد اخلاقی ارزش ذاتی ندارند، نظر ماتریالیست‌ها است، اما این‌که طبق وجدان پذیرفته می‌شوند، نظر کانت است.

۴ بیانگر دیدگاه ماتریالیست‌ها است. - بیانگر دیدگاه فلاسفه مسلمان است.

تست و پاسخ ۱۳۶

کدام گزینه به تعریف فلاسفه مسلمان از رذیلت‌های اخلاقی نزدیک‌تر است؟

- (۱) تمایلات بعد مادی و حیوانی انسان است که موجب غفلت از بعد معنوی می‌شود.
- (۲) آنچه وضعیت روح را پایدار نگه می‌دارد و از کمال روح جلوگیری می‌کند.
- (۳) پیروزی تمایل به خور و خواب و شهوت در تقابل با گرایش به عدالت و سخاوت.
- (۴) دچار شدن به افراط و تفریط در حوزه‌های مختلف.

پاسخ: گزینه ۳

(فلسفه یازدهم - درس ۱۱)

درس نامه ●●

ابن سینا و دیگر فلاسفهٔ مسلمان دیدگاهی نزدیک به افلاطون و ارسطو دارند ← عقل را منبع شناخت فضیلت‌ها و رذیلت‌ها می‌دانند.

عقل ← از آن جهت که رفتار خوب و بد انسان را تشخیص می‌دهد = عقل عملی
 عقل فضائی مانند عدل، احسان، خویش‌داری و شجاعت را کمالاتی می‌داند که باعث رشد و کمال روح می‌شوند ← فضائل، غذای روح هستند.
 آب و غذا و اموری از این قبیل، جسم را رشد می‌دهند.

دیدگاه فلاسفهٔ مسلمان
 دربارهٔ معیار فعل اخلاقی

هر انسانی فضائل را دوست دارد و از رذائل گریزان است.
 فضائل موجب کمال روح می‌شوند و رذائل به روح صدمه می‌زنند.
 فضائل و رذائل ← هر انسانی به دنبال کسب فضائل است و با کسب فضیلت‌ها احساس نشاط و لذت و رضایت درونی می‌کند.

علی‌رغم علاقهٔ بشر به فضائل اما انتخاب و عمل به آن‌ها آسان نیست.

انسان دو دسته (۱) تمایلات مربوط به بعد مادی و حیوانی
 تمایلات دارد. (۲) تمایلات مربوط به بعد روحی و معنوی

سخت بودن
 عمل به فضائل

تمایلات روحی و معنوی همان فضائل هستند.
 تمایلات مادی و حیوانی همان رذائل نیستند، اما می‌توانند منجر
 به رذائل شوند.
 نسبت فضائل و
 رذائل با تمایلات

گاهی میان فضیلت‌ها و منافع و تمایلات مادی تلاقی می‌شود که
 اگر تمایلات مادی قوی باشند، انسان را از فضیلت باز می‌دارد و شاید
 او را به سوی رذیلت بکشانند.

پاسخ تشریحی به نظر فلاسفهٔ مسلمان انسان دو دسته تمایلات دارد. تمایلات بعد معنوی که همان فضائل هستند و تمایلات بعد مادی. اگر

تمایلات بعد مادی در تقابل با تمایلات معنوی قرار گیرند و بر آن غلبه کنند، موجب رذیلت می‌شوند.

نکته تمایلات بعد مادی به خودی خود بد نیستند و رذیلت نیستند، اما اگر در تقابل با تمایلات معنوی به پیروزی برسند زمینه‌ساز گرفتاری در رذیلت می‌شوند.

تست و پاسخ ۱۳۷

نسبی بودن اخلاقیات در کدام گزینه بروز و ظهور دارد؟

(۱) فردی که برای آرامش روح پدر خویش، خیرات می‌کند.

(۲) کسی که به سبب تحریک حس ترحم خود به کودکان کار کمک می‌کند.

(۳) کسی که به سبب گرایش وجدانی، علی‌رغم میلش در دادگاه شهادت می‌دهد.

(۴) فردی که به دلیل تنها شدن خودش، از مرگ دوستش ناراحت است.

پاسخ: گزینهٔ ۴

(فلسفهٔ یازدهم - درس ۱۱)

پاسخ تشریحی دیدگاه ماتریالیست‌ها نسبت به اخلاق نسبی است، چراکه آن‌ها معیار اخلاق را سود و زیان می‌دانند و سود و زیان نسبت به

افراد مختلف و در موقعیت‌های مختلف متفاوت است. در (۴)، دیدگاه ماتریالیستی مطرح شده، چراکه فرد به خاطر سود و زیان خود از مرگ دوستش ناراحت شده است.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) دیدگاه فلاسفه مسلمان است. ۲) بیشتر نزدیک به دیدگاه فلاسفه مسلمان است. ۳) بیانگر دیدگاه کانت است.

نکته دقت کنید که ملاک سایر فلاسفه برای اخلاق مشخص است و چیزی نیست که نسبت به افراد مختلف و در موقعیت‌های متفاوت تغییر کند، اما ملاک ماتریالیست‌ها چون سود و زیان است، به راحتی می‌تواند در زمان‌ها، مکان‌ها، موقعیت‌ها و با اشخاص مختلف تغییر کند.

تست و پاسخ ۱۳۸

برای توضیح کتاب «نجات» کدام توصیف مناسب است؟

- ۱) ابواب مختلف حکمت به زبان فارسی
۲) کامل‌ترین مرجع حکمت مشائی
۳) آخرین دیدگاه‌های ابن سینا از حکمت
۴) بیانی مختصر در فلسفه ابن سینا

(فلسفه دوازدهم - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۲

درس نامه ●●

- ۱) قانون - نوعی فرهنگ‌نامه پزشکی است.
به زبان‌های لاتین، انگلیسی، فرانسه و آلمانی ترجمه شده است.
- ۲) شفا - یک دایرة‌المعارف عظیم علمی و فلسفی است.
مشمول بر موضوعاتی چون منطق، ریاضی، علوم طبیعی و الهی می‌باشد.
قسمت الهیات آن، دربردارنده فلسفه ابن سینا است و کامل‌ترین مرجع حکمت مشائی است.
هم‌اکنون نیز در حوزه‌های علمی و مراکز دانشگاهی از مهم‌ترین کتب فلسفی محسوب می‌شود.
- آثار مهم ابن سینا
- ۳) نجات - بیانی مختصر در فلسفه ابن سینا.
به اکثر زبان‌های زنده دنیا ترجمه شده است.
- ۴) انصاف - دارای بیست جزء و شامل ۲۸ هزار مسئله.
در حمله غزنویان به اصفهان غارت شده و تنها چند جزء آن باقی است.
- ۵) اشارات و تنبیهات - آخرین دیدگاه ابن سینا در حکمت (فلسفه)
جزئی از کتاب‌های درسی امروزی
- ۶) دانش‌نامه علایی - به زبان فارسی
دارای ابواب مختلف حکمت
در اصفهان برای علاءالدوله حاکم آن‌جا نوشته شد.

پاسخ تشریحی کتاب نجات بیانی مختصر در فلسفه ابن سینا است و به بیشتر زبان‌های زنده دنیا ترجمه شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) دانش‌نامه علایی
۲) الهیات شفا
۳) اشارات و تنبیهات

تست و پاسخ ۱۳۹

چرا ابن سینا احسن‌بودن نظام را برای عالم طبیعت قائل است؟

- ۱) چون معتقد است هدف در طبع و ذات هر ذره از ذرات عالم طبیعت وجود دارد.
۲) چون معتقد است در جهان طبیعت هر نقص و شرّ حقیقی به کمال نهایی کمک می‌کند.
۳) چون معتقد است طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به سوی مقصدی خاص دارد.
۴) چون معتقد است عالم طبیعت مخلوق خداوند است و با لطف و عنایت او پدید آمده است.

(فلسفه دوازدهم - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

درس نامه

- طبیعت، مرتبه‌ای از هستی است. \neq به نظر مادی‌گرایان طبیعت، کل هستی است.
- طبیعت، دارای حرکت است. \leftarrow یعنی تغییر و رشد دارد.
- طبیعت، رو به مقصدی خاص دارد که این مقصد جزء عالم طبیعت است (درونی است) و از آن جدا نمی‌شود.
- وجه تسمیه طبیعت
- (۱) اجزای این عالم، هر کدام طبع و ذات خاصی دارند که منشأ حرکات و تغییرات اجزا و افراد عالم است.
- (۲) خود این عالم به عنوان یک «کل»، طبع و ذاتی دارد که نقش مبدأ حرکات و تحولات آنی است.
- علت: خداوند عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود (با حکمت) پدید آورده \leftarrow معلول: طبیعت بهترین نظام ممکن، یعنی نظام احسن است.
- طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد؛ به شرط این که مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد (وقتی شرط دارد؛ پس الزامی نیست).

پاسخ تشریحی

خداوند طبیعت را با لطف و عنایت خود پدید آورده و همه اجزای آن چنان ترکیب و تألیف شده‌اند که بهترین نظام ممکن یعنی نظام احسن را تحقق می‌بخشند و می‌دانیم که وقتی شیئی خالق داشته باشد، قطعاً هدفمند خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) و (۳) با این که عبارات درستی هستند، ولی دلیل نظام احسن بودن و هدفمند بودن جهان را بیان نمی‌کند.
- (۲) در عالم شتر واقعی و حقیقی وجود ندارد، اما شتر ظاهری وجود دارد.

تست و پاسخ ۱۴۰

شمولیت در آیه ﴿أَمَا يَخْشَى اللَّهُ مِنَ الْعِبَادَةِ﴾ با پیامد کدام مورد هم‌راستا است؟

- (۱) مطالعه پدیده‌های طبیعی در علوم تجربی که منجر به خشوع دانشمند می‌شود.
- (۲) خشوع دانشمند در برابر خدا که باعث توانایی درک بیشتر او از پدیده‌های طبیعی می‌شود.
- (۳) خضوع دانشمند که محصول مطالعه رابطه پدیده طبیعی با ماوراءطبیعت پس از بررسی خود پدیده می‌باشد.
- (۴) بی‌نقص بودن جهان طبیعت که هر شتر ظاهری در کمال طبیعت انسان دانشمند را به خشوع می‌کشاند.

پاسخ: گزینه ۳

(فلسفه دوازدهم - درس ۱۰)

درس نامه

- این سینا از ما می‌خواهد که علاوه بر مطالعه طبیعت برای کشف ویژگی‌ها و روابط پدیده‌های آن (که به شکل‌گیری علوم طبیعی منجر می‌شود)، در رابطه وجودی این عالم با مبدأ کل جهان هستی تأمل کنیم.
- مبدأ کل جهان
از نظر ابن سینا
- پادشاه راستین \leftarrow
توانگر و بی‌نیاز مطلق \leftarrow
هیچ چیز، در هیچ چیز از او بی‌نیاز نیست. \leftarrow
ذات هر چیزی از اوست. \leftarrow
همه چیزهای دیگر بنده و ممالک اوست. \leftarrow
- روش مطالعه طبیعت
از نظر ابن سینا
- تأمل در رابطه طبیعت با ماوراءطبیعت و خدا
+
تحقیق در روابط میان پدیده‌ها (علوم تجربی) \leftarrow
- نتایج مطالعه طبیعت
با روش ابن سینا
- تحقیق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رسد. \leftarrow
دانشمند را به خشوع و خشیت در برابر حق می‌رساند. \leftarrow
محققین را مصداق آیه ﴿أَمَا يَخْشَى اللَّهُ مِنَ الْعِبَادَةِ﴾: (تنها بندگان عالم خداوند، خشیت او را به دل دارند) قرار می‌دهد. \leftarrow

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

پاسخ تشریحی ابن سینا از ما می‌خواهد که علاوه بر مطالعهٔ عالم طبیعت و بررسی پدیده‌های طبیعی، رابطهٔ هر پدیده با ماوراءطبیعت و خدا را نیز مطالعه کنیم. او معتقد است این روش مطالعهٔ طبیعت باعث می‌شود دانشمند از ظاهر پدیده‌ها عبور کند و به باطن پدیده‌ها برسد، همچنین دانشمند را به خشوع و خشیت در برابر حق وامی‌دارد و دانشمند را مصداق آیهٔ «اتما یخشی الله من عباده العلماء» می‌سازد.

تست و پاسخ ۱۴۱

پدری فرزند جوان خود را در پی تحصیل معرفت به نزد سهروردی می‌فرستد و از سهروردی می‌خواهد که به فرزندش معارف الهی و سلوک معنوی را بیاموزد و همواره از توجه فرزندش به علوم عقلی و فلسفی جلوگیری می‌کند. طبق دیدگاه سهروردی تلاش فرزند این فرد:

- (۱) گمراه‌کننده خواهد بود
(۲) بی‌نتیجه خواهد بود
(۳) از او حکیمی متآله خواهد ساخت
(۴) هیچ بهره‌ای از معرفت نخواهد داشت

(فلسفه دوازدهم - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۱

پاسخ تشریحی از نظر سهروردی، آن تحقیق فلسفی که فقط متکی به شیوهٔ استدلال محض باشد و نتواند به قلب برسد، بی‌نتیجه است و سیر و سلوک روحانی و قلبی هم بدون تربیت عقلانی گمراه‌کننده می‌باشد.

نکته

به نظر سهروردی - آن تحقیق فلسفی که فقط متکی به شیوهٔ استدلالی محض باشد و نتواند به قلب برسد، بی‌نتیجه است. سیر و سلوک روحانی و قلبی هم بدون تربیت عقلانی گمراه‌کننده می‌باشد.

تست و پاسخ ۱۴۲

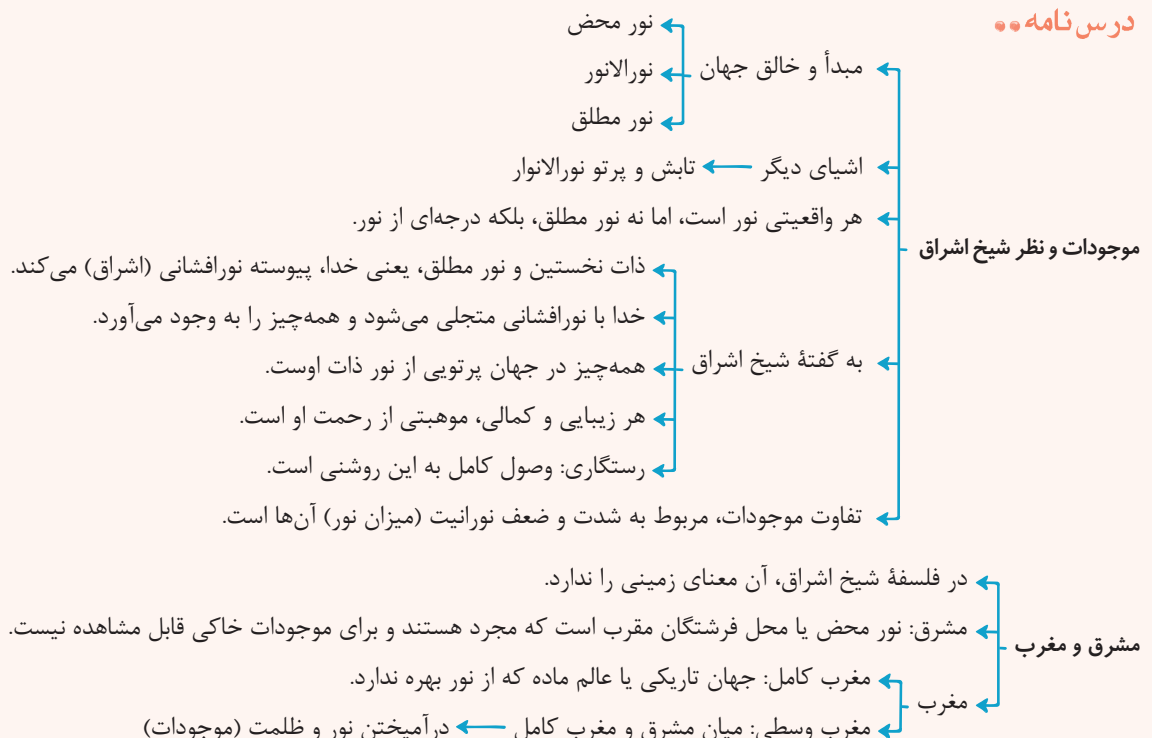
با توجه به جغرافیای عرفانی سهروردی، جایگاه هر کدام از موجودات زیر در کدام امور بیان شده است؟

- فرشتگان مقرب • نفس انسانی • عالم ماده
- (۱) مشرق - مغرب وسطی - مغرب کامل
(۲) مشرق - مغرب کامل - مغرب کامل
(۳) مغرب وسطی - مشرق - مغرب وسطی
(۴) مغرب وسطی - مغرب وسطی - مغرب کامل

(فلسفه دوازدهم - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۱

درس نامه ●●

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

پاسخ تشریحی در جغرافیای عرفانی سهروردی، شرق جهان نور محض یا محل فرشتگان مقرب است. مغرب کامل نیز جهان تاریکی یا عالم ماده است که بهره‌ای از نور ندارد. در میان مشرق و مغرب کامل، مغرب وسطی قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته‌اند (موجوداتی مثل انسان، نفس انسانی و ... در مغرب وسطی هستند).

تست و پاسخ ۱۴۳

بنا بر نظر سهروردی سایه فکندن ظلمت و تاریکی بر جامعه، در گرو چیست؟

- (۱) هرگاه امام تأله از راه قهر و غلبه به ریاست جامعه برسد.
- (۲) زمانی که خدا اشراق و پرتوافشانی خود را از جهان برگیرد.
- (۳) زمانی که جایی برای تدبیر حکیم الهی باقی نماند.
- (۴) زمانی که فلاسفه به اشراق و شهود روی نیاورند.

(فلسفه دوازدهم - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۳

درس نامه

- (۱) آنان که به تازگی شوق معرفت یافته‌اند و جویای آن هستند.
- (۲) آنان که در فلسفه استدلالی به کمال رسیده‌اند، ولی از ذوق و عرفان بهره‌ای ندارند ← مثل فلاسفه مشاء که شهود را وارد فلسفه خود نمی‌کنند.
- (۳) آنان که به طریقه برهان و فلسفه استدلالی توجهی ندارند و فقط تصفیة نفس می‌کنند و به شهودهایی دست یافته‌اند ← مثل عرفا.
- (۴) آنان که هم در صور برهانی (استدلال) به کمال رسیده‌اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته‌اند. ← اینان حکیم متألّهاند (حکیم الهی شده) و بهترین دسته به حساب می‌آیند.
 - ← اگر حکیمی غرق در تأله بوده ریاست تأله دارد.
 - ← و در بحث نیز استاد باشد. خلیفه و جانشین خداست.
 - ← گفتار شیخ اشراق جهان هیچ‌گاه از چنین حکیمی خالی نمی‌شود ← زیرا خلافت الهی ضروری است.
 - ← درباره دسته چهارم خلیفه الهی امور و حقایق را بی‌واسطه از حق تعالی دریافت می‌کند.
 - ← منظور ریاست از راه قهر و غلبه نیست.
 - ← ریاست تامه امام تأله گاه در ظاهر حاکم است و گاه به طور نهانی.
 - ← اگر ریاست واقعی جامعه به دست او افتد، زمان وی بس نورانی و درخشان می‌شود.

دسته‌بندی جویندگان معرفت از نظر سهروردی

پاسخ تشریحی زمانی که ریاست جامعه به دست امام تأله بیافتد، زمان وی بس نورانی و درخشان خواهد بود و هرگاه جامعه از تدبیر حکیمی الهی تهی ماند، ظلمت و تاریکی بر آن سایه افکند.

تست و پاسخ ۱۴۴

وجه تسمیة حکمت اشراق با توجه به بیانات قطب‌الدین رازی، چیست؟

- (۱) تفاوت موجودات به شدت و ضعف اشراق الهی بازمی‌گردد.
- (۲) ظهور انوار عقلی و تابش آن‌ها بر نفس انسان‌های کامل.
- (۳) نورافشانی و اشراق پیوسته ذات نخستین.
- (۴) اهمیت‌داشتن اشراق و شهود عارفانه در دین.

(فلسفه دوازدهم - درس ۱۰)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

فلسفه و منطق

درس نامه

از پیروان حکمت اشراق است.

قطب‌الدین رازی

← اساس و بنیان آن، اشراق شهود (و نورافشانی) است.

← اشراق به معنای کشف و شهود است.

← این حکمت همان حکمت شرقیانی است که اهل فارس بودند، زیرا حکمت آن‌ها هم شهودی

و کشفی بوده است.

← علت نام‌گذاری حکمت اشراقی: ظهور انوار عقلی و تابش آن‌ها بر نفس انسان‌های کامل.

پاسخ تشریحی

اشراق به معنای پرتوافشانی و نورافشانی است. در حکمت اشراق، امور عقلی مثل نور یا همان پرتو نور بر نفس انسان (که شهود می‌کند) می‌تابد.

می‌دانیم که حکمت اشراق، حاصل کنار هم قرار گرفتن استدلال عقلی و شهود است.

تست و پاسخ ۱۴۵

کدام گزینه روش مطالعه طبیعت از نظر ابن سینا و علوم تجربی جدید را به طور کامل مقایسه کرده است؟

(۱) در علوم تجربی جدید هم مثل ابن سینا روابط میان پدیده‌ها بررسی می‌شود، اما در رابطه طبیعت با ماوراء توجهی نمی‌شود.

(۲) ابن سینا می‌تواند وجود شرور در عالم طبیعت را توجیه کند، اما علوم تجربی جدید هیچ اهمیتی برای آن‌ها قائل نیست.

(۳) مبنای اصلی ابن سینا برخلاف علوم تجربی جدید، مطالعه رابطه طبیعت با خدا بود، نه روابط میان پدیده‌ها.

(۴) علوم تجربی جدید مثل پیروان ابن سینا، به دنبال عبور از ظاهر پدیده‌ها با بررسی روابط آن‌ها است.

پاسخ: گزینه ۱

(فلسفه دوازدهم - درس ۱۰)

از نظر ابن سینا تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا (تفاوت ابن سینا با علوم تجربی جدید)، در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها (تشابه ابن سینا با علوم تجربی جدید)، روش درست مطالعه طبیعت است.

نکته دقت کنید آنچه موجب تفاوت ابن سینا در طبیعیات با علوم تجربی جدید است، بررسی رابطه پدیده‌های طبیعی با خدا (ماوراء) است.

اقتصاد: صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۶۰

تست و پاسخ ۱۴۶

کدام یک از موارد زیر، در محاسبه تولید ناخالص داخلی ایران لحاظ نمی‌شود؟

الف) سود ناخالص یک شرکت ایرانی فعال در حوزه بازار سرمایه

ب) درآمد شرکت تولید فراورده‌های گوشتی و لبنی باران، واقع در شهر زاهدان

ج) سود یک بانک خصوصی

د) سود شعبه ایران یک شرکت خارجی خودروسازی

ه) سود یک شرکت خودروسازی در خارج از کشور که یکی از مدیران آن یک فرد ایرانی‌الاصل است.

و) درآمد کشاورزان مناطق جنوبی کشور از فروش محصول انگور خود به کارخانه آبمیوه‌سازی ارومیه

ز) درآمد حاصل از قاچاق کالا و ارز در کشور

ح) فعالیت‌های داوطلبانه در یک خیریه فعال در حوزه کودکان

(۱) الف - ج - د - ح (۲) ه - و - ز - ح (۳) ب - ج - د - ه (۴) د - ه - و - ح

(درس ۱۱ - مواردی که در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شوند.)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی مواردی که در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شوند:

ه) سود یک شرکت خودروسازی در خارج از کشور که یکی از مدیران آن یک فرد ایرانی‌الاصل است. (این شرکت در داخل ایران فعالیت نمی‌کند؛

در نتیجه سود آن هم در تولید ناخالص داخلی ایران محاسبه نمی‌شود.)

و) درآمد کشاورزان مناطق جنوبی کشور از فروش محصول انگور خود به کارخانه آبمیوه‌سازی ارومیه (فعالیت این کشاورزان، یک فعالیت واسطه‌ای است و ارزش تولیدات آن در ارزش محصول نهایی محاسبه شده است.)

ز) درآمد حاصل از قاچاق کالا و ارز در کشور (تولیدات اقتصاد زیرزمینی، غیرقانونی و قاچاق که اطلاعات دقیقی از آن‌ها در دست نیست، در تولید ناخالص داخلی ایران محاسبه نمی‌شود، چراکه محاسبه آن‌ها مشروعیت‌بخشی به این گونه فعالیت‌ها تلقی می‌شود.)

ح) فعالیت‌های داوطلبانه در یک خیریه فعال در حوزه کودکان (فعالیت‌های خیریه اگرچه دارای ارزش بالایی هستند، اما در محاسبات تولید ناخالص داخلی کشور محسوب نمی‌شوند.)

نکته سود شعبه ایران یک شرکت خودروسازی خارجی در تولید ناخالص داخلی ایران لحاظ می‌شود، چراکه تولید داخلی ایران، محاسبه

تولیدات در داخل محدوده جغرافیایی ایران، فارغ از ایرانی بودن یا نبودن آن است.

تست و پاسخ ۱۴۷

اطلاعات زیر مربوط به تولیدات یک کشوری فرضی طی سه سال متوالی است. با توجه به این اطلاعات:

سال ۱۴۰۲		سال ۱۴۰۱		سال ۱۴۰۰		کالا
مقدار (به کیلو)	قیمت (به تومان)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به تومان)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به تومان)	
۱۵۰	۲,۷۵۰	۱۳۵	۲,۶۰۰	۱۲۰	۲,۵۰۰	A
۱۸۰	۱۲۵	۱۷۵	۱۱۰	۱۵۰	۱۰۰	B

الف) نرخ رشد تولید اسمی در سال ۱۴۰۱ تقریباً چند درصد است؟

ب) نرخ رشد تولید واقعی در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل تقریباً چند درصد است؟

(سال پایه: سال ۱۴۰۰)

(۲) الف) ۵۳ / ۱۷ / ب) ۵ / ۱۲

(۱) الف) ۷ / ۱۵ / ب) ۷ / ۱۰

(۴) الف) ۵۳ / ۱۷ / ب) ۷ / ۱۰

(۳) الف) ۷ / ۱۵ / ب) ۵ / ۱۲

(درس ۱۱ - محاسبه تولید ناخالص داخلی و نرخ رشد آن)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

اقتصاد

الف) پاسخ تشریحی: برای به دست آوردن نرخ رشد تولید اسمی در سال ۱۴۰۱، ابتدا باید تولید ناخالص داخلی اسمی سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ را به دست آوریم؛ در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{تولید کل به قیمت اسمی در سال ۱۴۰۰} = \left(\text{قیمت کالای A در سال ۱۴۰۰} \times \text{مقدار کالای A در سال ۱۴۰۰} \right) + \left(\text{قیمت کالای B در سال ۱۴۰۰} \times \text{مقدار کالای B در سال ۱۴۰۰} \right)$$

$$\text{تومان} = 315,000 = 15,000 + 300,000 = (150 \times 100) + (120 \times 2,500)$$

$$\text{تولید کل به قیمت اسمی در سال ۱۴۰۱} = \left(\text{قیمت کالای A در سال ۱۴۰۱} \times \text{مقدار کالای A در سال ۱۴۰۱} \right) + \left(\text{قیمت کالای B در سال ۱۴۰۱} \times \text{مقدار کالای B در سال ۱۴۰۱} \right)$$

$$\text{تومان} = 370,250 = 19,250 + 351,000 = (175 \times 110) + (135 \times 2,600)$$

حال می‌توانیم با فرمول زیر، نرخ رشد تولید اسمی در سال ۱۴۰۱ را به دست بیاوریم:

$$\text{نرخ رشد تولید اسمی} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی اسمی سال قبل} - \text{تولید ناخالص داخلی اسمی سال جاری}}{\text{تولید ناخالص داخلی اسمی سال قبل}} \times 100$$

$$\text{درصد} = 17/53 = \frac{370,250 - 315,000}{315,000} \times 100 = \text{نرخ رشد تولید اسمی در سال ۱۴۰۱}$$

ب) برای به دست آوردن نرخ رشد واقعی تولید در سال ۱۴۰۲، ابتدا باید تولید ناخالص داخلی واقعی سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ را به دست آوریم؛ در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{تولید کل به قیمت واقعی در سال ۱۴۰۱} = \left(\text{قیمت کالای A در سال ۱۴۰۰} \times \text{مقدار کالای A در سال ۱۴۰۱} \right) + \left(\text{قیمت کالای B در سال ۱۴۰۰} \times \text{مقدار کالای B در سال ۱۴۰۱} \right)$$

$$\text{تومان} = 355,000 = 17,500 + 337,500 = (175 \times 100) + (135 \times 2,500)$$

$$\text{تولید کل به قیمت واقعی در سال ۱۴۰۲} = \left(\text{قیمت کالای A در سال ۱۴۰۰} \times \text{مقدار کالای A در سال ۱۴۰۲} \right) + \left(\text{قیمت کالای B در سال ۱۴۰۰} \times \text{مقدار کالای B در سال ۱۴۰۲} \right)$$

$$\text{تومان} = 393,000 = 18,000 + 375,000 = (180 \times 100) + (150 \times 2,500)$$

حال می‌توانیم با فرمول زیر، نرخ رشد تولید واقعی در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ را به دست بیاوریم:

$$\text{نرخ رشد تولید واقعی} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی واقعی سال قبل} - \text{تولید ناخالص داخلی واقعی سال جاری}}{\text{تولید ناخالص داخلی واقعی سال قبل}} \times 100$$

$$\text{درصد} = 10/7 = \frac{393,000 - 355,000}{355,000} \times 100 = \text{نرخ رشد تولید واقعی در سال ۱۴۰۲}$$

تست و پاسخ ۱۴۸

در کشوری با جمعیت ۴۰ میلیون نفر که ۲ میلیون نفر از آن‌ها خارجیان مقیم کشور هستند، در طول یک سال کالاها و خدمات زیر تولید شده است. به ترتیب تولید ناخالص داخلی و تولید ناخالص داخلی سرانه کدام است؟ (ارقام به میلیارد ریال و ریال است.)

۱	کشاورزی	۴,۰۰۰ تن محصول به قیمت هر تن ۸۰۰ هزار ریال
۲	خدمات	$\frac{7}{5}$ بخش صنعت
۳	صنعت	۱۴ میلیارد ریال

۱) ۴۴ / ۸ میلیارد ریال - ۹۲۰ ریال

۲) ۴۴ / ۸ میلیارد ریال - ۸۵۰ ریال

۳) ۳۶ / ۸ میلیارد ریال - ۸۵۰ ریال

۴) ۳۶ / ۸ میلیارد ریال - ۹۲۰ ریال

(درس ۱۱. چگونه رشد اقتصادی را اندازه‌گیری کنیم؟ تولید درآمد ناخالص داخلی)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

مشاوره خیلی وقتاً پیش میاد که تو صورت سؤال یه سری موارد ذکر می‌شه که تو فرایند پیدا کردن جواب، هیچ کمکی به ما نمی‌کنه. مثلاً تعداد خارجیان مقیم کشور به دردمون نمی‌خوره، چون توی تولید ناخالص داخلی و همین‌طور توی جمعیت کشور، این افراد و تولیدات‌شون لحاظ شده و لازم نیست تغییری تو این موارد بدیم.

نکته به طور کلی، اقتصاد به سه بخش: صنعت، خدمات و کشاورزی تقسیم‌بندی می‌شود.

پاسخ تشریحی ابتدا باید ارزش بخش خدمات و ارزش بخش کشاورزی را به دست آوریم:

$$\text{میلیارد ریال } 19/6 = 14 \times \frac{7}{5} = \text{ارزش بخش صنعت} \times \frac{7}{5} = \text{ارزش بخش خدمات}$$

$$\text{میلیارد ریال } 3/2 = \text{ریال } 3,200,000,000 = 4,000 \times 800,000 = \text{ارزش بخش کشاورزی}$$

نکته برای تبدیل ریال به میلیارد ریال کافی است عدد را بر $1,000,000,000$ تقسیم کنیم.

برای به دست آوردن تولید ناخالص داخلی باید کلیه کالاها و خدماتی که تولید شده را با هم جمع کنیم:

ارزش تولیدات در بخش خدمات + ارزش تولیدات در بخش کشاورزی + ارزش تولیدات در بخش صنعت = تولید ناخالص داخلی

$$\text{میلیارد ریال } 36/8 = 14 + 3/2 + 19/6$$

برای به دست آوردن تولید ناخالص داخلی سرانه (سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان تولید ناخالص داخلی)، باید تولید ناخالص داخلی را بر جمعیت کشور تقسیم کنیم:

$$\text{ریال } 920 = \frac{36,800 \text{ (میلیون ریال)}}{40 \text{ (میلیون نفر)}} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{تولید ناخالص داخلی سرانه}$$

نکته اگر واحد تولید ناخالص داخلی بر حسب میلیارد ریال باشد و شما بر جمعیت که برابر با میلیون نفر است تقسیم کنید، عددی که به دست می‌آورد بر حسب هزار ریال است. اگر واحد تولید ناخالص داخلی بر حسب میلیون ریال باشد و شما بر جمعیت که برابر با میلیون نفر است تقسیم کنید، عددی که به دست می‌آورد بر حسب ریال خواهد بود.

راه حل میان‌بر:

تو سؤالاتی که هم تولید ناخالص داخلی رو از ما فواسته و هم تولید ناخالص داخلی سرانه رو، لازم نیست کلی جمع و تقسیم بکنیم؛ می‌شه با یه کار ساده به جواب رسید. یادت باشه! آگه تولید ناخالص داخلی سرانه رو تو جمعیت ضرب بکنیم، تولید ناخالص داخلی به دست می‌آد. هالا کافیه بریم سراغ گزینه‌ها و مورد دوم گزینه‌ها رو تو جمعیت (40 میلیون نفر) ضرب بکنیم تا مورد اول (تولید ناخالص داخلی) به دست بیاد. هرگزینکه که این رابطه تو اون برقرار بود، جواب درست ماست، به همین راحتی! 😊

بررسی گزینه‌ها:

قسمت اول گزینه $= 40,000,000 \times$ قسمت دوم گزینه

$$\text{قسمت اول گزینه } \neq \text{میلیارد ریال } 36/8 = \text{ریال } 36,800,000,000 = 920 \times 40,000,000$$

۱

$$\text{قسمت اول گزینه } \neq \text{میلیارد ریال } 34 = \text{ریال } 34,000,000,000 = 850 \times 40,000,000$$

۲

۳ عدد داده شده برای قسمت دوم ۳ برابر با قسمت دوم ۲ است؛ در نتیجه نیاز به محاسبه دوباره نداره، فقط کافیه ببینید با قسمت اول ۳ برابر است یا نه که مشاهده می‌شود، برابر نیست این گزینه هم نمی‌تواند پاسخ صحیح سؤال باشد.

۴ عدد داده شده برای قسمت دوم ۴ برابر با قسمت دوم ۱ است؛ در نتیجه نیاز به محاسبه دوباره نداره، فقط کافیه ببینید با قسمت اول ۴ برابر است یا نه که مشاهده می‌شود برابر است و این گزینه پاسخ صحیح سؤال است.

$$\text{قسمت اول گزینه } = \text{میلیارد ریال } 36/8 = \text{ریال } 36,800,000,000 = 920 \times 40,000,000$$

توجه البته می‌تونستیم به پور دیگه هم بررسی کنیم ببینیم تو کدوم گزینه، مورد اول (تولید ناخالص داخلی) رو بر جمعیت تقسیم کنیم جواب برابر با قسمت دوم اون گزینه می‌شه، ولی از آن‌جا که ضرب کردن راحت‌تره، ما از راه اول به بررسی گزینه‌ها پرداختیم. در هر صورت پاسخ یکیه.

تست و پاسخ ۱۴۹

جدول زیر، مربوط به وضعیت توزیع درآمد در یک کشوری فرضی است. چنان چه:

؟	سهام دهک اول
؟	سهام دهک دوم
۵	سهام دهک سوم
۵	سهام دهک چهارم
۶	سهام دهک پنجم
۹	سهام دهک ششم
۱۰	سهام دهک هفتم
۱۳	سهام دهک هشتم
؟	سهام دهک نهم
؟	سهام دهک دهم
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

• تفاوت سهام اول و سوم: ۴ درصد

• تفاوت سهام اول و دهم: ۲۸ درصد

• تفاوت سهام هفتم و دوم: ۶ درصد

الف) شاخص دهک‌ها در این کشور براساس فرمول 20% درصد بالا به 20%

درصد پایین، برابر با چه عددی است؟

ب) اگر درآمد ملی کشور برابر با 1500 میلیون دلار باشد، آن گاه سهم

دهک پنجم از درآمد ملی برابر با چند میلیون دلار است؟

ج) اگر بخواهیم وضعیت توزیع درآمد در این کشور را عادلانه‌تر کنیم،

چه تغییری در سهم دهک‌ها باید ایجاد کنیم؟

- (۱) الف) $4/9$ / ب) $85/8$ / ج) سهم دهک‌های بالای جامعه را افزایش داده و از سهم دهک‌های پایین جامعه کم کنیم.
- (۲) الف) $2/10$ / ب) $85/8$ / ج) سهم دهک‌های بالای جامعه را کم‌تر کرده و به سهم دهک‌های پایین جامعه اضافه کنیم.
- (۳) الف) $4/9$ / ب) $90/8$ / ج) سهم دهک‌های بالای جامعه را کم‌تر کرده و به سهم دهک‌های پایین جامعه اضافه کنیم.
- (۴) الف) $2/10$ / ب) $90/8$ / ج) سهم دهک‌های بالای جامعه را افزایش داده و از سهم دهک‌های پایین جامعه کم کنیم.

(درس ۱۱ - شاخص دهک‌ها، وضعیت توزیع درآمد)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی الف)

$$4 = \text{سهام دهک اول} - \text{سهام دهک سوم}$$

$$\text{درصد } 1 = 5 - 4 = \text{سهام دهک اول} \Rightarrow \text{سهام دهک اول} = 5$$

$$28 = \text{سهام دهک اول} - \text{سهام دهک دهم}$$

$$\text{درصد } 29 = 28 + 1 = \text{سهام دهک دهم} \Rightarrow 28 = 1 - \text{سهام دهک دهم}$$

$$6 = \text{سهام دهک دوم} - \text{سهام دهک هفتم}$$

$$\text{درصد } 4 = 10 - 6 = \text{سهام دهک دوم} \Rightarrow 6 = \text{سهام دهک دوم} - 10$$

برای به دست آوردن سهم دهک نهم، می‌دانیم مجموع سهم دهک‌ها برابر با 100 می‌شود، در نتیجه خواهیم داشت:

$$(\text{مجموع کل سهم دهک‌ها به جز سهم دهک نهم}) - 100 = \text{سهام دهک نهم}$$

$$\text{درصد } 18 = 100 - 82 = 100 - (1 + 4 + 5 + 5 + 6 + 9 + 10 + 13 + 29)$$

$$\frac{47}{5} = \frac{18 + 29}{1 + 4} = \frac{\text{سهام دهک نهم} + \text{سهام دهک دهم}}{\text{سهام دهک دوم} + \text{سهام دهک اول}} = \frac{20\% \text{ درصد بالا}}{20\% \text{ درصد پایین}} = \text{توزیع درآمد با محاسبه نسبت } 20\% \text{ درصد بالا به } 20\% \text{ درصد پایین}$$

$$\text{ب) } 90 \text{ میلیون دلار} = 1500 \times \frac{6}{100} = \text{سهام دهک پنجم از درآمد ملی}$$

ج) شاخص دهک‌ها از نسبت سهم دهک‌های بالای جامعه به سهم دهک‌های پایین به دست می‌آید. هر چه این نسبت کم‌تر باشد، نشان‌دهنده توزیع درآمد مناسب‌تر است؛ در نتیجه برای به دست آوردن عدد کم‌تر در این نسبت باید صورت کسر یعنی سهم دهک‌های بالای جامعه مانند دهک‌های دهم و نهم را کاهش داد و یا مخرج کسر یعنی سهم دهک‌های پایین جامعه مانند دهک‌های اول و دوم را افزایش داد.

تست و پاسخ ۱۵۰

کدام گزینه در بردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام گزینه به مؤلفه‌هایی که در شاخص توسعه انسانی منعکس می‌شوند، اشاره دارد؟

ب) چه هنگام می‌توانیم تصویر کامل‌تری از پیشرفت اقتصادی یک کشور داشته باشیم؟

۱) الف) میزان امید به زندگی در بدو تولد، میانگین سال‌های تحصیل، شاخص‌های پایداری کسب و کار/ب) هنگامی که توسعه را صرفاً به مفهوم کمتی آن محدود کنیم و مواردی کیفی همانند بهداشت عمومی، امید به زندگی و وضعیت اشتغال را در نظر نگیریم.

۲) الف) نابرابری‌های جنسیتی، نرخ باروری، شاخص‌های فقر و پایداری محیطی/ب) معیارهای اندازه‌گیری رشد اقتصادی یعنی رشد تولید ناخالص داخلی را با معیارهای اندازه‌گیری نابرابری درآمدی و نیز سایر شاخص‌ها نظیر شاخص امید به زندگی، میزان سواد و یا شاخص‌های مربوط به بهداشت ترکیب کنیم.

۳) الف) سرانه درآمد ناخالص ملی، نرخ باروری، نرخ تورم/ب) معیارهای اندازه‌گیری رشد اقتصادی یعنی رشد تولید ناخالص داخلی را با معیارهای اندازه‌گیری نابرابری درآمدی و نیز سایر شاخص‌ها نظیر شاخص امید به زندگی، میزان سواد و یا شاخص‌های مربوط به بهداشت ترکیب کنیم.

۴) الف) سرانه درآمد ناخالص ملی، نرخ تورم، شاخص‌های پایداری کسب و کار/ب) هنگامی که توسعه را صرفاً به مفهوم کمتی آن محدود کنیم و مواردی کیفی همانند بهداشت عمومی، امید به زندگی و وضعیت اشتغال را در نظر نگیریم.

(درس ۱۱ - شافس توسعه انسانی)

پاسخ: گزینه ۲

پاسخ تشریحی

الف) شاخص توسعه انسانی (HDI): یکی از شاخص‌های رایج جهانی برای اندازه‌گیری پیشرفت‌های اقتصادی کشورهای گوناگون است.

● مؤلفه‌های تشکیل‌دهنده شاخص توسعه انسانی:

۱) امید به زندگی در بدو تولد

۲) میانگین سال‌های تحصیل

۳) سرانه درآمد ناخالص ملی

۴) شاخص‌های نابرابری

● مؤلفه‌های منعکس‌شده در گزارش‌های توسعه انسانی:

۱) نرخ باروری

۲) نابرابری‌های جنسیتی

۳) دسترسی به آب آشامیدنی سالم

۴) بهداشت عمومی

۵) شاخص‌های فقر و پایداری محیطی، مثل: انرژی‌های تجدیدشونده و فسیلی، کاهش آلاینده‌های محیط زیست و گازهای گلخانه‌ای، نقصان منابع طبیعی و تغییرات نواحی جنگلی

ب) اگر معیارهای اندازه‌گیری رشد اقتصادی، یعنی رشد تولید ناخالص داخلی را با معیارهای اندازه‌گیری نابرابری درآمدی و نیز سایر شاخص‌ها نظیر شاخص امید به زندگی، میزان سواد و یا شاخص‌های مربوط به بهداشت، ترکیب کنیم، تصویر کامل‌تری از پیشرفت اقتصادی یک کشور به دست می‌آوریم. شاخص توسعه انسانی (HDI) ترکیبی از این شاخص‌هاست و از این‌رو تصویر بهتری از پیشرفت کشور ارائه می‌دهد.

تست و پاسخ ۱۵۱

شخصی ماهانه ۲۴ میلیون تومان درآمد دارد. اگر جدول مخارج ماهانه وی به شرح زیر باشد:

نرخ خرج	مقدار (به میلیون تومان)
اجاره خانه	۵
حمل و نقل	۰/۵
قبوض	۰/۷۵
بیمه	۱
پوشاک و خوراک	۳/۵
خدمات رفاهی	۰/۲۵
سایر هزینه‌ها	۱

الف) این فرد چه قدر کم تر یا بیشتر از دخل خود خرج کرده است؟

ب) اگر یک سفر پیش‌بینی نشده با فرض هزینه‌ای معادل ۱۰ میلیون تومان برای

فرد اتفاق بیفتد؛ کدام گزینه تفسیر موضوع صحیحی از این موضوع است؟

ج) اگر در پایان سال جاری فرد از مبلغ ۵ میلیون تومانی ارقام مصرفی که خریداری

کرده است؛ فقط از ۴ میلیون تومان آن استفاده کرده باشد، خمس پرداختی وی

چه قدر خواهد بود؟ (با فرض ثابت بودن مخارج و درآمد شخص در هر ماه)

۱) الف) ایشان ۱۲ میلیون تومان بیشتر از دخل خود خرج کرده است. / ب) میزان پس‌انداز به ۴ میلیون تومان تقلیل می‌یابد.

ج) ۲۸,۸۰۰,۰۰۰ تومان

۲) الف) ایشان ۱۲ میلیون تومان کم تر از دخل خود خرج کرده است. / ب) با نرفتن به سفر میزان پس‌انداز فرد به ۲۲ میلیون تومان می‌رسد.

ج) ۲,۶۰۰,۰۰۰ تومان

۳) الف) ایشان ۱۲ میلیون تومان کم تر از دخل خود خرج کرده است. / ب) هزینه فرصت این انتخاب ۱۰ میلیون تومان پس‌انداز کم تر است.

ج) ۲۹,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۴) الف) ایشان ۱۴ میلیون تومان بیشتر از دخل خود خرج کرده است. / ب) با توجه به پس‌انداز فرد، بودجه‌ای برای رفتن به این سفر وجود

ندارد. / ج) ۲,۴۰۰,۰۰۰ تومان

(درس ۱۲ - ثبت هزینه‌ها و درآمدها - تعیین سال فمسی در برنامه مقارح)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی

الف) ابتدا مجموع مخارج ماهانه را با هم جمع می‌کنیم.

سایر هزینه‌ها + خدمات رفاهی + پوشاک و خوراک + بیمه + قبوض + حمل و نقل + اجاره خانه = مجموع مخارج ماهانه فرد

میلیون تومان $12 = 5 + 0.5 + 0.75 + 1 + 3.5 + 0.25 + 1$ = مجموع مخارج ماهانه فرد

و بعد مخارج را از درآمد کسر می‌کنیم.

میلیون تومان $12 = 24 - 12$ = میزان پس‌انداز ماهانه فرد

● این شخص ۱۲ میلیون تومان کم تر از دخل خود خرج کرده است یا ۱۲ میلیون تومان پس‌انداز کرده است. (رد ۱ و ۴)

ب) هزینه فرصت چنین انتخابی ۱۰ میلیون تومان پس‌انداز کم تر است و پس‌انداز ایشان به ۲ میلیون تومان تقلیل (کاهش) می‌یابد.

ج) برای محاسبه خمس باید مجموع درآمد باقی‌مانده بعد از گذشت یک سال (درآمد پس از کسر هزینه‌ها یا به عبارت دیگر همان میزان

پس‌انداز) به همراه ارقام مصرفی که خریداری شده، ولی از آن‌ها استفاده نشده را محاسبه و سپس ۲۰٪ یا $\frac{1}{5}$ آن را محاسبه می‌کنیم؛ در نتیجه

خواهیم داشت:

میلیون تومان $144 = 12 \times 12$

ابتدا باید پس‌انداز ماهانه را به سالانه تبدیل کنیم.

(ایشان معادل ۱ میلیون تومان از ارقام مصرفی که در طول سال خریداری کرده را مصرف نکرده است.)

تومان $29,000,000 = 29$ = میلیون تومان $29 = \frac{1}{5} \times 145 = \frac{1}{5} \times (144 + 1)$ = خمس پرداختی

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

تست و پاسخ ۱۵۲

کدام گزینه از مراحل بودجه‌ریزی ماهیانه نیست؟

- (۱) مجموع درآمدها و هزینه‌های خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید.
- (۲) هزینه‌های متغیر و ثابت خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید.
- (۳) معیارهایی که عملاً در هنگام انتخاب و خرید برایتان مهم است را مشخص کنید.
- (۴) اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیرضروری را کم کنید یا فرصت‌هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدها افزایش یابد.

(درس ۱۲ - مراحل بودجه‌ریزی ماهیانه)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی مراحل بودجه‌ریزی ماهیانه:

- از هر منبعی که درآمدی به دست می‌آورد، آن درآمد را ماهیانه مشخص کنید و بنویسید.
 - هزینه‌های متغیر و ثابت خود را به صورت ماهیانه فهرست کنید. (رد ۲)
 - مجموع درآمدها و هزینه‌های خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید. (رد ۱)
 - اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیرضروری را کم کنید یا فرصت‌هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدها افزایش یابد. (رد ۴)
- ۳ از مراحل خرید مقایسه‌ای است!

تست و پاسخ ۱۵۳

پاسخ صحیح پرسش‌های زیر در کدام گزینه بیان شده است؟

(الف) در خرید هوشمندانه، رونق و پیشرفت اقتصادی افراد در گرو چیست؟

(ب) سومین گام در خرید مقایسه‌ای چیست؟

(ج) کدام گزینه از معایب خرید مقایسه‌ای نیست؟

- (۱) (الف) پیشرفت خانواده و جامعه/ (ب) تعیین معیارها/ (ج) خرید مقایسه‌ای برای هر نوع کالایی و با هر قیمتی کاملاً اقتصادی است.
- (۲) (الف) پیشرفت کشور و افزایش رفاه آن/ (ب) ارزیابی/ (ج) خرید مقایسه‌ای هزینه فرصتی معادل زمان ازدست‌رفته دارد.
- (۳) (الف) پیشرفت خانواده و جامعه/ (ب) ارزیابی/ (ج) خرید مقایسه‌ای هزینه‌هایی همچون سوخت خودرو و یا تماس‌های تلفنی دارد.
- (۴) (الف) پیشرفت کشور و افزایش رفاه آن/ (ب) تعیین معیارها/ (ج) خرید مقایسه‌ای در اقلام با قیمت پایین به صرفه نیست.

(درس ۱۳ - فرید هوشمندانه، فرید مقایسه‌ای)

پاسخ: گزینه ۱

مشاوره متن درس سیزدهم بسیار مهم است. هیچ متن، فعالیت، تمرین و جدولی را کم‌اهمیت تلقی نکنید و به دقت مطالعه و به خاطر بسپارید. از خلاصه‌نویسی و درس‌نامه‌های کتاب اقتصاد خیلی سبز نیز غافل نشوید.

پاسخ تشریحی (الف) اگر به فکر رونق و پیشرفت اقتصادی خود هستید، این پیشرفت اقتصادی در گرو پیشرفت خانواده و جامعه شماست.

(ب) مراحل انجام خرید مقایسه‌ای:

مرحله	نام مرحله	توضیحات
اول	تعریف مسئله	شامل بیان این‌که واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارید؛ مثلاً برخی افراد بدون دانستن عکاسی برای خرید دوربین حرفه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند. این خرید مناسبی برای آن‌ها نیست؛ بلکه برای این کار یک دوربین ساده نیز کافی است.
دوم	فهرست گزینه‌ها	شامل مواردی که می‌تواند مشکل را رفع و یا مسئله را حل کند.
سوم	تعیین معیارها	معیارهایی که عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است؛ مثلاً در خرید یخچال، جادار بودن، مصرف انرژی، سهولت تعمیرات، زیبایی ظاهری و نیز ایرانی بودن محصول برای خرید مهم است.
چهارم	ارزیابی	شامل سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف
پنجم	تصمیم‌گیری	انتخاب گزینه نهایی

(ج) معایب خرید مقایسه‌ای:

- (۱) خرید مقایسه‌ای زمان بر است. (این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم‌کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید.) (به عبارت دیگر خرید مقایسه‌ای هزینه فرصتی معادل زمان صرف نظر شده برای انجام اموری همانند کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم‌کننده یا رسیدگی به خانواده است.)
- (۲) ممکن است این نوع خرید هزینه‌بر باشد. (مانند هزینه‌هایی برای تماس تلفنی، سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه‌های مختلف)
- (۳) ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای (به‌ویژه برای کالاهایی با قیمت پایین) کم‌تر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد؛ در نتیجه می‌توان گفت خرید مقایسه‌ای در هر صورتی اقتصادی و به‌صرفه نیست.

تست و پاسخ ۱۵۴

شخصی در پایان سال، خمسی معادل ۲۰ میلیون تومان پرداخت می‌کند؛ اگر ارقام مصرفی خریداری‌شده در طول سال معادل ۳ میلیون تومان باشد و این شخص از ۴۰٪ این ارقام استفاده نکرده باشد، میزان مانده درآمد این شخص در پایان سال معادل چه عددی بوده است؟

(۲) ۹۸,۸۰۰,۰۰۰ تومان

(۱) ۱۰۱,۲۰۰,۰۰۰ تومان

(۴) ۹۸,۲۰۰,۰۰۰ تومان

(۳) ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

پاسخ: گزینه ۲

(درس ۱۲ - تعیین سال قلمی در برنامه‌های مقارح)

تومان $۱,۲۰۰,۰۰۰ = \frac{۴۰}{۱۰۰} \times ۳,۰۰۰,۰۰۰$ = ارقام مصرفی خریداری‌شده ولی استفاده‌نشده

(ارقام مصرفی خریداری‌شده ولی استفاده‌نشده + میزان درآمدی که برای فرد پس از کسر مخارج باقی مانده است.) $\times \frac{۲۰}{۱۰۰} =$ خمس پرداختی

$$۲,۰۰۰,۰۰۰ = \frac{۲۰}{۱۰۰} \times (X + ۱,۲۰۰,۰۰۰)$$

$$\Rightarrow ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = X + ۱,۲۰۰,۰۰۰ \Rightarrow X = ۹۸,۸۰۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

تست و پاسخ ۱۵۵

کدام گزینه در بردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) «با انرژی کم‌تر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن» و «پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر» به کدام مورد از موارد «روش ۶ ب» در مصرف مسئولانه اشاره دارد؟

(ب) در مورد مفاهیم اتلاف و اسراف کدام گزینه صحیح است؟

(ج) کدام گزینه از مصادیق مصرف مسئولانه نیست؟

(۱) (الف) بهینه مصرف کردن - بازیافت / (ب) مصرف بی‌جا و مصرف در معصیت از جمله موارد اسراف است. / (ج) استفاده از ظروف پلاستیکی

برای پذیرایی در جشن‌ها و مهمانی‌ها

(۲) (الف) بازتفکر - بازسازی / (ب) اتلاف مفهومی عام‌تر از اسراف است. / (ج) مدیریت جمع‌آوری صحیح و بدون زباله میوه‌ها و دانه‌ها و انتقال

سالم آن‌ها به بازارهای جدید مصرف

(۳) (الف) باز مصرف سالم آن‌ها - بازسازی / (ب) بلااستفاده گذاشتن اموال و مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی مصادیق اتلاف است. / (ج) هدایت

پسماند غذاها به دستگاه خانگی تبدیل‌کننده آن‌ها به کود کشاورزی

(۴) (الف) بهینه مصرف کردن - بازیافت / (ب) دورریختن و هدر دادن منابع مصادیقی از مفهوم اتلاف است. / (ج) هدایت آب تصفیه‌شده به سیستم

آب بهداشتی منازل

پاسخ: گزینه ۱

(درس ۱۳ - مصرف مسئولانه)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

درس نامه ●●● روش «ع۶»:

موارد روش «ع۶»	مثال و توضیحات
(۱) بهینه مصرف کردن	با انرژی کمتر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن
(۲) بازیافت	پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر
(۳) بازسازی	درست کردن چیزی که خراب و یا از کار افتاده است.
(۴) بازداشتن (از اسراف و زیاده‌روی)	نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرند / کمتر مصرف کردن
(۵) بازتفکر (کالای دیگر)	یافتن راه‌های بهتر (استفاده از یک کالا به شکلی متفاوت و یا استفاده از کالاهای در دسترس به جای خرید یک کالای دیگر و یا خرید یک کالای جایگزین با قیمت پایین‌تر برای رفع نیاز از مصادیق بازتفکر است.)
(۶) باز مصرف (استفاده چندباره از کالا)	استفاده از چیزی بیش از یک بار

● مفاهیم اتلاف و اسراف:

مفهوم اتلاف: دورریختن و هدر دادن منابع

اسراف مفهومی عام‌تر از اتلاف است.

← بلااستفاده گذاشتن اموال

← مصرف بی‌جا

← مصرف در معصیت

← مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی

← مصرف فراتر از توان مالی

← عدم رعایت اولویت در به‌کارگیری سرمایه‌های شخصی و ملی

موارد اسراف

نمونه‌هایی از اسراف: آبیاری باغچه در یک روز بارانی، خریداری یک دستگاه رایانه برای انجام محاسبات ساده به جای ماشین حساب

پاسخ تشریحی الف) با انرژی کمتر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن، از مصادیق بهینه مصرف کردن است. (رد ۲ و ۳)

پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر از مصادیق بازیافت است.

ب) بررسی موارد نادرست: (رد ۲ و ۳)

۲) اسراف مفهومی عام‌تر از اتلاف است.

۳) بلااستفاده گذاشتن اموال و مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی مصداق اسراف است.

ج) استفاده از ظروف یکبارمصرف و پلاستیکی که سال‌ها در طبیعت می‌مانند و عملاً به چیز دیگری تبدیل نمی‌شوند و به محیط زیست آسیب

می‌زنند، به‌نوعی نادیده گرفتن مصرف مسئولانه است. (رد ۲، ۳ و ۴)

تست و پاسخ ۱۵۶

هر یک از عبارات زیر به ترتیب به مزایا یا معایب کدام نوع از حساب‌های سرمایه‌گذاری در بانک اشاره دارد؟

- این حساب‌ها نرخ سود کم‌تری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند.
- پول به راحتی در دسترس است؛ مجبور نیستید پولتان را برای زمانی خاص در بانک قرار بدهید. می‌توانید پولتان را بدون هیچ جریمه‌ای برداشت کنید.
- نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند.
- معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.
- می‌توان از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد.

(۱) معایب کوتاه‌مدت - مزیت کوتاه‌مدت - مزیت بلندمدت - معایب بلندمدت - مزیت کوتاه‌مدت

(۲) معایب کوتاه‌مدت - مزیت کوتاه‌مدت - معایب بلندمدت - مزیت بلندمدت - مزیت بلندمدت

(۳) مزیت کوتاه‌مدت - معایب کوتاه‌مدت - مزیت کوتاه‌مدت - معایب بلندمدت - مزیت کوتاه‌مدت

(۴) معایب بلندمدت - مزیت بلندمدت - مزیت بلندمدت - مزیت کوتاه‌مدت - معایب کوتاه‌مدت

پاسخ: گزینه ۱

(درس ۱۴ - سپرده‌گذاری در بانک)

درس نامه ●●

- بانکها دو نوع حساب سرمایه‌گذاری دارند: حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و بلندمدت.
 - شباهت حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت: بانک با مبالغی که در هر دو نوع حساب سپرده جمع می‌شود، در طرح‌های سودآور اقتصادی از طرف سپرده‌گذاران شرکت می‌کند و سهم آن‌ها از سود را به اصل سپرده‌شان می‌افزایند.
 - تفاوت حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت: در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می‌کند.
 - در حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت برداشت از حساب تا پایان دوره سرمایه‌گذاری (یک‌ساله یا بیشتر) وجود ندارد. در صورت برداشت از حساب مقداری از سودی که بانک در ابتدا تعهد کرده است، می‌کاهد و به نوعی مشتری را جریمه می‌کند.
- الف) حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت:

مزایای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	معایب حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت
پول به راحتی در دسترس است؛ مجبور نیستید پولتان را برای زمانی خاص در بانک قرار بدهید. می‌توانید پولتان را بدون هیچ جریمه‌ای برداشت کنید.	این حساب‌ها نرخ سود کم‌تری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند.
نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد.	نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با کاهش نرخ سود عمومی بانک‌ها کاهش یابد.
می‌توان با مقدار خیلی کمی پول، این حساب‌ها را باز نمود.	
می‌توان از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد.	

ب) حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت:

مزایای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت	معایب حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت
این سپرده‌ها سود بالاتری دریافت می‌کنند.	پول به راحتی در دسترس نیست و باید تا پایان دوره مشخص شده آن را در حساب حفظ کرد. برداشت پول مشمول جریمه از دست رفتن بخشی از سود می‌شود.
نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند.	اگر نرخ سود عمومی افزایش یابد، سود این حساب‌ها در حد توافق شده باقی می‌ماند.
	معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

پاسخ تشریحی

- این حساب‌ها نرخ سود کم‌تری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند: معایب کوتاه‌مدت.
- پول به راحتی در دسترس است؛ مجبور نیستید پولتان را برای زمانی خاص در بانک قرار بدهید. می‌توانید پولتان را بدون هیچ جریمه‌ای برداشت کنید: مزیت کوتاه‌مدت.
- نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند: مزیت بلندمدت.
- معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد: معایب بلندمدت.
- می‌توان از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد: مزیت کوتاه‌مدت.

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی خیلی سبز

تست و پاسخ ۱۵۷

لادن هر پنجشنبه از نگاه داری بچه همسایه شان ۱۸ هزار تومان به دست می آورد. او هم چنین هر هفته بابت کارهایی که در خانه به مادر کمک می کند، ۱۰ هزار تومان می گیرد. والدین او قانونی دارند که او باید نیمی از درآمدش را در حساب سپرده ای پس انداز کند تا در آینده بتواند با آن برای خود کسب و کاری راه بیندازد. لادن در تیم پینگ پونگ مدرسه بازی می کند. او هفته گذشته یک راکت عالی در مغازه های دید که خیلی دوست دارد آن را بخرد تا بتواند بهتر بازی کند؛ اما قیمتش ۱۶۸ هزار تومان است. اگر لادن به واریزی مقرری اش در حساب سپرده ادامه دهد (لادن حق برداشت از حساب را ندارد)، چه مدت طول می کشد که او برای خرید راکت به اندازه کافی پول پس انداز کند؟ این هدف کوتاه مدت، میان مدت یا بلندمدت است؟

(۱) ۳ ماه - کوتاه مدت

(۲) ۳ ماه - میان مدت

(۳) ۲ ماه - کوتاه مدت

(۴) ۲ ماه - میان مدت

(درس ۱۴ - تعیین هدف و برنامه پس انداز)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره این سؤال مشابه فعالیت های صفحه ۱۵۲ و ۱۵۳ کتاب درسی است. تمرین ها و فعالیت های کتاب بسیار مهم هستند و به هیچ عنوان آن ها را کم اهمیت تلقی نکنید و بادقت به حل و تحلیل آن ها بپردازید.

پاسخ تشریحی

هزار تومان $28 = 18 + 10 =$ مجموع درآمد یک هفته

هزار تومان $14 = \frac{28}{2} =$ میزان واریزی به حساب سپرده پس انداز

هزار تومان $14 = 28 - 14 =$ میزان پس انداز نقدی

هفته $12 = \frac{168,000}{14,000} =$ میزان زمان لازم برای برابردن میزان پس انداز نقدی با قیمت راکت

هر ماه، معادل حدوداً ۴ هفته است، در نتیجه فرد باید معادل ۳ ماه $(3 = \frac{12}{4})$ پس انداز کند تا بتواند راکت را بخرد. هم چنین چون زمان رسیدن به هدف از دو ماه تا سه سال است، در نتیجه هدف وی میان مدت است.

نکته زمان لازم برای رسیدن به اهداف کوتاه مدت: کمتر از ۲ ماه

زمان لازم برای رسیدن به اهداف میان مدت: ۲ ماه تا ۳ سال

زمان لازم برای رسیدن به اهداف بلندمدت: ۳ سال و یا بیشتر

تست و پاسخ ۱۵۸

فردی ۲۰۰ میلیون تومان سرمایه خود را به خرید سهام یک شرکت فرضی اختصاص داده است و توانسته ۲۵۰ سهم خریداری کند. در صورتی که قیمت بازاری هر سهم ۱۰ درصد بیشتر از قیمت اسمی آن باشد، قیمت اسمی و قیمت بازاری هر ورقه سهم و هم چنین سود دریافتی فرد به ترتیب، چند تومان است؟

(۱) ۸۵,۰۰۰ تومان - ۸۸,۰۰۰ تومان - ۲۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان

(۲) ۸۰,۰۰۰ تومان - ۸۸,۰۰۰ تومان - ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(۳) ۸۰,۰۰۰ تومان - ۸۷,۵۰۰ تومان - ۲۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان

(۴) ۸۵,۰۰۰ تومان - ۸۷,۵۰۰ تومان - ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(درس ۱۴ - فرید سهام)

پاسخ: گزینه ۲

مشاوره از قسمت قیمت اولیه و ثانویه سهام به صورت ترکیبی با درس دوم (قسمت شرکت و سهام) می توان مسئله طرح کرد. درس نامه و روش حل این سؤال رو به دقت مطالعه کنید و برای تمرین بیشتر می توانید به کتاب اقتصاد خیلی سبز مراجعه کنید تا به تسلط کامل در این مبحث برسید.

درس نامه ●● سهام دو نوع قیمت دارد:

- ۱) قیمت اولیه (اسمی): قیمتی که شرکت برای بار اول می‌فروشد. قیمت اولیه در روی هر ورقه سهم توسط شرکت پذیرهنویسی مشخص می‌شود.
 - ۲) قیمت ثانویه: قیمت بازاری است که صاحب سهام در تالار بورس اوراق بهادار در معرض فروش قرار می‌دهد. قیمت بازاری به سوددهی آن شرکت بستگی دارد. اگر سود شرکتی دائماً افزایش یابد، متقاضی و خریدار آن نوع سهام زیاد می‌شود و در نتیجه قیمت ثانویه دائماً افزایش می‌یابد.
- فرمول‌های مهم این بخش:

$$\frac{\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{تعداد سهام خریداری شده توسط فرد}} = \frac{\text{ارزش اسمی هر سهم}}{\text{تعداد سهام شرکت}} \quad \text{یا} \quad \frac{\text{ارزش دارایی شرکت}}{\text{تعداد سهام شرکت}} = \text{ارزش اسمی هر سهم}$$

$$100 \times \frac{\text{تعداد سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{تعداد کل سهام شرکت}} = \text{درصد مالکیت فرد در یک شرکت سهامی}$$

یا

$$100 \times \frac{\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{ارزش کل سهام شرکت}} = \text{درصد مالکیت فرد در یک شرکت سهامی}$$

تعداد سهام خریداری شده توسط فرد \times (ارزش اسمی هر سهم - ارزش ثانویه هر سهم) = سود دریافتی فرد

سود شرکت \times درصد مالکیت فرد در شرکت سهامی = سود تعلق گرفته به فرد

پاسخ تشریحی

$$\text{تومان } 800,000 = \frac{200,000,000}{250} = \frac{\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{تعداد سهام خریداری شده توسط فرد}} = \text{ارزش اسمی هر سهم}$$

$$\left(\frac{100}{100} \times \text{قیمت اسمی هر سهم} \right) + \text{قیمت اسمی هر سهم} = \text{قیمت بازاری هر سهم}$$

$$\text{تومان } 880,000 = 800,000 + \left(800,000 \times \frac{100}{100} \right) = \text{قیمت بازاری هر سهم}$$

تعداد سهام خریداری شده توسط فرد \times (ارزش اسمی هر سهم - ارزش ثانویه هر سهم) = سود دریافتی فرد

$$\text{تومان } 20,000,000 = 800,000 \times 250 = (880,000 - 800,000) \times 250$$

تست و پاسخ ۱۵۹

در هر یک از موقعیت‌های زیر، بهترین راه سرمایه‌گذاری پس‌انداز کدام است؟

- صابر ۱۰۰ هزار تومان پول دارد و می‌خواهد هر موقع که خواست بتواند بدون جریمه پولش را دریافت کند.
 - احمد ۱۵ ساله است و می‌خواهد دو میلیون تومان را که در طول سال جمع کرده است، برای سال‌های بعد پس‌انداز کند.
 - زینت دوست دارد یک دوچرخه بخرد، اما لازم است برای آن که پولش جمع شود، لااقل دو سال پول‌هایش را پس‌انداز کند، اما اقتصاد درگیر تورم بالایی است.
 - عارفه یک میلیون تومان دارد که برای مدتی به آن نیاز ندارد. او اعتقاد دارد نرخ سود سپرده‌های بانکی در سال آینده کاهش می‌یابد.
 - ناصر فردی ریسک‌پذیر است، وی دو میلیون تومان پس‌انداز دارد. او تا پنج سال دیگر به پولش نیاز دارد، اما می‌خواهد بیشترین سود ممکن را ببرد.
- ۱) خرید سهام - خرید طلا - سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت - سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت - خرید اوراق مشارکت
 - ۲) سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت - سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت - اوراق مشارکت - خرید سهام - خرید طلا
 - ۳) خرید سهام - خرید طلا - خرید اوراق مشارکت - سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت - سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت
 - ۴) سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت - سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت - خرید طلا - خرید اوراق مشارکت - خرید سهام

(درس ۱۴ - فعالیت فردی در کلاس)

پاسخ: گزینه ۴

پاسخ تشریحی بررسی همه عبارت‌ها:

- سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت: پول به راحتی در دسترس است؛ مجبور نیستید پولتان را برای زمانی خاص در بانک قرار بدهید. می‌توانید پولتان را بدون هیچ جریمه‌ای برداشت کنید.
- سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت: در این نوع از حساب، لازم است مقدار مشخصی پول برای مدت معینی در بانک سپرده شود. دوره زمانی این حساب‌ها از ۶ ماه تا چندین سال است. نرخ سود آن‌ها در دوره زمانی معین شده تغییر نخواهد کرد. هر چه قدر زمان طولانی‌تری پول سپرده‌گذاری شود، سود بیشتری هم به آن تعلق می‌گیرد.
- خرید طلا: از آن جایی که اقتصاد درگیر تورم است، خرید طلا برای جلوگیری از کاهش ارزش دارایی مناسب است.
- خرید اوراق مشارکت: با خرید اوراق مشارکت، پس از انقضای مدت سررسید آن، علاوه بر اصل پول (سرمایه)، سود آن را هم می‌گیریم.
- خرید سهام برای فردی که خطرپذیر است و می‌خواهد بیشترین سود را کسب کند، مناسب است.

تست و پاسخ ۱۶۰

- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
- الف) نظام‌های بیمه در بسیاری از کشورهای جهان به منظور کسب درآمد با جمع‌آوری حق بیمه‌های پرداخت‌شده، به وجود آمده‌اند.
- ب) نظام بیمه اجتماعی شامل بیمه‌های بازرگانی، بیمه خودرو، بیمه منازل مسکونی، بیمه فعالیت‌های اقتصادی، بیمه‌های درمان و زندگی، بیمه حوادث و بیمه اتکابی است.
- ج) نظام بیمه‌های اجتماعی، نظام بیمه تعاونی و نظام بیمه بازرگانی در کنار یکدیگر به ارتقای رفاه افراد و جامعه، حمایت از کسب و کارها در مقابل حوادث غیرمترقبه و وضعیت‌های ناخوشایند و تثبیت نظام اقتصادی کمک می‌کنند.
- د) بیمه قراردادی است بین دو شخص، که براساس آن بیمه‌گر یا بیمه‌شده به طرف دیگر بیمه‌گذار حق بیمه پرداخت می‌کند.
- ه) خطر یا حادثه بد، به وضعیتی گفته می‌شود که شرایط ایجاد خسارت به اشخاص یا اموال را فراهم می‌آورد.
- و) بیمه‌گذار (بیمه‌شده) با گردآوری حق بیمه‌ها، امکان جبران زیان هر بیمه‌گر را فراهم می‌کند.

۱) غ - ص - غ - غ - غ - غ

۲) ص - غ - غ - ص - ص - ص

۳) غ - ص - ص - غ - ص - ص

۴) ص - غ - ص - ص - غ - ص

(درس ۱۴ - بیمه و پوشش فطرپذیری سرمایه‌گذاری)

پاسخ: گزینه ۳

پاسخ تشریحی بررسی همه عبارت‌ها:

- الف) غلط است؛ نظام‌های بیمه در بسیاری از کشورهای جهان به منظور جبران پیامدهای ناشی از حوادث و وقایع پیش‌بینی نشده به وجود آمده‌اند.
- ب) صحیح است.
- ج) صحیح است.
- د) غلط است؛ بیمه قراردادی است بین دو شخص که براساس آن یک طرف تحت عنوان بیمه‌گذار یا بیمه‌شده به طرف دیگر که بیمه‌گر (شرکت بیمه) نامیده می‌شود، حق بیمه پرداخت می‌کند.
- ه) صحیح است.
- و) غلط است؛ بیمه‌گر (شرکت بیمه) با گردآوری حق بیمه‌ها، امکان جبران زیان هر بیمه‌گذار یا بیمه‌شده را فراهم می‌نماید.